

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๒ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๘/๒๕๑๙ (สามัญสมัยที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ที่ลงชื่อไว้เมื่อเริ่ม

ประชุม ๒๖๗ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : บัดนี้สมาชิกมาประชุมครบ
องค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุม เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อ
ที่ประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๙ (สามัญสมัยแรก) ซึ่งทางสำนักงานเลขา
ธิการรัฐสภาได้วางไว้ให้สมาชิกตรวจดูตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ สิงหาคม
๒๕๑๙ แล้ว จะมีท่านผู้ใดขอแก้ไขบ้างหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีถือว่าที่ประชุมนี้รับรอง
รายงานการประชุมดังกล่าวข้างต้น

ต่อไประเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง กระชุกถาม ขณะนี้รัฐบาล
พร้อมที่จะตอบกระทู้ของคุณชะโลม แล้วนะครับ เป็นกระทู้ที่ ๗ เรื่อง
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตทั้งน้ำมันลงในแม่น้ำเจ้าพระยา ถามสำนักนายก
รัฐมนตรี เชิญคุณชะโลม รัตนเสถียร ครับ

ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร (นนทบุรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม ชะโลม รัตนเสถียร พรรคกิจสังคม จากจังหวัด
นนทบุรี กระผมขอตั้งกระทู้ถามด่วน ถาม ขณฯ นายกรัฐมนตรี
ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่ตั้งอยู่ที่ริมแม่น้ำ

เจ้าพระยา ในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ได้เทน้ำมันเครื่อง
ที่เหลือใช้ลงในแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้ประชาชนทั้งสองฝั่งแม่น้ำ

เจ้าพระยาในเขตจังหวัดนนทบุรีได้รับความเดือดร้อนในการใช้น้ำบริโภค
และใช้ในการเพาะปลูก ทำให้เรือกสวนบริเวณนั้น ใช้น้ำไม่ได้ พืชผัก
ต้นไม้ต้องตายหมด จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะรีบแก้ไขและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร
นอกจากน้ำมันเครื่องที่เหลือใช้ได้เทลงในแม่น้ำก่อให้เกิดความเดือดร้อน
แล้ว ชี้อากาศที่ปล่อยออกมาในอากาศเป็นฝุ่นละออง รัฐบาลจะได้ให้
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแก้ไขอย่างไร เพราะทุกวันนี้เดือดร้อนแก่ชาวสวน
จังหวัดนนทบุรี

๒. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตทราบหรือไม่ว่า เจ้าหน้าที่ได้เท
น้ำมันเครื่องลงในแม่น้ำเจ้าพระยา อันทำให้ประชาชนเดือดร้อน
เมื่อทราบแล้วจะจัดการแก้ไขอย่างไร

นายชวน หลีกภัย (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผมในฐานะรัฐมนตรีประจำสำนักนายก
รัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก ขณฯ นายกรัฐมนตรีให้ตอบกระทู้ของ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดนนทบุรี ในคำถามทั้ง ๒ ข้อรวมกันไป
ดังต่อไปนี้

ปัญหาที่ว่าโรงจักรพระนครเหนือเท่านั้นเครื่องลงใน
แม่น้ำเจ้าพระยานั้นรัฐบาลได้ไปสอบดูแล้วครับ ปรากฏว่าโรงจักร
พระนครเหนือของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตไม่ได้เท่านั้นเครื่องที่เหลือใช้ลง
ในแม่น้ำเจ้าพระยา เพราะเหตุว่าน้ำมันทุกชนิดที่เก็บที่เหลือใช้นั้นทาง
โรงจักรเขาจะเก็บเข้าถังน้ำมันสกปรกแล้วใช้เป็นเชื้อเพลิงเผาไหม้
ไปในที่เดียวกัน ซึ่งได้ประโยชน์ด้วย แล้วก็ไม่ได้ทำให้เกิดความสกปรก
ด้วย เหตุที่มีปัญหาเรื่องมีน้ำมันตกอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยานั้น ทาง
รัฐบาลได้ไปสอบเฉพาะอย่างซึ่งกระผมเองได้ไปสอบด้วยตัวของกระผม
เอง ปรากฏว่าเกิดจากความบกพร่องในตอนที่มีการสูบน้ำมันจากเรือ
เข้าสู่โรงจักรของโรงจักรพระนครเหนือ คือในตอนที่สูงนั้น เนื่องจาก
ว่าการขนน้ำมันนี้เป็นหน้าที่ขององค์การเชื้อเพลิง แล้วองค์การ
เชื้อเพลิงก็ไปจ้างเอกชนขนน้ำมันใส่เรือบรรทุกน้ำมันมาลงที่โรงจักร
ในตอนที่มีการสูบน้ำมันเข้าโรงจักรนี้ครับ ขึ้นตอนตอนนั้นแหละได้เกิด
ความบกพร่องขึ้น คือภายหลังจากที่ท่อของเรือกับท่อของโรงจักร
สูบน้ำมันเสร็จเรียบร้อยแล้วมีการถอดท่อออก ส่วนปลายท่อของเรือ
นี้ครับ มีน้ำมันเหลืออยู่ในท่อบางส่วนนิดหน่อย เมื่อมีการถอดท่อออก
ปลายท่อของเรืออยู่ในระดับต่ำ จุ่มลงไปใต้น้ำ ทำให้น้ำมันซึ่งเหลือ
ค้างอยู่ในท่อไหลลงสู่แม่น้ำครั้งละประมาณ ๕๐ ถึง ๖๐ ลิตร นี่คือ
สาเหตุ หลังจากที่ทำนสมาชิกได้ถามกระชั้นแล้วรัฐบาลได้สอบสวน
เรื่องนี้ครับ แล้วก็เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงอย่างนี้ขึ้นมา ทางการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตโรงจักรพระนครเหนือได้แก้ไข โดยเวลานี้ได้สร้างปั้นจั่น
ขึ้นมาแล้วครับ แล้วก็เอาปั้นจั่นนั้นยกท่อของเรือให้สูงขึ้นหลังจากมี
การสูบน้ำมันเสร็จแล้ว ก็ไม่ทำให้น้ำมันที่เหลือนี้ตกค้างอยู่ อย่างไรก็ตาม
ก็ตามปรากฏสาเหตุที่เกิดความเดือดร้อนกันมากจริง ๆ เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง

เมื่อปีที่แล้ว คือเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๘ ในครั้งนั้นน้ำมันได้รั่วไหล
ออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นจำนวนมาก และเป็นความเดือนร้อนจริง ๆ
ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีรวมถึงจังหวัดธนบุรีและในกรุงเทพฯ
ด้วยกระผมได้ไปสอบสวนดูด้วยตัวของกระผมเอง ปรากฏว่าในครั้งนั้น
บริษัทที่รับจ้างองค์การเชื้อเพลิงขนน้ำมัน เมื่อได้ขนน้ำมันมาส่งที่
โรงจักรพระนครเหนือแล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของเรือได้ขโมยน้ำมัน
คือน้ำมันที่ขนไปแต่ละครั้งนี้ประมาณ ๘ แส่นลิตร ปรากฏว่าได้มีการ
ขโมยลักน้ำมันกันไปถึงเกือบประมาณ ๒ แส่นลิตร ผู้ขนเกรงว่าจะถูก
จับได้ว่าตัวเป็นผู้ขโมยน้ำมัน ก็เลยใช้วิธีทำลายท่อในขณะที่มีการสูบน้ำ
น้ำมันเข้าโรงจักรพระนครเหนือนั่นเอง ก็ได้ใช้วิธีการทำลายท่อน้ำมันที่สูบ
ทำให้น้ำมันนั้นหกออกมาข้างนอก เพื่อจะแสดงกับบริษัทที่
ตัวรับจ้างว่าที่น้ำมันขาดไปนั้นเพราะว่าน้ำมันรั่วไม่ได้มีการขโมย เหตุ
เกิดครั้งนั้นทำให้เป็นที่เดือดร้อนมาก และปรากฏว่าน้ำมันได้ไหลมาถึง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่กระผมคิดว่าเพื่อนสมาชิก
หลายท่านยังคงจะพอจำเหตุการณ์ในตอนนั้นได้ ส่วนปัญหาที่มีน้ำมัน
รั่วไหล กระผมได้ทราบเรียบร้อยแล้วได้มีการใช้มาตรการป้องกัน โดย
สร้างปั้นจั่นขึ้นใหม่ในเวลานี้ ก็คงจะไม่มีปัญหาที่รั่วครั้งละ ๕๐ ถึง ๖๐
ลิตรต่อไป

ปัญหาในประการที่ ๒ คือเรื่องซีเมนต์ที่ปล่อยออกไปจาก
อากาศเป็นฝุ่นละอองนี้ เรื่องนี้เป็นความจริงเพราะเหตุว่าหลังจากที่
น้ำมันได้ขึ้นราคา โรงจักรพระนครเหนือได้หันมาใช้ถ่านลิกไนท์เป็น
เชื้อเพลิงในการเผา ปรากฏว่าถ่านของลิกไนท์ซึ่งเหลืออยู่ประมาณ
หลังจากที่เผาไหม้แล้ว ได้ออกมาจากปล่องซึ่งสร้างความเดือดร้อน
ให้กับประชาชนมาก อย่างไรก็ตามหลังจากที่มีปัญหานี้ขึ้นมา นอกจาก

ท่านสมาชิกได้ตั้งกระทู้มาแล้ว ประชาชนก็ได้ร้องทุกข์มาหลายราย
 ทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิต คือโรงจักรพระนครเหนือก็ได้ลดการใช้ลิกลงใน
 ลงมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งบัดนี้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา การใช้
 ถ่านได้ลดลงเหลือประมาณครึ่งหนึ่งของการใช้ปกติครับ และการไฟฟ้า
 ได้หาวิธีที่จะกำจัดเชื้อเพลิงที่เหลือนี้อีกให้ลดลงเท่าที่จะทำได้ กระผม
 เข้าใจว่าในเวลาหนึ่งคงยังมีอยู่อีกบ้างไม่หมดสิ้นเสียทีเดียว แต่
 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้แจ้งมาว่าจะพยายามลดการใช้ลิกลงในการผลิต
 ไฟฟ้าให้น้อยลงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จากเดิม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์
 เวลานั้นก็เหลือประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วก็ในปีหน้าคาดว่าจะเมื่อ
 โรงจักรที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง สร้างสำเร็จแล้ว ปริมาณการใช้
 ลิกลงจะลดลงต่ำกว่านี้ นอกเหนือจากประชาชนจะเดือนร้อนแล้ว
 เจ้าหน้าที่ในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเองก็เดือนร้อนครับปัญหานี้ เพราะเหตุ
 ว่าฝุ่นละอองหรือเชื้อเพลิงที่ออกไปนั้นไม่ได้กระจายไปเฉพาะบ้านของ
 ชาวบ้านเท่านั้น แต่กระจายลงไปถึงในที่ทำงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
 คือที่ตึกโรงจักรพระนครเหนือด้วย เพราะฉะนั้นปัญหานี้ทางการไฟฟ้า
 ฝ่ายผลิตก็พยายามที่จะหาทางและใช้เครื่องมือที่จะกำจัดเชื้อเพลิงมากที่สุด
 เท่าที่จะทำได้ในขณะนั้นครับ

ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร (นนทบุรี) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผมรู้สึกพอใจในคำตอบของ ฯพณฯ รัฐมนตรีประจำสำนัก
 นายกรัฐมนตรีเป็นอย่างมาก ที่ตอบมาอย่างตรง ๆ แล้วกระผมก็มี
 ติดตามหลังจากที่กระผมได้ตั้งกระทู้ถามไปแล้ว ก็ปรากฏว่าการไฟฟ้า
 ฝ่ายผลิตได้แก้ไขตามที่ ฯพณฯ รัฐมนตรีได้ตอบมานี้ ทั้งนี้ ฯพณฯ
 รัฐมนตรีอาจจะติงว่าทำไมจังหวัดนนทบุรีเราอยู่ใกล้ ๆ แค่นี้เมื่อใช้น้ำ
 ในแม่น้ำเจ้าพระยาไม่ได้ ทำไมไม่ใช้น้ำประปา น้ำประปาไม่มีนะครับ

จังหวัดนนทบุรี เวลาเช้าแดดคลน แล้วมีก็ท่อเล็กซึ่งการประปายังไม่ได้จัดการแก้ไขอย่างไร ทางรัฐบาลท่านก็ขอมทราบคืออยู่แล้วว่า จังหวัดนนทบุรีมีโรงพยาบาลใหญ่ ๆ ที่จะต้องใช้น้ำถึง ๕ - ๕ โรงพยาบาล รวมทั้งสถานหญิงไร้อาชีพ คุกบางขวาง สถานเลี้ยงเด็กโรคเรื้อน ซึ่งสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ทั้งโรงพยาบาลและสถานที่สำคัญเหล่านี้ไปตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรีทั้งนั้น แล้วน้ำประปาเองก็ขาดแคลน คนจังหวัดนนทบุรีเคยช่วยตัวเองครับ รวมกันออกเงินออกทองได้หลายแสนบาท แล้วก็ให้เทศบาลเมืองนนทบุรีต่อท่อน้ำประปา เมื่อต่อเสร็จแล้วก็มอบให้การประปาไป นึกว่าจะได้เสียเงินเสียทองในการใช้ท่อต่อเข้าบ้านน้อยลง แต่เปล่า การประปาก็เรียกเงินเรียกทองรวมทั้งค่าติดตั้งเตอมมาตรวัดน้ำนี้มันก็เท่ากัน ราคาเป็นพัน ๆ ก็ทำให้ประชาชนชาวจังหวัดนนทบุรีเดือดร้อน จึงได้หันมาใช้น้ำในแม่น้ำลำคลอง กระผมอยากจะกราบเรียนท่านว่า ท่านจะมีวิธีการแก้ไขหรือป้องกันอย่างไรไหม จะไม่ให้โรงงานใหญ่ ๆ เทน้ำทิ้งลงในแม่น้ำเจ้าพระยา อย่างเวลานี้มีเรื่องร้องเรียนกับกระผมมา เรื่องการเคหะแห่งชาติ นี่ก็เทน้ำสกปรกลงในคลองบางตลาด มีพี่น้องชาวมุสลิมที่นั่นเดือดร้อน เพราะว่าการเคหะแห่งชาตินั้นได้ไปสร้างบ้านพักชลนิเวศน์ขึ้น เวลานี้มีคนอยู่มากมายแล้วก็ไม่ได้ทำทางระบายน้ำให้เรียบร้อย อันนี้กระผมก็จะได้กราบเรียนท่านหนังสือร้องเรียนต่อฯพณฯ นายกรัฐมนตรีต่อไป

ที่นี้กระผมก็อยากจะกราบเรียนถาม ฯพณฯ รัฐมนตรีว่า จะมีมาตรการป้องกันไหมท่านจะสั่งให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เช่นตำรวจน้ำ หรือว่าทางกรมเจ้าท่านี้ร่วมมือกับทางรัฐบาลออกวิ่งตระเวนดูว่า ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ๒ ฝั่งนี้ มีใครบ้างที่เทขยะลงในแม่น้ำลำคลอง

บางครั้งมีสุนัขลอบในแม่น้ำลำคลองนี้ ซึ่งทำให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยานี้เน่าเหม็นไปหมด แล้วประชาชนก็ใช้ไม่ได้ ท่านจะมีการป้องกันอย่างไร เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมากนะครับ เรื่องของน้ำประปาเรื่องของไฟฟ้านี้ ประชาชนจำเป็นจริง ๆ ที่จะต้องใช้ รัฐบาลจะนิ่งดูเฉยไม่ได้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียนถามว่าท่านจะมีวิธีการป้องกันอย่างไรไหม จะไม่ให้เกิดอย่างนี้ แล้วไม่ให้สถานการณ์น้ำเน่าในแม่น้ำเจ้าพระยานี้ดีขึ้นกว่านี้

นายชวน หลีกภัย (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี)

: ท่านประธานที่เคารพ สำหรับข้อที่ท่านสมาชิกได้ฝากเกี่ยวแก่เรื่องโรงงานใหญ่ ๆ ปล่องน้ำเสียหรือปล่องของเสียลงในแม่น้ำนั้น กระผมคิดว่าเรื่องนี้กระผมจะได้รับไว้แล้วก็ฝากให้กระทรวงอุตสาหกรรมผู้มีหน้าที่จัดการต่อไป เพราะตามปกติแล้วโรงงานที่จะจัดขึ้นมาได้นั้นต้องขออนุญาตทางกระทรวงอุตสาหกรรมและมีมาตรการ คือมีกฎหมายบังคับไว้ครับว่าโรงงานที่จัดตั้งขึ้นมานั้นจะต้องมีการปล่อยน้ำเสียอย่างไร ๆ ถ้าหากว่าโรงงานใดประพฤติดหรือปฏิบัติผิดขั้นตอนที่กำหนดไว้ก็มีความผิด อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติจริง ๆ นั้นต้องยอมรับว่าเรื่องอย่างนี้มีความบกพร่องอยู่มาก คือว่าเจ้าหน้าที่เองก็ไม่เข้มงวดกวดขันเท่าที่ควรจะเป็น แล้วก็ทางโรงงานเองก็ละเลยต่อปัญหา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษอะไรอีกมากมายเหลือเกิน กระผมตระหนักความจริงในข้อนี้ว่า มันเป็นอันตรายต่อบ้านเมืองในภาวะข้างหน้าเหมือนกัน แต่ว่าเรื่องนี้กระผมจะได้รับคำเรียกร้องของท่านสมาชิกในการที่จะให้เจ้าหน้าที่ได้หาทางป้องกันอย่างเต็มที่ อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อจะไม่ให้เกิดปัญหาลึ้นในอนาคต กระผมอยากจะกราบเรียนท่านสมาชิกเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งครับ กรณี

ปัญหาน้ำมันว่า เนื่องจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตจะต้องรับน้ำมันทุกวัน วันหนึ่งอย่างน้อยประมาณ ๘ แสนลิตรจากองค์การเชื้อเพลิง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุเกิดขึ้น เหมือนอย่างที่เคยเกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว เวลานี้ทางองค์การเชื้อเพลิงเขายอมรับว่า เขาจะหาน้ำมันเคมีจำกัดคราบน้ำมันในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุน้ำมันเกิดรั่วไหลขึ้นมา เขาพยายามหาวิธีป้องกันเรื่อย ๆ กระผมขอเรียนให้ท่านสมาชิกได้รับทราบเพื่อเกิดความอบอุ่นใจขึ้นว่า ถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นอาจจะทุเลาลงได้บ้างพอสมควร ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทั่งถามต่อไปนะครับ เป็นกระทั่งถามด่วน คุณเจริญ เชิญครับ

นายเจริญ วัฒนากร (ราชบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จริญ วัฒนากร ส.ส. จังหวัดราชบุรี พรรคชาติไทย กระผมขอประท้วงท่านประธานครับ ตามระเบียบวาระซึ่งได้แจกออกไปแล้วนี้ วาระกระทู้ที่ ลำดับที่ ๑ ของนายนิยม วรปัญญา ลำดับที่ ๒ ของนายประภัตร โพธสุธน ลำดับที่ ๓ ของกระผม จริญ วัฒนากร กระผมไม่ทราบว่าเพราะเหตุใดวาระกระทู้จึงผ่านไปลำดับอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่ผู้ถามก็พร้อมอยู่แล้วที่จะถาม อีกประการหนึ่งกระทู้ถามของกระผมนี้ ตั้งแต่เมื่อวันศุกร์ที่แล้วก็จัดเข้าระเบียบวาระมาแล้วแต่ยังเอิญวันนั้นท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ชี้แจงบอกว่าเป็นวันเกิดของกระทรวงพาณิชย์ เรื่องทั้งหมดอยู่กับท่านรัฐมนตรีว่าการฯ ท่านเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ไม่ทราบเรื่อง จึงไม่ได้ตอบกระทู้ถามของกระผม ฉะนั้นวันนี้กระผมขอความกรุณาท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมขอขอบคุณมากครับ คุณเจริญครับ ผมต้องขออภัยอย่างยิ่ง ที่ไม่ได้เรียนให้คุณเจริญทราบ

ในเบื้องต้น คือว่าเมื่อเปิดการประชุมก็ต้องเป็นอย่างที่คณะกรรมการว่า
คือต้องถามกระทู้ถามลำดับที่ ๑ ก่อน แต่บังเอิญว่าผมได้ตรวจสอบแล้ว
รัฐมนตรีผู้จะตอบนั้นยังไม่อยู่ในที่ประชุมนี้ ผมเห็นว่าถ้าจะรอก็จะทำให้
เสียเวลาของกระทู้อื่น ซึ่งรัฐมนตรีอื่นท่านพร้อมที่จะตอบแล้ว ผมก็เลย
ขออนุญาตที่ประชุมว่าขออนุญาตให้ถามกระทู้ที่รัฐมนตรีพร้อมตอบแล้ว
ขณะนี้ ก็คือของคุณชะโลม และก็ขณะนี้กำลังติดต่อกับรัฐมนตรีผู้จะตอบ
กระทู้อยู่ ถ้าพร้อมแล้วผมจะเรียนให้คุณจรรยา คุณนิยม และคุณประภัตร
ทราบนะครับ ขอเรียนเพิ่มเติมเสียเลยว่า สำหรับกระทู้ที่ ๕ และ
กระทู้ที่ ๕ ซึ่งถามเรื่องการถอนทหารของคุณทรงธรรม และคุณวง
ถามเรื่องหน่วย กรป. ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้มอบให้รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ตอบนั้น ผมได้รับแจ้งจากทางรัฐมนตรี
เจ้าของผู้ตอบกระทู้ว่า ขอเลื่อนไป ก็ขอเรียนให้ทราบเสียด้วย ซึ่ง
ผมได้เรียนให้ทราบ โดยทำเป็นหนังสือให้ทราบแล้ว ผู้ถามทั้งสองท่าน
นะครับ เพราะฉะนั้นผมก็ขอดำเนินการประชุม

ต่อไปเป็นกระทู้ถามที่ ๖ เป็นกระทู้ถามด่วนของคุณสุ่ม
โพธิ์เสน คุณทรงธรรม เชิญครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เสียงราย) :
กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี มีความสงสัย
อยู่ว่ากระทู้ถามของกระผมถามสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ได้ถามท่าน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นี่ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ท่านนายกรัฐมนตรี
มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ตอบ และทาง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ขอเลื่อนมา ก็เรียนให้ทราบ
อย่างนี้ครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เข็ญราช) : กระผม
ก็นึกว่าที่ท่านบันทึกมาถึงกระผมนี้กระผมก็สงสัยอยู่บอกว่า ท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหมมาตอบไม่ได้ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ต่อไปเป็นกระทู้ถาม
ด่วน เรื่อง ชลประทาน ลุ่มน้ำโขง ตามกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เชิญคุณสุ่ม โพธิ์เสน ครับ

นายสุ่ม โพธิ์เสน (หนองคาย) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม สุ่ม โพธิ์เสน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย พรรค
สังคมชาตินิยม ขอตั้งกระทู้ถามด่วนถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากคันชลประทานลำน้ำโขงซึ่งมีความยาวประมาณ
๗๐ กิโลเมตร ตั้งแต่อำเภอท่าบ่อไปจนถึงอำเภอเมืองหนองคาย
และเวลานี้เท่าที่กระผมได้ไปดูแล้ว เห็นว่าคันชลประทานได้เกิด
การชำรุดและเสียหายมาก โดยตามหลังคันชลประทานเป็นหลุมเป็นบ่อ
ซึ่งเกิดเป็นเหตุให้การจราจรไปมาของราษฎรไม่สะดวก เพราะ
ชาวบ้านต้องอาศัยคันชลประทานนี้เป็นเส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน
และตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วบางแห่งที่ถูกฝนเข้าจะทำให้คัน
ชลประทานเกือบจะขาดอยู่แล้ว ทางชลประทานไม่ได้ดูแลรักษาเลย
เวลานี้ถึงหน้าฝนแล้วถ้าหากทางชลประทานไม่รีบซ่อมแซมแล้ว กระผม
เห็นว่าถ้าฝนตกหนักน้ำโขงล้นมากจะทำให้คันชลประทานซึ่งชำรุด น้ำฝน
เข้าอาจจะขาดก็ได้ ทำให้น้ำท่วมข้าวกล้าในนาของราษฎรซึ่งมีที่นา
ประมาณ ๕๐,๐๐๐ กว่าไร่ เกิดการเสียหายมากมาย ทั้งนี้เพื่อ
เตรียมการป้องกันก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว กระผมจึงขอเรียน
ถามว่า

๑. ทางกระทรวงเกษตรฯ โดยกรมชลประทานได้เตรียมงบประมาณเพื่อซ่อมไว้บ้างหรือไม่ ได้มีแผนป้องกันอย่างไรบ้าง

๒. ถ้ามีงบประมาณดังกล่าวแล้ว เมื่อไรถึงจะลงมือซ่อมถ้าจะทำในฤดูฝน อาจจะไม่ไ้ผลเท่าที่ควร ขอให้เร่งดำเนินการโดยด่วนจะได้หรือไม่

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ จากจังหวัดหนองคาย ขอประทานโทษที่เื่อยนาม คือ คุณสุ่ม โพธิ์เสน

ในกระทู้ถามข้อที่ ๑ นั้น กระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า กระทรวงเกษตรฯ ได้ตั้งงบประมาณสำหรับซ่อมแซมหรือเตรียมการไว้สำหรับซ่อมแซมคันชลประทานนี้ไว้แล้ว แล้วก็อาจจะทราบว่า ได้มีแผนป้องกันไว้อย่างไรบ้าง กระผมก็ขอกราบเรียนว่า แผนป้องกันนั้นได้แบ่งออกเป็น ๒ อย่าง

อันที่ ๑ นี้ก็พยายามจะซ่อมแซมคันชลประทานให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้

อันที่ ๒ พยายามที่จะทำคันชลประทานให้อยู่ในลักษณะถาวร โดยจะขยายคันชลประทานนี้ให้กว้าง ๘ เมตร แล้วก็ป็นถนนที่มีผิวจราจรแบบคอนกรีต พูดย้าย ๆ แล้วก็ทำ เนื่องจากงบประมาณ เราได้ปีหนึ่งไม่มากนัก ก็จะพยายามที่จะทำตอนที่แม่น้ำโขงเคยล้นขึ้นมา หรือว่าจะทำให้คันชลประทานนั้นขาด อันนี้ก็ทำได้ไปบ้างแล้ว

สำหรับในข้อที่ ๒ ที่ท่านถามว่ามีงบประมาณดังกล่าวแล้ว เมื่อไรจะลงมือซ่อม ขณะนี้ได้ประมูลไปแล้ว งบประมาณจะกราบเรียน อย่างนี้ว่า ในปี ๒๕๑๘ นั้นในส่วนที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบอกว่า กำลังจะขาดนั้นะเราก็ได้ทำไปในช่วงระหว่างกิโลเมตรที่ ๑๗ ถึงกิโลเมตรที่ ๑๙ ซึ่งได้ลาดยางไปแล้ว แล้วก็กิโลเมตรที่ ๒๒ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๔ ซึ่งเป็นช่วงอีกช่วงหนึ่งที่มีมักจะขาดเวลาน้ำท่วม ก็ได้ทำไปแล้วเมื่อ ปีที่แล้ว สำหรับในปีงบประมาณปี ๒๕๑๙ คือปีนี้เราก็ได้เงินมาประมาณ ๑๐ ล้านบาท และก็ได้ประกวดราคาเรียบร้อยแล้ว ราคาสูงขึ้นก็ขอ เงินงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณเพิ่มขึ้น ก็คิดว่าจะทำได้อีกประมาณ ๑๓.๒๒ กิโลเมตร ในตอนที่แม่น้ำโขงเคยล้นข้าม และแม่น้ำโขงเวลา ระดับน้ำสูงขึ้นเคยทำให้คันชลประทานขาดนี้ เราก็จะขยายออกให้กว้าง ถึง ๘ เมตร ก็จะแก้ไข ๕ ช่วงนะครับ ที่จะดำเนินการเร็ว ๆ นี้ ก็คือช่วงระหว่างกิโลเมตรที่ ๐.๐๕๐ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑.๐๖๐ เป็นช่วงที่ ๑ และช่วงที่ ๒ เราก็จะไปทำระหว่างกิโลเมตรที่ ๔ ถึงกิโลเมตรที่ ๑๕ และในช่วงที่ ๓ ก็จะทำระหว่างกิโลเมตรที่ ๒๔ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๘ แล้วก็ในช่วงที่ ๔ กับช่วงที่ ๕ นี้ก็จะทำ ช่วงที่ ๔ ทำระหว่างกิโลเมตรที่ ๓๕.๕ ถึงกิโลเมตรที่ ๓๕.๖ และก็จะทำช่วงที่ ๕ คือระหว่างกิโลเมตรที่ ๔๓ ถึงกิโลเมตรที่ ๔๕ แต่อย่างไรก็ดีในปี งบประมาณ ๒๕๒๐ เราก็ตั้งงบประมาณไว้อีกเหมือนกันเป็นเงิน ๑๐ ล้านบาท ก็เพื่อจะปรับปรุงในช่วงที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า คือทำเป็น อีก ๓ ช่วง คือในช่วงระหว่างกิโลเมตรที่ ๑๕ ถึงกิโลเมตรที่ ๑๗ ระหว่างกิโลเมตรที่ ๑๙ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๒ และระหว่างกิโลเมตรที่ ๒๔ ถึงกิโลเมตรที่ ๓๕ ที่ทางกระทรวงเกษตรฯ จำเป็นต้องทำเป็น ช่วง ๆ ก็เนื่องจากว่าระยะคันชลประทานนี้ยาวถึง ๗๐ กว่ากิโลเมตร

และก็ต้องใช้เงินเป็นจำนวนร่วมร้อยล้านบาท เพราะฉะนั้นเราก็พยายามแก้ปัญหาในช่วงที่ขาดหรือว่าไปสร้างความสะดวกร้อนให้การสัญจรไปมาไม่ได้ ก็คิดว่าจะแก้แบบนี้เสร็จแล้วถนนก็จะใช้ได้ นอกจากนั้นกระผมเองก็ได้หารือกับกรมชลประทานว่า ในการที่สร้างคันชลประทานนั้น นอกจากจะ给他สัญจรไปมาแล้ว ก็พยายามที่จะหาหนทางช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยด้วย โดยให้ตั้งเป็นแพลตฟอร์ม (platform) ในบางตอนที่มีประชาชนหนาแน่น หรือว่าในบางตอนที่ประชาชนมีสัตว์พาหนะ อันนี้กระผมไม่อยากจะเรียกว่าแอนิมอลแพลตฟอร์ม (animal platform) อย่างในต่างประเทศเขา คือเวลาน้ำท่วมประชาชนประสบอุทกภัยเสร็จแล้วไม่รู้จะหลบไปไหน ที่นี้ถ้าหากว่ามีสัตว์เลี้ยงก็จะเอาสัตว์เลี้ยงมาไว้บนคันชลประทาน รถก็วิ่งไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็เลยคิดว่าควรจะมีแพลตฟอร์มเพื่อให้ประชาชนที่ประสบอุทกภัยได้ไปพักบนแพลตฟอร์ม และขณะเดียวกันสัตว์พาหนะต่าง ๆ ก็จะได้เอาไปไว้บนแพลตฟอร์ม แล้วประชาชนก็จะได้ใช้คันชลประทานนี้สัญจรไปมาได้ด้วย อันนี้จะบรรเทาความสะดวกร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยของผู้ประสบอุทกภัยไปในตัว กระผมก็ขอกราบเรียนไว้เพียงแค่นี้ก่อนในที่นี้แรก

นายสุ่ม โพธิ์เสน (หนองคาย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ฟังท่านรัฐมนตรีช่วยได้ชี้แจงตามข้อซักถามของกระผมแล้ว กระผมก็ยังมีข้อข้องใจที่จะขอกราบเรียนถามต่อไปว่า คันชลประทานที่เป็นหลุมเป็นบ่ออยู่ในเวลานั้น ช่วงปี ๒๕๐๙ ซึ่งน้ำโขงได้ท่วมมากก็ขาดปี ๒๕๑๙ ก็ขาดครับ ทำให้คันชลประทานนี้แหละไม่ค่อยจะมั่นคงเท่าไร คือเนื่องจากว่าการเอาใจใส่ของทางกรมชลประทาน กระผมจึงอยากจะขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งให้ทางกรม

ชลประทานนี้ได้ทำการซ่อมแซมคันชลประทานที่ขาดอยู่บ่อย ๆ และเวลานี้ช่วงที่ขาดนี้อยู่ที่อำเภอท่าบ่อมาถึงหมู่บ้านโพนสำนัครับ ซึ่งในปี ๒๕๐๙ ก็ขาด ๒ แห่ง และก็ในปี ๒๕๑๘ ก็ขาดอีก ๒ แห่ง และที่คันชลประทานตรงนี้ส่วนมากเป็นดินทรายซึ่งถูกน้ำเซาะแล้วก็ต้องขาด และก็เป็คันชลประทานที่น้ำโขงขึ้นมาท่วม ซึ่งน้ำโขงสูงที่สุดกับที่ตรงนี้จะครับ ที่มาทำให้คันชลประทานตรงนี้ขาดบ่อย ๆ ครับ และเวลานี้ก็ถูกน้ำฝนเซาะทำให้คันชลประทานเป็นหลุมเป็นบ่อ บางแห่งก็เกือบจะขาดอยู่แล้วเดี๋ยวนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วก็มีการสัญจรไปมาไม่สะดวก และก็นอกจากนั้นก็มีตรางบ้านหินโงม และก็มีบ้านหาดคำ แถว ๆ นี้ครับ ตรงนี้รถยนต์ไปมาไม่ได้แล้ว และก็ตลอดถึงคนที่สัญจรไปมาก็ไปมาไม่ได้ เพราะเป็นหลุม กระทบกลัวว่าถ้าหากฝนได้ตกหนักหรือน้ำโขงนี้ได้หลากขึ้นมามากเหมือนอย่างปี ๒๕๐๙ หรือปี ๒๕๑๔ แล้ว ก็จะทำให้คันชลประทานนี้ขาดอีก ทำให้ข้าวกล้าในนาของราษฎรก็ต้องเสียหายอีก นี่ละครับกระผมจึงอยากจะขอให้ทางรัฐบาลได้เอาใจใส่ในเรื่องคันชลประทานนี้ให้มากที่สุดด้วย แล้วที่นอกจากนั้นที่กระผมได้เห็นความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอศรีเชียงใหม่ ซึ่งได้ทำคันชลประทานให้ปิดลำห้วยลานไว้ตั้งแต่ก่อนน้ำยังไม่เคยท่วมเลยครับ ท่วมอำเภอศรีเชียงใหม่ พอทำคันชลประทาน ๒๐ กว่าปีมานี้ ก็ทำให้น้ำขึ้นจากน้ำโงมนี้นี้ครับไปท่วมอำเภอศรีเชียงใหม่ แล้วก็อำเภอท่าบ่อเป็นบางส่วน ซึ่งกระผมได้กราบเรียนไว้แล้วว่าขอให้ทางรัฐบาลได้จัดทำงบประมาณทำชลประทานลำน้ำโงมนี้นี้ให้ด้วยจะได้หรือไม่ อันนี้กระผมขอเรียนถามไว้ด้วย และเวลานี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว น้ำโขงนี้กำลังขึ้นมาท่วมอำเภอศรีเชียงใหม่ โดยลำน้ำโงมนี้นี้ไปจนถึงบ้านกวด โพนตาลถึงอำเภอบ้านผือด้วยครับ ซึ่งที่นา

แถบนี้ก็ถูกน้ำท่วมไปมากที่เดียวแล้วข้าวกกล้าในนาแถวบ้านตำบลกองนาง ตำบลน้ำโมง แล้วก็ตำบลโพธิ์ตาก ตำบลโคกคอน บางส่วนที่ถูกน้ำท่วม อยู่ในเวลานี้ ทางรัฐบาลจะได้จัดหาอะไรที่จะเป็นสินน้ำใจแก่ราษฎร หมู่บ้านแถวนี้บ้างหรือไม่อย่างใด ก็ขอให้ทางรัฐบาลได้พิจารณาด้วย เพราะว่าเวลานี้หลังจากกระผมไปดูแล้วน้ำลดลงบ้างแล้วเดี๋ยวนี้ แล้ว เกิดมีการเสียหายน้ำท่วม นอกจากนั้นก็ที่กระผมได้เสนอโครงการ ตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วยได้เสนอแนะให้พวกกระผมได้ทำโครงการของ จังหวัดแต่ละจังหวัด เข้าไปนั้นก็มี ได้เสนอเข้าไปเกี่ยวกับเรื่อง ชลประทาน น้ำสรวอีกแห่งหนึ่งนะครับในเขต ๑ ของกระผมนี้มี น้ำสรวอีกแห่งหนึ่งครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสุ่มครับ ขอภัยเอาไว้ให้ ท่านรัฐมนตรีตอบเถอะครับ โครงการเอาไว้ที่หลังก็แล้วกันนะครับ

นายสุม โพธิ์เสนอ (หนองคาย) : ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : (รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอบคุณ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดหนองคาย สำหรับคันชลประทานที่พูด ถึงนั้น ความจริงกระผมเองก็ได้เอาใจใส่เป็นพิเศษสำหรับจังหวัด หนองคายนี้เพราะว่ามีน้ำท่วมทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อำเภอท่าบ่อ กับโพนสำนึ่งซึ่งประสบน้ำท่วมแล้วก็เกิดอุทกภัยทางชลประทานขาด กระผมก็ขอรับไปว่าจะให้ทางชลประทานนี้เร่งรัดในการรีบซ่อมให้ที่ ขรุขระหรือที่กำลังจะขาดอยู่ ตอนนี้ระดับน้ำทางหนองคายก็ลดลง ก็คิดว่าการดำเนินงานนั้นคงจะทำได้ ส่วนที่อำเภอศรีเชียงใหม่ ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติพูดถึงนั้น อันนี้ก็ เป็นเรื่องหนึ่งซึ่งมีสมาชิก

16

ผู้มีเกียรติหลายท่านในจังหวัดหนองคายรวมทั้งคุณสงวนศักดิ์ ศิริชนะ
 นี้ได้ติดตามอยู่ตลอดเวลาว่าให้พยายามช่วยที่ห้วยโสมงหรือน้ำโสมงนี้
 ป้องกันอุทกภัยให้ได้ ซึ่งกระผมเองก็จะได้หารือกับทางชลประทาน
 รวมทั้งท่านรัฐมนตรีว่าการด้วย เพราะถือว่าอันนี้ได้รับความเดือดร้อน
 มาก แล้วก็เวลาถูกน้ำท่วมแล้วประชาชนได้รับความเสียหาย แล้วก็
 เป็นอย่างนี้มาตลอดหลายปี กระผมคิดว่าอาจจะจะเป็นสิบ ๆ ปี ที่นี้
 ก็คิดว่ารัฐบาลชุดนี้เพิ่งมาก็พยายามจะแก้ไขในเรื่องน้ำท่วมที่อำเภอ
 ศรีเชียงใหม่ให้ได้ อย่างน้อยที่สุดก็ได้ให้ลดความเสียหายลงให้ได้
 ในระยะแรกนี้ ส่วนที่ประสบอุทกภัยไปบ้างในบางส่วนครั้งที่แล้วนั้น
 กระผมจะให้กรมส่งเสริมการเกษตรออกไปพิจารณาให้ความช่วยเหลือ
 ในด้านเมล็ดพันธุ์พืชบ้าง หรือว่าการช่วยเหลือทางด้านอื่นที่กระทรวง
 เกษตรฯ ทำได้อยู่ในอำนาจ กระผมจะจัดการให้โดยด่วน
 ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ถามด่วน
 ของคุณแสง ชวัชวะชุม เรื่อง คัดค้านการเปิดพรมแดนด้านลาว ถาม
 กระทรวงการต่างประเทศ เชิญคุณแสง ครับ

นายแสง ชวัชวะชุม (นครพนม) : ท่านประธาน
 ที่เคารพกระผม แสง ชวัชวะชุม จากนครพนม กระผมขอตั้งกระทู้
 ถามด่วนถามฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 ดังต่อไปนี้

ตามที่ท่านได้เดินทางไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๑๙ นั้น และมีการ
 แลกเปลี่ยนร่วมกันว่าจะเปิดพรมแดนด้านลาวเพิ่มอีก ๒ - ๓ แห่งนั้น
 จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีความจำเป็นอันใดที่จะต้องรีบเปิดพรมแดน
ด้านลาวในระยะนี้ และจะเปิดตรงจุดไหนบ้าง

๒. ท่านทราบหรือไม่ว่า ราษฎรจังหวัดชายแดนด้านลาว
โดยเฉพาะนครพนม หนองคาย สกลนคร และอุบลราชธานี ไม่พอใจ
ที่จะให้รัฐบาลเปิดพรมแดนด้านลาว และมีความเห็นว่าจะเดินขบวน
คัดค้านเป็นการโต้ตอบการกระทำของรัฐบาล

๓. ราษฎรทราบว่าคำคัดค้านของราษฎรไม่ได้ผลแน่นอน
ราษฎรจังหวัดนครพนมใครจะขอให้ท่านพิจารณาเปิดพรมแดนตรงจุด
อำเภอบ้านแพง แทนอำเภอมุกดาหาร จะได้หรือไม่ เพราะเรา
มีเจ้าหน้าที่ทหารและพลเรือน ตลอดจนผลดีด้านอื่น ๆ มากกว่าที่
จะเปิดที่อำเภอมุกดาหาร

นายพิชัย รัตตกุล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พิชัย รัตตกุล
ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้กรุณาตั้งกระทู้ถามอันนี้ขึ้นมา
ทั้งนี้เพราะว่าปัญหานี้เป็นเรื่องประชาชนได้ให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง
โดยที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถาม โดยที่คำถามนี้เป็นคำถามในเรื่อง
เดียวกันทุกข้อ กระผมจึงใคร่จะขอตอบรวมกัน แต่ก่อนที่จะตอบชี้แจง
ปัญหาในคำถามข้อแรกของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมใคร่ขอเรียน
ชี้แจงในเรื่องข้อเท็จจริงซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยที่เดียว เพราะจะเป็น
เรื่องที่จะให้ความกระจ่างเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาล
เรื่องนี้ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวเป็นการเริ่มต้นว่า กระผมได้
เดินทางไปเจรจากับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
เมื่อต้นเดือนสิงหาคม ศกนี้ และได้มีแถลงการณ์ร่วมกันว่าจะเปิด
พรมแดนลาวเพิ่มอีก ๓ แห่งนั้น กระผมใคร่ขอชี้แจงและยืนยันเพื่อ

ขจัดความเข้าใจผิดว่า ไม่มีข้อความตอนใดในแถลงการณ์ร่วม ไทย-ลาว ที่ระบุว่าจะมีการเปิดพรมแดนลาวเพิ่มขึ้นอีก ๓ แห่งนั้น คณะผู้แทนไทยโดยที่มีกระผมเป็นหัวหน้าคณะไม่เคยรับปากต่อผู้แทนฝ่ายลาวว่า ไทยจะเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มขึ้น คณะผู้แทนไทยเพียงแต่ชี้แจงกับฝ่ายลาวว่า เราสามารถรับที่จะพิจารณาคำขอร้องขอของฝ่ายลาวในเรื่องนี้ โดยคณะผู้แทนไทยตระหนักดีตลอดเวลาว่าการจะเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มขึ้นหรือไม่จำเป็นต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก่อน

ส่วนคำถามที่ว่า มีความจำเป็นอันใดที่จะต้องรีบเปิดพรมแดน และจะเปิด ณ จุดใดบ้างนั้น กระผมใคร่ขอเรียนชี้แจงว่า เรื่องการจะเปิดจุดผ่านแดนด้านลาวนี้รัฐบาลมิได้กระทำการโดยพลการหรือรีบเร่งอย่างปราศจากการพิจารณาไตร่ตรองเป็นขั้นตอน ตรงกันข้ามเรื่องการเปิดจุดผ่านแดนนั้นมิใช่จะเป็นอำนาจของหน่วยราชการหน่วยหนึ่งหน่วยใดโดยเฉพาะ หากเป็นการร่วมประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของราชการหลายหน่วยที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องทำการศึกษาพิจารณาวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนที่จะดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา กระทรวงการต่างประเทศเพียงเป็นฝ่ายเสนอ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติรับหลักการแล้ว จึงมอบให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าของเรื่องเชิญเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณารับผิดชอบในการกำหนดจุดผ่านแดนที่จะเปิด และวางมาตรการการควบคุมให้รัดกุมยิ่งขึ้น ส่วนจะเปิด ณ ที่ใดและเมื่อใดนั้น ขณะนี้การพิจารณาของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นลงแล้ว และกำลังเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปสำหรับความจำเป็นที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติถามว่า จำเป็นจะต้องเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มขึ้นนั้นก่อนอื่น

กระผมขออ้าว่าเป็นการเปิดจุดผ่านแดน มิใช่เปิดพรมแดนดังที่ยังมี
 หลายฝ่ายเข้าใจผิดกันอยู่ เพราะหากเปิดพรมแดนซึ่งอาจกล่าวได้ว่า
 ประกอบด้วยหลายจุดผ่านแดน หมายถึงการเปิดตลอดแนวทาง ๑,๐๐๐
 กว่ากิโลเมตร ซึ่งไม่ใช่เป็นนโยบายของรัฐบาลขณะนี้ ความจำเป็น
 เกิดขึ้นก็เพราะว่า ตามข้อเท็จจริงแล้วพรมแดนระหว่างไทยกับลาว
 ถูกปิดก็เพียงแต่ในนามหรือในทางนิตินัย แต่ในทางพฤตินัยหรือตาม
 สภาพความเป็นจริงแล้ว ปรากฏว่ามีการลักลอบขนส่งสินค้าและอาวุธ
 เกือบข้ามเขตแดนเป็นปกติอยู่ และเป็นเรื่องที่บ้านเมืองของเรา
 จะต้องหาทางควบคุมเพื่อเพิ่มมาตรการเพื่อการแก้ไขปัญหา นอกจาก
 นั้นแม้จะมีความเข้าใจกันว่า ปัจจุบันพรมแดนระหว่างไทยกับลาวนั้น
 ปิดอยู่ แต่ความจริงแล้วเราได้เปิดจุดผ่านแดนไว้ ๒ จุดมานานแล้ว
 ที่จังหวัดหนองคาย อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเพื่อนบ้าน
 ดังกรณีลาวเป็นต้น แม้รัฐบาลชุดก่อนจะได้ดำเนินการปิดพรมแดน
 ด้านลาวก็ตาม แต่หาได้ช่วยแก้ปัญหา หรือช่วยทำให้ความสัมพันธ์
 ระหว่างไทยกับลาวดีขึ้นไม่ ตรงกันข้ามมีแต่ตรงกับทรุดเท่านั้น ปัญหา
 ต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญตลอดมา อาทิ ปัญหาการก่อการร้ายปัญหาการ
 ลักลอบขนสินค้าและอาวุธเกือบก็หาได้เบาบางลงดังคาดกันไว้ไม่ ใน
 บางกรณีกลับหนักข้อยิ่งขึ้นเสียอีก เมื่อข้อเท็จจริงเป็นดังกล่าวข้างต้น
 รัฐบาลจึงตระหนักดีว่า จำเป็นที่จะต้องทบทวนนโยบายในเรื่องนี้ใหม่
 เพื่อหาช่องทางให้นโยบายการปรับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านกลับ
 เข้าสู่สภาวะปกติ สอดคล้องกับที่รัฐได้แถลงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎร
 การที่รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบในหลักการให้มีการเปิด
 จุดผ่านแดนเพิ่มขึ้นก็โดยคำนึงถึงว่าในการสร้างสรรค์และส่งเสริมให้
 ไทยมีความสัมพันธ์อย่างฉันท์มิตรกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งกับลาว ซึ่งถือว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบ้านพี่เมืองน้องนั้น จำเป็นที่เราจะต้องพยายามดำเนินนโยบายเป็นมิตร และแสดงความจริงใจซึ่งกันและกันเพื่อหาทางลดความตึงเครียด ขจัดภาวะการเผชิญหน้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และในกรณีไทยกับลาวนั้น การจะเปิดหรือไม่เปิดจุดผ่านแดนเพิ่ม ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยกำหนดแนวโน้มลักษณะความสัมพันธ์ใช้แต่ระหว่างไทยกับลาวโดยเฉพาะก็หาไม่ หากกับประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีนโดยรวมด้วยว่าจะกลับสู่สภาวะปกติได้มากน้อยเพียงใด และในเรื่องนี้ทางฝ่ายลาวก็ได้ขอร้องให้ไทยช่วยพิจารณาเปิดจุดผ่านแดนเพิ่ม ซึ่งทางฝ่ายไทยก็ได้พิจารณาข้อขอร้องของลาวด้วยดี ทั้งนี้มิใช่เพราะเราถูกบีบ หรือเพราะเรายอมอ่อนข้ออย่างไม่มีเงื่อนไขดังที่เป็นข่าวกล่าวหาร่ำลือกันแต่เป็นเพราะรัฐบาลทั้งสองเล็งเห็นแล้วว่า ทั้งไทยและลาวจำเป็นต้องหันหน้าเข้าหากันเพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาชายแดนระหว่างกัน ประจวบกับทางฝ่ายลาวก็ได้มีที่ทำจะเป็นมิตรและแสดงความพร้อมใจที่จะร่วมมือกับไทยในการแก้ปัญหาเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน โดยได้ตอบรับที่จะสนองตอบตามข้อเรียกร้องของฝ่ายไทยบางประการ ดังนั้นเพื่อเป็นการแสดงความมีน้ำใจอย่างแท้จริงที่ไทยมีต่อลาว รัฐบาลจึงได้ตัดสินใจที่จะเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มขึ้นอีก และมั่นใจว่าจะมีส่วนลดภาวะความตึงเครียดที่ผ่านมาทั้งอำนาจให้ความสงบ มิตรภาพ และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของรัฐบาลทั้งสอง ข้อเท็จจริงและสาระัตถะผลของการเจรจาระหว่างไทยกับลาว ปรากฏในแถลงการณ์ร่วมไทย-ลาว ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๙ ซึ่งกระผมเชื่อว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านคงจะทราบโดยทั่วกันแล้ว สำหรับคนไทยบางกลุ่มที่แสดงที่ทำไม่เห็นด้วยกับการเปิด

จุดผ่านแดนเพิ่มขึ้นนั้น ก็ย่อมเป็นสิทธิของชาวไทยนั้น ๆ ที่จะแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตย หรือท่านนั้น ๆ อาจจะยังไม่ทราบเรื่องราวและเหตุผลอันแท้จริงก็ได้ อย่างไรก็ตามกระผมมั่นใจว่า เมื่อพี่น้องชาวไทยทุกคนได้มีโอกาสรู้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเจ้าหน้าที่บ้านเมืองของเราที่เกี่ยวข้อง จะได้พยายามชี้แจงให้พี่น้องชาวไทยได้เข้าใจในนโยบายของรัฐบาลอย่างถูกต้องแล้ว ก็ย่อมจะเข้าใจได้ว่าจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของชาติ การท่ามาหากินโดยสุจริต และการคมนาคมของพี่น้องชาวภาคอีสานให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นเมื่อรัฐบาลได้เพิ่มมาตรการการควบคุมการสัญจรไปมาระหว่างพรมแดนให้รัดกุมยิ่งขึ้น ก็จะช่วยให้การควบคุมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เปิดโอกาสให้ผู้คนใช้จุดผ่านแดนที่ถูกต้องตามกฎหมาย แทนที่จะลักลอบเข้ามา และหากปรากฏในภายหน้าว่ามีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นอีกในลักษณะที่จะเป็นภัย มีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติแล้ว รัฐบาลไทยก็ย่อมจะพิจารณาปิดจุดผ่านแดนได้อีก จึงมั่นใจว่าการตัดสินใจของรัฐบาลในเรื่องนี้จะเป็นโอกาสดีเพื่อปรับความเข้าใจกับลาว และสร้างสันติสุขในบริเวณแม่น้ำโขงชั้นในทางที่เป็นจริงขึ้นมาได้ ขอขอบพระคุณครับ

นายแสวง ฐวิชะชุม (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม แสวง ฐวิชะชุม จากนครพนม ใครจะขอเรียนถามเพิ่มเติมท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอีกว่า การที่เปิดพรมแดนนั้นมีข่าวตามมาว่า รัฐบาลได้ตัดสินใจที่จะช่วยเหลือพวกลาวอพยพ โดยเปิดนิคมให้อยู่ เรื่องนี้ประชาชนชายแดนรู้สึกสลดใจมาก ที่สลดใจนั้น เพราะทุกคนมีความรู้สึกว่าตัวเองถูกทอดทิ้ง เพราะว่าประชาชนคนไทยแท้ ๆ ยกตัวอย่างในระยะนี้ได้พากันหลั่งไหล

เพื่อแสวงหาที่อยู่ถาวร เข้ามากรุงเทพฯ วันละ ๕๐๐-๕๐๐ คน และ
 รัฐบาลไม่เหลียวแล ทำให้รัฐบาลจำเป็นอะไรจะต้องไปเอาอกเอาใจ
 ประชาชนชาวลาวและชาวญวนอพยพที่จะต้องไปเปิดนิคมให้อยู่ อันนี้
 ก็อีกข้อหนึ่ง และที่สำคัญที่สุดนั้น ประชาชนยังเข้าใจว่า เมื่อท่าน
 เปิดพรมแดนและเปิดจุดผ่านแดนแล้ว นอกจากที่ลักลอบกันมาเป็นปกติ
 วิสัยแล้ว ต่อไปนี้ประชาชนชาวลาวจะเข้ามาโดยกฎหมาย จะเป็น
 ภาระหนักให้แก่รัฐบาล ซึ่งภาระอันนั้นประชาชนพากันวิตก มันจะเป็น
 ความยุ่งยากให้แก่รัฐบาล จะก่อความยุ่งยากให้แก่ชาวชายแดน ซึ่ง
 คลุกคลีติดโม่งอยู่ อย่างเช่นปัญหาชาวญวนในปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลเอง
 ก็แก้ไม่ตก และชาวลาวที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ประมาณ
 ๖ หมื่นคนแล้วที่อยู่ในบัญชีของรัฐบาลที่ลักลอบเข้ามาอยู่ตามพี่ตามน้อง
 ที่ไม่ได้ไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองนั้นมากมายเหลือเกิน กระทบ
 เป็นคนอยู่ที่นี่ กระทบทราบดี และรัฐบาลจะแก้ไขโดยวิธีใดถึงจะ
 เป็นความเหมาะสมเป็นความถูกต้องของประเทศชาติ การตัดสินใจ
 ของรัฐบาลคราวนี้ ถ้าเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง เกียรติคุณอันนั้น
 ก็ตกแก่ พวกฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐบาล
 ปัจจุบัน แต่ถ้าการตัดสินใจของท่านเป็นการตัดสินใจที่ผิดพลาด
 ชะตากรรมของประเทศชาติประวัติศาสตร์จะเขียนไว้อย่างไร อันนี้
 คือความวิตกกังวลของประชาชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ท่าน
 รีบเปิดพรมแดนในระยะนี้เสี่ยงโชคชานกันของราษฎรที่นั่น เขาบอกว่า
 ท่านจะไปเปิดเพื่อจะขายยาแก้ปวดหรืออย่างไร เพราะยาแก้ปวดที่
 เมืองลาวนั้นช่องละบาทครึ่ง ช่องละ ๑ บาท ในบ้านเรา ๑ บาท
 ตั้ง ๑๐ ช่อง อันนี้แหละครับเป็นความเสียหาย เป็นความไม่เข้าใจ
 และเมื่อความไม่เข้าใจเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเราเช่นนี้ รัฐบาล

ทำไมไม่รีบแถลงไม่รีบทำความเข้าใจให้ประชาชนได้เข้าใจอย่าง
ถ่องแท้ และขอเรียนถามว่ารัฐบาลได้ดำเนินการทำความเข้าใจกับ
ประชาชนในเรื่องนี้อย่างไรไปแล้ว ขอขอบคุณครับ

นายพิชัย อรรถกุล

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมรู้สึกมีความยินดีครับ
ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับข่าวที่ออกมาว่า รัฐบาล
จะจัดนิคมให้กับชาวลาวอพยพ ๒ แสนไร่ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีการ
โฆษณากันมากมายเหลือเกิน และกระผมอยากจะกราบเรียน ณ ที่นี้
ว่า ข่าวนั้นไม่เป็นความจริงแต่อย่างใดทั้งสิ้น เมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้วมา
ท่านนายกรัฐมนตรีได้ตอบกระทู้ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กล่าวถึง
ปัญหาเรื่องลาวอพยพ ท่านนายกฯ ได้ตอบกระทู้ให้ทราบว่า ปัญหา
เรื่องลาวอพยพที่อพยพมาหลังจากสงครามอินโดจีนมีหลายหมื่นคนดังที่
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวแล้วนั้น เวลานี้ลาวอพยพเหล่านั้นอยู่ใน
ศูนย์ที่เราเก็บไว้ตามจุดต่าง ๆ เพื่อที่จะรอการส่งกลับคืนไปยัง
ประเทศของเขาหรือดำเนินการส่งไปประเทศที่ ๓ นั้นเป็นนโยบายหรือ
เป็นข้อเท็จจริงในขณะนี้ ท่านนายกฯ ในวันนั้นได้ตอบกระทู้ถามของ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ โดยกล่าวถึงว่านโยบายรัฐบาลมีประการใด
เกี่ยวกับลาวอพยพ และเราต้องเผชิญความจริงกันต่อไปด้วยว่า
หลังจากที่เราพยายามให้เขาเดินทางกลับไปบ้างเกิดเมืองนอนของเขา
แล้ว ในขณะเดียวกันเราหาประเทศที่ ๓ ที่จะให้เขาไปอยู่แล้ว
ผลสุดท้ายจะต้องมีชาวลาวอพยพเหลืออยู่ตักค้างบ้าง ในกรณีนี้ครับ
ท่านนายกฯ รู้สึกเป็นห่วง รัฐบาลนี้เป็นห่วงว่ารัฐบาลจำเป็นต้อง
มีนโยบายระยะยาวพิจารณาว่า ถ้าหากถึงสุดท้ายแล้วปรากฏว่ายังมี
ลาวอพยพอยู่ในเมืองไทยอยู่เช่นนี้เราจะทำอย่างไร เราสามารถ

ที่จะแบกภาระในการเลี้ยงดูลาวอพยพ ที่สุดท้ายแล้วยังอยู่ในเมืองไทย
ต่อไปได้อีกหรือ ท่านนายกฯ ก็ได้กล่าวว่าปัญหานี้ท่านก็ได้ปรึกษากับ
ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลฯ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลฯ เป็นคน
กล่าวเองว่า มีที่รกร้างว่างเปล่าหรือนิคมร้างอะไรทำนองนี้ ๒ แสนไร่
ไม่ใช่เป็นนโยบายของรัฐบาลชุดนี้ครับกระผมขอปฏิเสธเด็ดขาด ไม่ใช่
เป็นนโยบายของรัฐบาลชุดนี้เลยที่จะจัดสรรที่ดิน อย่างว่าแต่ ๒ แสนไร่
เลยครับ แม้แต่กระทั่ง ๑ ตารางวาให้กับลาวอพยพ มีการเข้าใจผิด
กันเล็กน้อยในการตอบกระทู้เท่านั้นเอง เมื่อพูดมาถึงอย่างนี้แล้ว
กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธาน และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า
ในการเกี่ยวกับที่ว่า ๒ แสนไร่อะไรอย่างว่านั้น เกี่ยวพันมาถึง
กระทรวงการต่างประเทศ โดยที่มีข่าวลือนี้ครับเกี่ยวพันมาถึง
กระทรวงการต่างประเทศว่า การที่คณะฝ่ายไทยเดินทางไปเจริญ
สัมพันธไมตรีกับเวียตนามนั้นได้พูดถึงเรื่องนี้ กระผมขอกราบเรียน ณ
ที่นี้ครับว่า ในการเดินทางไปลาวก็ดี ในการเดินทางไปเวียตนามก็ดี
คณะผู้แทนฝ่ายไทยนั้นประกอบด้วย ข้าราชการกระทรวงการ
ต่างประเทศ นายพลแห่งกองทัพบกไทย กระทรวงกลาโหม ผู้ช่วย
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ตลอดจนกระทั่งเจ้าหน้าที่กรมประมวลข่าวกลาง และท่านเหล่านี้แหละ
ครับจะเป็นพยานบุคคลได้เด็ดขาด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ว่า คณะผู้แทน
ฝ่ายไทยที่เดินทางไปลาวและเวียตนามนั้น ไม่ได้มีข้อตกลง
ประการใดทั้งสิ้น ไม่ว่าลับหลังหรือไม่ลับหลัง ที่จะนำไปสู่
การเข้าใจผิดที่ว่ารัฐบาลไทยมีนโยบายที่จะจัดสรรที่ดิน ๒ แสนไร่
ให้แก่ลาวอพยพ กระผมจึงกราบเรียนให้ทราบครับว่า เรื่องนี้
เป็นการเข้าใจผิดอย่างมาก แต่ต้องตำหนิรัฐบาลเหมือนกันครับ ที่

ไม่แถลงชี้แจงออกมาโดยทันที กระผมยอมรับเชื่อว่าวันนี้หรือพรุ่งนี้
 รัฐบาลจะได้แถลงข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องชาวนี้อย่าง ๒ แสนไร่
 นี้แก่ประชาชนทราบ กระผมยอมรับครับว่า กระผมตำหนิรัฐบาล ที่เมื่อ
 ชาวนี้ออกมาเช่นนี้แล้วควรที่จะแถลงให้ประชาชนได้ทราบทันที แต่ได้
 รื้อมาก็เนื่องจากว่าสัปดาห์ที่แล้วมีเรื่องอะไรหลายอย่างที่ท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติก็ทราบดี ก็มันแต่ไปรื้อว่ญวญปัญหาเรื่องนั้นแต่ความจริงเรื่องนี้เป็น
 เรื่องสำคัญเหลือเกิน ซึ่งรัฐบาลนี้ไม่ต้องการให้ประชาชนได้
 เข้าใจผิด จึงขอประทานกราบเรียนว่า ชาวนี้ออกว่ารัฐบาลมีนโยบาย
 ที่จะจัดสรรที่ดินรกร้างว่างเปล่าให้กับลาวอพยพ ๒ แสนไร่นั้นไม่เป็น
 ความจริง และกระทรวงการต่างประเทศไม่ได้มีการตกลงไม่ว่า
 ลับหลังหรือไม่ลับหลังเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่อย่างใดทั้งสิ้น สำหรับเกี่ยวกับ
 ปัญหาเรื่องญวนอพยพนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนครับว่า เรื่องญวน
 อพยพนี้เราทราบกันดีอยู่แล้วว่าเป็นหนามขอกอกของรัฐบาลไทยมาหลาย
 ยุคหลายสมัย ๓๐ ปีแล้ว เราได้พยายามเจรจาแล้วก็ได้เป็นผลสำเร็จ
 จากสัญญาที่ร่างกัน สามารถทำให้ญวนอพยพกลับไปได้นั้นหลาย
 หมื่นคน แต่ก็ยังตกค้างอยู่อีกแล้วก็ออกลูกออกหลานออกมา เดิมนั้นก็มี
 จำนวนญวนอพยพหลายหมื่น ๔ - ๕ หมื่นคนเป็นอย่างน้อย ปัญหานี้
 แหละครีบเป็นปัญหาใหญ่ที่คณะผู้แทนฝ่ายไทยเดินทางไปฮานอยก็เจรจา
 ปัญหานี้ และสามารถตกลงปัญหานี้ได้ในข้อในหลักการที่ไม่เคยตกลง
 กันมาก่อน หลักการนั้นก็คือว่าบัดนี้ต่อไปรัฐบาลทั้งสองรัฐบาลจะ
 ดำเนินการตั้งคณะกรรมการผสมร่วมกัน เพื่อพิจารณาถึงวิธีการที่จะนำ
 ญวนอพยพเหล่านี้กลับไปประเทศของเขา เพราะฉะนั้นที่เป็นการ
 เริ่มต้นครั้งแรกที่ดีที่น่าทำให้เราเบาใจได้ กระผมเชื่อครับว่า ถ้าหาก
 ว่าเราดำเนินการตามนี้ต่อไป โดยการสร้างบรรยากาศไม่ให้มีอะไร

กันรุนแรงแล้ว เราสามารถที่จะค่อย ๆ เขียนนำไปสู่จุดหมายปลายทางของคนไทยเราได้ ที่ต้องการให้ญวนอพยพเหล่านี้ได้กลับออกไปจากประเทศไทยกลับบ้านเขาเสีย เพราะบ้านเขาสงครามได้สงบลงแล้ว

ส่วนประเด็นสุดท้ายที่ท่่านถามว่า เมื่อจะเปิดจุดผ่านแดนลาวเพิ่มขึ้นอีกแล้ว ต่อไปคนลาวมิเข้ามาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ คำถามนี้เป็นคำถามที่ดีเหลือเกินครับท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับ เวลานี้เราปิดพรมแดนอย่างกระผมเรียนให้ทราบเมื่อกี้แล้ว เราปิดพรมแดน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วเราไม่สามารถที่จะไปมีทหาร ตำรวจไปจับมือถือแขนป้องกันที่พรมแดนไม่ให้ลาวเข้ามาได้ ตั้ง ๑,๐๐๐ กว่ากิโลเมตรในป่าในดงในเขา ไม่มีใครสามารถจะทำได้ และเราไม่สามารถที่จะไปสร้างกำแพงเหมือนกับกำแพงเบอร์ลิน กันเขตพรมแดนระหว่างไทยกับลาวได้ เพราะฉะนั้นคำที่บอกว่าปิดพรมแดนนั้นโดยแท้จริงแล้วปิดเขียนหนังสือปิด ตัวอักษรว่าปิด แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วมีการลักลอบอย่างสุจริตครับ คนสุจริตลาวก็ดี ไทยก็ดี คนไทยที่จะข้ามพากไปฝั่งลาวเพื่อทำมาค้าขาย หรือคนลาวที่ต้องการข้ามมาพากฝั่งไทยเพื่อทำมาค้าขาย กระทรวงมหาดไทยมีมาตรการที่ว่าถ้าหากมาทำการค้าขายนั้น จะเข้ามาเมืองไทยได้ตั้งแต่กี่โมงเช้า สมมุติว่า ๗ โมงเช้าถึง ๕ โมงเย็น เขาต้องกลับไป เราสามารถที่จะควบคุมคนลาวที่เข้ามาเมืองไทยได้ สมมุติว่าวันนี้ครับ วันที่ ๒๖ สิงหาคม มีคนลาวจากฝั่งลาวเข้ามาฝั่งไทย เพื่อจะมาทำการค้าขายหรือมาเยี่ยมญาติในฝั่งไทยก็แล้วแต่เถอะ เราจะมีเจ้าหน้าที่ของเราศุลกากรักษ์ของเรา เราจะมี

เจ้าหน้าที่ทางด้านตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะคอยควบคุมจุดผ่านแดนเหล่านี้ เมื่อเขาเข้ามา สมมติว่าวันนี้เขาเข้ามา ๑๐๐ คน แล้วเขาจะต้องออกไปให้ได้ ๑๐๐ คนภายใน ๕ โมงเย็น ถ้าเขาไม่ออกไปครบ ๑๐๐ คน เราสามารถตรวจสอบได้ สมมติว่าออกกลับคืนไปฝั่งลาว ๘๐ คน ยังตกค้างอยู่ ๒๐ คนเช่นนี้ เราจะรู้ทันทีครับว่า ๒๐ คน คนลาวที่ยังตกค้างอยู่ในเมืองไทยในวันที่เข้ามาตอนเข้านั้นคือใคร อยู่ที่ไหน ติดตามได้ว่าบ้านญาติเขาอยู่ที่ไหนอย่างไร อันนี้ครับเป็นการควบคุมคนสุจริต เพราะฉะนั้นที่ท่านเกรงว่าถ้าเปิดจุดผ่านแดนไทยลาวเพิ่มขึ้นแล้ว จะมีปัญหาว่าคนลาวที่มีจิตใจไม่ดีต่อไทยเรา จะเข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมายนั้น ไม่ได้หมายความว่าถ้าเข้ามาแล้วจะให้อยู่เลย ไม่ใช่ครับ เขามาแล้วเพื่อดำเนินกิจการของเขา เพื่อการค้าขายของเขา แล้วเขาต้องออกไปในวันนั้น หรือถ้าจะมาเยี่ยมญาติ เขาอาจจะอยู่ได้ไม่เกิน ๓ วัน และเขาต้องกลับไป สมมติว่าเมื่อเขาไม่กลับไปจะทำอย่างไร เรามีสัมพันธทางการทูตกับลาวครับ เราสามารถที่จะประท้วงลาวได้ทันทีว่าบุคคลที่เข้ามาเมื่อเข้านี้ ๑๐๐ คนจะกลับคืนไปบ้านท่าน ๘๐ คน ยังเหลืออีก ๒๐ คน คือรายชื่อเหล่านี้ ขอให้ท่านดำเนินการทันทีในเรื่องเกี่ยวกับ ๒๐ คนนี้ เราก็สามารถที่จะทำได้ หรือถ้าหากมีปัญหาต่อไปอีกในอนาคต เราก็สามารถที่จะปิดจุดผ่านแดนเหล่านี้ได้ เพื่อป้องกัน เพื่อเสถียรภาพ และเพื่อความมั่นคงของชาติ ขอบพระคุณครับ

นายแสวง ฐวัชระชุม (นครพนม) : ท่านประธานครับ กระผม แสวง ฐวัชระชุม จากนครพนม ท่านประธานครับ ความรู้สึกอันแท้จริงของพี่น้องไทยแถวชายแดนแล้วไม่มีความรังเกียจจริงงอน ประชาชนชาวลาว ลาวที่เป็นพี่น้องนะครับ แต่ลาวที่สร้างความเจ็บช้ำ

น้ำใจให้แก่คนไทยชายแดนนั้นคือพวกขบวนการประเทศลาว ซึ่งมี
อำนาจปกครอง อำนาจเหนือพี่น้องประชาชนชาวลาวที่เราให้ความ
เมตตาสงสารตลอดมานั้น คนไทยชายแดนจะไม่มีวันลืมว่าพวก
ขบวนการประเทศลาวได้ตะโกนด่าว่าไอ้สุนัขรับใช้ สุนัขคาบข้าวไป
ให้กินแล้ว สุนัขคาบน้ำมันมาให้ใช้แล้ว คนไทยในชายแดนจะไม่มี
วันลืมอย่างนั้นเลย ไม่มีวันลืมคำกล่าวอย่างนั้นเลย ประจวบกับทาง
รัฐบาลได้ไปอ่อนข้อกับทางฝ่ายลาวและฝ่ายเวียดนาม โดยท่าน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เดินทางไปทั้ง ๓ ประเทศ
เมื่อต้นเดือนนี้ ท่านเดินทางไปประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว ท่านได้คนลาวเพิ่มขึ้นมาเยอะแยะ ลักลอบเข้ามาเราก็
จับขึ้นศาลในฐานะที่ลักลอบเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย ที่นครพนม
ศาลนครพนมวันหนึ่งเป็นร้อย ๆ คน แล้วก็ยังมีข่าวอีกว่าเมื่อเข้ามา
แล้วท่านส่งไปที่นครม ส่งไปที่ศูนย์อพยพ มีการให้ประกันตัว ๓๐,๐๐๐
บาท ออกมาได้ด้วย ถ้าความจริงเป็นอย่างนี้ ถ้าหากเราได้ผู้บริสุทธิ์
ประกันผู้บริสุทธิ์ออกมาไม่เป็นไรเรามีเมตตาธรรม คนไทยมีความ
เมตตาสงสาร แต่ถ้าหากคนลาวมีจิตใจที่ไม่บริสุทธิ์แทรกซึมมาปะปนมา
กับพวกนั้นละ ความเสียหายจะตกแก่ประเทศชาติบ้านเมืองของเรา
มากมายเพียงใด ในขณะที่เดียวกันเมื่อท่านเดินทางไปประเทศลาวนั้น
ท่านได้เดินทางไปประเทศญวนด้วย ประเทศเวียดนามด้วย และ
คนญวนในประเทศไทย ซึ่งคนไทยไม่มีความต้องการที่จะให้อยู่อันนั้น
ท่านก็ไม่ได้มีผลคืบหน้าอะไร ท่านก็จำเป็นต้องให้เขาอยู่ต่อไป ใน
ขณะเดียวกันคนลาวก็เพิ่มขึ้นคนญวนก็ไม่หนี แล้วชะตากรรมของพี่น้อง
ชาวอีสาน ซึ่งยากจนข้นแค้นอันนั้น ท่านปล่อยปละละเลยเขา
ท่านทอดทิ้งเขา เขาต้องอพยพหลบหนีความแห้งแล้งความกันดาร

เข้ามากรุงเทพฯ ถูกขายเนื้อขายตัว ผู้หญิงถูกหลอกลวงไปขายตามช่อง
 ขายตามค้าขนรกที่เมืองชลฯ ที่นครสวรรค์ ตากฟ้า ตากลิ ท่าไร่
 ข้าวโพดวันละ ๕๐๐ - ๕๐๐ คนอย่างนี้ นับว่าเป็นความไม่เมตตาของ
 รัฐบาลนี้เป็นอย่างหนึ่งที่ท่านบอกว่ารัฐบาลนี้น่าจะได้รับการตำหนิ แต่
 ความรู้สึกของประชาชนนั้นรัฐบาลนี้ควรจะได้รับการประณามในข้อนี้
 เป็นอย่างถึง ท่านประธานที่เคารพ ความรู้สึกของประชาชนชายแดน
 นั้น มีความรู้สึกว่ รัฐบาลเรานี้อ่อนข้อให้แก่ฝ่ายที่เป็นปฏิปักษ์ต่อ
 ประเทศไทยเป็นอันมาก คนไทยคนเดียว เช่น จอมพล ประภาส
 ท่านยังให้อยู่ไม่ได้ แล้วคนลาวท่านโอบอุ้มเขา คนญวนท่านโอบอุ้มเขา
 อย่างนี้จะให้ประชาชนมีความรู้สึกดีต่อรัฐบาลได้อย่างไร เมื่อรัฐบาล
 ยังไม่ชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนชายแดนได้รับทราบแล้ว
 กระผมเชื่อเหลือเกินว่าเหตุการณ์รุนแรงประสามติของประชาชน
 ชายแดนจะเกิดขึ้นในวันสองวันนี้อย่างแน่นอน ทุกคนจะลุกขึ้นประท้วง
 รัฐบาลในกรณีที่ท่านเปิดจุดผ่านแดนนี้ เมื่อท่านได้ชี้แจงต่อสภานี้ว่าเมื่อ
 ท่านเปิดจุดผ่านแดนแล้ว ประชาชนชาวลาวจะเข้ามาโดยถูกต้องตาม
 กฎหมาย ท่านก็ทราบอยู่แล้วว่าขบวนการประเทศลาวเป็นผู้มีอำนาจ
 ปกครองประชาชนในปัจจุบันนี้นั้น ประชาชนลาวได้รับความเดือนร้อน
 ไม่พอใจต่อลัทธิการปกครองสังคมนิยมแบบนั้น พยายามหาโอกาส
 อยู่เสมอที่จะหนีออกนอกประเทศ พยายามหาโอกาสอยู่เสมอที่จะ
 เอาตัวรอดหนีออกจากระบอบการปกครองสังคมนิยมอันนั้น เมื่อเรามี
 โอกาสเข้ามาโดยถูกต้องก็ดี เมื่อเรามีโอกาสลักลอบก็ดี เขาเข้ามา
 แล้วเขาจะขอลี้ภัย ภาระอันนั้นจะตกแก่รัฐบาลไทยแค่ไหน รัฐบาลได้
 เตรียมการป้องกันแก้ไขไว้หรือยัง อันนี้เป็นคำถามข้อ ๑ เมื่อ
 ท่านเปิดพรมแดนแล้วท่านได้อะไรขึ้นมา เป็นคำถามที่ประชาชนฝั่งขวา

เราได้รับถามกันมากกว่า เมื่อเปิดแล้วได้อะไรขึ้นมา เราจะได้แต่คนเท่านั้น แล้วนอกจากนั้นผลที่ได้ไม่ใช่ประชาชนจะได้ อย่างที่กระผมได้กราบเรียนแล้ว ขอภัยที่จะต้องกล่าวซ้ำอีก ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศท่านเป็นคนขวยยา มันจะได้แต่ขวยยาของละบาทเท่านั้นละครับ ประชาชนเขามีความรู้สึกอย่างนี้ ขอให้โอกาสนี้กราบเรียนให้รัฐบาลได้พยายามแก้ไขสถานการณ์ด้วยครับ ถ้าท่านไม่รับทำความเข้าใจ ไม่รับชี้แจงกับประชาชน เหตุการณ์รุนแรงจะเกิดขึ้นในวันสองวันนี้แน่นอนครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะตอบประเด็นที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามต่อมานั้น คือ

ข้อ ๑ ที่ท่านบอกว่า ในการเดินทางของฝ่ายคณะผู้แทนไทยไปเจริญสัมพันธไมตรีกับลาวและเวียดนามเป็นการอ่อนข้อนั้น กระผมได้ชี้แจงให้ประชาชนทราบรายละเอียดทางโทรทัศน์แล้วขอกราบเรียน ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่งครับว่า คนไทยเรานั้นมีเอกราชอธิปไตยมา ๘๐๐ ปี เลือดของความรักชาติ เลือดของการรักศักดิ์ศรีของคนไทยนั้นไม่เคยจางหายไป เพราะฉะนั้นที่ท่านบอกว่าคณะผู้แทนฝ่ายไทยซึ่งประกอบด้วยกระทรวงหลายกระทรวงไปอย่างอ่อนข้อนั้น กระผมขอกราบเรียนว่าไม่เป็นความจริง เราไปอย่างผู้ดี นี่กระผมขอยอมรับ เราไปเจรจาอย่างผู้ดี แต่เราไปเจรจด้วยความหนักแน่น เราไปเจรจาอย่างมีหลักการ ไม่ใช่ใช้อารมณ์ในการเจรจา เพราะฉะนั้นที่ท่านบอกว่าเราไปเจรจาหรือไปอ่อนข้อนั้น กระผมขอกราบเรียนว่าไม่เป็นความจริง

ข้อต่อไปครับที่ท่านถามว่า คนลาวเข้ามาอีกระยะหลังนี้
 กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า เวลานี้การปกครองของลาว
 เขาเป็นอย่างไรนั้น เราทราบกันดีอยู่แล้วว่าเป็นลัทธิสังคมนิยม
 คอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นเรื่องของเขาที่คนไทยเราเองเราไม่สามารถที่จะ
 ไปแก้ปัญหาภายในของเขาได้ เราขอรับความจริงอันนี้หรือเปล่าครับ
 ถ้าเราขอรับความจริงอันนี้ว่าประเทศลาวนั้นเขาปกครองโดยลัทธิ
 สังคมนิยมคอมมิวนิสต์เช่นนี้แล้วก็เป็นเรื่องของเขา เราไม่สามารถ
 ที่จะไปแก้ไขได้ และเราไม่ควรอย่างยิ่งด้วยที่จะไปส่งเสริมให้มี
 การทำลาชกิจการภายใน หรือแทรกแซงกิจการภายในของเขา เรา
 ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของเขา เรื่องของ
 เขาเป็นเรื่องของเขา แต่เรื่องของเราเราปกครองโดยระบอบ
 ประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนี้ เป็นเรื่องของคนไทยทั้ง
 ๕๓ ล้านคนจะต้องรักษาไว้ให้จงได้ เป็นเรื่องของเรา เขาก็ต้อง
 ไม่มาแทรกแซงกับเรา เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลไทยเสนอจุดผ่านแดน
 เปิดจุดผ่านแดนไทย ลาวเพิ่มขึ้นนั้น ก็เพื่ออันนี้ละครับ เพื่อที่สามารถ
 จะควบคุมได้ว่าคนลาวเข้ามาแต่ละวันนั้น เข้ามาก็คน ลาวเพิ่มขึ้นนั้น
 ก็เพื่ออันนี้ละครับ เพื่อที่สามารถจะควบคุมได้ว่าคนลาวเข้ามาแต่ละวัน
 นั้น เข้ามาก็คน เข้ามาซื้ออะไร เข้ามาทำอะไร หาไม่แล้วเราจะ
 ไม่สามารถควบคุมได้เหมือนอย่างขณะนี้ แล้วก็เข้ามาเช่นนั้นนอกจาก
 ผิดกฎหมายแล้วยังมีบุคคลบางคนที่ได้ผลประโยชน์จากการที่ปิดพรมแดน
 ท่านถามว่าการที่ไปลาวและเวียตนามคราวนี้ได้อะไรบ้าง
 มีประโยชน์อะไรในการที่เปิดจุดผ่านแดนเพิ่มขึ้น กระผมอยาก
 กราบเรียนอย่างนี้ครับ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เวลานี้น้อยหน่าที่สุด
 มีคนไทยเลือดไทย สัญชาติไทย เชื้อชาติไทย ถูกติดคุกอยู่ในลาว

๒๐๐ กว่าคน นอกจากนั้นแล้วยังมีทหารอาสาคนไทยเร่อีกอาสาสมัคร
 ไทยเร่อีกที่เคยไปมีส่วนอยู่ในลาว ยังอยู่ในลาวอีกเท่าไรเราไม่ทราบ
 ท่านจะทิ้งชีวิตคนไทยเหล่านั้นให้อยู่ในลาวอีกหรือครับ ท่านจะไม่คิด
 บ้างหรือครับว่าชีวิตคนไทยเหล่านั้นมีประโยชน์กับเรา ไม่เป็นห่วงเขา
 บ้างหรือครับ ถ้าหากว่าเราสามารถเปิดจุดผ่านแดนได้ตามที่ตกลงกัน
 หรือตามที่เราจะพยายามดำเนินการ ฝ่ายลาวได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะ
 ปลดปล่อยคนไทยของเรา ๒๐๐ กว่าคน รวมทั้งทหารที่เป็นอาสาสมัคร
 ด้วย กระทบมือยากจะให้ท่านสมาชิกได้โปรดคำนึงถึงครอบครัวของทหาร
 และของคนไทยเหล่านั้นว่าเวลานี้เขาคอยด้วยความเป็นห่วง เขาคอย
 ด้วยความกระตือรือร้นว่าเมื่อไรประเทศลาวจะได้ส่งคนไทยและทหาร
 เหล่านั้นกลับมาเสียที กระผมคิดว่าอย่างน้อยที่สุดที่เราจะได้ก็คือเรา
 เชื่อครับว่าเขาจะปลดปล่อยคนเหล่านั้นออกมา

ปัญหาต่อไปที่ท่านถามว่าจะได้อะไรบ้าง เราทราบกันดี
 อยู่แล้วครับว่า แม่น้ำโขงนั้นมีปัญหา เราทราบกันดีอยู่แล้วว่าสนธิสัญญา
 ระหว่างไทยกับฝรั่งเศสนั้นเราเสียเปรียบ และเราไม่สามารถทำ
 อะไรได้เลย คนไทยที่อยู่ริมแม่น้ำโขงนั้นจะลงไปตกเบ็ดตกปลาอะไร
 ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าแล้ง เกาะแก่งต่าง ๆ ในแม่น้ำโขง
 ท่านทราบดีอยู่แล้ว นอกจาก ๔ - ๕ เกาะเป็นของไทย นอกนั้น
 เป็นของลาวหมดตามสนธิสัญญาที่เราทำกับฝรั่งเศส ลองคิดถึงพี่น้อง
 ชาวไทยริมแม่น้ำโขงบ้างสิครับ ที่แกสุจริต ที่แห่หากินไปตกเบ็ดตกปลา
 ไปปลุกผักตามี่ต่าง ๆ แกจะไม่สามารถทำได้ แต่จากการไปเจรจา
 คราวนี้ได้ผลออกมาว่าการไปมาหาสู่ การทำมาหากินของชาวไทยนั้น
 จะถือว่าแม่น้ำโขงนั้นเป็นมรดกตกทอดลงมาแต่โบราณกาล ซึ่งประชาชน
 ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิที่จะใช้เท่ากัน นอกจากนั้นแล้วคณะผู้แทนฝ่ายไทยยังพูด

เรื่องเลขไปอีกว่า การปฏิบัติงานของเรือ นปช. นั้นเรายืนยันว่าต้อง
 ปฏิบัติการต่อไป และเรือ นปช. นี้เวลาหน้าแล้งเราทราบกันคืออยู่
 แล้วว่าไม่สามารถที่จะแล่นในแม่น้ำโขงได้ เพราะเหตุว่าถ้าหากแล่น
 ในร่องน้ำลึกแล้วจะเข้าไปอยู่ในเขตฝั่งลาวเขา เรื่องนี้ก็ได้มีการพูด
 กันอีกว่าจำเป็นจะต้องหามาตรการทั้งสองฝ่ายที่จะให้เรือ นปช. และเรือ
 ฝั่งลาวเขาได้มีโอกาสเดินทางไปมาในลำแม่น้ำโขง เพื่อป้องกัน
 การลักลอบขนอาวุธเถื่อน ลักลอบขนคนเถื่อน นี่ครับเป็นสรุปง่าย ๆ
 กระผมขอสาธยายเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า เรา
 ได้ประโยชน์อย่างนี้ อย่างอื่นรายละเอียดนั้นกระผมกลัวจะเสียเวลา
 จึงขออภิปรายต่อท่านประธานด้วยครับ

นายแสวง ขวัญระทุม (นครพนม) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม แสวง ขวัญระทุม จากนครพนม ขอชี้ถามเป็น
 ข้อสุดท้าย หลังจากท่านได้ไปเจรจาแล้วได้มีแถลงการณ์ กระผมก็มี
 แถลงการณ์ของท่าน ท่านยอมเขาไปหลายข้อแล้ว และข้อถัดมา
 ท่านว่าอย่างนั้นครับ " เพื่อแสดงถึงเจตนาดีและความจริงใจเป็นการ
 ตอบแทน ฝั่งลาวได้ตกลงที่จะปล่อยตัวราษฎรไทยที่ได้กระทำผิด
 กฎหมายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งได้ถูกจับกุม
 คும்ขังอยู่ในลาวมาถึงปัจจุบันคืนให้แก่ฝ่ายไทยโดยเร็ว" จึงขอเรียน
 ถามท่านว่าประเด็นที่ท่านได้พูดจากับเขาเป็นการมั่นเหมาะแล้วหรือยัง
 และราษฎรไทยที่ฝั่งลาวจับไปนั้นมีจำนวนเท่าไร กระทรวง
 การต่างประเทศทราบหรือไม่ แล้วที่เขาว่าที่จับไปผิดกฎหมายของเขา
 นั้น ตามข้อเท็จจริงแล้วส่วนใหญ่ประชาชนของเราไปมาหาสู่กันอยู่
 ไม่ทราบว่าตัวเองมีความผิด เพราะว่าเขตแดนแม่น้ำโขงนั้นเราไปถือ
 เอาร่องน้ำลึกเป็นเขต ราษฎรไม่ทราบว่าร่องน้ำลึกมันอยู่ตรงไหน

เมื่อออกไปหาปลานั้น ถ้าใกล้ไปทางฝั่งเขา ทหารเขาก็เอาปืนบังคับ
 จู่โจมตลิ่งให้เข้าไปหาเขา ถ้าเราไม่เข้าไปหาเขา เขาก็ยิงตายน
 มาหลายศพแล้ว และถูกจับไปมากมาย อันนี้เป็นความผิดของราษฎร
 ไทยด้วยหรือ เป็นความผิดของราษฎรชายแดนที่อยู่ติดแม่น้ำโขงด้วย
 หรือ ใครจะถามกระทรวงการต่างประเทศอย่างนี้ นอกจากนั้นแล้ว
 ใครจะเรียนถามท่านเป็นประเด็นสุดท้ายว่าราษฎรไทยที่ถูกจับกุมไปนั้น
 มีพระรูปหนึ่งชื่อหลวงพ่อบุณ ได้ถูกจับกุมไปด้วย เพราะว่าไปตามผู้ที่
 ถูกทหารลาวจับกุมตัวไป ทางราษฎรฝั่งไทยได้นิมนต์ท่าน หลวงพ่อบุณ
 นี้ซึ่งท่านได้เดินทางไปมาหาสู่ทั้งสองฝั่งอยู่เป็นประจำให้ไปขอขมาบิดา
 เอาชีวิตคนไทย ๓ คนที่จับไป จากบ้านนาเซ อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัด
 นครพนมไป เมื่อหลวงพ่อบุณ ไปแล้ว หลวงพ่อบุณ เองถูกจับอีก
 และมีข่าวติดตามต่อมาว่าหลวงพ่อบุณนั้นถูกทหารขบวนการประเทศลาว
 ใช้เชือกผูกคอลากจนถึงแก่มรณภาพ อันนี้ท่านทราบหรือไม่ และม
 ความจริงเพียงใด ท่านจะแก้ไขอย่างไร ขอขอบพระคุณครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 การต่างประเทศ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ตรงเป้าละครับที่ท่าน
 สมาชิกผู้มีเกียรติพูดว่า ประชาชนคนไทยเราที่อยู่ริมแม่น้ำโขงทั้ง ๒
 ฝั่งนั้น แกไม่ทราบหรือครับว่าร่องน้ำลึกอยู่ที่ไหน เราจะหวังให้แ
 ทราบว่าร่องน้ำลึกหรือพรมแดนจริง ๆ ระหว่างไทย - ลาว อยู่ที่ไ
 นั้น อันนี้เป็นความจริงครับที่แกไม่ทราบ และเมื่อแกไม่ทราบเช่นนั้นแล้ว
 ก็เกิดปัญหาอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ปัญหาอยู่ตรงนั้นแหละครับ
 ปัญหาอยู่ตรงที่ว่ารัฐบาลนี้เป็นห่วงพี่น้องชาวไทยที่ริมแม่น้ำโขง ที่เมื่
 ก่อนนี้ก่อนที่ลาวจะเปลี่ยนการปกครองของเขานั้น พี่น้องชาวไทยไปมา
 หาสุกับพี่น้องชาวลาวอย่างสะดวกสบาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่า

ร่องน้ำลึก ร่องน้ำตื้น แต่หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ภายในประเทศของเขาแล้ว มันจึงเกิดปัญหานี้ขึ้นมา และก็ด้วยเหตุนี้
รัฐบาลจึงเป็นห่วงเป็นทุกข์ว่าพี่น้องชาวไทยที่รมน้ำโขงนั้น จะไม่
สามารถที่จะอยู่เย็นเป็นสุขได้ ถ้าหากสถานการณ์ระหว่างประเทศ
ทั้งสองยังเปื้อนอยู่เช่นปัจจุบันนี้ เพราะฉะนั้นเราจึงหาทางแก้ไข
อย่างไรเล่าครับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ และท่านประธานที่เคารพ
หาทางแก้ไขด้วยการที่จะไปเจรจากับเขาว่า แม่น้ำโขงนี้ไม่ใช่ของ
เขคนเดียวของจีนด้วยเหมือนกัน ของไทยเหมือนกัน เป็นของ
ที่ตกทอดลงมา เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นมรดกตกทอดลงมาเช่นนั้นแล้ว
ประชาชนทั้ง ๒ ประเทศก็ย่อมที่จะใช้ลำน้ำโขงนี้ด้วยกัน รักษา
ผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ส่วนการแก้ไขสนธิสัญญาให้เป็นไปตาม
กฎหมายระหว่างประเทศนั้นเป็นเรื่องยาว ซึ่งเราจะต้องดำเนินการ
ต่อไป แต่ในขณะนี้เวลาไม่ค่อยท่า นับวัน ๆ ถ้าหากว่าไม่มีการเจรจา
ไม่มีการตกลงอะไรกันบ้างแล้ว ชีวิตคนไทยก็ต้องเสียไปอย่าง
ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ไม่สามารถที่จะให้ชีวิตคนไทย
ต้องเสียไปเช่นนั้นได้ จึงได้หาทาง

อีกอันหนึ่งครับที่ถามว่าคนไทยถูกจับในลาวเท่าไร กระผม
กราบเรียนด้วยความจริงใจครับว่า ตัวเลขที่แน่นอนนั้นถามทุกหน่วย
ราชการแล้วครับ เราไม่สามารถมีตัวเลขที่แน่นอนได้ แต่เราคาดคะเน
ได้ว่า มีประชาชนคนไทยที่ยังอยู่ในลาวที่ถูกจับกุมคุมขังอยู่ในลาว
ประมาณ ๒๐๐ กว่าคน ส่วนเรื่องหลวงพ่อกที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้
พูดถึงนั้น เราได้ทราบข่าว เรามีข่าวครับ ได้ทราบข่าวเหมือนกัน
ทางด้านหนังสือพิมพ์ก็ได้ทราบข่าว แต่ที่จะได้รับรายงานจากหน่วย
ราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น ทางกระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้

รับทราบ ขอกราบเรียนอีกครั้งครับว่า จำนวนบุคคลทั้งจริงนั้นเรา
ไม่ทราบครับ ยังไม่มีหน่วยราชการไหนทราบเด็ดขาดว่าจำนวนเท่าไร
แต่กระผมขอเรียนอย่างนี้ก็แล้วกันนะครับ ในการเจรจานั้นกระผมได้
บอกให้ฝ่ายลาวทราบว่า จะมีคนไทยกี่คนก็แล้วกันครับ ในการเจรจ
านั้นกระผมได้บอกให้ฝ่ายลาวทราบว่า จะมีคนไทยกี่คนก็แล้วแต่ที่ถูก
จับกุมคุมขังอยู่ในประเทศลาว เขาจะต้องปลดปล่อยออกมาหมดทุกคน
ส่วนในอดีตที่ผ่านมาเขาจับเพราะเหตุแกล้งจับ หรือจับคนไทยเรา
ไปทำผิดกฎหมาย หรืออะไรก็แล้วแต่กระผมไม่พูดถึง กระผมพูดแต่
เพียงว่าคนไทยทุกคนที่ถูกจับกุมคุมขังอยู่ในลาวจะด้วยเหตุผลประการใด
ก็แล้วแต่ ขอให้เขาปล่อยหมด ซึ่งเขาก็ยอมตามแถลงการณ์ นอกจากนี้
อย่างกระผมเรียนให้ทราบแล้วครับ กระผมยังเป็นห่วงทหารอาสา
ของเรา ซึ่งไม่มีใครพูดถึงเลย เขาก็เป็นคนไทยครับ กระผมเป็นห่วง
เรื่องนี้มาก แล้วก็ได้พูดกับท้าวพุน ศรีประเสริฐ เกี่ยวกับเรื่องนี้
ซึ่งเขาก็รับปากจะบันทึกกับกระผมเลขที่เคียวว่า เขาจะดำเนินการ
สอบสวนเรื่องเกี่ยวกับอาสาสมัครไทยเราที่ไป กระผมจึงอยาก
กราบเรียนสรุปว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่รัฐบาลไม่ใช่ว่าไม่เป็นห่วงครับ
เราเป็นห่วงมาก และก็ด้วยเหตุนี้แหละครับ ที่รัฐบาลได้ส่งคณะผู้แทน
ฝ่ายไทยไปเพื่อเจริญสัมพันธไมตรี ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ถามธรรมดา
ขอเอากระทู้ถามธรรมดาที่ตกค้างมาจากคราวที่แล้วก่อน คือของคุณนิม
วรปัญญา เรื่อง การหาตลาดจำหน่ายข้าวสารถามกระทรวงพาณิชย์
เชิญครับ

นายนิม วรปัญญา (ลพบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม นายนิม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรจังหวัดลพบุรี ขอดังกระทู้ถาม ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ความจริงกระทู้ฉบับนี้ได้เสนอเข้ามาประมาณ ๕ เดือนแล้ว ขณะที่ชวานากำลังเดือดร้อนในเรื่องขายข้าวเปลือกไม่ได้ ปัญหานั้นบัดนี้ก็คลี่คลายลงไปบ้างแล้ว อันนี้กระผมก็ขอขอบคุณ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่กรุณาแก้ปัญหา และตอบกระทู้กระผมในวันนี้ก็ขอบคุณท่านประธานที่กรุณาบรรจุกระทู้ฉบับนี้เข้าสู่สภา

เนื่องด้วยมีราษฎรจำนวนมากของจังหวัดลพบุรีมีอาชีพในการทำไร่ทำนา ปีนี้การทำนาก็ได้ผลดีพอสมควร แต่ขายข้าวเปลือกไม่ได้ราคา ราคาตกต่ำมาก ขณะนี้ชวานาก็ยังขายข้าวเปลือกไม่ได้ ยังมีอีกจำนวนมาก ราคาตกต่ำ เป็นเหตุให้ชวานาได้รับความเดือดร้อนการทำนาผลิตข้าวออกมาแล้วกลับขายข้าวไม่ได้ราคาเท่าที่ควรเหมือนกับอาชีพอื่น ๆ เป็นเหตุให้ชวานาต้องยากจนถ้าที่ใดมีการชลประทานส่งน้ำไปได้ การทำนาก็ได้ผลดี ถ้าที่ใดชลประทานไม่ทั่วถึงอาศัยน้ำฝนก็ไม่ค่อยแน่นอน บางปีก็ไม่ได้ข้าวเลย พอได้มาบ้างอย่างปีที่ผ่านมาหรือปีที่เก็บเกี่ยวไปแล้ว ก็กลับราคาถูกลงไปอีก ไม่มีโอกาสจะปลดหนี้ได้ ปัจจุบันนี้ฝนก็ไม่ตกต้องตามฤดูกาล ชวานาไม่เคยกำหนดราคาข้าวเปลือกได้เองเลย แม้แต่ผู้ซื้อจะกำหนดราคาให้ ก็กำหนดเอากำไรอย่างมากมาย แม้แต่รัฐบาลจะซื้อพยุราคาให้บ้างก็ไม่ทั่วถึงทำให้ชวานาต้องยากจน ต้องนำที่นาไปจำนำจำนองขายฝาก เป็นเหตุให้ที่ดินของชวานาต้องหลุดมือไปอยู่กับนายทุน นอกนั้นรัฐบาลยังเก็บภาษีค่าพรีเมียมข้าวจากชวานา ชวานาจึงต้องยากจนซ้ำลงไปอีกอย่างที่เป็นทุกวันนี้ ก็เพราะข้าวเปลือกราคาถูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดลพบุรีชวานายากจนมาก กระทรวงพาณิชย์มีเหตุการณ์ค้าอยู่เกือบทุกประเทศ แต่ทางทูตพาณิชย์ของกระทรวงพาณิชย์ไม่ทราบว่

หาตลาดข้าวสารได้อย่างไร จะหาทางให้ชาวนาได้ขายข้าวเปลือก มีราคาดีหรือมีตลาดที่แน่นอน จะช่วยชาวนาขายข้าวเปลือกได้ราคา ดีขึ้น จะได้ปลดเปลื้องหนี้สินให้ชาวนาต่อไป จะทำได้หรือไม่ จึง ขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงพาณิชย์ได้จัดหาตลาดขายข้าวสารไว้ อย่างไรเพียงพอแล้วหรือไม่ อย่างไร

๒. กระทรวงพาณิชย์ได้ตกลงขายข้าวสารให้กับ ประเทศใดไปแล้วบ้าง มีปริมาณแต่ละประเทศมากน้อยเท่าใด

๓. กำหนดเวลาจะส่งมอบกันอย่างไร และราคาขายกัน ต้นละเท่าไร มีกำหนดระยะเวลาซื้อขายยาวนานกี่ปี

๔. ถ้ายังไม่มีตลาดหรือตลาดยังไม่แน่นอน ท่านจะได้ วางแผนการในระยะสั้นอย่างไรและระยะยาวเท่าใด ในการส่ง ข้าวสารออกจำหน่ายต่างประเทศ เพื่อมิให้ชาวนาต้องประสบความ เติ้อร้อนอย่างทุกวันนี้ และที่เป็นมาแล้ว ท่านจะแก้ไขปัญหาลำนี้ ให้หมดไปจะได้หรือไม่ประการใด ขอขอบคุณครับ

นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์)
: ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระทรวงพาณิชย์ รู้สึกขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดลพบุรี คือคุณนิยม วรปัญญา เป็นอันมากที่ได้กรุณาถามตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่เกี่ยวกับ ชาวนาซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศ เป็นความจริง ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวว่าชาวนาได้มีฐานะลำบากยากจน ตลอดมา เพราะว่าไม่สามารถที่จะเป็นผู้กำหนดราคาข้าวของตน ได้เอง และก็สภาวะการค้าข้าวก็เคลื่อนไหวไปมาอย่างรวดเร็ว แต่ อย่างไรก็ตาม ชาวนาก็ยังประสบความยากลำบากอยู่ตลอดมา เมื่อ

เป็นเช่นนั้นท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจึงเห็นว่า ตลาดข้าวของไทยนั้นควร
 จะได้รับราคาสูง และก็มีความแน่นอน เพื่ออย่างน้อยที่สุดก็จะให้
 ชาวนานั้นสามารถที่จะมีหลักประกันได้อย่างเพียงพอ หรือพอสมควรว่า
 จะสามารถขายข้าวได้อย่างไร เพียงไร ในเรื่องนี้นั้นก่อนที่จะตอบ
 กระตุถามของท่านโดยเฉพาะเจาะจงใน ๔ ข้อที่ตั้งถามมานั้น ก็ใคร
 จะกราบเรียนโดยทั่วไปเสียก่อนว่า รัฐบาลนี้ได้มีความตระหนักใน
 ปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี ในเมื่อรัฐบาลนี้เข้ามารับตำแหน่งนั้น ก็
 เห็นได้ว่าข้าวเปลือกในท้องนาได้มีราคาตกต่ำเป็นอันมาก มีราคา
 ตกต่ำถึงแถวียนละ ๑,๖๐๐ บาทก็มี ๑,๗๐๐ บาทก็มี ๑,๘๐๐ บาทก็มี
 รัฐบาลจึงได้พยายามที่จะแก้ปัญหานี้ โดยที่จะดึงราคาข้าวเปลือก
 ให้สูงขึ้น โดยตั้งนโยบายไว้ว่ารัฐบาลจะพยายามพยุงราคา คือ
 ไม่ใช่ประกันราคา เป็นการพยุงราคา คือพยายามที่จะให้ชาวนาขาย
 ข้าวเปลือกได้อย่างต่ำที่สุดก็แถวียนละ ๒,๑๐๐ บาท ความพยายาม
 อันนี้ได้ประสบผลสำเร็จ โดยกระทรวงพาณิชย์ได้พยายามหาตลาดข้าว
 ในต่างประเทศได้ทันทั่วทั้ง ได้ดำเนินการให้เกิดความยืดหยุ่น
 บางประการในเทคนิคการค้ากับต่างประเทศ ทำให้กระทรวงพาณิชย์
 สามารถขายข้าวจำนวนใหญ่และจำนวนย่อยได้เพียงพอที่จะดึงราคา
 ข้าวเปลือกขึ้นมาสู่ราคาพุง ๒,๑๐๐ บาทดังที่ตั้งไว้ และแม้แต่เพียง
 เท่านั้น ในระยะประมาณเดือนเศษที่ล่วงมานี้ ราคาข้าวเปลือกใน
 ท้องนาโดยทั่วไปก็สามารถเหยิบขึ้นถึง ๒,๒๐๐ บาทหรือกว่า ๒,๒๐๐
 บาทขึ้นไป อย่างแถวจังหวัดสุพรรณบุรีก็ตกถึง ๒,๒๕๐ บาท อย่างไรก็ตาม
 ก็ตามราคาข้าวเหล่านี้มีก็มักจะเคลื่อนไหวขึ้นลงอยู่ตามสภาวะของ
 ตลาดโลก และตามความสามารถของเรือรับข้าวเปลือกที่จะเข้ามา
 รับข้าวสารไปขาย ในเรื่องนี้กระผมใคร่จะกราบเรียนว่า ต่อไปนั้น

สภาวะเกี่ยวกับราคาข้าวเปลือกนั้นได้แจ่มใสขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่า
 รัฐบาลโดยทางกระทรวงพาณิชย์ได้พยายามอย่างเต็มที่ที่จะหาตลาด
 ข้าวเพิ่มเติม และขอเรียนด้วยความยินดีว่า ในขณะนี้นั้นกระทรวง
 พาณิชย์มีสัญญาขายข้าวกับต่างประเทศไว้เป็นจำนวนมาก อย่างน้อย
 ที่สุดในขณะนี้ได้มีอยู่ในมือแล้ว กับประเทศอินเดียถึง ๔ แสนตัน
 และกำลังจะมีคำขอร้องซื้อข้าวมาจากประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ
 แทบทั่วโลก รวมทั้งประเทศในยุโรปตะวันตกและตะวันออก ที่เป็น
 เช่นนี้ก็เพราะเหตุที่กระทรวงพาณิชย์ได้พยายามบุกเบิกตลาดเป็นอย่างดี
 นั้นประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็คือว่า เนื่องจากขณะนี้มีการ
 คาดหมายกันว่าในปีหน้าผลผลิตทางธัญพืชของโลกจะตกต่ำลง โดย
 เฉพาะในยุโรปซึ่งกำลังประสบความแห้งแล้งอย่างที่ไม่เคยปรากฏ
 มาก่อนในรอบ ๒๐ ปี ชาวนาชาวไร่เกษตรในยุโรปขณะนี้ในประเทศ
 เนเธอร์แลนด์ถึงกับต้องฆ่าปศุสัตว์ คือฆ่าโค กระบือ ของเขาเพื่อที่
 จะบรรเทาภาระในการที่ไม่มีน้ำให้โค กระบือรับประทาน เพราะฉะนั้น
 ขณะนี้คำขอซื้อข้าวกำลังหลั่งไหลมาจากต่างประเทศคำขอซื้อข้าวเหล่านี้
 กำลังหลั่งไหลมาเพื่อที่จะนำไปกักตุนไว้ นำข้าวไปกักตุนไว้ เพื่อว่า
 ในปีหน้าจะได้มีข้าวรับประทานในกรณีเช่นนี้กระทรวงพาณิชย์ก็กำลัง
 พยายามที่จะจัดตาราง จะพยายามจัดตารางการส่งข้าวให้ต่างประเทศ
 ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ เพราะว่าถ้าเราขึ้นปล่อยขายข้าวสารไป
 มากมายในขณะนี้ก็เท่ากับว่าในปีหน้าราคาข้าวจะสูงขึ้นในตลาดโลก
 เราก็ไม่สามารถจะขายข้าวในราคาสูงได้ เพราะถูกผูกพันอยู่ในราคา
 ข้าวที่ซื้อกันในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นในขณะนี้กระทรวงพาณิชย์จึงกำลัง
 พยายามที่จะกำหนดตารางเวลาให้เหมาะสม และอย่างไรก็ตามให้
 คำนั่นได้อย่างหนึ่งว่า ชาวนาจะขายข้าวเปลือกได้ในราคาพูนนี้

ตลอดไปจนถึงปีหน้า และในปีหน้านั้น การขายข้าวสารในต่างประเทศนั้น เราอาจจะไม่มีพอขายด้วยซ้ำไป อย่างไรก็ตามครับ กระผมใคร่จะตอบคำถามเฉพาะเจาะจง

คำถามแรกก็คือว่า กระทรวงพาณิชย์ได้จัดการหาตลาดข้าวสารไว้อย่างเพียงพอแล้ว หรือไม่อย่างนั้น ก็กราบเรียนว่า ตามที่กระผมกล่าวเมื่อกี้ว่ากระทรวงพาณิชย์ได้หาตลาดข้าวสารไว้ได้อย่างพร้อมมูลไปจนถึงปีหน้า และเตรียมการสำหรับปีหน้าเอาไว้เรียบร้อยแล้ว

ในคำถามที่ ๒ กระทรวงพาณิชย์ได้ตกลงขายข้าวสารให้กับประเทศใดไปบ้างแล้วมีปริมาณแต่ละประเทศมากน้อยเพียงใด ใครกราบเรียนว่า คำถามในข้อนี้กระผมเข้าใจว่าหมายถึงการขายข้าวระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลซึ่งเราเรียกว่า จี.พี.จี. คงไม่หมายความถึงข้าวซึ่งพ่อค้าเอกชนได้ซื้อขายต่อกัน เพราะการขายข้าวสารไปต่างประเทศนั้น ในขณะนี้มิใช่ ๒ ระบบ คือ ระบบหนึ่ง กระทำโดยเอกชนค้าขายต่อกัน แล้วก็รัฐบาลต่อรัฐบาลค้าขายต่อกัน ในข้อนี้รัฐบาลในขณะนี้ตั้งแต่ต้นปีมา รัฐบาลได้ทำสัญญาขายข้าวกับต่างประเทศไว้รวมทั้งที่ตกลงการส่งมอบมาจากปี ๒๕๐๘ รวมกันแล้วทั้งหมด กระทรวงพาณิชย์ได้มีสัญญาขายข้าวในระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลถึงปัจจุบันนี้ถึงเดือนนี้เป็นจำนวน ๒๕๐,๐๐๗ ตัน ตัวเลขอันนี้เป็นตัวเลขระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลเท่านั้น สำหรับเอกชนนั้นก็ทำการค้าขายกันได้ในปริมาณใกล้เคียงกัน คือสูงกว่านี้เล็กน้อยประมาณ ๗ แสนตันเศษ

คำถามที่บอกว่าได้ขายให้กับประเทศใดไปบ้างแล้ว มากน้อยเท่าใดนั้น ก็ขอเรียนว่า เฉพาะในการขายระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลนั้น ได้ตกลงทำสัญญาขายให้กับประเทศฟิลิปปินส์ไปแล้วจำนวน

๕๕,๐๐๐ ตัน สาธารณรัฐประชาชนจีน ๒ แสนตัน ซึ่งค้างมาแต่ปีก่อน มาเลเซีย ๕๓,๕๐๐ ตัน สิงคโปร์ ๖๒,๐๐๐ ตัน ญี่ปุ่นซึ่งได้ซื้อไปช่วย ประเทศบังคลาเทศ ๔,๔๖๐ ตัน แล้วญี่ปุ่นซื้อไปช่วยศรีลังกาอีก ๓,๕๐๐ ตัน แล้วญี่ปุ่นซื้อไปช่วยประเทศอื่น ๆ แห่งละเล็กละน้อยอีก ๒,๖๐๐ ตัน ประเทศมอริเชียสในแอฟริกา ๕๐,๐๐๐ ตัน อินโดนีเซีย ที่ทำสัญญากันมาแล้วในขณะที่ตอบกระทู้อันนี้ ๒ แสนตัน และกำลัง จะขอซื้อไปอีก ๒ แสนตัน ดังที่กระผมกราบเรียนแล้ว บรูไน ๑๐,๐๐๐ ตัน มาลากาซี ๑๐,๐๐๐ ตันรวมเป็น ๖๕๑,๐๐๐ ตัน

คำถามต่อไปว่า กำหนดเวลาจะส่งมอบกันอย่างไร ราคาคันละเท่าไร และมีระยะเวลาซื้อขายยาวนานกี่ปี ขอกราบเรียน ว่ากำหนดเวลาส่งมอบที่กระทรวงพาณิชย์ขายให้กับรัฐบาลต่างประเทศ ดังกล่าวนั้น ส่วนมากจะอยู่ในระหว่างระยะเวลาระหว่าง ๓ ถึง ๕ เดือน นับแต่วันทำสัญญา และทุกรายก็จะต้องส่งมอบให้หมดภายในปีนี้ คือในปี ๒๕๑๙ นี้ทั้งสิ้นสำหรับราคาที่ซื้อขายกันนั้น อาจจะกราบเรียน ว่าช่อ้มแตกต่างกันไปตามภาวะของตลาดในขณะที่มีการเจรจาก่อนการ ลงนาม คือราคานี้ไม่เป็นราคาที่แน่นอนเด็ดขาด ในการขายกับ ประเทศหนึ่ง อาจจะได้ราคาสูงกว่าที่ขายไปอีกบางประเทศ แล้วก็ หมายรวมถึงภาวะตลาดในขณะนั้นโดยทั่วไปด้วย

คำถามข้อที่ ๔ ว่าถ้ายังไม่มีตลาด หรือมีตลาดยังไม่แน่นอน ท่านได้วางแผนการณ์ในระยะสั้นอย่างไร และระยะยาว อย่างไร ในการส่งข่าวสารไปจำหน่ายต่างประเทศก็กราบเรียนว่า เป็นไปดังที่กระผมกราบเรียนโดยทั่วไปในตอนต้นแล้วว่า ได้เตรียม การหาตลาดไว้อย่างเพียงพอแล้วในขณะนี้ กล่าวอยู่แต่เพียงว่าในปีหน้า นั้น เราอาจจะไม่มีข่าวพอขายเท่านั้น กระผมขอตอบกระทู้ในวาระแรก เพียงแค่นี้ครับ

นายนิยม วรปัญญา (ลพบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 พาณิชย์ ที่ท่านได้กรุณาตอบกระทู้กระผม แล้วฟังท่านแล้วก็รู้สึกว่ามี
 ความสนใจต่อเกษตรกรรมอยู่ไม่ใช่น้อย แต่กระผมยังมีความสงสัยอยู่
 เพราะว่ากระผมได้เรียนนี้แฉะไปแล้วหลายครั้ง แล้วก็ได้อ่านหนังสือ
 ถึง ๖๗๗ รัฐมนตรีมาแล้วหลายฉบับ ชาวนาโนไม่เคยกำหนด
 ราคาข้าวได้เองเลย ท่านาโนแล้ว ถึงฤดูขายข้าว ก็แล้วแต่พ่อค้าจะ
 กำหนด ต้องขาดทุนกันมาเป็นเวลานานแสนนาน ไร่นาจองชาวไร่
 ชาวนาจึงหมดไป ชาวนากินอยู่มีฐานะความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้นอยู่กัน
 อย่างทุกข์ยากแสนเข็ญ แต่ก็มีประโยชน์ต่อประเทศมาก สามารถผลิตพืช
 และเลี้ยงสัตว์มาเลี้ยงคนในเมืองเป็นจำนวนหลายสิบล้านคนให้อยู่กัน
 อย่างสะดวกสบาย กระผมจึงอยากจะเรียนถามต่อไป และประกอบกับ
 ขณะนี้ ๖๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศก็อยู่ที่นั่นด้วย
 ประเทศไทยเราผลิตข้าวเปลือกได้แต่ก็ไม่มีบ่อน้ำมัน อันนี้กระผมได้ทำ
 หนังสือเสนอไปยัง ๖๗๗ นายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 การต่างประเทศ และท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แล้วว่า
 ทำไมเราไม่คิดหาทางเอาข้าวเราไปแลกกับน้ำมันซึ่งเราไม่มีน้ำมัน
 อันนี้กระผมขอเรียนถามว่าท่านจะมีนโยบาย และมีวิถีทางใดที่จะทำ
 ได้น่าจะทำได้ เพราะเขาก็ต้องการข้าว และเราก็ต้องการน้ำมัน
 แต่กระผมยังเชื่อความสามารถของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 การต่างประเทศว่าท่านต้องสามารถทำได้

ประการที่ ๒ ชาวไร่มิได้ทำนาก็ต้องซื้อข้าวสาร แต่
 ข้าวสารชาวไร่ซื้อกระสอบหนึ่งปัจจุบันนี้เกือบ ๕๐๐ บาท กระผมอยาก
 จะเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ว่าท่านจะเปิดร้านค้า

ย่อยให้กับชาวไร่เช่นอย่างเปิดร้านค้าย่อยหรือร้านส่งเช่นในกรุงเทพฯ
ในจังหวัดลพบุรีของกรมจะได้หรือไม่

ประการที่ ๓ ถึงฤดูข้าวนาปีจะออกราว ๆ เดือนธันวาคม
มกราคม กุมภาพันธ์ และนาปรังจะออกสู่ตลาดในราวเดือนกรกฎาคม
สิงหาคม ในช่วงนี้เป็นช่วงที่ข้าวยังอยู่ในมือชาวนาราคาข้าวในช่วงนี้
จะตกต่ำทุกปี ท่านทราบหรือไม่ และก็เมื่อทราบแล้ว ท่านจะหาทาง
ช่วยชาวไร่ชาวนาในช่วงนี้จะได้หรือไม่ เพราะจะได้ตรงต่อชาวไร่
ชาวนาได้ขายราคาดี

ประการที่ ๔ การซื้อข้าวสารขององค์การคลังสินค้า
ท่านจะช่วยแบ่งเฉลี่ยไปซื้อให้ทั่วทุกจังหวัดที่มีการผลิตข้าวได้เพื่อให้
แต่ละจังหวัดนั้นได้ขายข้าวตรงต่อองค์การคลังสินค้า และก็ข้าวสาร
เหล่านั้น แต่ละจังหวัดนั้นย่อมจะมีการทำไร่อยู่ด้วย ถ้าปล่อยให้พ่อค้า
คนกลางซื้อขายกัน ราคาข้าวสารก็แพง แต่ซื้อข้าวเปลือกถูกมาก
อันนี้ท่านรัฐมนตรีก็คงจะทราบดีแล้วว่า พ่อค้าผู้แปรสภาพเอากำไร
มากเกินไป ประชากรส่วนใหญ่ผู้ผลิตนั้นนับวันแต่จะยากจนลง ที่นี้ถ้า
ต่อไปปล่อยให้ผลิตอยู่อย่างนี้ตลอดไป เมื่อไม่มีทุนหรือไม่มีแรงจะผลิต
เกิดข้าวไม่พอที่จะนำมาเลี้ยงคนไทย ๕๐ กว่าล้านคนนี้จะทำอย่างไร
มีต้องซื้อข้าวจากต่างประเทศมาหรือ ในช่วงนั้นกระผมคิดว่าเราจะ
รู้สึกกันอย่างโบราณที่ว่า "แกงจืดจึงรู้จักคุณเกลือ หนูกัดเลือดจึง
รู้จักคุณแอม" กระผมว่าในช่วงนั้นคงรู้จักคุณชาวนากันละ เพราะฉะนั้น
กระผมอยากจะให้กระทรวงพาณิชย์นี้ช่วยเลี้ยงเกษตรกรในส่วนท้องถิ่น
เช่นพวกชาวไร่สักส่วนหนึ่งได้ซื้อข้าวสารในราคาถูกเช่นคนในกรุงเทพฯ
 และก็ข้าวไม่ต้องขนกลับมาในกรุงเทพฯ อีก ให้โรงสีท้องถิ่นขายให้กับ
องค์การคลังสินค้า แล้วก็ให้องค์การคลังสินค้าเปิดร้านค้าย่อยขึ้นใน
ท้องถิ่นนั้น ถ้าไรน้อยหน้อยก็คงจะอยู่กันได้

ประการที่ ๕ องค์การคลังสินค้าจะช่วยชวมนาซื้อข้าวเปลือก ช่วยชาวไร่ซื้อข้าวโพด ถั่ว ข้าวฟ่าง อย่างช่วยซื้อลำไยจะได้หรือไม่ ประการใด

ประการที่ ๖ ข้าวโพด ถั่ว ขณะนี้กำลังออกสู่ตลาดแล้ว แต่ชาวไร่ถูกกดราคาขายข้าวโพดถึงละ ๑๘ ถึง ๒๐ บาท ท่านจะมีทางช่วยเหลืออย่างไร จะให้องค์การคลังสินค้าหรือองค์การตลาดการเกษตรของกระทรวงเกษตรฯ ช่วยซื้อของอย่างรัฐบาลผ่านมาปีกลาย คือรัฐบาลของหม่อมราชวงศ์ ดิถีฤทธิ์ ซื้อช่วยชาวเกษตรกร ชาวไร่จะได้หรือไม่ ประการใด

ประการที่ ๗ รัฐบาลคาดว่าในปีต่อไปนี้ราคาข้าวเปลือกจะช่วยซื้อของราคาอย่างที่ท่านว่าในราคาสักเท่าไร เพราะแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจก็สูงขึ้นเรื่อย ๆ เครื่องอุปโภคบริโภคมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น ไม่มีทางจะลดลง แต่ชวมนาขายข้าวเปลือกไม่เคยเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจเลย ถ้าราคา ๒๑ บาท อย่างท่านว่า ชวมนาอาจจะต้องขาดทุน กระผมคิดว่าถ้าท่านจะทำให้มีความเป็นธรรมเกิดขึ้นแก่ชวมนา ให้ชวนาลงทุนไปแล้ว หาดันทุนให้ชวนา และก็บวกกำไรให้พอสมควร แต่กระผมคิดว่าชวนานี้ท่านเก็บเกี่ยวผลปีละครึ่งที่มีนาปรัง ๒ ครั้งก็เป็นส่วนน้อย ถึงมีนาปรังก็ต้องลงทุนมากจะให้มียกกำไรสัก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จะได้หรือไม่ประการใด จากคิดต้นทุนการผลิตแล้ว

ประการที่ ๘ ราคาข้าวสารในตลาดโลกต่อไปจะอยู่ในราคาประมาณสักเท่าไรและข้าวเปลือกจะประมาณได้หรือไม่ว่าประมาณเกวียนละเท่าไร เพราะว่าเมื่อก่อนท่านก็ได้พูดไปแล้วว่าทั่วโลกเกิด

ภาวะฝนแล้ง ข้าวจะต้องไม่มีพอที่จะบริโภคกันแน่ เพราะฉะนั้นข้าวนา
จะได้เตรียมตัวรับหาเงินทางอื่นมาใช้หนี้สินทางนาขทุนเสีย จะได้มี
โอกาสเก็บข้าวไว้ขายในราคาดี ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านรัฐมนตรีครับ ก่อนที่
จะตอบ ผมขอตั้งข้อสังเกตกับท่านสมาชิกสักเล็กน้อยนะครับว่า การตอบ
กระทู้ถามกับซักถามเพิ่มเติมนั้น ผมขอเรียนทำความเข้าใจว่า ตาม
ข้อบังคับนั้นนะซักถามเฉพาะที่ตอบแล้วไม่เป็นที่กระจ่างแจ้ง กระจ่างชัด
หรือไม่เข้าใจนะครับ ส่วนเพิ่มเติมเล็กน้อยนั้นผมก็ไม่ถือสา แต่ว่า
ขอให้ยึดหลักนี้ไว้ เพราะว่าเราอยู่ด้วยกันหลายท่าน และกระทู้
ของอีกหลายท่านยังต้องเข้าสู่สภาอีก ผมเกรงว่าถ้าเราซักกันนอกจาก
ที่ถามแล้วอภิปรายเพิ่มเติมอย่างนี้เพื่อนสมาชิกคนอื่นเขาเสียโอกาส
เพราะฉะนั้นผมก็ขอตั้งข้อสังเกตไว้เท่านั้นนะครับ ส่วนปัญหาเรื่องข้าว
ที่ผมได้ปล่อยให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเมื่อคืนได้พูดหลายปัญหา ก็เพราะ
เห็นว่าเป็นปัญหาหลักของชาวนาของประเทศของเรา เชิญท่าน
รัฐมนตรีครับ

นายดำรง ลัทธพิพัฒน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์)
: ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอตอบ
คำซักกระทู้ในครั้งที่ ๒ ครั้งแรกดังต่อไปนี้ คำซักของท่านสมาชิก
จากลพบุรีนั้นก็เป็นจำนวนถึง ๘ ประเด็นด้วยกัน ซึ่งก็ครอบคลุมชีวิต
ของเกษตรกรในทุก ๆ ด้าน กระผมจึงคิดว่าจะขอเวลาสักเล็กน้อย
ในการที่จะตอบเท่าที่จะตอบให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้

ประเด็นแรกที่ถามว่า ชาวนาไม่เคยได้รับการกำหนด
ราคาข้าวเลยนั้น รัฐบาลมีมาตรการประการใดในอันที่จะหาทางให้
ชาวนาได้มีบทบาทในเรื่องการกำหนดราคาข้าว นั้น ขอเรียนว่าเรื่องนี้

เป็นเรื่องที่รัฐบาลได้ให้ความสนใจอยู่แล้วเป็นพิเศษ ในขณะที่ทาง
กระทรวงพาณิชย์ได้จัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อข้าวจากสถาบันเกษตรกรอยู่
ซึ่งมีตัวแทนของสหภาพแรงงานเข้ามาอยู่ร่วมด้วยกับคณะกรรมการของ
กลุ่มเกษตรกรระดับประเทศ แล้วก็ในการดำเนินงานนั้นก็ได้อธิบายกันอย่าง
ใกล้ชิดกับกระทรวงเกษตรฯ การที่ตั้งคณะกรรมการชุดนี้ขึ้นมาขึ้น ก็เพื่อ
ประการแรกซื้อข้าวจากเกษตรกรโดยตรง ในกรณีที่เกษตรกรมาเสนอ
และมีเงื่อนไขและราคาที่เสนอนั้นเท่าหรือไม่สูงกว่าที่จะซื้อจากคนอื่น
หมายความว่าซื้อจากพ่อค้าธรรมดา ถ้าทุกอย่างเท่ากันแล้วเราจะซื้อ
จากชาวนาเป็นอันดับแรก คือกลุ่มเกษตรกรเป็นอันดับแรก อันนี้ก็เพื่อ
ความพยายามในอันที่จะดึงชาวนาให้เข้ามามีส่วนในการที่จะกำหนด
กฎเกณฑ์ราคาให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ตามสภาวะโครงสร้าง
เศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจเสรีนั้นรัฐบาล
ก็ตระหนักดีว่าบทบาทการค้าขายนั้นย่อมกระทำโดยพ่อค้าเอกชนอยู่ด้วย
ในการเช่นนั้นเราจำเป็นต้องหาทางหรือราคาซึ่งเป็นธรรม ซึ่งให้
ทุกฝ่ายคือเกษตรกรพ่อค้าได้รับกำไรหรือผลได้อย่างเป็นธรรม ในการ
ดำเนินการเช่นนั้นก็จำเป็นต้องดำเนินการด้วยวิธีการหลายประการ
ประการที่สำคัญนั้น ก็คือการที่จะส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ให้
มีบทบาทในการตลาดมากขึ้น กระผมขอเรียนว่าให้มีบทบาทในการตลาด
มากขึ้น เพื่อการนี้นั้นทางด้านกระทรวงพาณิชย์ได้มีนโยบายซึ่งกำลัง
ศึกษาอยู่อย่างรีบด่วนที่จะดำเนินการซื้อพันธบัตรข้าวไทย หรือ
ดำเนินการจัดตั้งสหพันธ์สหกรณ์ขายข้าวแห่งประเทศไทยขึ้นมาในเวลา
ไม่ช้านี้ ที่กระผมกล่าวถึงบริษัทของชาวนา มีสหกรณ์ถือหุ้นอยู่ถึง ๗๐
เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าการดำเนินงานระยะแรกถึงแม้ว่าจะเป็นผลดี แต่
ต่อมาด้วยเหตุผลหลายประการ รวมทั้งการฉ้อราษฎร์บังหลวง ก็ทำให้

บริษัทข้าวไทยนั้นต้องทรุดโทรมลง กระผมจึงกำลังพิจารณาว่าจะหา
 ทางในการที่จะฟื้นฟูบริษัทนั้นขึ้นมา แล้วให้สหกรณ์ของชาวนานั้นมีส่วน
 ในการที่ดำเนินการซื้อขายข้าว สีข้าว รวมทั้งการส่งข้าวไปจำหน่าย
 ยังตลาดต่างประเทศ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะเพิ่มบทบาทการตลาดให้แก่
 ชาวนาได้มากขึ้น และชาวนาก็จะมีเสียงในการกำหนดราคาข้าว
 มากขึ้น กระผมหวังว่าโครงการนี้คงจะเป็นผลสำเร็จโดยรวดเร็ว
 ในประเด็นต่อไปที่ถามว่าเรามีข้าวจะเอาข้าวไปแลกกับน้ำมันได้หรือไม่
 นั้น ก็ขอกราบเรียนว่าข้าวนั้นก็มีการดำเนินการในอันที่จะไปแลกกับ
 น้ำมันอยู่บ้าง แต่อย่างไรก็ตามประเทศที่ผลิตน้ำมันโดยเฉพาะใน
 ตะวันออกกลางนั้นก็ได้บริโภคข้าวจนมากมายเพียงพอที่จะรับข้าวจาก
 ประเทศได้หมด การดำเนินการที่จะเอาข้าวไปพิจารณาในการ
 ดำเนินการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับน้ำมันนั้น ก็อาจจะทำได้กับประเทศ
 อินโดนีเซีย ซึ่งขณะนี้ก็มีโครงการดำเนินการกันอยู่บ้างแล้วในฐานะ
 ที่เป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน เรากำลังพิจารณาในอัน
 ที่จะมีแผนการซื้อขายระยะยาวต่อกันในสินค้าหลักของแต่ละประเทศ
 เพราะฉะนั้นในขณะนี้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเศรษฐกิจของ
 ประเทศในอาเซียนกำลังพิจารณากันในอันที่จะเลือกสินค้าหลักต่าง ๆ
 และมาทำสัญญาซื้อขายกันในระหว่างประเทศในอาเซียนด้วยกัน และ
 จะดำเนินการซื้อขายต่อกันโดยเฉพาะในระยะซึ่งมีวิกฤติการณ์เกี่ยวกับ
 สินค้านั้น หมายความว่าในเวลาประเทศไทยเกิดมีความจำเป็นที่จะ
 ต้องขายข้าวระบายข้าวไปให้ได้มากที่สุด ประเทศในกลุ่มอาเซียนก็
 จะต้องช่วยกัน นี่เป็นข้อตกลงระหว่างเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศ
 ในอาเซียน ซึ่งกำลังพิจารณาในรายละเอียดกันอยู่

ในข้อที่บอกว่าชาวไร่ นั้นต้องซื้อข้าวสารในราคาสูง โดย เฉพาะชาวไร่ในจังหวัดลพบุรี กระทรวงพาณิชย์จะดำเนินการเปิดร้านค้าช้อยสำหรับชาวไร่โดยเฉพาะได้หรือไม่ นั้น กรมใคร่ทราบเรียนว่าจะได้นำข้อนี้ไปพิจารณา อย่างไรก็ตามใคร่ทราบเรียนว่า ระบบการขายข้าวสารในราคาที่รัฐบาลสนับสนุนคือราคาถูกลนั้น รัฐบาลได้พยายามที่จะให้มีโครงการ ได้มีระเบียบการซึ่งส่งไปให้จังหวัดต่าง ๆ ได้ซื้อข้าวสารราคาถูกล ซึ่งรัฐบาลต้องสนับสนุนอยู่นั้นเป็นจำนวน ๕ เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนพลเมืองในจังหวัดนั้น นี่หมายความว่าข้าวสารชนิดคุณภาพปานกลางซึ่งขายในราคาทั่วกรุงเทพฯ นี้ถึงละ ๕๐ บาท รัฐบาลต้องขาดทุนถึงละ ๔.๕๐ บาท ข้าวสารที่รัฐบาลต้องขาดทุนนี้ นั้นจะส่งไปให้จังหวัดขาย จังหวัดจะขายให้กับใคร จังหวัดจะพิจารณาเลือกกว่าใครในจังหวัดนั้น ๕ เปอร์เซ็นต์ของพลเมืองในจังหวัดนั้น ใครบ้างที่ควรจะได้รับ การส่งเคราะห์บ้างนั้นเป็นเรื่องของทางจังหวัดที่จะพิจารณา ซึ่งทางกระทรวงพาณิชย์ได้แนะนำไปว่าให้พิจารณาร่วมกับทางสมาชิกสภาจังหวัด และกลุ่มสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้น เพื่อจะพิจารณาเลือกสรรว่าควรจะให้ขายให้กับประชาชนกลุ่มใดในจังหวัดลพบุรี ถ้าเผื่อว่าชาวไร่มีความเดือดร้อนในเรื่องนี้ ก็ควรที่จะได้ไปเจรจาติดต่อกับทางจังหวัดเพื่อชี้แจงให้ทางจังหวัดได้ เข้าใจว่าทางชาวไร่มีความเดือดร้อน ควรจะได้รับข้าวสารราคาถูกลมาขาย อย่างไรก็ตามใคร่ทราบเรียนเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อยว่า ข้าวสารที่ทางรัฐบาลส่งไปนั้น จัดสรรเฉพาะข้าวที่รัฐบาลต้องขาดทุนถึงละ ๔.๕๐ บาทนั้น เป็นส่วนหนึ่ง แต่ก็มีข้าวสารราคาคุณภาพดีซึ่งมีราคาถูกลกว่าท้องตลาดซึ่งขายในกรุงเทพฯ นี้ ในราคาถึงละ ๖๖ บาท

นั้น รัฐบาลมีขายให้ไม่จำกัดจำนวนไม่ว่าจะซื้อไปขาย ณ ที่ใด อันนั้น
ถ้าจะซื้อข้าวสารนี้ไปขายหรือไปจำหน่ายในราคารู้ก็ย่อมจะถูกกว่าราคา
ที่พ่อค้าได้ขายอยู่ เพราะฉะนั้นท่านจะเลือกเอาอย่างใดนั้นก็สุดแต่
รสนิยมและความสามารถในการเงินของประชากรแต่ละกลุ่ม

ต่อไปท่านถามว่า ข้าวปีใหม่ที่จะออกมาในประมาณเดือน
ธันวาคม เดือนมกราคม และต่อไปข้าวนาปรังประมาณเดือนกรกฎาคม
หรือเดือนสิงหาคมนั้น เมื่อข้าวนาปรังออกมาหรือข้าวนาปีออกมานี้
ราคาก็จะตกต่ำลงมาตลอดเป็นธรรมดา นั้น ทางกระทรวงพาณิชย์มี
นโยบายที่จะแก้ไขอย่างไร กระทบใครกระทบเรียนว่าก็เป็นไปดังที่
กล่าวมาในการตอบครั้งที่ครั้งแรกว่า กระทรวงพาณิชย์กำลังมีตาราง
เวลาในการที่จะระบายข้าวไปต่างประเทศว่าควรจะระบายช่วงไหน
อย่างไร ในกรณีเช่นนี้ก็ต้องวางตารางเวลาว่าประมาณเดือน
ธันวาคมและเดือนมกราคมนี้จะระบายข้าวไปต่างประเทศให้มากที่สุด
ในช่วงนี้ และข้าวนาปรังปีหน้าก็ต้องหาทางที่จะระบายข้าวออกไป
ในช่วงนั้นให้มากที่สุดที่จะทำได้ รวมทั้งการที่จะซื้อเอามาเก็บไว้ใน
โกดังของเราในกรุงเทพฯ

ประเด็นต่อไปบอกว่า การซื้อข้าวสารขององค์การค้าสินค้า
นั้นจะดำเนินการซื้อข้าวเปลือกและนอกจากข้าวเปลือกแล้วจะซื้อข้าวฟ่าง
ข้าวโพดเป็นการพยุงราคาอย่างเดียวกันกับการไปซื้อลำไยหรือไม่ กระทบ
ใครกระทบเรียนขอขอบคุณที่ท่านสมาชิกจากจังหวัดลพบุรีมีความเห็นหรือ
ยกตัวอย่างลำไยว่า เป็นการที่รัฐบาลเข้าไปพยุงราคา ซึ่งความจริงก็เป็น
นโยบายของรัฐบาลเช่นนั้น การดำเนินการที่จะซื้อข้าวเปลือกให้เป็นการ
พยุงราคาหรือไม่นั้น ขณะนี้รัฐบาลก็ได้ดำเนินการกระทำอยู่ คือสั่งองค์การ
ตลาดกลางเพื่อการเกษตรกรรมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก็ได้

ดำเนินการออกไปซื้อข้าวอยู่ในอาณาบริเวณที่ประชาชนเดือดร้อน เพื่อที่จะดึงราคาข้าวขึ้นมาสู่ราคาพุงก็ได้ทำอยู่แล้ว สำหรับกระทรวงพาณิชย์นั้น ก็มีหน้าที่เป็นหน้าที่หลักอยู่เฉพาะในการซื้อข้าวสารเท่านั้น ไม่ได้มีการไปซื้อข้าวเปลือกโดยตรงแต่ประการใด อย่างไรก็ตาม ก็ได้มีการติดต่อกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อการประสานงานในการวางแผนอยู่ตลอดเวลา กระผมใคร่กราบเรียนว่าเมื่อท่านถามถึงเรื่องข้าวฟ้าง ข้าวโพด ซึ่งขณะนี้ราคาตกและข้าวไร้เดือนร้อนนั้น จะแก้ไขอย่างไรแบบเดียวกับการพุงราคาเข้าไปซื้อแบบซื้อลำไยหรือไม่นั้น ก็กราบเรียนว่าทางรัฐบาลมีความตระหนักในเรื่องนี้เป็นอันดี แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาในปีนี้มีปัญหาอยู่ว่า ทั้ง ๆ ที่เราสามารถเจรจาขายข้าวโพดให้กับญี่ปุ่นและไต้หวันได้อย่างมากทีเดียว แต่ขณะเดียวกันราคาในประเทศก็ตกต่ำในขณะนี้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะเหตุว่าทางญี่ปุ่นและไต้หวันยังไม่รับข้าวโพดไปในขณะนี้ เพราะเขาเกรงกันว่าราคาข้าวโพดจะตกต่ำลงในเดือนสองเดือนข้างหน้า. เมื่อเป็นเช่นนั้น เขาก็จะรับข้าวโพดไปในระยะนั้นให้มากที่สุด เพราะจะได้ประโยชน์ในเรื่องราคา เมื่อเป็นเช่นนั้นกระทรวงพาณิชย์ก็เร่งรัดไปทางไต้หวันและทางญี่ปุ่นว่า ขอให้มารับข้าวโพดไปในเดือนนี้ให้มากที่สุดที่จะทำได้ อย่างไรก็ตามอันนี้เป็นข้อที่ควรจะได้ตระหนักไว้ต่อไปว่า เราจะเอาคอของเราไปผูกไว้กับต่างประเทศเพียงประเทศสองประเทศอย่างนี้ไม่ได้ ทางกระทรวงพาณิชย์ก็ได้ดำเนินการขยายตลาดไปเจรจากับเกาหลี ไปเจรจากับหลายประเทศในอันที่จะให้ซื้อข้าวโพดของเราไปให้มากขึ้น และนอกจากนั้นเพื่อที่จะไม่ต้องพึ่งตลาดโลกอย่างเดียว รัฐบาลควรจะไปซื้อ ไปซื้อแบบที่ท่านว่า

ไปซื้อแบบล่ายโชนั้นะครับท่านองคมนตรีคล้ายกัน ชื่อเข้ามาเก็บไว้ แต่ว่าขณะนี้มีปัญหาอยู่ว่า กระทรวงพาณิชย์ไม่มีโกดัง และเครื่องอบที่จะซื้อข้าวโพดเข้ามาแล้วเก็บไว้ กระทรวงพาณิชย์กำลังดำเนินการอย่างเต็มที่ ที่จะเช่าโกดัง ซึ่งมีเครื่องอบพร้อมสำหรับข้าวโพด ซึ่งขณะนี้มีความขึ้นสูงมากเข้ามาเก็บไว้ อาจจะช่วยให้บ้างไม่มากนักขอในประเด็นนี้นั้น ในปีต่อไปหรือในเวลาข้างหน้า กระทรวงพาณิชย์จะได้พิจารณาโดยด่วนในอันที่จะสร้างโกดังสำหรับเก็บข้าวโพด ข้าวฟ่างไว้ในระยะซึ่งผลิตผลทั้ง ๒ อย่างนี้ราคาตกต่ำ ความจริงการสร้างโกดังซื้อข้าวโพดเก็บไว้เป็นจำนวนให้ได้ถึง ๕๐,๐๐๐ หรือแสนตัน ก็ใช้เงินประมาณไม่มากนักประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท ก็จะสามารสร้างได้เก็บได้ถึงประมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัน เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐบาลสามารถใช้จ่ายเงินได้ในโครงการอื่นหลาย ๆ ประการแล้ว รัฐบาลก็ย่อมสามารถที่จะนำเงินมาสร้างโกดังสำหรับเก็บข้าวโพดให้ได้จำนวนถึง ๕๐,๐๐๐ หรือแสนตัน ถ้าเราสามารถทำได้เช่นว่านี้ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์พยายามที่จะทำให้ได้ในปีหน้านั้น

ปัญหาที่ว่าข้าวโพดราคาตก แล้วก็ต่างประเทศเก็งการซื้อรอให้ราคาตก ก็คงจะหมดไปกระผมคิดว่าได้ตอบปัญหาของท่านสมาชิกมาโดยครบถ้วนตามสมควรแล้วครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไป ผมขอเป็นกระทุ้งของท่านผู้นับบ้างครับ

(นายนิคม วรปัญญา ได้ขึ้นและยกมือขึ้น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณนิคม ครับ ผมขอความกรุณา ขอโทษคุณนิคมด้วยนะครับ ผมคิดว่าพอสมควรแล้ว กระทุ้ง

ถามต่อไปของคุณประภัตร โพธิสุชน เรื่อง การแก้ไขค่าครองชีพของประชาชน ถามกระทรวงพาณิชย์ เช่นเดียวกับกระทู้ถามของคุณจรรยา วัฒนากุล เรื่อง การช่วยเหลือชาวนาให้ขายข้าวเปลือกได้ราคาแพง และช่วยผู้บริโภคได้ซื้อข้าวสารราคาถูก ถามกระทรวงพาณิชย์ เช่นเดียวกัน ผมได้รับแจ้งจากกระทรวงพาณิชย์ว่า ขออนุญาตเลื่อนการตอบกระทู้ถามของ ๒ ท่านนี้ไปในวันพฤหัสบดีหน้า จึงขอแจ้งให้ทราบ

ต่อไปเป็นกระทู้ถามธรรมดาของคุณอำพล พันธุ์ประสิทธิ์ เรื่อง ปาสงวน เมื่อเช้าผมเห็นคุณอำพลอยู่ แต่เนื่องจากว่ากระทู้ถูกถอนไป ๒ กระทู้ ซึ่งเจ้าของกระทู้อาจจะคิดว่ายังไม่ถึง ตามหลักแล้ว ถ้าผู้ถามไม่อยู่ในที่ประชุม ก็ถือว่าถอนไป แต่ผมเห็นอยู่แต่เนื่องจากว่า เกิดเหตุการณ์ที่ขอเลื่อนอย่างนี้ ซึ่งไม่ใช่ความบกพร่องของผู้ถาม ผมก็จะอนุญาตที่ประชุมว่าจะให้กระทู้ถามของท่านอื่นถามก่อนนะครับ ก็เป็นกระทู้ถามของคุณสกันต์ วัชรชาติไทย เรื่อง เอกสารสิทธิสำหรับที่ดินถามกระทรวงมหาดไทย เชิญคุณสกันต์ ครับ

นายสกันต์ วัชรชาติไทย (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สกันต์ วัชรชาติไทย ส.ส. สุพรรณบุรี สังกัดพรรคชาติไทย ท่านประธานครับ กระผมขอตั้งกระทู้ถามถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เนื่องจากการออกหนังสือเอกสารสิทธิสำหรับที่ดิน โดยเฉพาะหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดิน (น.ส. ๓) ประเภทมีข้อผูกพันประทับตัวอักษรแดงว่าห้ามโอนภายใน ๑๐ ปี จึงเป็นเหตุให้ชาวไร่ชาวนาที่มีเอกสารสิทธิประเภทนี้ได้รับความเดือดร้อน เพราะ

ไม่สามารถจะทำนิติกรรมกับธนาคารพาณิชย์ หรือโรงงานอุตสาหกรรม
ที่รับซื้อวัตถุดิบจากชาวไร่ชาวนาได้ จึงขอกราบเรียนถามว่า

๑. ท่านจะแก้ไขระเบียบหรือข้อบังคับใดที่ผูกพันกับหนังสือ
รับรองการทำประโยชน์ น.ส. ๓ เพื่อให้ชาวไร่ชาวนาสามารถที่
จะนำเอกสารสิทธิของตัวเองไปจำนองเป็นประกันเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์
หรือโรงงานอุตสาหกรรมได้เช่นเดียวกัน น.ส. ๓ ขรรมดาจะได้
หรือไม่ถ้าได้จะดำเนินการได้เมื่อใด ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

๒. ท่านจะยกเลิกเงื่อนไขข้อมูลผูกพันห้ามโอนภายใน ๑๐
ปีในที่ดิน ซึ่งได้มีกฎหมายบัญญัติเรื่องการห้ามการโอนไว้จะได้หรือไม่
ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายชูสง่า
ฤทธิประศาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคชาติไทย
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่าน
สมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดสุพรรณบุรี ขอประทานโทษ กระผมขอ
เอนาม คือ คุณสกันต์ วัชรไทย ดังต่อไปนี้

ตามที่ได้ถามว่าจะแก้ไขระเบียบหรือข้อบังคับที่ผูกพันกับ
หนังสือรับรองการทำประโยชน์คือ น.ส. ๓ เพื่อให้ชาวไร่ชาวนา
สามารถที่จะนำไปจำนองเป็นประกันเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์หรือ
โรงงานอุตสาหกรรมได้เช่นเดียวกับ น.ส. ๓ ขรรมดาได้หรือไม่
กระผมขอเรียนชี้แจงว่า เรื่อง น.ส. ๓ นั้น ทางกระทรวงมหาดไทย
ได้มีความเป็นห่วงเป็นใยกรรมกร ชาวไร่ชาวนาอยู่แล้ว และได้
อนุญาต น.ส. ๓ นำไปจำนองได้ครับ อันนี้ได้สั่งการไปเมื่อประมาณ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ แล้วครับ จึงไม่น่าจะมีปัญหา และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ ก็ได้รับรองในเรื่องนี้ ได้รับจํานองจากกสิกรอยู่แล้ว

สำหรับประเด็นที่ได้ถามว่า จะยกเลิกเงื่อนไขข้อมูลผูกพันห้ามโอนภายใน ๑๐ ปีนั้น จะได้หรือไม่ กระทบขอเรียนชี้แจงว่า ในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยก็มีความเป็นห่วงใยชาวไร่ชาวนาเช่นเดียวกัน และกำลังดำเนินการแก้ไข น.ส. ๓ ประเภทที่ห้ามมิให้นำไปจํานองนั้นอยู่แล้ว ขอขอบคุณครับ

นายสภณช์ วัชรไทย (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระทบขอขอบคุณ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ได้ตอบกระทู้ถาม กระทบจึงมีข้อข้องใจอยู่ที่ว่า ท่านไม่ได้กำหนดเวลาให้ว่าท่านจะแก้ไขให้เมื่อใด เพราะว่าปัจจุบันนี้ชาวไร่ชาวนากำลังเดือดร้อนในเรื่องนี้อยู่ โดยเฉพาะชาวไร่อ้อยของจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น จำเป็นต้องพึ่งโรงงานอุตสาหกรรม โรงงานน้ำตาล เพื่อจะใช้เอกสารสิทธิอันนี้ไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินเอามาประกอบอาชีพในการทำไร่อ้อย แต่ว่าเอกสารสิทธิตั้งที่กระทบได้ตั้งกระทู้ถามนี้ ทางโรงงานไม่ยอมรับ เพราะมีเงื่อนไขว่าห้ามโอนภายใน ๑๐ ปี และอีกประการหนึ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้น ก็ประเมินค่าของเอกสารสิทธิประเภทนี้ไว้ต่ำมากโดยปกติแล้ว น.ส. ๓ ธรรมดาหรือโฉนด ทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรประเมินให้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนเอกสารสิทธิที่มีข้อมูลผูกพันห้ามโอนภายใน ๑๐ ปีนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ หรือ ธกส. จะประเมินให้เพียง ๑ ใน ๓ เพราะฉะนั้นกระทบจึงคิดว่า

ทำให้ชาวไร่หนี้เสียสิทธิ การใช้เอกสารสิทธิไม่ได้ติดเทียมกับเอกสารสิทธิธรรมดา เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอทราบ

นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมใคร่ขอเรียนชี้แจงเพิ่มเติมดังนี้ครับ ในเรื่องการที่จะให้ใช้เอกสารสิทธิให้เป็นประโยชน์มากที่สุดนั้น จำเป็นจะต้องแก้กฎหมายครับ ในการแก้กฎหมายนั้น กระทรวงมหาดไทยเร่งดำเนินการอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามการที่จะให้กฎหมายนี้ใช้ได้ผลเร็วก็อยู่ที่สภาของเราเองครับ แต่อย่างไรก็ดีกระผมจะเร่งรัดทางกรมที่ดินอยู่แล้วขอขอบคุณครับ

นายสกลนธ์ วัชรวิไทย (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับการที่จะต้องแก้ไขกฎหมายหรือยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติก็ตาม อันนั้นกระผมก็เห็นใจรัฐบาลที่จะต้องใช้เวลาส่วนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้นประเมินค่าของเอกสารสิทธิประเภทนี้ไว้โดยกำหนดไว้เพียง ๑ ใน ๓ ซึ่งถ้าเป็นเอกสารสิทธิธรรมดานั้นกำหนดไว้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อันนี้กระผมคิดว่าคงจะเป็นระเบียบของธนาคารซึ่งไม่จำเป็นจะต้องแก้กฎหมาย ก็จึงอยากขอฝาก ฯพณฯ รัฐมนตรีให้ช่วยทำความเข้าใจกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้ประเมินค่าของเอกสารสิทธิให้เท่าเทียมกันจะได้หรือไม่ครับ

นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมจะติดตามและก็ประสานงานกับ ชกส. ต่อไปครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ถามธรรมดา
ของคุณอำพล พันธุ์ประสิทธิ์ เรื่อง ปาสงวนถามกระทรวงเกษตรฯ
เชิญคุณอำพลครับ

นายอำพล พันธุ์ประสิทธิ์ (ชัยภูมิ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม อำพล พันธุ์ประสิทธิ์ พรรคกิจสังคม จากจังหวัด
ชัยภูมิ ใครจะขอตั้งกระทู้ถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ ดังต่อไปนี้

๑. ตามที่รัฐบาลชุดก่อนมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
ผ่อนผันให้ผู้ทำกินในที่ป่าสงวนก่อนวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๘ จนกว่า
รัฐบาลจะจัดสรรที่ทำกินโดยมีกรรมสิทธิ์ถูกต้องนั้น สำหรับนโยบายใหม่
มีอย่างไร

๒. เท่าที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินหวงห้ามในหลาย
จังหวัด ปรากฏว่าบัดนี้มีราษฎรเข้าไปปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัยและ
ประกอบอาชีพหมดแล้ว รัฐบาลชุดนี้จะมีนโยบายประกาศยกเลิก
พระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัยโดยถูกต้องได้หรือไม่ ขอขอบคุณ
ครับ

พลตรี ประมาณ อติเรกสาร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ ในเรื่องนี้ขอเรียนว่า
รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่แล้วครับ ขอเรียนให้ทราบครับ

นายอำพล พันธุ์ประสิทธิ์ (ชัยภูมิ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ สำหรับเรื่องของปาสงวนนี่นะครับ ปรากฏว่าทำความเข้าใจ
เดือดร้อนให้กับราษฎรเป็นอย่างดีแล้วเหตุที่มีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
กับราษฎรก็เพราะเหตุว่า ปัจจุบันนี้เราต้องยอมรับนะครับว่าที่ทำกิน

ของบรรดาชาวไร่ชาวนาและเกษตรกรนั้นมีไม่เพียงพอ จะสังเกตได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่ทั้งประเทศรวมกันแล้วมีถึง ๓๒๑ ล้านไร่ แต่ที่ดินถือครองมีเพียง ๔๕.๑๕ ล้านไร่ สำหรับทำนาทำพืชไร่และผลไม้ ซึ่งอันนี้สาเหตุของการที่มีปัญหาก็เพราะเหตุว่าที่ทำกินไม่พอ เนื่องจากจำนวนพลเมืองเพิ่มขึ้น ลูกหลานชาวไร่ชาวนามีมากขึ้น และอีกประการหนึ่งก็คือว่ารัฐบาลสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ประกาศเขตป่าสงวนและป่าหวงห้ามแบบเหวี่ยงแห นั้นหมายความว่าในการสำรวจสมัยนั้นก็ใช้วิธีกำหนดเขตเอาตามใจชอบ โดยไม่คำนึงว่ามีราษฎรมีชาวไร่ชาวนาอยู่ในที่เหล่านั้นหรือไม่ และเมื่ออยู่แล้วควรจะได้เกิดกันที่เหล่านั้นนอกจากเขตป่าสงวนก็ไม่ได้กระทำ แล้วสาเหตุปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือว่า ชาวนาถูกนายทุนยึดที่ทำกินไปหมด เมื่อถูกยึดที่ทำกินก็ต้องไปหากินหรือทำกินอยู่ในเขตป่าสงวน อย่างเช่นราษฎรท้องที่ของกระผม อย่างเช่นที่หนองบัวแดง และคอนสารนะครับ แถวทุ่งจั่วราชและถ้ำวัวแดง เหล่านั้นเป็นต้น และสาเหตุอีกประการหนึ่งที่มีปัญหาก็คือว่า ในการสำรวจออกกรรมสิทธิ์ที่ดิน มีการเรียกร้องเงินทองมากมายจนเกินไปจากเจ้าหน้าที่โดยมิชอบ ด้วยเหตุฉะนั้นคนจน ๆ ก็ไม่สามารถที่จะมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือว่าถูกต้องตามกฎหมาย ก็ได้ใช้วิธีไปบุกรุกป่าสงวน ไปอยู่ในป่านะครับ และอีกอย่างหนึ่งราษฎรที่เดือดร้อนก็คือว่าเวลานี้เกรงไปว่าถ้าหากจะไปอยู่ในที่ซึ่งไม่ใช่เป็นป่าสงวนหรืออยู่ในป่าสงวนก็ตาม ปรากฏว่าเวลานี้ถ้าว่าโดยทางนิตินัยแล้วก็เป็นการผิดกฎหมาย แต่ด้วยความอนุเคราะห์ของรัฐบาลสมัยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ก็ได้ประกาศให้มีการผ่อนผันให้อยู่ไปพลาง ๆ ก่อน จนกว่ารัฐบาลจะจัดสรรที่ให้ แต่เวลานี้

ก็เมื่อเปลี่ยนรัฐบาลก็เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่าย
ตำรวจหรือฝ่ายป่าไม้บางนายได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ไปเบียดบัง
ไปข่มขู่เรียกเอาเงินเอาทอง ถ้าเพื่อไม่ให้ก็ข่มขู่ว่าเข้าไปอยู่ใน
ป่าสงวนผิดกฎหมาย ก็จะทำการจับกุม อะไรเหล่านี้เป็นต้นนะครับ
ดังนั้นกระผมก็ใคร่จะขอเรียนถามรัฐบาลว่า เพื่อเป็นการบำรุงขวัญ
ประชาชนคนยากคนจนให้ดีขึ้น กระผมอยากจะให้ทางรัฐบาลแถลง
อีกครั้งหนึ่งว่า บรรดาผู้ที่อยู่ในเขตป่าสงวนเวลานี้ มีโอกาสหรือไม่
ที่รัฐบาลจะให้เขาเหล่านั้นได้ประกอบอาชีพต่อไป โดยรัฐบาลจะได้
ออกเอกสารสิทธิที่ดินให้ในภายหลัง หรือว่ารัฐบาลจะต้องไปจัดสรร
ที่ดิน แล้วก็จะอพยพพวกเขาไปอยู่นะครับ ขอขอบคุณครับ

พลตรี ประमाण อติเรกสาร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเรียนตอบดังนี้
สำหรับที่อำเภอเนิน ปราบกว่าเป็นการบุกรุกที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ซึ่ง
เรียกว่าเป็นของส่วนกลาง เพราะฉะนั้นทางราชการจึงไม่สามารถ
จะไปแบ่งให้ได้ สำหรับที่อำเภอคอนสาร การสร้างเขื่อนจุฬาภรณ์
นั้น กระผมอยากจะเรียนให้ทราบว่าไม่เฉพาะที่นี่ ในที่ใดก็ตามที่
เราจะจัดการปฏิรูปที่ดินขึ้นนั้น ในเขตที่เราปฏิรูปที่ดินที่แบ่งให้ประชาชน
เข้าไปอยู่ ประชาชนที่เข้าไปอยู่นั้นสามารถที่จะเข้าไปประกอบอาชีพ
ได้ทันที โดยที่รัฐบาลจะดำเนินการในการที่หักล้างทางพงปราบอะไร
ต่าง ๆ ให้ คือจะสร้างถนนหนทางให้ถ้าที่ใดมีการชลประทานจะทำ
ชลประทานให้ไปถึง คือแต่ละครอบครัวที่เข้าไปอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
นั้น สามารถเข้าไปทำมาหากินได้ทันที โดยที่ไม่ต้องไปหักล้างทางพง
เอาเองอีก ดังที่เคยปรากฏแต่ก่อน อันนี้เป็นความหมายของการ

ปฏิรูปที่ดิน เพราะฉะนั้นสำหรับที่คอนสารก็ดี หรือที่ใดก็ดีซึ่งทาง
ราชการกำหนดให้อยู่ชั่วคราวหรือจะกำหนดไปให้อยู่ที่ใดก็ตาม ถ้าเรา
ได้ดำเนินการในเรื่องการปฏิรูปที่ดินนี้แล้ว ราษฎรจะได้รับสิทธิหรือ
อย่างที่เราจะได้เรียนให้ทราบ สำหรับสิทธิที่จะเข้าไปอยู่นั้น
หมายความว่า จะมีสิทธิในการทำมาหากินตลอดไปชั่วลูกชั่วหลาน แต่ว่า
ไม่มีสิทธิจะไปโอนขายให้แก่ใครได้ เพราะฉะนั้นตามที่ท่านผู้มีเกียรติ
เป็นทนายถึงราษฎรผู้ซึ่งดำเนินการเข้าไปอยู่นั้น ธรรมดาใคร่ขอเรียน
ว่าถ้าเป็นการเข้าไปอยู่โดยไม่มีที่ทำกินจริงและได้เข้าไปอยู่นานแล้ว
รัฐบาลก็จะได้พิจารณาผ่อนผันไปพลางก่อน แต่ว่าอย่างไรก็ตามใคร่
ขอเรียนให้ทราบว่า ผู้ที่บุกรุกเข้าไปนั้นถึงแม้จะไปบุกรุกที่ทำมาหากิน
กว้างขวางเพียงใดก็ตาม ก็ไม่สามารถที่จะครอบครองที่ดินทั้งหมดนั้น
ตามที่ตัวบุกรุกเข้าไปได้ รัฐบาลจะจัดการในการปฏิรูปที่ดินตามจำนวน
ที่เหมาะสมให้กับแต่ละครอบครัวอยู่ไป ไม่ใช่ว่าใครบุกรุกเข้าไปได้
เท่าไร ก็จะครอบครองที่ดินได้เท่านั้น ซึ่งวิธีการเช่นนั้นก็จะเป็นการ
เบียดเบียนให้ประชาชนผู้ซึ่งไม่มีที่ดินทำมาหากินนั้นจะไม่มีที่ที่ทำมาหากิน
ต่อไป ธรรมดาจึงเรียนให้ทราบ

นายอำเภอ พันธุ์ประสิทธิ์ (ชัยภูมิ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ ธรรมดาใคร่จะขอเรียนรัฐบาลต่อไปอีกนะครับ คือขณะนี้
ปรากฏว่าผู้ที่บุกรุกเข้าไปอยู่ในเขตป่าสงวน ในบางท้องที่อย่างเช่นที่
จังหวัดชัยภูมิก็มีปรากฏอย่างอำเภอแก้งคร้อ ปรากฏว่าก็อยู่ไปแล้ว
อยู่มาหลายปี อยู่ ๆ ก็ปรากฏว่ากรมปศุสัตว์ก็ไปปักรั้วกันเขตแดนทำที่
เลี้ยงสัตว์ แล้วขับไล่ราษฎรให้ออกไปโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน อันนี้
ไม่ทราบว่าทางรัฐบาลทราบหรือไม่ แล้วถ้าหากว่าจะตอบแทน ก็จะ

ตอบแทนเป็นมูลค่าอย่างไร และใช้อะไรเป็นมาตรฐาน แล้วนอกจาก
นั้นแถวเขตบ้านลูกลาย อำเภอคอนสาร ก็ปรากฏว่าได้มีการสร้างเขื่อน
จุฬารักษ์ฯ เพื่อที่จะผลิตกระแสไฟฟ้า ราษฎรแถบนั้นก็ต้องถูกขับไล่
ออกถือว่าเป็นเขตป่าสงวน เป็นเขตของเขื่อนจุฬารักษ์ฯ เสร็จแล้ว
ราษฎรก็ยังไม่มั่นใจว่ารัฐบาลจะจัดให้อยู่ที่ไหน เพราะว่าพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณา ทรงพระเมตตาณะครับ
พระราชทานที่ดินให้จำนวนหนึ่งให้ครอบครัวของชาวไร่ชาวนาที่อยู่ใน
บริเวณนั้นเข้าไปอาศัยอยู่ได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ครอบครัว แต่ก็มีปัญหา
ว่าที่เหล่านั้นราษฎรยังไม่อยากเข้าไปอยู่ก็เพราะเกรงว่าไม่มีกรรมสิทธิ์
ในที่ดิน และถ้าหากไม่เข้าไปอยู่ ก็จะถูกป่าไม้ ถ้าตำรวจขับไล่
ออกจากที่ดินเดิมของตน บางคนชาวนาชาวไร่เหล่านั้นมีที่ดินหักล้าง
ถางพงทำไร่ทำนาอยู่แล้วประมาณ ๒๐-๓๐ ไร่ แต่ถ้าหาว่าตาม
กฎหมายหรือว่าตามนโยบายของรัฐบาลจะจัดสรรที่ให้ใหม่เพียง ๑๐
ไร่ หรือ ๕ ไร่ก็เป็นการไม่เพียงพอ และอยากจะทราบว่าในการที่
จะโยกย้ายราษฎรที่อยู่ในเขตป่าสงวนไปอยู่ที่แห่งใหม่นั้น ในเมื่อที่
แห่งใหม่นั้นอาจจะเป็นที่ที่ยังไม่มีการเพาะปลูกเลย ในกรณีเช่นนี้
อยากจะเรียนถามรัฐบาลว่าจะมีการชดเชยไหมครับ ค่าหักล้างถางพง
หรือค่าสิ่งปลูกสร้าง ค่ารถขนถ่ายต่าง ๆ ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ธรรมดา
ของคุณเปรม มาลากุล ณ อยุธยา เรื่อง โรงเรือนประชาชน
มีครูไม่พอ ถามกระทรวงมหาดไทย เชิญครับ

นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา (อุดรดิตถ์) : ท่าน
ประธานสภาที่เคารพ กระผม เปรม มาลากุล ณ อยุธยา จากจังหวัด

อัครดิถี แห่งพรรคสยามใหม่ กระผมขอตั้งกระทู้ถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ตั้งแต่กรมการปกครอง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ปรากฏว่าการศึกษาได้ก้าวหน้าไปเป็นอันมาก ทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยเฉพาะอัตรากำลังครูประจำบาลได้เพิ่มจำนวนขึ้นมาก มีครูประจำบาลขึ้นเอก ขึ้นโทมากมาย ครูระดับปริญญาตามโรงเรียนประจำบาลต่าง ๆ ก็มีไม่น้อย แต่กระนั้นก็ตาม อัตราครูกับนักเรียนก็ยังไม่สมดุลย์กัน กล่าวคือ ครูคนเดียวยังต้องสอนนักเรียน ๔ ชั้น คือตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมปีที่ ๔ ซึ่งไม่อาจจะสอนได้อย่างทั่วถึง เป็นเหตุให้นักเรียนที่จบชั้นประถมปีที่ ๔ ยังอ่านหนังสือไม่ออก เป็นมูลเหตุให้ถูกวิจารณ์อยู่ตลอดเวลา จึงขอทราบเรียนถาม ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้

๑. ปัจจุบันนี้โรงเรียนประจำบาลที่มีครูคนเดียวทำการสอนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมปีที่ ๔ มีกี่โรงเรียน โรงเรียนอะไรบ้าง ที่อำเภอใดบ้าง และที่จังหวัดใดบ้าง

๒. รัฐบาลจะจัดสรรให้มีครูสอนครบทุกชั้น ชั้นละหนึ่งคนหรือสองชั้นต่อหนึ่งคนจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด ถ้าได้จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษานี้จะได้หรือไม่

๓. ถ้างบประมาณไม่มีหรือไม่มีเพียงพอ รัฐบาลจะจ้างครูชั่วคราวให้ช่วยสอนโดยตั้งเงินเดือนให้ จนกว่าจะมีการตั้งอัตราประจำขึ้น และให้รับครูที่มีวุฒิ ป.กศ. เป็นครูผู้ช่วยสอนด้วยจะได้หรือไม่ถ้าไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด ถ้าได้จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ต้นปีการศึกษานี้จะได้หรือไม่

๔. ตามที่รัฐบาลชุดก่อนเคยแถลงมาแล้วว่า จะจัดการขยายการศึกษาภาคบังคับถึงขั้นประถมปลายคือประถมปีที่ ๗ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ นี้ทุกตำบล อยากทราบว่า จะดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ เป็นเพราะเหตุใด

๕. รัฐบาลทราบหรือไม่ว่า การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ยังมีมาตรฐานไม่เท่ากับของกระทรวงศึกษา ท่านจะดำเนินการแก้ไขปัญหานี้อย่างไร ขอบพระคุณครับ

นายขุนทอง ภูผิวเดือน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ขุนทอง ภูผิวเดือน ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคประชาธิปัตย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอเรียนตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือ คุณเปรม มาลากุล ณ อยุธยา ดังต่อไปนี้

ข้อที่ ๑ ที่ท่านถามว่า ปัจจุบันนี้มีครูคนเดี๋ยวนสอนนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมปีที่ ๔ ทั้งหมดนั้นมีกี่โรงเรียน ขอเรียนตอบว่า ทั้งหมดทั่วประเทศโรงเรียนลักษณะดังนี้มี ๓๗๑ โรงเรียน อยู่ใน ๕๑ จังหวัด แต่กระผมต้องกราบอภัยที่ไม่สามารถจะชี้บอกชื่อโรงเรียนว่าโรงเรียนอะไรบ้างอยู่ที่ไหน และท่านสมาชิกผู้ถามก็คงเข้าใจว่าไม่ใช่เนื้อหาสาระสำคัญที่ท่านจำเป็นต้องรู้ รู้แต่เพียงว่า ๓๗๑ โรงเรียน อยู่ใน ๕๑ จังหวัด กระผมก็ต้องกราบขอภัยอีกครั้งหนึ่งครับ

ข้อที่ ๒ ที่ถามว่า รัฐบาลจะจัดสรรให้ครูสอนครบทุกชั้นชั้นละ ๑ หรือ ๒ ชั้นต่อ ๑ คน ตั้งแต่ปีการศึกษานี้จะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

สำหรับคำถามข้อนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลครับ ซึ่ง
ไม่อยากจะให้ครูคนเดียวสอนนักเรียนตั้ง ๔ ชั้น แต่รัฐบาลก็พยายาม
ทำอยู่เรื่อย ๆ จะให้รัฐบาลรับว่าจะทำให้เสร็จในปี ๒๕๑๙ หรือ
๒๕๒๐ นี้รัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะตอบได้ เพราะอะไร เพราะเกี่ยว
ตัวของงบประมาณครับรัฐบาลเองร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรก็ได้พยายามทุก
วิถีทางที่จะหาเงินงบประมาณมาพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งการให้การศึกษาแก่กุลบุตรธิดา เพราะเราถือว่าไม่ว่ารัฐบาล
ก็ดี ไม่ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี ถือว่าทรัพยากรอันสำคัญที่สุดของ
ประเทศชาติ คือทรัพยากรมนุษย์ เราอยากจะให้มนุษย์ของเรา
มีคุณภาพ แต่เราก็ขาดงบประมาณ รัฐบาลนี้มีนโยบายอยู่ว่าจะพยายาม
ครับ พยายามไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบ ขอเรียนตอบชี้แจงอย่างนี้ครับ

ข้อที่ ๓ ที่ถามว่ารัฐบาลจะจ้างครูชั่วคราวให้ช่วยสอน
โดยตั้งเงินเดือนให้เดือนละ ๔๕๐ บาท จนกว่าจะมีการตั้งอัตรา
ประจำขึ้น และให้รับวุฒิ ป.กศ. เป็นครูช่วยสอนด้วยจะได้หรือไม่
ถ้าไม่ได้นั้นเป็นเพราะเหตุใด ขอเรียนตอบว่าครูช่วยสอนนั้น ขณะนี้
รัฐบาลได้ดำเนินการกระทำอยู่แล้ว มีอยู่ ๓ ประเภทครับ

๑. ผู้ช่วยครูตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย
พทธศักราช ๒๕๑๔

๒. โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้จ้างครูที่มีวุฒิแต่
ครบเกษียณไปแล้ว กำลังร่างกายสมรรถภาพในทางสมองยังดีอยู่ ให้
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาจ้างเป็นคน ๆ ไป เพื่อไปช่วยสอน
ในโรงเรียนซึ่งอยู่ในถิ่นทุรกันดารและขาดแคลนกำลังครู

๓. ให้นิมนต์พระภิกษุซึ่งท่านได้ผ่านการปฐมนิเทศน์แล้ว
ไปช่วยสอนในโรงเรียนซึ่งอยู่ในที่ทุรกันดาร

ที่นี้สำหรับผู้ช่วยครูนี้เมื่อก่อนได้เงินค่าตอบแทนคนละไม่เกิน ๕๐๐ บาท ต่อเดือน แต่โดยมติของคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลชุดนี้เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๙ ได้ลงมติให้เงินค่าตอบแทนแก่ผู้ช่วยครูขึ้นเป็นคนละ ๖๐๐ บาทต่อเดือน และมติคณะรัฐมนตรีครั้งนี้ก็ได้ชี้ชัดลงไปว่า ต่อไปนี้ห้ามไม่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจ้างครูช่วยสอนหรือครูอะไรเพิ่มขึ้นไปอีก เพราะว่าผูกพันภาระงบประมาณของรัฐบาลมากเกินไป มันโยงอยู่กับข้อ ๒ ครับ ข้อ ๒ นั้น รัฐบาลมีนโยบายซึ่งจะจัดสรรอัตราค่าจ้างครูให้พออยู่แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องไปจ้างครูช่วยสอนจ้างครูช่วยสอนแล้วก็ต้องให้เงินอยู่เช่นเดียวกัน ฉะนั้นรัฐบาลจึงไม่สามารถจะทำได้ เพราะมติคณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้จ้างต่อไปแล้ว ครูป.กศ. ก็เช่นเดียวกัน

ข้อที่ ๔ ที่ท่านถามว่ารัฐบาลจะจัดการขยายการศึกษาภาคบังคับถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลายภายในปี ๒๕๑๙ ทุกตำบล ตามที่รัฐบาลชุดก่อนได้แถลงไว้แล้วให้เสร็จโดยเร็วจะได้หรือไม่ ขอเรียนว่ารัฐบาลนี้ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรในวันแถลงนโยบายเพื่อขอความไว้วางใจนั้นบอกว่า จะขยายการศึกษาภาคบังคับให้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ภายใน ๕ ปี ก็แสดงว่าจะแล้วเสร็จทุกตำบลในปี ๒๕๒๓ ทุกตำบลจะได้หรือไม่ ขอเรียนตอบว่าไม่ได้ เพราะว่่านโยบายของรัฐบาลได้วางไว้แล้ว และก็ไม่สามารถจะหาเงินมาขยายการศึกษาภาคบังคับให้ทันทั่วทั้งนี้ ดังความประสงค์ของสมาชิกผู้มีเกียรติไม่ได้จึงขอเรียนชี้แจง

ข้อที่ ๕ ที่ถามว่า รัฐบาลจะแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ยังมีมาตรฐานที่ไม่เท่ากับของกระทรวงศึกษาธิการอย่างไร ขอเรียนว่ารัฐบาลนี้โดยกระทรวงมหาดไทย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดยอมรับว่า มาตรฐานการศึกษาหมายถึง
คุณภาพของโรงเรียนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่นั้น ไม่
เท่าเทียมกับโรงเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ ทั้งนี้
เพราะอะไร เพราะว่าโรงเรียนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง
ศึกษานั้น เป็นโรงเรียนซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการนั้นกันไว้สำหรับ
เป็นโรงเรียนตัวอย่าง เพราะกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในด้าน
วิชาการ ก็กันโรงเรียนซึ่งมีความเจริญส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาล หรือ
อยู่ในเขตที่ตั้งของอำเภอสุขาภิบาล ส่วนโรงเรียนขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดนั้นอยู่รอบนอก อยู่ในถิ่นทุรกันดาร กำลังครูก็ขาดแคลนอะไร
ก็ขาดแคลนครับ ความพร้อมของประชาชน ความพร้อมของเด็กก่อนที่จะ
เข้าโรงเรียนนี้ก็ไม่มีพอ คุณภาพจึงหย่อนไป แต่อย่างไรก็ดีรัฐบาลนี้
ความรับผิดชอบ ก็จะพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้คุณภาพของการศึกษาใน
ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าพอสมควร ทั้งนี้เราจะเห็นได้จากว่า
ขณะนี้รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงการศึกษา
วางแผนปฏิรูปขั้นพื้นฐานการศึกษาอยู่ ถ้าเพื่อโครงการปรับปรุงการศึกษา
เสร็จนี้เสนอเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี รัฐบาลก็จะได้ร่วมกันพิจารณา
ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเพื่อ
ควบคุมให้การบริหารการศึกษา ให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ
เท่าเทียมกันตามอุดมการณ์ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เรียนถาม
ขอขอบคุณครับ

นายเปรม มาลากุล ณ อุษยชา (อุดรดิตถ์) : ท่าน
ประธานสภาที่เคารพ กระผมใคร่ขอกราบขอขอบคุณฯ วัฒนฯ รัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ได้ชี้แจงคำถามต่าง ๆ ถึง ๕

คำถามนั้น กระผมเองรู้สึกข้องใจ เพราะว่าคำตอบและคำชี้แจงของท่านในข้อ ๑ ว่า ท่านยอมรับว่าโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศนั้นมีครูเพียงท่านเดียวสอนนักเรียนถึง ๔ ขึ้นถึง ๓๗๑ โรงเรียนใน ๕๐ จังหวัด และท่านก็กล่าวว่าไม่ใช่หน้าที่หรือไม่ใช่ประเด็นสำคัญของผู้แทนของกระผมที่จะต้องรู้ กระผมขอกราบเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่า ในฐานะที่กฎหมายรัฐธรรมนูญบังคับไว้ว่า ผู้แทนราษฎรนั้นคือผู้แทนของปวงชน ถ้าหากว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ทราบถึงข้อบกพร่องถึงการบริหารประเทศชาติของรัฐบาลในการที่จะพัฒนาทรัพยากรของชาติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเปรมครับ ประเดี๋ยวจะเสียเวลาเรื่องนี้นะครับ เท่าที่ผมจำได้ รัฐมนตรีตอบว่าอย่างนี้ตอบว่า ๓๐๐ กว่าโรงเรียนใน ๕๐ จังหวัด ส่วนโรงเรียนอะไรบ้างนั้นน่าจะคิดว่าท่านสมาชิกคงไม่จำเป็นต้องรู้ คือไม่ใช่ความประสงค์ที่จะรู้ท่านตอบอย่างนี้ ไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องที่ว่าผู้แทนไม่ควรรู้ ไม่ใช่อย่างนั้น ถ้าชักอย่างนี้แล้วเสียเวลา ชักอย่างอื่นดีกว่านะครับ เชิญครับ

นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา (อุตรดิตถ์) : ครับ ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ แต่ถึงกระนั้นก็อยากจะทราบว่าจังหวัดใดบ้าง เพราะว่าในขณะนี้ก็เป็นทีที่ทราบอยู่แล้วว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณวันนี้เป็นวันสุดท้ายที่จะมีการแปรญัตติเพื่อตัดงบประมาณไปช่วยในเรื่องและปัญหาสำคัญของชาติ เพราะว่า ๓๗๑ โรงเรียน ท่านประธานที่เคารพ ลองนึกภาพพจน์ดูใน ๕๐ จังหวัดในประเทศไทยมี ๗๖ จังหวัด แล้ว ๕๐ จังหวัดมีครูที่จะต้องรับภาระ

ถึง ๕ ขึ้น ครูก็เป็นทีที่ทราบอยู่แล้วว่าทำหน้าที่หนักขนาดไหน กระผม
 จะได้ปฏิบัติติดต่อบประมาณส่วนใดส่วนหนึ่งของกรม กระทรวง หรือ
 ทบวงกรมที่ไม่สำคัญ เอาไปให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อจะได้จัดจ้าง
 เพิ่มครูที่กำลังว่างงานอยู่ถึง ๕๐,๐๐๐ กว่าคน ที่สำเร็จ ป.กศ.
 ท่านประธานที่เคารพและกระผมเองก็ไม่เข้าใจว่าทางกระทรวง
 มหาดไทย โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีแผนนโยบายที่ไปจ้างบุคคล
 ประชาชนหรือข้าราชการที่ครบเกษียณ ที่ยังมีกำลังกายอยู่ เพราะท่าน
 พักผ่อน กฎหมายบังคับไว้แล้ว ทำไมจะต้องมาจ้าง เอามาทรมาน
 ท่าน แต่ทำไมครู ป.กศ. ทั่วประเทศ ๕๐,๐๐๐ กว่าคนว่างงาน
 ทำไมกระทรวงมหาดไทยจึงไม่ประกาศรับ สามารถบรรจุได้หมดครับ
 ๕๑ จังหวัดนี้ กระผมคิดว่า ๕๐,๐๐๐ กว่าท่าน ป.กศ. นั้น ยังจะ
 ไม่เป็นการเพียงพอเสียอีก กระผมอยากจะใคร่ทราบเรียนถามท่าน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ท่านเองก็ตระหนักดีอยู่แล้วว่า
 คนนั้น มนุษย์นั้นเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติที่จะเป็นผู้นำของชาติต่อไป
 ท่านก็ยอมรับอีกว่า มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย
 โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นไม่เทียบเท่า และท่านก็ให้เหตุผลว่า
 เขาอยู่รอบนอก ส่วนของกระทรวงศึกษาธิการนั้นอยู่รอบใน และ
 นโยบายของรัฐบาลนี้ได้ตกลงแล้วว่า จะขยายการปกครองให้ความ
 เท่าเทียมกันไม่ว่ารอบนอกหรือรอบใน ไม่ใช่ว่าประเทศไทยคือ
 กรุงเทพมหานคร ท่านรัฐมนตรีเองท่านก็เป็นผู้แทนปวงชนมาจากภาค
 อีสาน ซึ่งก็อยู่รอบนอก ท่านเองก็คงเข้าใจดีถึงสภาพประชาชนเด็ก
 ที่จะต้องรับเคราะห์รับกรรม ไม่ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับบุคคลที่
 อยู่ในกรุงนั้น กระผมเองเป็นผู้แทนรอบนอก โดยเฉพาะจังหวัด

อุตสาหกรรมของกรรม ๗ อำเภอ นั้น เด็กไม่มีที่เรียน จากรายงานของ
 กระทรวงมหาดไทย กรมสามัญฯ สำหรับปี ๒๕๑๔ ทั้ง ๆ ที่ทาง
 รัฐบาลได้วางแผนไว้แล้ว ยังไม่สามารถที่จะรับเด็กนักเรียนได้ถึง
 ๕๖๕ คน ทางรัฐบาลจะนึกดูตายได้อย่างไร ท่านประธานสภาที่เคารพ
 โรงเรียนมัธยมสามารถรับเด็กนักเรียนได้เพียง ๒,๒๕๗ คน แต่
 เด็กที่จะต้องเข้ารับการศึกษายัง ๔,๖๐๕ คนใน ๗ อำเภอของจังหวัด
 อุตสาหกรรม ครูก็ไม่พอสอน ด้วยเหตุนี้กรมเองจึงใคร่ขอกราบเรียน
 ท่านประธานสภาที่เคารพได้โปรดให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 มหาดไทยได้โปรดชี้แจง เพราะปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญมาก และ
 รัฐบาลเองก็ได้พยายามแถลงนโยบายให้ประชาชนทั้งชาติว่า รัฐบาล
 มีนโยบายในการที่จะขยายการศึกษาให้เท่าเทียมกัน ซึ่งกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญก็ได้เขียนไว้อย่างชัดเจนและรัฐบาลนี้โดยท่านรัฐมนตรีช่วย
 ว่าการกระทรวงมหาดไทยก็มาขอรับอย่างตรงไปตรงมา ครู ป.กศ.
 ทั่วประเทศ ๕๐,๐๐๐ กว่าคนว่างงาน ทำไมกระทรวงมหาดไทยจึง
 ไม่ประกาศรับสามารถบรรจุได้หมดครบ ๕๐ จังหวัดนี้ กรมคิดว่า
 ๕๐,๐๐๐ กว่าท่าน ป.กศ. นั้น ยังจะไม่เป็นการเพียงพอเสียอีก
 กรมขอหากจะใคร่กราบเรียนถามท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 มหาดไทย ท่านเองก็ตระหนักดีอยู่แล้วว่า คนนั้น มนุษย์นั้นเป็น
 ทรัพยากรสำคัญของชาติที่จะเป็นผู้นำของชาติต่อไป ท่านก็ยอมรับอีกว่า
 มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย โดยองค์การบริหารส่วน
 จังหวัดนั้นไม่เทียบเท่า และท่านก็ให้เหตุผลว่าเขาอยู่รอบนอก ส่วน
 ของกระทรวงศึกษาธิการนั้นอยู่รอบใน และนโยบายของรัฐบาลนี้ได้
 แถลงแล้วว่า จะขยายการปกครองให้ความเท่าเทียมกันไม่ว่ารอบนอก

รอบใน ไม่ใช่ว่าประเทศไทยคือกรุงเทพมหานคร ท่านรัฐมนตรีเอง
ท่านก็เป็นผู้แทนปวงชนมาจากภาคอีสาน ซึ่งก็อยู่รอบนอก ท่านเอง
ก็คงเข้าใจดีถึงสภาพประชาชน เด็กที่จะต้องรับเคราะห์กรรม
ไม่ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับบุคคลที่อยู่ในกรุงนั้น กระผมเองเป็น
ผู้แทนรอบนอก โดยเฉพาะจังหวัดอุดรดิตถ์ของกระผม ๗ อำเภอ นั้น
เด็กไม่มีที่เรียน จากรายงานของกระทรวงมหาดไทย กระผมถามไป
สำหรับปี ๒๕๐๔ ทั้ง ๆ ที่ทางรัฐบาลได้วางแผนไว้แล้ว ยังไม่สามารถ
ที่จะรับเด็กนักเรียนได้ถึง ๕๖๕ คน ทางรัฐบาลจะนึกดูดาบได้อย่างไร
ท่านประธานสภาที่เคารพ โรงเรียนมัธยมสามารถรับเด็กนักเรียนได้
เพียง ๒,๒๕๗ คน แต่เด็กที่จะต้องเข้ารับการศึกษได้ถึง ๔,๖๐๕ คน
ใน ๗ อำเภอของจังหวัดอุดรดิตถ์ ครูก็ไม่พอสอน ด้วยเหตุนี้กระผม
เองจึงใคร่ขอกราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพได้โปรดให้ท่าน
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้โปรดชี้แจง เพราะปัญหานี้
มีนโยบายในการที่จะขยายการศึกษาให้เท่าเทียมกัน ซึ่งกฎหมาย
รัฐธรรมนูญก็ได้เขียนไว้อย่างชัดเจน และรัฐบาลนี้โดยท่านรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก็มาขอรับอย่างตรงไปตรงมา ซึ่ง
กระผมเองก็ใคร่ขอกราบขอบพระคุณว่าท่านเป็นสุภาพบุรุษที่ยอมรับสภาพ
ความเป็นจริงว่า ๓๗๑ โรงเรียนใน ๕๑ จังหวัดนั้น สภาพของเด็ก
นักเรียนที่ได้รับการศึกษาจากครูคนเดียวยังถึง ๔ ชั้น จากประถมปีที่ ๑
ถึงประถมปีที่ ๗ จากสถิติของความสามารถของบุคคลและมนุษยธรรมดา
นั้น ท่านประธานสภาที่เคารพ ก็ย่อมมองเห็นชัดแล้วว่าผลนั้นจะเป็น
อย่างไร และทั้ง ๕๑ จังหวัด อนาคตของประเทศชาติจะเป็นอย่างไร
ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมจึงใคร่ขอกราบเรียนถามท่าน

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้โปรดชี้แจง และจะรับปากกับกระผมได้ไหมว่าในจังหวัดทุกจังหวัดใน ๕๑ จังหวัด และโดยเฉพาะจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งกระผมได้ขอตัดงบประมาณเพื่อสร้างโรงเรียนที่ตำบลวังกะพี้ และเพิ่มอัตราเพิ่มสอนครูในอำเภอปากท่า อำเภอ น้ำปาด ในเขตรอบนอก ซึ่งท่านยอมรับสภาพความเป็นจริงแล้วนั้น ท่านจะชี้แจงและรับปากได้หรือไม่ กระผมขอกราบขอบพระคุณครับ

นายขุนทอง ภูผาเดือน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอตอบกระทู้ถาม คำชี้ของ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติดังต่อไปนี้ครับ กระผมไม่สามารถจะบอกได้จริง ๆ ครับว่าโรงเรียนซึ่งมีครูคนเดียวนี้ชื่อโรงเรียนอะไรบ้าง ตั้ง ๓๗๑ โรงเรียน และก็ส่วนจังหวัดนั้นก็บอกไม่ได้ทั้งหมดทั้ง ๕๑ จังหวัด ก็เรียนชี้แจงว่าจังหวัดหนึ่งเป็นจังหวัดอุดรดิตถ์ของท่านมีลักษณะอย่างนั้นแน่

ประเด็นที่ ๒ ซึ่งท่านชี้ว่า ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเอง ท่านจะกรุณาขอแปรรูปตัดเงินงบประมาณ และก็โอนไปให้กระทรวงมหาดไทยมีอัตราจ้างครูเพิ่มขึ้นนั้น เป็นเรื่องซึ่งมีความคิดเห็นตรงกันครับ กระผมขอสนับสนุนเต็มที่ ถ้าท่านได้เงินมา กระผมรับปากว่าจะให้กระทรวงมหาดไทยโอนไปช่วยโรงเรียนในจังหวัดของท่าน ซึ่งมีครูคนเดียวนั้นให้มืออย่างน้อยโรงเรียนละ ๒ คนครับ แต่มีเงื่อนไขว่าท่านต้องแปรรูปได้ เพราะว่างบประมาณซึ่งตั้งไว้นี้กรมการปกครองได้ไม่พอครับ ไม่สามารถจะทำให้ได้จริง ๆ สำหรับครูช่วยสอนท่านก็บอกว่าทำไมไปจ้างครูครบเกษียณอายุ ทำไมไม่จ้าง ป.กศ. มันก็อย่างนั้นละครับ กระผมก็เรียนแล้วว่าครูช่วยสอนกับครูครบเกษียณ

บัดนี้มติของคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๙ ให้เลิกจ้างแล้ว
 ครีบก ก็เป็นอันว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลิกจ้าง ก็เตรียมที่จะ
 เอาเด็กเรียนจบครู ป.กศ. ถ้าหากมีเงินส่งไปสอนที่โรงเรียนใน
 ถิ่นทุรกันดารรอบ ๆ นอกครีบก ขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ผู้ถามได้
 โปรดใช้ความพิจารณาแปรรูปตติงงบประมาณมาเพิ่มให้ได้ นะครับ กระผม
 จะสนองตอบเจตนารมณ์อันดีของท่านอย่างไม่มีเงื่อนไขเลยครับว่าถ้า
 ท่านหาเงินมาได้ สำหรับการศึกษ ขยายความเจริญออกไปรอบนอก
 นั้น มิได้หมายความว่ารัฐบาลนี้จะไม่ทำ รัฐบาลนี้ทำทุกอย่างครับที่จะ
 ให้มีความเจริญนั้นขยายออกไปยังรอบนอก ประเทศไทยไม่ใช่
 กรุงเทพฯ และกรุงเทพฯ ไม่ใช่ประเทศไทยอันนี้เรายอมรับ แต่ว่า
 การกระทำสิ่งเหล่านี้ดังที่ท่านเรียนชี้แจงมาแล้วนั้น เราจะทำลักษณะ
 เหมือนกับพลิกหน้ามือเป็นหลังมืออย่างนี้ครับ ขอประทานอภัยไม่
 สามารถที่จะทำได้ รัฐบาลนี้ก็ทำไม่ได้ในช่วงระยะเวลาปีสองปีครับ
 จะต้องให้เวลา รัฐบาลนี้เคยแถลงนโยบายไว้แล้วว่าชั่วระยะเวลา
 ๕ ปีจะทำนั้นท่าน ท่านก็โปรดคอยติดตามเถิดครับว่า เราจะขยาย
 โรงเรียนประถมศึกษาถึงประถมปีที่ ๗ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีนี้ให้
 ครบทุกตำบลได้หรือไม่ ถ้าได้ไม่ครบท่านว่ากันตอนนั้นได้เลยครับ
 กระผมก็เรียนชี้แจงแค่นี้ครับ

นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา (อุดรดิตถ์) : ท่าน
 ประธานสภาที่เคารพ ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
 กระผมใคร่ขอกราบขอบพระคุณมาก ที่ท่านรับปากกับกระผมว่า ใน
 จังหวัดอุดรดิตถ์ของกระผม ท่านจะพยายามสนับสนุนให้มีครูครบสอน
 เพื่อประสิทธิภาพประสพความรู้แก่เยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นทรัพยากร

ซึ่งท่านเองก็ยอมรับ และจะอนุมัติให้สร้างโรงเรียนในจังหวัดของ
 กระผม คือจังหวัดอุดรดิตถ์ กระผมใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่าน
 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยอย่างมาก และก็เชื่อเหลือเกิน
 ว่าท่านคงจะรักษาคำพูดนี้ และอีกประเด็นหนึ่งไม่ใช่เฉพาะจังหวัด
 อุดรดิตถ์นั้น จังหวัดอื่น ๆ ๕๐ จังหวัดนั้น กระผมเองก็อยากจะฝาก
 ท่านเพื่อกราบเรียนไปยังรัฐบาลในคณะของท่านได้โปรดช่วยกัน เพราะ
 ท่านเองก็ยอมรับแล้วว่า การศึกษาของชาตินั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็น
 สิ่งที่สำคัญ เพราะ ๕๐ จังหวัด ท่านลองนึกภาพพจน์ดูว่ามากกว่า
 ประเทศไทยแล้ว หรือมากกว่า ๗๐ จังหวัดนี้เข้าไปถึง ๖๐-๗๐
 เปอร์เซนต์ ถ้าท่านไม่รีบแก้ไขเรื่องนี้ กระผมเองก็เชื่อเหลือเกินว่า
 อนาคตของประเทศในเรื่องการศึกษาภาคบังคับ ท่านยอมรับปากว่า
 จะทำให้เสร็จภายใน ๕ ปี กระผมก็พอใจ กระผมใคร่ขอกราบ
 ขอบพระคุณที่ท่านรับปากต่อสภาแห่งนี้ และต่อประชาชนที่รับฟังอยู่
 กระผมอยากจะกราบเรียนถามประเด็นสุดท้ายอีกอันหนึ่งว่า ท่านจะ
 รับปากได้หรือไม่ว่าท่านจะนำเรื่องนี้ไปเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐบาล
 ของท่านได้โปรดรีบดำเนินการแก้ไขใน ๓๗ โรงเรียน และ
 โดยเฉพาะจังหวัดอุดรดิตถ์ที่ท่านรับปากเมื่อกี้ กระผมใคร่ขอกราบ
 ขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งว่า จะรีบดำเนินการโดยเร่งด่วนและมีกำหนด
 ระยะเวลาใน ๕ ปี ขอบพระคุณครับ

นายขุนทอง ภูผิวเดือน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 มหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอชี้แจงท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติอีกสัก ๒ ประเด็นครับ ประเด็นแรกที่กระผมรับปากท่าน
 สมาชิกผู้มีเกียรตินั้น กระผมบอกแล้วว่ารับปากอย่างมีเงื่อนไข เพราะ

ท่านบอกว่าท่านจะแปรรูปตัวเองประมาณนั้นมาให้ แล้วก็ให้ทาง
กระทรวงมหาดไทยนี้เอาไปสร้างโรงเรียนบ้าง จ้างครูเพิ่มบ้าง
ถ้าท่านทำได้จริง ๆ กระผมก็รับปากโดยปราศจากเงื่อนไขครับ ขอให้
ท่านใช้ความพยายามเถอะครับ มิใช่ว่ากระผมรับปากท่านโดยไม่มี
เงื่อนไขนะครับ โปรดเข้าใจ กระทรวงมหาดไทยกราบขอบพระคุณ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งได้เอาใจใส่สนับสนุนกระทรวงมหาดไทยโดย
จะแปรรูปให้ได้ ขอเรียนชี้แจงอย่างนี้ครับ แล้วก็เรื่องเสนอไปยัง
คณะรัฐมนตรีนั้น รัฐมนตรีอยู่นี้รับทราบ เพราะว่า เป็นเมน (main)
ใหญ่ซึ่งรัฐบาลนี้จะต้องทำอยู่แล้วครับ เรื่องขยายการศึกษา เรื่อง
อบรมกุลบุตร กุลธิดาให้มีคุณภาพ เพราะเรายอมรับแล้วว่าทรัพยากร
ธรรมชาติที่สำคัญของชาตินั้นคือทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเราจะหลีกเลี่ยง
ไม่ได้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ถาม
ธรรมดาของคุณแคล้ว นรปติ เรื่อง การควบคุมสถานีวิทยุกระจายเสียง
ถามสำนักนายก ฯ เชิญคุณแคล้ว ครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธาน กระผม
นายแคล้ว นรปติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น ขอตั้ง
กระทู้ถาม ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เรื่อง การควบคุมสถานีวิทยุ
กระจายเสียง ดังต่อไปนี้

ด้วยปรากฏว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงของกรม
ประชาสัมพันธ์ และสถานีวิทยุอื่น ๆ ได้เสนอข่าวและแสดงความคิดเห็น
อย่างไม่เป็นกลาง ยั่วให้เกิดการแตกความสามัคคีภายในชาติ
ทับถมและประณามว่าฝ่ายที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันอย่างปราศจาก
ความเป็นจริง จึงขอเรียนถามว่า

รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงและควบคุมให้วิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์และสถานีวิทยุต่าง ๆ ให้เป็นกลาง และอยู่ในความเชื่อถือของประชาชนเพียงใดหรือไม่ ได้ดำเนินการไปแล้วเพียงใด

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระทั่งถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้กรุณาถามเกี่ยวกับสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์และสถานีวิทยุอื่น ๆ นั้น ขอดตอบท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ โดยได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้ตอบท่าน เกี่ยวกับวิทยุ กรมประชาสัมพันธ์นั้น ทางรัฐบาลได้ดำเนินการวางนโยบายเกี่ยวกับเรื่องการกระจายเสียง เสนอข่าว แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการกระจายเสียงของวิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่แล้ว สำหรับนโยบายในการปรับปรุงและควบคุมให้สถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ และสถานีวิทยุต่าง ๆ เสนอสาระอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติอยู่แล้ว ดังนั้นจะเห็นได้จากการกำหนดวัตถุประสงค์ของการส่งกระจายเสียงวิทยุหรือโทรทัศน์ในระเบียบดังกล่าวข้อ ๑๑ ซึ่งระเบียบนั้น ได้กำหนดไว้ให้ควบคุมตรวจตราโดยเคร่งครัด โดยมีคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ที่เรียกชื่อย่อว่า กบว. ประกอบด้วยกรรมการผู้แทนระดับสูงจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีอยู่แล้วโดยครบถ้วน สถานีใดฝ่าฝืนระเบียบหรือมิได้ดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการบริหารวิทยุกำหนด ก็จะต้องถูกพิจารณาโทษตามความหนักเบา ตั้งแต่ถูกตักเตือน ระวังการออก

อากาศในราชการที่ฝ่าฝืน เพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง และโทษหนักถึงสั่งปิดสถานไปแล้วก็มี สถานีวิทยุที่ถูกสั่งปิดไปเฉพาะในช่วงที่รัฐบาลนี้เข้ามาบริหารประเทศนั้น ครึ่งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๙ ได้สั่งปิดสถานีวิทยุกระจายเสียงที่กระทำการฝ่าฝืนระเบียบดังกล่าวถึง ๒๙ สถานี ดังนั้นจึงขอเรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านผู้เป็นประธาน ก่อนอื่นกระผมก็ตั้งกระทู้ถามหมายจะให้ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นคนตอบ แต่ว่าท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกลับเป็นคนตอบ ก็รู้สึกเสียใจไม่ค่อยสมศักดิ์ศรี แต่ว่าท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกลับเป็นคนตอบ ก็รู้สึกเสียใจไม่ค่อยสมศักดิ์ศรี ท่านผู้เป็นประธาน กระผมจะขอกราบเรียนต่อไปว่า ตามที่ท่านบอกว่าได้มีการมีการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แล้วนั้น กระผมก็ขอรับทราบ คืออย่างนี้นะครับ สถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์แห่งนี้เป็นเครื่องมือในการโฆษณาการเลือกตั้งให้ร้ายป้ายสีแก่พรรคการเมืองอื่น ๆ เป็นต้นว่าพรรคของกระผมก็ดี พรรคพลังใหม่หรือพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทยก็ดี ว่าเป็นคอมมิวนิสต์ นี่จะถามนะครับ จนกระทั่งการเลือกตั้งมันเหลือน้อย พวกเราเกือบจะไม่ได้มานั่งมาเห็นหน้ากันในสภาเลย เป็นอย่างนี้สถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ได้ตั้งตนเป็นนายโฆเซฟ แมคคาธิ รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ สมัยหนึ่งที่ว่าคนโน้นคนนี้เป็นคอมมิวนิสต์ ทั้ง ๆ ที่เราจดทะเบียนมาโดยถูกต้องตามกฎหมายเป็นเหตุให้เราพ่ายแพ้การเลือกตั้ง จนกระทั่งสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน

ปัจจุบันนี้เขายังเรียกว่ากรมกรรวก ว่าอย่างนั้นท่านประธาน จึง
ขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายในการที่จะปรับปรุงสถานีวิช
กระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยึดถือแก่ประชาชนและ
เป็นกลางในการเลือกตั้ง ในการเสนอข่าวเพียงใดหรือไม่ รัฐบาล
ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบของสถานีวิชของทางราชการเพียงใด
หรือไม่ นอกจากนั้นกระผมขอเรียนถามนะครับ ได้มีสถานีวิชซึ่งเป็น
ของหน่วยราชการเออะแยะ ที่เด่นสะดุดตา คือ สถานีวิชยานเกราะ
ครับ ผู้ประกาศขอประทานโทษ พันโท อูทาร์ หรืออะไรนี้ ปรากฏว่า
สถานีวิชแห่งนี้ได้โจมตีบุคคลต่าง ๆ รัฐมนตรีสุนทรเมื่อคืนนี้ก็บ้าน
ไปเลยครับ รัฐมนตรีหลายต่อหลายคนบ้านไปเลย ส.ส. ก็แห่
บ้านตะโก คุณวีระ มุสิกพงษ์ ขอโทษ คุณบัญญัติ บรรทัดฐาน นะครับ
เหล่านี้ คุณใหญ่ ศวิตชาติ นายแคล้ว นรปติ นายสมคิดว่าเรือยเจ็ย
ไปบุคคลในรัฐบาลนี้ ดูเหมือนจะมีขงอยู่ ๒ นายเท่านั้น คือปุ๊กกับ
หลานครับ ปุ๊กกับหลาน เรียกร้องให้ปุ๊กกลับเข้ามามีตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหม ท่านประธาน กระผมขอเรียนถามว่า
ในเมื่อสถานีวิชแห่งนี้ควบคุมและดำเนินการโดยบุคคลในเครื่องแบบ
ถืออาวุธครับ จึงมีลักษณะพิเศษ กระทำ ความหวั่นกลัวและหวาดหวั่น
ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนไม่เป็นกลาง วิพากษ์วิจารณ์บุคคล ยืนคำขาด
ท่านได้ยินไหม ท่านรัฐมนตรีครับเมื่อคืนนี้ ถ้าหากว่าไม่แต่งตั้งคุณทวิช
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จะหลบลงดิน หมายความว่า
อย่างไรครับหลบลงดิน จะยื่นกอดอกจะหลบลงดิน เป็นอย่างนี้ครับ
คล้าย ๆ กับว่าสถานีวิชแห่งนี้เป็นผู้ตรวจการรัฐบาล ควบคุมรัฐบาล

อีกต่อหนึ่ง รัฐบาลจะมีนโยบายแก้ไขเพียงใดครับสำหรับสถานีวิทยุ
 แห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าไปแล้วจะครับว่ารัฐบาลจะมีนโยบาย
 แก้ไขอย่างไรจะสอบสวนผู้ประกาศจะได้ไหม เอาความผิดทางวินัย
 จะได้ไหม จะสั่งปิดสถานีวิทยุแห่งนี้จะได้ไหมครับ ถ้าว่ารัฐบาล
 จะสามารถควบคุมสถานีวิทยุแห่งนี้ได้หรือไม่ จะได้ไหม อยู่ในความ
 ควบคุมของท่านได้ไหม สถานีวิทยุแห่งนี้ ท่านรัฐบาลครับ กระผม
 ขอเรียนถามว่าโดยที่สถานีวิทยุแห่งนี้วินิจฉัยว่า คนนั้นคนนี้เที่ยวป้าสสี
 เขาเรื่อยไปว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ทำให้เสียภาพของรัฐบาลสิ้นคลอน
 ส.ส. ก็ว่าเป็นคอมมิวนิสต์ เรารักชาติด้วยกันทั้งนั้นแหละ ท่านผู้เป็น
 ประธาน สถานีวิทยุแห่งนี้กระผมจึงเห็นว่าขุ่ยกให้เกิดแตกความสามัคคี
 ภายในชาติ ท่านรัฐบาลครับ เมื่อพวกอาชีวะศึกษาไปโจมตีธรรมศาสตร์
 วันที่เท่าไรจำไม่ได้ สถานีวิทยุแห่งนี้ก็ออกรายการสอดคล้องกับ
 อาชีวะศึกษา อยู่ที่นี่จะปาระเบิดอย่างนั้นอย่างนี้ ว่าสอดคล้องกัน
 ไปเลย หมายความว่าอะไรท่านประธาน รัฐบาลได้ทราบหรือไม่
 พฤติการณ์เหล่านี้ หวนกลับมากรมประชาสัมพันธ์สักนิดหนึ่ง ขอเรียน
 ถามว่า กรมประชาสัมพันธ์ก็ได้ออกอากาศเมื่อ ๒-๓ วันมานี้ โจมตี
 ขบวนการ ขอประทานโทษ นิสิต นักศึกษา และประชาชนที่ก่อตัวกัน
 ระหว่างจอมพล ประภาส เข้ามา จอมพล ประภาส อุปมาเหมือนผีปอบ
 เข้ามาสิงร่างกายของชาวไทย สันเท็มไปมีอาการละเมอเพื่อพอก
 หวาดกลัวระหว่างวันที่ ๑๕ ถึงวันที่ ๒๓ ครั้นนิสิต นักศึกษา และ
 ประชาชนรวมตัวกันเข้าเพื่อต่อต้านทรราช จะกระทั่งผีปอบออกไปจาก
 ประเทศไทย ร่างกายของคนไทยก็กลับเข้าสู่สภาพปกติ ความสงบก็
 พลันบังเกิดมี สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ก็หาว่านิสิต นักศึกษา
 ประชาชนเหล่านี้ก่อความวุ่นวาย ความไม่สงบนี้เป็นแกลงการณ์ในวิद्यุ

กระจายเสียง แท้ที่จริงนั้นการที่ประภาส ออกไปจากเมืองไทรนั้น
เนื่องมาจากขบวนการประชาชนคนไทยเหล่านั้นที่ได้รวมตัวกันเข้า จน
กระทั่งจอมพล ประภาส เปลี่ยนความตั้งใจจาก ๗ วันมาเป็นออก
ในทันที อันนี้ก็เป็นอย่างหนึ่ง แทนที่จะระลึกถึงความดีกันบ้าง
ก็กลับแถลงการณ์ว่าก่อการร้าย การวุ่นวาย ถ้าวุ่นวาย ถ้าประภาส
ออกไปแล้วยังชุมนุมกันอยู่ ยังต่อต้านกันอยู่ นี่วุ่นวายครับ แต่ว่าเมื่อ
ประภาส ออกไปแล้ว ฝึบออกไปแล้วก็สลายทันที เราก็มองเห็น
เจตนาดีอยู่แล้วครับ แต่เหตุใดกรมประชาสัมพันธ์ถึงได้ออกอากาศ
ว่าอย่างนั้นท่านรัฐมนตรีสำนักนายกฯ ครับ คำแถลงของท่านใน
บางตอนปรากฏว่าในการที่มีประภาสเข้ามาครั้งนี้ มีคนบาดเจ็บไป
๓๐ กว่าคน ตายไป ๒ คน บุคคลเหล่านี้ควรจะถือว่าเป็นวีรชนต่อต้าน
การกลับมาของทรราช ไม่อย่างนั้นเราก็ไม่มีความสงบสุขอยู่อย่างแบบนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณแคว้วครับ เอาเฉพาะ
เรื่องวิทยุก่อน

นายแคว้ว นรปติ (ขอนแก่น) : กระผมขอเรียนถาม
นะครับว่า คำแถลงของท่านในระยะแรก ๆ ที่ว่าท่านรัฐมนตรีประจำ
สำนักนายกฯ ขอสรรเสริญชมเชยคุณสุนทรที่ท่านบอกว่าเอาละ ตายก็
จะมีค่าทำศพ มีมูลนิธิ บาดเจ็บก็จะมีให้ อันนี้เข้าหูครับ ฟังแล้วเข้าหู
ไม่ระเคื่องหู แต่ว่าคำแถลงของกรมประชาสัมพันธ์ บางท่านว่าเกิด
จากการมีการก่อวุ่นกันทะเลาะกันเองเหล่านั้น อันนี้ไม่เข้าหูครับ
ขอเรียนถามว่า บุคคลที่บาดเจ็บก็ดี ล้มตายก็ดี รัฐบาลจะช่วยค่า
อนุเคราะห์ไปเพื่อความเป็นธรรมจะได้หรือไม่ ตามที่ท่านได้แถลง
มานะครับท่านรัฐมนตรีสุนทร คำพูดของท่านบางตอนก็เข้าหูมาก นี่
เป็นคำถามประการที่ ๒

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาไว้ถามตอนหลังอีก
แล้วกัน ผมให้โอกาสอีกตอบเสียก่อน

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : โปรดกรุณาให้กระผม
ถาม ๓ วาระนะครับ ท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ มันมากเดี๋ยwt่านตอบ
ไม่ถูกครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ครับ ฯ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายก
รัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอความกรุณาขอภัย
ที่รีบวิ่งเข้ามาตอบทันที เพราะว่ามีการสำคัญต้องปรึกษากับ
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีในห้องพักของรัฐมนตรี ในเรื่องที่ท่านแคล้วท่าน
ไม่สมศักดิ์ศรีที่กระผมมาตอบแทนท่านนายกรัฐมนตรีนั้น กระผมขอ
กราบเรียนว่า ตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฯพณฯ
นายกรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะสั่งให้แบ่งราชการให้แก่รัฐมนตรีคนหนึ่งคนใด
ในสำนักนายกฯ สั่งราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้ ดังนั้นในกรม
ประชาสัมพันธ์นั้นคำสั่งของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีสั่งให้กระผมเป็น
ผู้สั่งราชการแทน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ดังนั้นกระผมจึงต้องรับหน้าที่
นี้มาตอบแทน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ท่านจะคิดว่าสมศักดิ์ศรีของท่าน
หรือไม่ ก็ตามใจท่าน แต่เราได้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ
ข้อบังคับครับ ท่านประธานที่เคารพ ที่ถามถึงเรื่องกรมประชาสัมพันธ์
ว่า เคยออกอากาศโจมตีพรรคนี้พรรคนี้เป็นคอมมิวนิสต์ เป็นอะไร
พรรคแนวร่วมสังคมนิยมเป็นคอมมิวนิสต์ พรรคพลังใหม่เป็นคอมมิวนิสต์

พรรคสังคมนิยมเป็นคอมมิวนิสต์อะไรนั้น อันนั้นเป็นการอยู่ในเหตุการณ์
 หาเสียง ซึ่งก่อนที่รัฐบาลเข้ามารับหน้าที่ อันนี้รัฐบาลนี้ไม่รับผิดชอบ
 และหากว่าเป็นอย่างนั้นจริง ผู้ถูกกล่าวหา ก็เป็นการกระทำที่เสียหาย
 ถ้าเห็นว่าเสียหาย แม้วิทยุผู้ประกาศต่าง ๆ ก็ย่อมอยู่ในความคุ้มครอง
 ของกฎหมายที่จะฟ้องร้องกล่าวหาได้ สำหรับนโยบายของกรม
 ประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลปัจจุบันนี้ กระผมเองก็ได้วางนโยบายไว้ให้
 ดำเนินการกระจายเสียงเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและ
 ประเทศชาติให้วางตัวเป็นกลางให้มากที่สุด ชาวต่าง ๆ ให้เป็นข่าว
 ที่ให้ความรู้แก่ประชาชนทั้งด้านการเมือง การศึกษา การเศรษฐกิจ
 การสังคม โดยเฉพาะนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อสภานี้ และ
 สภานี้ให้ความเห็นชอบแล้วนั้น เป็นนโยบายที่เปลี่ยนแปลงจากนโยบาย
 ของรัฐบาลก่อน ๆ มาหลายประการ อาทิเช่นนโยบายการปราบปราม
 การคอร์รัปชันหรือการฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้เป็นนโยบายที่รัฐบาลนี้แถลง
 ต่อสภาไว้ นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้คนที่ไม่มีที่ดินทำกินมีที่ทำกิน
 เป็นของตนเอง นโยบายการตัดคนกลาง โดยการส่งเสริมเกษตรกร
 โดยกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ให้แพร่หลายทั่วถึงภายใน ๒ ปี ภายใน
 ๔ ปีตามนโยบาย และนโยบายที่ขอร้องให้คนรวยช่วยคนจนโดย
 เสียภาษีให้มากขึ้น เพื่อเอาเงินคนรวยมาช่วยคนจน ยกฐานะคนจน
 เหล่านี้ คือนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไปจากรัฐบาลก่อนย่อมได้รับการ
 ต่อต้านจากผู้ที่เกี่ยวข้องบ้างเป็นธรรมดา จึงได้วางนโยบายว่า
 ชาวที่ดี บทความที่ดี สารคดีต่าง ๆ ก็ดี ให้ทางวิชาการมาออกข่าว
 ทางวิทยุโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ เป็นการทำความเข้าใจแก่
 ประชาชนในเรื่องนโยบายของรัฐบาลให้ประชาชนเข้าใจตามที่สภานี้

ได้ให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาลไว้ นี่เป็นนโยบายที่วางไว้ ส่วนข่าว
 อาจจะมีข่าวบิดเบือนจากสื่อมวลชนบางประเภท เช่นหนังสือพิมพ์
 บางฉบับลงข่าวข่าวเป็นดำ ดำเป็นแดง อะไรก็มี แต่มีบางฉบับและ
 ส่วนน้อย ก็ได้สั่งกำชับว่าอย่าเอาข่าวหนังสือพิมพ์มาอ่านทางวิทยุ
 กระจายเสียง เพราะเป็นข่าวที่จริงก็ได้ไม่จริงก็ได้ ข่าวที่ไม่จริงนั้น
 ประชาชนฟังไปแล้ว วิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยเป็นวิทยุ
 ของรัฐบาลประชาชนเชื่อ กระผมจึงห้ามไปเด็ดขาดในการที่จะเอา
 ข่าวของหนังสือพิมพ์มาอ่านทางวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์
 ข่าวที่อาจจะมี การเสนอข่าวบิดเบือนกล่าวหาทำนุสมาชิกรัฐสภาผู้แทน
 ราษฎรก็ดี รัฐมนตรีก็ดี อธิบดีก็ดี หรือหน่วยราชการต่าง ๆ ก็ดี
 ในทางที่ไม่ตรงต่อความเป็นจริง ก็ให้กรมประชาสัมพันธ์ส่งนักข่าวไป
 สัมภาษณ์ บันทึกเสียงผู้ที่ถูกกล่าวหาถึงเอาเสียงของท่านเหล่านั้นมา
 ออกอากาศเพื่อให้ประชาชนได้ทราบได้ฟังความจริงจากท่านผู้นั้น โดย
 ไม่มีการบิดเบือนได้ อะไรนี้ กระผมก็สั่งเป็นนโยบายไปเกี่ยวกับการ
 ออกข่าวของกรมประชาสัมพันธ์และโทรทัศน์ สำหรับโทรทัศน์นั้น กระผม
 สั่งไปเกี่ยวกับภาพยนตร์ ผู้ที่มาเข้าเวลาเพื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ ก็เข้า
 ภาพยนตร์มาฉายประกอบแล้วโฆษณาไปด้วยฉายภาพยนตร์ไปด้วย ก็สั่ง
 ให้ใช้ภาพยนตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในทางด้านส่งเสริมศีลธรรม
 วัฒนธรรมและความรักชาติ ความสามัคคี อย่าเอาพวกอิทธิฤทธิ์อิทธินา
 อะไรต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นการปลุกฝังความไม่เข้าใจดีในวัฒนธรรมและ
 ศีลธรรมอันดีของประเทศไทยนั้น ขอให้ตัดไปหรือเอาไป สำหรับ
 เรื่องนี้อธิบดีประชาสัมพันธ์ก็รับไปแล้ว แต่สำหรับโทรทัศน์ใน
 ต่างจังหวัดยังอาจจะเปลี่ยนแปลงให้ทันตามเวลาอย่างนั้นไม่ได้เพราะ
 ว่ามีการทำสัญญาล่วงหน้ากันกับผู้เข้าสถานีไปโฆษณาข้อ ๑.

ข้อ ๒. ขอบประมาณรายจ่ายสำหรับโทรทัศน์ในต่างจังหวัด เครื่องฉายภาพยนตร์ที่จะออกทางที่จะออกทางโทรทัศน์นั้น ใช้เครื่อง ๑๖ ม.ม. ซึ่งเป็นเครื่องเล็ก หนึ่งที่ได้มาตรฐานจริง ๆ ที่จะไปฉายในต่างจังหวัดนั้น ก็ยังเปลี่ยนแปลงไม่ได้เพราะเครื่องใช้เราไม่สมบูรณ์ กรมประชาสัมพันธ์จะจัดผลิตรายการจากกรุงเทพฯ โดยต้องขอความกรุณาจากสถานีอีกตั้งงบประมาณจัดห้องผลิตรายการที่ดีได้มาตรฐานที่มีกรรมการควบคุมแล้วก็ส่งกระจายไปทั่วประเทศ อันนั้นโยบายโดยย่อที่ได้ส่งไปในรัฐบาลนี้ ส่วนที่จะไปโจมตีว่าคนนั้นเป็นคอมมิวนิสต์ คนนี้ไม่เป็นคอมมิวนิสต์ กระผมขอรับรองว่าในรัฐบาลนี้จะไม่เป็นอันขาด จากวิทยุและโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ เว้นแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีหลักฐานไปจับกุมมามีหลักฐานแน่ชัด มีข้อกล่าวหา ออกข่าวออกมาตามความเป็นจริง อันนั้นก็จำเป็นต้องมีในเชิงของข่าว ในเรื่องที่ถูกกล่าวหาว่าใครเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ กระผมเองและรัฐมนตรีชวนเองก็ยังถูกกล่าวหาเป็นคอมมิวนิสต์จากคนบางพวกบางฝ่ายเพียง ๒-๓ คนที่เขาต้องการประโยชน์ของเขา อันนี้กระผมคิดว่าท่านสมาชิกแล้วก็ไม่น่าจะร้อนตัวอะไรมากนักมาถึงประเด็นปัญหาที่ว่าวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ออกข่าวโจมตีนิสิต นักศึกษาในเรื่องที่ต่อต้านจอมพลประภาส อะไรนี้ อันนี้รู้สึกว่กระผมจะไม่ได้ฟังนะครับ หรือว่าจะไม่มีในเรื่องนี้ เพราะว่ากระผมได้ระมัดระวัง และเรื่องนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเองได้ออกคำสั่งถึงสถานีวิทยุทุกสถานีในวันที่ ๒๑ ที่เริ่มวิกฤติในการที่จะก่อตัวกันขึ้นเพื่อที่จะต่อต้านขับไล่จอมพล ประภาส นั้นเอง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งถึงสถานีวิทยุทุกสถานีให้งดออกข่าวบทความ สาระ หรืออะไรต่าง ๆ ไปในทางชั่วร้ายให้เกิดอารมณ์

ให้เกิดความแตกแยก ให้เกิดความไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้งดและปฏิบัติโดยเคร่งครัด ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งด่วนนี้วันนั้นเป็นวันเสาร์หนังสือยังไม่ไป เจ้าหน้าที่ทุกคนก็ทำงานกันอย่างเต็มที่ ได้ใช้โทรศัพท์ส่งคำสั่งนี้ไปก่อน แล้วก็คำสั่งที่ ๒ ตามมาเพื่อให้ข่าวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบว่าในกรุงเทพฯ นั้นไม่ได้มีเหตุการณ์รุนแรงอะไรเหมือนเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ หรืออะไรนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเองก็ได้สั่งไปว่าให้ทุกสถานีถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์ให้ข่าวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้นที่ท่านบอกว่ากรมประชาสัมพันธ์ไปออกข่าวโจมตีนิสิตนักศึกษา ยุฝ่ายโน้นฝ่ายนี้ กระผมไม่ทราบว่าตอนไหน ถ้าท่านมีหลักฐาน ถ้าท่านบันทึกไว้ ขอให้นำมาส่งให้แก่กระผม กระผมถือว่าถ้ามีการกระทำอย่างนี้เป็นการขัดคำสั่ง ขัดนโยบายที่สั่งไว้ ก็จะต้องมีการพิจารณาโทษกัน คำถามของท่านอีกคำถามหนึ่งที่ว่า กระผมเองได้ออกข่าวว่าจากการต่อต้านให้จอมพล ประภาส ออกนอกประเทศไปจนเป็นเหตุให้มีการขว้างระเบิดและยิงกันนั้น กระผมขอกราบเรียนว่า เรื่องนี้รัฐบาลได้พยายามอย่างเต็มที่ประสานกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อมีการชุมนุมในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วก็มีการชุมนุมกลุ่มหนึ่งเรียกว่าสหพันธ์ครู นักเรียนครู อะไรนี้ เอารถยนต์ไปปิดหน้าประตูธรรมศาสตร์ ๒ - ๓ ด้าน ก็มีโทรศัพท์แจ้งมาที่ทำเนียบรัฐบาล ความจริงกระผมสอบสวนแล้ว สหพันธ์นักเรียนครูนี้ไม่ใช่ครูทั้งหมด เอาไปแอบไปอ้างทำให้ครูอื่น ๆ เขาอาจจะเสียชื่อไปด้วย ซึ่งกระผมสอบถามจากบางฝ่ายก็บอกว่า พวกที่ไปเรียนนอกเวลาเพื่อเอาวุฒิและไปเทียบยศอะไรกันนี้ เพียงไม่กี่คนก็ไปทำขึ้น

เมื่อรัฐบาลทราบก็ได้ติดต่อตำรวจให้ส่งตำรวจไปโดยด่วนที่สุด เพื่อ
 ไปกันพวกนี้ให้ออกไปจากธรรมศาสตร์ เพื่ออย่าให้เกิดการใช้อาวุธ
 ต่อสู้หรือมีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้น รัฐบาลได้สั่งอย่างฉับพลันรีบ
 ตำรวจก็ไป แต่ว่าพอไปถึงมันก็เกิดเรื่องขึ้นเสียแล้ว ก็เป็นการขัด
 เข้าหากัน ฝ่ายข้างนอกบอกว่าธรรมศาสตร์ยังออกมาก่อน ธรรมศาสตร์
 ก็บอกว่าคนข้างนอกนี้กระโดดเข้าไปยังออกมาข้างนอกเพื่อก่อเหตุ แล้ว
 ก็คนข้างในขว้างระเบิดเข้าไปในธรรมศาสตร์จนบาดเจ็บตายกัน
 เรื่องนี้ ๖๗ นายกรัฐมนตรีได้สั่งอธิบดีกรมตำรวจและรองอธิบดี
 กรมตำรวจที่อยู่ที่ทำเนียบในวันนั้น ให้ตั้งกรรมการขึ้นมาสอบสวน
 ลงโทษโดยเด็ดขาดแก่ผู้กระทำผิดกฎหมาย นี่เหตุการณ์ในวันนั้นเรา
 ไม่ได้นั่งนอนใจ แล้วพร้อมกันได้พยายามติดต่อให้พวกที่ไปอยู่หน้า
 ธรรมศาสตร์นั้นถอยมาจนถึงมาอยู่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย แล้วที่สุด
 ก็สลายตัวไป เหตุการณ์ก็สงบไป แต่น่าเสียใจที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ
 มีตาย ๒ คน และบาดเจ็บ ๓๖ คน ดังที่ท่านสมาชิกแล้ว กล่าวถึง
 เรื่องนี้ กระทบได้พูดจริงครับว่าพวกที่เจ็บที่ตายนี้เกิดขึ้นเพราะสาเหตุ
 ในทางการเมือง เนื่องจากจอมพล ประภาส เข้ามาในสำนักนาย
 กรัฐมนตรีมีมูลนิธิช่วยเหลือผู้ประสบภัยอยู่ ซึ่งเงินนี้ได้จากกองสลาก
 ส่วนหนึ่ง ศูนย์นิสิต นักศึกษามอบให้ ๘ ล้านบาท กับมีผู้เสียสละมอบให้
 สำนักนายกรัฐมนตรีในสมัยอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ส่วนหนึ่ง ก็มีเงิน
 อยู่ประมาณ ๓๓ ล้านบาท ใช้เงินจำนวนนี้สงเคราะห์ผู้ที่บาดเจ็บ
 ตาย พิการ เมื่อวันที่ ๑๓ ถึง ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๖ ให้พวกที่พิการ
 พวกที่ยังมีชีวิตอยู่ บาดเจ็บพิการอะไรก็ให้เป็นเงินเดือนประจำอยู่
 ส่วนผู้ที่ตายก็ให้แก่ญาติไปทำอยู่อย่างนี้ กระทบเห็นว่ามูลนิธิอันนี้อยู่

กระทบก็ได้แถลงไปเพื่อให้เหตุการณ์ต่าง ๆ คลี่คลาย เพราะว่า
 พวกฝ่ายเจ็บเขาก็ต้องเจ็บแค้นอยู่ กระผมเกรงว่าจะเกิดการกัณฑ์
 กันขึ้น ก็ได้ออกข่าวไปโดยกระผมเองเป็นผู้พูดทางวิทยุกระจายเสียง
 ว่า ทางสำนักนายกรัฐมนตรีจะพิจารณาใช้เงินจากมูลนิธิช่วยเหลือ
 ผู้ประสบภัยนี้ ช่วยการทำศพแก่ผู้ตาย และช่วยผู้บาดเจ็บตามสมควร
 โดยจะให้มูลนิธินี้เข้าไปสอบสวนก่อน อันนี้เป็นความจริงและกระผมได้
 บันทึกเสนอ หพผฯ นายกรัฐมนตรีสั่งการแล้ว นี่เกี่ยวกับกรม
 ประชาสัมพันธ์ ส่วนเกี่ยวกับวิทยุสถานีอื่น ๆ เช่นวิทยุยานเกราะที่ท่าน
 บอกว่าโจมตีคนโน้นคนนั้นนั้น อันนี้กระผมก็รับว่าจริง กระผมเองก็
 ถูกโจมตี และหนังสือพิมพ์บางฉบับก็บิดเบือน กระผมนี้บอกตามตรง
 กระผมไม่เคยฟังเลขวิทยุยานเกราะ ถึงจะด่ากระผม โจมตีพวก
 กระผมอย่างไรกระผมก็ไม่เคยฟัง เหตุที่ไม่เคยฟังเพราะไม่มีเวลา
 อยากรจะฟังเหมือนกันว่าเขากันอย่างไร ยังมีหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง
 ไปบอกว่า กระผมไปปรึกษากับอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์จะปิดสถานี
 วิทยุยานเกราะ วิทยุยานเกราะจึงโจมตีกระผมเป็นการใหญ่ไปทั่ว
 ประเทศ จนถึงหาว่ากระผมกับคุณชวน เป็นคอมมิวนิสต์ไปก็มีใน
 บางตอน นี่ก็อย่าว่าแต่ท่านสมาชิกเลย กระผมรัฐมนตรีเองก็ถูกบิดเบือน
 ถูกกล่าวหาในทางที่เท็จทั้งสิ้น กระผมก็รู้กระผมก็เห็น ในข้อที่ท่าน
 ถามเรื่องแก้ไขเรื่องนี้จะแก้ได้หรือไม่ กระผมขอกราบเรียนว่า
 การตั้งวิทยุขึ้นครับ เรามีกฎหมายควบคุมเอกชนตั้งวิทยุส่วนราชการ
 นั้นเท่าที่กระผมทราบ วิทยุทหารต่าง ๆ นี่ตั้งขึ้นมาในรูปครั้งแรก
 ก็ขอตั้งเป็นสถานีทดลองเพื่อการสื่อสาร การอะไรการทหารเข้าไป
 พอตั้งทีแรกอาจจะตั้งครั้งกิโรวัดตั้งเป็น ๑ กิโรวัด ต่อมาอาจจะ

บางสถานะนั้นจะได้รับทุนจากพ่อค้าวาณิชไปปรับปรุงให้ดีขึ้น ให้ใหญ่ขึ้นเป็น เอ็ฟ.เอ็ม. เอ.เอ็ม. อะไรต่ออะไร ก็ได้สポンเซอร์มาโฆษณากันดังที่ ขอโทษ คุณทรงธรรม ปัญญาดี ได้พยายามรักษาผลประโยชน์ของชาติในเรื่องนี้ยู่ที่ว่าค่าโฆษณานี้เก็บแล้วปีหนึ่งถ้าประเมินแล้วกำไรเป็น ๑๐๐ - ๒๐๐ ล้านบาทควรจะเข้ารัฐอะไรวะ ไม่ทราบว่าจะตอบกันไปว่าอย่างไรแล้วในกระทู้ถามนั้น นี่คือความเป็นมาของวิทยุทหารต่าง ๆ จึงไม่ได้อยู่ในกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งวิทยุ ซึ่งกฎหมายการจัดตั้งวิทยุนี้มีมาแต่ปีมะโว้ ที่นี้ก็ไปคุมเฉพาะเอกชน วิทยุรัฐไม่ได้ควบคุม ก็เกิดวิทยุทหารขึ้น จนเดี๋ยวนี้รวมกลุ่มเป็นวิทยุเสรีกล่าวว่่าตั้ง ๒๐๐ - ๓๐๐ สถานีแล้ว ที่นี้คุมอย่างไรครับเมื่อไม่มีกฎหมาย ก็มีระเบียบบังคับที่กระทรวงการบเรียนแล้ว คือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารวิทยุและโทรทัศน์ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน แต่เนื่องจากเราเข้ามาในระยะทำงานก็พูดไปก็เป็นการแก้ตัวไปอีกเพียง ๒ - ๓ เดือน การวางรูปงานต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยุ ที่อยู่นอกข่ายของสำนักนายกรัฐมนตรี คือวิทยุทหารต่าง ๆ นั้น กรมการบริหารวิทยุก็คงจะได้ประชุมกันไปบ้างแล้ว ในเรื่องที่จะควบคุมและจัดการเกี่ยวกับวิทยุยานเกราะได้หรือไม่ สำหรับกระผมเองกระผมขอกราบเรียนว่า ถ้าคณะกรรมการว่าด้วยระเบียบการควบคุมวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๐๘ กระทำการตามอำนาจหน้าที่จริง ๆ จัดการได้ครับ แก้ไขได้ครับ ปิดได้ครับ เพราะว่าข้อ ๑๑ กระผมจะขออนุญาตท่านประธานให้สมาชิกผู้มีเกียรติได้ทราบ เพื่อจะได้ไปช่วยกันหาทางอย่างไรก็แล้วแต่ท่าน การส่งกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ให้กระทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๒. ส่งเสริมนโยบายและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติทางด้านการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจและสังคม
๓. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสำนึก และความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๔. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามัคคีร่วมมือร่วมใจซึ่งกันและกัน
๕. เชิญชวนให้ประชาชนตอบโต้และต่อต้านศัตรู จนเป็นลักษณะที่เป็นภัยต่อประเทศชาติ และมีความร่วมมือกับมิตรประเทศ
๖. เป็นสื่อมวลชนที่ดีสำหรับการสื่อสารทั่วไปและข่าวจากรัฐบาล
๗. สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เจ้าของสถานที่หรือกิจการของทางราชการ
๘. สนับสนุนกิจการเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ
๙. ส่งเสริมให้ประชาชนทราบช่วยกันรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาไทยให้ดำรงอยู่ด้วยดี
๑๐. ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชนโดยชอบด้วยวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมอันดี
๑๑. ร่วมมือกับนานาชาติที่เป็นมิตรของประเทศไทยในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและราชการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

ถ้ามีผู้ละเมิดข้อนี้ นะครับ ตักเตือนได้ ให้หยุดใช้ได้
 ปิดสถานีได้ครับ ในเรื่องนี้ ท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้มีการปรึกษาว่า
 สถานีวิทยุของทหารบางสถานีใช้ถ้อยคำชั่วๆ โจมตีแม้แต่สมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้แทนของปวงชนในระบอบประชาธิปไตย โจมตี
 รัฐมนตรีด้วยความเข้าใจผิด เอาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ที่บิดเบือนไป
 โจมตีแม้แต่ตัวรัฐมนตรี อย่างนี้วินิจฉัยได้แล้วว่าดำเนินนโยบายไป
 ผิดระเบียบ กรรมการชอบที่จะลงโทษ แต่กรรมการทำไม่จึงไม่ลงโทษ
 เพราะท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเดี๋ยวนี้ท่านก็ลาออกไปแล้ว
 กระผมไม่อยากจะพูดถึง ท่านนายกรัฐมนตรีก็มอบเรื่องนี้ให้ท่านรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงกลาโหม ทวิษ ว่าให้ไปช่วยจัดการ คุณทวิษ บอกว่า
 เรื่องของทหาร ก็มันเป็นอย่างนี้ ดังนั้นบัดนี้ท่านรัฐมนตรี ทวิษ
 เสนอร่าง ๗ อชชชฯ ได้ลาออกแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๙๙
 เหตุการณ์ที่ท่านเป็นห่วงอาจจะได้เปลี่ยนแปลงไป ที่เขาเรียกร้องว่าให้
 รัฐมนตรี ทวิษ กลับมาอีกนั้น กระผมคิดว่าเป็นสิทธิส่วนตัวที่เขาจะ
 เรียกร้องได้ แต่อยู่ที่คณะรัฐมนตรี อยู่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกลับเข้ามาอีกหรือไม่ สำหรับ
 ขณะนี้โดยที่ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรัฐมนตรี
 โควตาของพรรคประชาธิปัตย์ ได้ลงมติแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อนโดย
 ลงมติให้ท่านนายกรัฐมนตรีรับหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอีก
 ตำแหน่งหนึ่ง จนกว่าจะได้จัดหาผู้ที่เหมาะสมในตำแหน่งนี้มาแก้ปัญหา
 ต่าง ๆ รวมทั้งแก้ปัญหาที่ท่านสมาชิกเป็นห่วงและเป็นทุกข์อยู่ อันนี้
 กระผมขอเรียนเพื่อทราบครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณแคล้ว ขอให้รวบรวม
หนังสือมาครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ กระผม
จะขอชี้แจงต่อไปนะครับ เพราะท่านยังไม่ได้ให้คำตอบที่ชัดเจน ปรากฏว่า
สถานีวิทยุบางแห่ง นอกจากของกรมประชาสัมพันธ์ เช่นสถานีวิทยุ
ยานเกราะได้ตั้งขุมขุมวิทยุเสรีถ่ายทอดออกไป กระจายไปตั้ง
๒๐๐ - ๓๐๐ สถานี ถ่ายทอดไปหมดอย่างนี้ มันกลายเป็นนโยบายของ
รัฐบาลข่มขำมนโยบายรัฐบาล คนโน้นควรจะเป็นรัฐมนตรี อันนี้
ให้เรียกคนนี้เข้ามา ที่นี้ท่านรัฐมนตรีตอบว่าเรียกร้องให้กลับมาก็เป็น
สิทธิของเขาที่จะพูดได้ แต่ไม่อย่างนั้นที่ท่านรัฐมนตรี กระผมฟังว่าเป็น
คำขาดไม่เห็นนั้นจะหลบลงดิน หลบลงดิน หมายความว่าอย่างไร
เขาถืออาวุธนำกลั้วเหมือนกันนะครับ คราวนี้กระผมจึงขอเรียนถามว่า
เอาละระเบียบกฎหมายที่เราก็มี คณะกรรมการควบคุมวิทยุกระจายเสียง
ก็มี ที่นี้ท่านสั่งไปแล้ว สมมติว่าปิดหรือหึ่งดออกอากาศ ถ้าเขาไม่
ปฏิบัติตาม ท่านจะมีนโยบายอย่างไรต่อไป ท่านมีความเชื่อมั่นหรือไม่ว่า
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมต่อไปนี้จะปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาล
ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาล ท่านจะทำอย่างไรครับ โทษมีหรือไม่
ท่านผู้เป็นประธาน นั้นเป็นคำถามประการหนึ่งละครับ นอกจากนั้นได้มีการ
สนทนาทางรายการวิทยุและโทรทัศน์ โจมตีหนังสือพิมพ์บางฉบับ
ยานเกราะก็โจมตีหนังสือพิมพ์บางฉบับ ส.ส. รัฐมนตรีว่ากันให้และ
กันไปเลยอย่างนี้คล้าย ๆ ว่าเป็นรัฐาธิปัตย์หนึ่ง เป็นอำนาจอิสระ
อีกอันหนึ่ง จึงเป็นที่ห่วงเกรงว่าจะก่อให้เกิดเสถียรภาพของรัฐบาล
นี้สิ้นคอน รัฐบาลได้คำนึงหรือไม่สิ่งเหล่านี้ การสนทนาทางวิทยุ

และโทรทัศน์เอาเชืวแหละเป็นนายโฮเซฟ แม็คคาซี แห่งสหรัฐ
 ตราหน้าไปเลขว่านายนั้นเป็นคอมมิวนิสต์ นายนี้เป็นคอมมิวนิสต์ บางที
 ก็มีนายแคล้ว นรปติ บางทีก็มีนายสมคิด ศรีสังคม บางทีก็มีรัฐมนตรี
 บางท่าน ถึงกับไปเผาหุ่น คุณสุรินทร์ ก็มี คุณชวน ก็มีอย่างนี้ ที่ไป
 ตราหน้าอย่างนั้นนะ ขอเรียนถามว่ากรมประชาสัมพันธ์มีนโยบายที่จะ
 ได้ตรวจบทสนทนาประชาธิปไตยหรือไม่ มีอำนาจที่จะสั่งห้ามไม่ให้
 ผู้สนทนารายการประชาธิปไตย ขอประทานโทษต้องออกชื่อ คุณคุณิต
 ศิริวรรณ นะครับ ไม่ให้กระทำตนเป็นนายโฮเซฟ แม็คคาซี ตัดสินว่า
 เป็นคอมมิวนิสต์อย่างนี้จะได้หรือไม่จะตรวจได้หรือไม่ข้าราชการประจำ
 ต้องวางตัวเป็นกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายถืออาวุธจำเป็นเหลือเกิน
 กระทบก็ยิ่งเห็นว่าข้าราชการประจำจะไปวิพากษ์วิจารณ์ข่มข่มนโยบาย
 ของรัฐบาลไม่ได้ ยืนคำขาดให้รัฐบาลไม่ได้ ตั้งชุมนุมวิเทศเสรีถ้าทอด
 กระจายเสียงไปทั่วประเทศอย่างนี้กระทบเข้าใจว่าผิดนโยบายของ
 รัฐบาล รัฐบาลจะห้ามในสิ่งเหล่านี้จะได้ไหมครับ ที่นี้กระทบจะขอ
 กราบเรียนถามอีกอันหนึ่ง ขอกราบเรียนว่า อุดรธานีก็ยังไม่เลิก
 นะครับเดี๋ยวนี ที่รัฐบาลสั่งให้เลิกนะ ท่านจะทำอย่างไรครับ ดำเนิน
 รายการเหมือนวิทยุยานเกราะทุกประการ รัฐบาลทราบหรือไม่ทราบ
 แล้วจะจัดการอย่างไร ท่านประธานครับ กระทบจะขอกราบเรียน
 ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป กระทบก็คงจะถูกโจมตีอานว่าเป็นคอมมิวนิสต์
 ท่านอย่าเชื่อเลยครับเป็นการป้ายสี ท่านประธานครับ ขอกราบเรียน
 ถามว่า มีบุคคลที่ยืนอยู่เบื้องหลังสถานีวิทยุยานเกราะหรือไม่ ท่าน
 ทราบไหมครับ อีกอันหนึ่ง ตามที่กระทบได้ทราบมาว่าได้มีบุคคลแม้แต่
 ในรัฐบาลสนับสนุนสถานีวิทยุยานเกราะ คืออยู่กับหลานครับ อันนี้

เป็นความจริงหรือไม่ ท่านทราบไหมครับ ท่านจะจัดการแก้ไขประการใดครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : คำถามสุดท้ายเกี่ยวกับหลานสนับสนุนยานเกราะนี้ กระทบไหมทราบครับ เพราะไม่มีหลักฐาน สำหรับที่จะห้ามหรือไม่นี้ กระทบรับไปเพื่อที่จะส่งให้คณะกรรมการบริหารวิทย์ แล้วก็ขอความกรุณาท่านประธานคัดรายงานการประชุมว่าด้วยกระทู้ข้อนี้ ส่งให้แก่กรรมการบริหารสถานวิทย์และโทรทัศน์ทราบ และให้ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนั้น ที่ท่านถามว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมคนใหม่มา เชื่อหรือไม่ว่าจะสั่งให้เรื่องนี้ระงับไปได้ นั้น กระทบเชื่อแล้วก็บอกว่าจะถูกโจมตีเป็นคอมมิวนิสต์ ถูกเผาหุ่นเผาอะไรต่อไปนั้น กระทบว่าความจริงเป็นความจริงครับ สำหรับกระทบเองกับคุณชวน นี่เคยมาตลอดเวลา เขามีเงินจะจ้างไปให้เผา ก็ไปเผาไปเถอะ สำคัญอยู่ที่ตัวเราเอง เราสุจริตหรือไม่สุจริต สุทธิ อสุทธิ ปรจจตต พระพุทธเจ้าสอนมา ๒๕๐๐ ปีแล้ว ความบริสุทธิ์ไม่บริสุทธิ์ อยู่ที่ตัวแต่ละบุคคล แต่นั่นแหละสื่อมวลชน บางฉบับนะครับ บางแห่งเห็นว่าเราเจย แทนที่จะคิดว่าเราดี จะมาถามเราว่าจริงไหมอย่างนั้น ยิ่งตีหนักเข้าไป กระทบขอเรียนท่านสมาชิกว่าผู้ที่ถูกกระทบกระเทือนโดยถูกใส่ความทั้งทางวิทย์ก็ดี โทรทัศน์ก็ดี หนังสือพิมพ์ก็ดี ใช้สิทธิตามกฎหมายอาญาเสียบ้าง สำหรับกระทบเองแม้จะเป็นรัฐมนตรี กระทบส่งสารรัฐมนตรีชวน ถูกโจมตีด้วยโดยการกล่าวเท็จใส่ความเหมือนกับกระทบ แต่ท่านยังเอิญได้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม เกรงว่าถ้าไปฟ้องขึ้นไปก็จะถูกโจมตีว่าไปใช้อำนาจกันอีก แต่สำหรับกระทบ กระทบไม่แคร์ครับ กระทบฟ้องหนังสือพิมพ์ ๓

ฉบับแล้ว แล้วก็พรรคประชาธิปัตย์ลงมติกันเด็ดขาดว่าในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ต้องที่ผิดกฎหมาย ถ้าสื่อมวลชนใดกระทำอย่างนั้น ให้สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ดำเนินการทางศาล อันนี้กระผมคิดว่าคุณแคล้วก็น่าจะทำได้ แล้วก็ไม่ควรที่จะเป็นทุกข์เป็นห่วงมากนัก ถ้าไม่เป็นคอมมิวนิสต์นะครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จบระเบียบวาระกระทู้ถามครับ ผมขอพักการประชุม ประชุมใหม่เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา ขอบคุณครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๓๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : สมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมเป็นการประชุมพิจารณาระเบียบวาระที่ ๕ เชิญคุณประเทือง ครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ตามระเบียบวาระการประชุม กระผมอยากขอเสนอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมโดยนำร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาขึ้นมาพิจารณาแทน เพราะว่าร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญานี้เป็นเรื่องคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว และก็ตกค้างมาตั้งแต่วันที่ ๒๙ สิงหาคม ถ้าท่านสมาชิกท่านผู้ใดเห็นด้วย ช่วยกรุณารับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกขึ้นขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็น
อย่างอื่นหรือไม่ครับ คุณแคล้ว ครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม แคล้ว นรปติ นะครับ กระผมขอคัดค้านในการที่จะให้เอา
ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา มาพิจารณา เพราะว่าร่าง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่นี้เป็นร่างซึ่งได้ทำกันมานานแล้ว
ประชาชนกำลังรอใช้อยู่ ประกอบทั้งในขณะนี้ก็ปรากฏว่า บรรดา
กรรมการซึ่งเป็นฝ่ายเจ้าหน้าที่ข้าราชการประจำเวลานี้มายังไม่
พร้อมครับ กระผมจึงเสนอญัตติว่าให้นำร่างพระราชบัญญัติลักษณะ
ปกครองท้องที่ขึ้นมาพิจารณาก่อน ท่านประธานบรรจตามระเบียบวาระ
ชอบแล้วครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกขึ้นขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมจะขอถามมตินะครับ
ขอความกรุณาได้อยู่กับที่ด้วยครับ เจ้าหน้าที่จะได้นับถูก ขอความกรุณา
นั่งด้วยครับ นั่งตรงไหนก่อนก็ได้ครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณา
ร่างแก้ไขวิธีพิจารณาความอาญา โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คณะกรรมการมีอะไร
ที่จะแถลงหรือไม่ครับ เชิญคุณแล้ว ครับ

นายแล้ว นรปติ (กรรมการ) : ท่านประธานครับ
กระผม แล้ว นรปติ กรรมการไม่มีอะไรที่จะแถลงครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าเช่นนั้นขอเชิญท่าน

— -- เลขาธิการรัฐสภาอ่านครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่าง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข นายชุมพล มณีเนตร ขอแปรญัตติ
และขอสงวน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณชุมพลครับ

(นายชุมพล มณีเนตร ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าไม่อยู่ก็ถือว่าตกไป เชิญ
ท่านเลขาธิการฯ อ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓
ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติหลายท่าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านสมาชิกครับ ผมขอทำ
ความเข้าใจอย่างนี้ เพื่อให้การพิจารณาของเราสะดวก เพราะว่า
แต่ละมาตรานั้นสมาชิกได้แปรญัตติคนละใจความกัน เพื่อให้การลงมติ
ของเราเป็นไปด้วยความกระจ่างชัด ผมจะให้ผู้สงวนแต่ละท่านได้

ชี้แจงต่อสภาเมื่อกรรมาธิการชี้แจงตอบแล้ว ผมก็จะโหวตสำหรับท่าน
นั้นเลย เชิญผู้สงวนครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :

คุณสมพร จุรีมาศ ขอแปรญัตติและสงวนคนแรก

(นายสมพร จุรีมาศ ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสมพรไม่อยู่ก็ถือว่า
ไม่ตั้งใจและตกไป ต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :

คุณอ่ำ รองเงิน กับคุณกวี ไสยิด ขอแปรญัตติและขอสงวน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณอ่ำครับ ขออภัยครับ
คืออย่างนั้นครับ ถ้าหากว่าพออ่านถึงชื่อผู้ใด ถ้าไม่ยกมือ ผมถือว่า
ไม่ตั้งใจ ก็ถือว่าให้เป็นไปตามกรรมาธิการ เพราะบางครั้งถามแล้ว
ท่านเฉย ผมไม่จำเป็นจะต้องชี้ เป็นที่ทราบก็แล้วกัน พออ่านถึงชื่อผู้ใด
แล้ว ผมมองดูว่าไม่ยกมือก็แสดงว่าไม่ตั้งใจ ผมจะให้เลขาธิการฯ
ดำเนินการไปเพื่อความรวดเร็วในพิจารณาวาระที่ ๒ เชิญคุณอ่ำ ครับ

นายอ่ำ รองเงิน (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายอ่ำ รองเงิน ส.ส. จังหวัดพัทลุง ขอแปรญัตติหมวด ๓
ในมาตรา ๙ ร่างเดิมมีอยู่ว่า "ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
ฝ่ายปกครองสองคน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบสองคน
หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีผู้ใหญ่บ้านมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติต่อกระทรวงมหาดไทย" กระผมมีความเห็น
ว่าการที่จะตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านขึ้นมากเกินความจำเป็น ก็เหตุผลมีอยู่ว่า
หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน บางหมู่บ้านก็มีครัวเรือนน้อยกระผมยกตัวอย่าง

ได้เลยว่าในหมู่บ้านบางหมู่บ้านของจังหวัดแต่ละจังหวัด บางหมู่บ้านก็มี ๒๐ ครั้วเรือนหรือ ๓๐ ครั้วเรือนเท่านั้นแหละครับ ถ้าสมมุติว่ามี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากเกินความจำเป็นอย่างน้อยที่สุดเราก็ต้องถือว่าต้องสิ้นเปลืองงบประมาณในการที่จะให้เงินค่าตอบแทนเขาบ้าง อะไรบ้าง แล้วก็ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทุกคนก็ไม่ได้ทำอะไรเลย มีผู้ใหญ่บ้านคนเดียวเท่านั้นแหละที่ต้องทำงานกันอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าการที่จะตั้งให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน แล้วก็ฝ่ายปราบปรามอีก ๒ คนมากเกินไปกระผมขอแปรญัตติตัดเพียงให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๑ คนแล้วก็ฝ่ายปราบปราม ๑ คน ด้วยเหตุว่าที่เรียนมาแล้วครับ

ร้อยตรี ชรรมนนุ ตัณฑะเตมีย์ (กรรมาธิการ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตรี ชรรมนนุ ตัณฑะเตมีย์ กรรมาธิการ กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนชี้แจงคำแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ซึ่งได้ใช้กันมาเป็นเวลานาน คือตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองนั้น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ มาตรา ๒๘ ทวิ ได้ระบุเอาไว้ว่ามีตำแหน่ง ๒ ท่าน เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่อาจจะแก้ไขกฎหมายซึ่งไม่ได้รับหลักการไว้ที่จะแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวกับตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบนั้น อันนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นการแน่นอน แต่ว่าในทางปฏิบัติหลายหมู่บ้านได้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบเป็นจำนวนหลายคน บางหมู่บ้านก็มีถึง ๕ คน ตามที่คณะกรรมาธิการได้ระบุว่าควรมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ๒ คนนั้น ก็โดยเล็งเห็น

ถึงความจำเป็นที่จะเกิดขึ้นในระยะต่อไป นั่นก็คือตำแหน่งกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาจจะต้องทำหน้าที่ในการรักษาความ
สงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของตำบลและหมู่บ้านนั้น เพราะฉะนั้น
จำเป็นจะต้องมีเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น การมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษา
ความสงบแต่เพียงคนเดียวนั้น ออกจะเป็นการว่าเหว่จนเกินไปในการ
ที่จะปฏิบัติหน้าที่ เพราะฉะนั้นจึงให้ไว้ ๒ คน เพื่อว่าจะไปไหนก็ไป
ด้วยกัน เป็นการร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพราะฉะนั้นตำแหน่งผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คนก็ดี ฝ่ายรักษาความสงบ ๒ คนก็ดี ทาง
คณะกรรมการก็เห็นว่าเป็นการเหมาะสมแล้ว จึงขอเรียนชี้แจงมา
ขอขอบคุณครับ

นายกวี ใสจิต (กระบี่) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม กวี ใสจิต ส.ส. จังหวัดกระบี่ พรรคประชาธิปัตย์ การที่
กระผมส่งวนแปรญัตติไว้เพื่อมาเสนอในรัฐสภาวันนี้ ก็คือกระผมได้
แปรญัตติร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ที่เข้าสู่รัฐสภาวันนี้เป็น
วาระที่ ๒ กระผมได้ขอแปรญัตติมาตรา ๙ เดิม ในหมู่บ้านหนึ่งมี
ผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๔ คน คือฝ่ายรักษาความสงบ
๒ คน และฝ่ายปกครองอีก ๒ คน

ประการที่ ๑ กระผมขอแปรญัตติมาตรา ๙ มีดังนี้ การที่
กระผมขอแปรญัตติมาตรา ๙ ก็คือ ให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษา
ความสงบ ๑ คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๑ คน รวมเป็น
๒ คน

ประการที่ ๒ ให้หมู่บ้านหนึ่งนั้น โดยมากเกือบทั่วทั้ง
ประเทศมี ๓๐ ครั้วเรือน หรือ ๕๐ ครั้วเรือน แต่ถ้ามีมากกว่านั้น
จะมีการเพิ่มหมู่บ้านและตำบลกันอยู่เรื่อย ๆ

ทำนกรรมาธิการทำนุดูแลมองข้ามในภาพพจน์และข้อเท็จจริง ของ
 ภูมิประเทศไปว่า ความจำเป็นของผู้ช่วยผู้รักษาความสงบ คือ
 หมายความว่าตามกฎหมายเดิมได้บอกว่ามีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน และก็มี
 ผู้ช่วย ๒ คน แต่สำหรับกระผมเองหมายความว่าผู้ช่วย ๒ คน และ
 ผู้รักษาความสงบอีก ๒ คน ที่นี้กระผมอยากจะใคร่ขอชี้แจงต่อทำน
 กรรมาธิการพวกกระผมคิดว่าเดี๋ยวท่านก็คงจะใจอ่อน คงจะให้ได้
 ตามเหตุผลที่กระผมได้ชี้แจงดังต่อไปนี้ว่าหมู่บ้านหนึ่ง ๆ นั้นท่านคงจะ
 มองแต่เฉพาะในส่วนกลาง หรือว่าเฉพาะภูมิประเทศในบางที่แต่
 ส่วนใหญ่แล้วประมาณไม่ต่ำกว่า ๖๐ เพอร์เซ็นต์ กระผมขอยกตัวอย่าง
 ว่าทางภาคอีสานก็ดี ทางภาคเหนือก็ดี ภาคใต้ก็ดี บางแห่งนั้นเป็น
 ภูมิลาเนาซึ่งกันดาร การติดต่อคมนาคม คือหมายความว่า หมู่บ้าน
 หนึ่งนี้อาจจะมีตั้ง ๓ หมู่บ้านรวมกัน เขาเรียกว่าเป็นหมู่บ้านเหนือ
 ใต้ กลาง เสร็จแล้วก็มารวมกันเป็น ๓ หมู่บ้าน ที่นี้ถ้าเกิดว่าทาง
 คมนาคมไม่ดี มีโจรผู้ร้ายมาขโมยวัวควายหรือขโมยรถจักรยานหรือ
 อะไรก็ตาม ไม่มีผู้รักษาความสงบ กำลังมีไม่พอ เพราะฉะนั้นกระผม
 ว่าเราจะเพิ่มจำนวนแค่จาก ๒ คน ขึ้นเป็น ๓ คน เพราะว่าใน
 กฎหมายเดิมเขาก็ระบุไว้ ทางผู้ว่าราชการจังหวัดหมายความว่า
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านรักษาความสงบ กระผมขอเพิ่มเป็น ๓ คน จริงอยู่
 ถึงแม้ว่าทางผู้ใหญ่บ้านจะขอเพิ่ม ขอให้ทางผู้ว่าราชการจังหวัดขอ
 อนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย กระผมว่ากว่าจะขออนุมัติจากกระทรวง
 มหาดไทยนี้มันจะเป็นการล่าช้าต่อเหตุการณ์ ซึ่งสถานการณ์เดี๋ยวนี้
 ของบ้านเมืองของเรา ซึ่งกระผมก็หวังว่าท่านที่อยู่ตามชนบทก็คงจะรู้ดี
 ว่ากำลังเจ้าหน้าที่ของเรา ซึ่งกระผมเห็นว่าถึงแม้กำลังตำรวจ

ของเราเนี่ย เราจะเพิ่มกำลังสักเท่าไรก็ตามเวลาไปแจ้งเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ยกตัวอย่างว่าจักรยานหายนี่สิครับ ตื่นเช้าขึ้นมาวันรุ่งขึ้น ยืนยันถึงจะไปดูหมู่บ้านว่าหายจริงหรือเปล่า มันตามไม่ทันที่ หรอกครับ แทนที่เราจะตัดกำลังงบประมาณจากตำรวจเอามาให้กับ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านรักษาความสงบนี้เป็นตำรวจภายในหมู่บ้านเองก็ทำได้ เพราะฉะนั้นกระผมยังยืนยันครับ ยืนยันว่าขอให้ เป็น ๓ คน ตามที่ กระผมแปรญัตติไว้ครับ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่าน ประธานที่เคารพ ความจริงที่กรรมาธิการได้พิจารณามาตรานี้ เราก็ทำเป็นพื้นฐานในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านว่าอย่างน้อยที่สุดจะต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอยู่ ๓ ฝ่าย คือฝ่ายปกครองและฝ่ายรักษาความสงบ และก็ ต้องมีอย่างน้อย ๓ คน เหตุผลที่มี ๓ คนนั้นจะเห็นได้ว่า เพื่อต้องการ ให้คนได้สลับกันทำงาน คนหนึ่งจะต้องไปจังหวัดแทนผู้ใหญ่บ้าน อีกคนหนึ่งจะได้อยู่ทำงาน และอีกคนหนึ่งได้รับแจ้งความต้องไปตาม คนขโมยควาย อีกคนหนึ่งก็จะได้อยู่ช่วยกันหรือว่าถ้าว่ามีเรื่องที่ใหญ่โต มาก คือจะต้องใช้คน ๓ คนเข้าไปถึงจะปลอดภัย ก็มี ๓ คน แต่ถ้า หากว่ามีความจำเป็นในหมู่บ้านใด | ที่เห็นว่าอย่างที่ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติบอกว่ามีผู้ร้ายชุกชุมก็ดี หรือว่าหมู่บ้านใดที่กันดารก็ดี หรือว่าหมู่บ้านใดที่ไม่สงบก็ดี เราก็ขอเพิ่มขึ้นมาได้ คือไม่จำกัดว่า จะต้องมีส่วนช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบเพียง ๓ คนเท่านั้น แต่ ถ้าหากว่าเราจะไปบอกว่าทุกหมู่บ้านนี้ควรจะมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษา ความสงบ ๓ คนเป็นอย่างน้อย นอกจากนั้นขอเพิ่มได้อีก ก็มองดู ภาพพจน์ว่า หมู่บ้านของประเทศไทยนี้รู้สึกว่าจะไม่สงบไป

เสียเลย นี่เป็นเหตุผลที่กรรมการได้พิจารณา ถ้าหากเห็นว่าเป็นอย่างที่กรรมการว่า ก็ขอไปก็คงจะไม่ช้าหรือครับ เรื่องนี้ทางกระทรวงมหาดไทยก็คงอนุมัติให้ ยิ่งเห็นว่ามีผู้ร้ายชุกชุมนี้กระผมคิดว่ากระทรวงมหาดไทยไม่ขัดข้องแน่ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อผู้แปรญัตติยังยืนยัน ผมก็จะถามมติ เฉพาะบัญญัติของคุณสมาน กับคุณทองคำ บาดาล ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นไปตามที่คุณสมาน ชมภูเทพ กับคุณทองคำ บาดาล ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นไปตามที่คุณสมาน ชมภูเทพ กับคุณทองคำ บาดาล แปรญัตติไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) : ผู้แปรญัตติต่อไปคือ คุณวิจิตร ยืนนาน ครับ

นายวิจิตร ยืนนาน (สุราษฎร์ธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็ได้เห็นมติของสภาแล้วว่าไม่สามารถจะผ่านมติได้ เพราะฉะนั้นทางที่ดีที่สุดกระผมขอถอนครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :

ผู้แปรญัตติคนต่อไปคือ คุณอารีย์ วีระพันธุ์ ครับ

นายอารีย์ วีระพันธุ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธาน

ที่เคารพ กระผม อารีย์ วีระพันธุ์ ส.ส. เชียงใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ เนื่องจากสาระสำคัญในการเสนอขอแปรญัตติของกระผมมีสาระแตกต่างกับสมาชิกซึ่งได้เสนอไปแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงอยากจะขอเสนอให้สภานี้ได้โปรดพิจารณานะครับ ได้มีสมาชิกบางท่านได้เสนอขอให้เพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองขึ้น กระผมเห็นด้วยครับ แต่ว่าการที่จะเพิ่มนั้น เพิ่มตามความจำเป็นตามร่างของกรรมาธิการ กระผมเห็นด้วยกับกรรมาธิการ ร่างเดิมของกรรมาธิการนั้น มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน กระผมเห็นด้วย สำหรับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบนั้น กระผมมีความเห็นเป็นกึ่งกลางครับ คือกระผมไม่เห็นด้วยที่ว่าจะต้องบัญญัติไว้ให้ตายตัวว่าทุกหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นหมู่บ้านที่มีขนาดของหมู่บ้านเล็กเพียงใดก็ตาม จำเป็นที่จะต้องเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ๒ คนเท่าเทียมกัน ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอเสนอตัวเลขข้อเท็จจริงซึ่งกระผมได้มาจากการการปกครองให้ท่านได้โปรดพิจารณา ในหมู่บ้านซึ่งมีหลังคาเรือนไม่เกิน ๕๐ หลังคาเรือนของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๗๐๐ หมู่บ้าน หมู่บ้านเล็ก ๆ นะครับ ซึ่งมีจำนวนหลังคาเรือนไม่เกิน ๕๐ หลังคาเรือนมี ๑๐,๗๐๐ หลังคาเรือน และหมู่บ้านซึ่งมีหลังคาเรือนตั้งแต่ ๕๑ ถึง ๑๐๐ หลังคาเรือนในปัจจุบันนี้มีทั้งหมด ๑๘,๕๐๐ หมู่บ้านด้วยกัน กระผมใคร่ขอประธานได้โปรดพิจารณาครับว่าในหมู่บ้านซึ่งมีหลังคาเรือนไม่เกิน ๕๐ หลังคาเรือน นั้นน่าจะจำเป็น

ใหม่ที่ว่าเราจะต้องมีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน และต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบอีก ๒ คนรวมเป็น ๕ คน กระผมเห็นว่ามันเกินความจำเป็น กระผมขอคิดตัวเลขออกมาจะครับว่า ในกรณีที่เรายกญัตติข้อกฎหมาย กำหนดให้หมู่บ้านซึ่งมีไม่เกิน ๕๐ หลังคาเรือนนี้ต้องมีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ๒ คนนี้ สำหรับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองจะครับ ในจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๑๐,๗๐๐ หมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบคนหนึ่ง ๆ จะครับ กระผมได้ดูสถิติรายได้คนหนึ่งเฉลี่ยออกมาแล้วคนละ ๕๐๐ บาทต่อเดือน ถ้ากำหนดไว้หมู่บ้านละ ๒ คนจะครับ ก็จะเป็นหมู่บ้านละ ๑,๐๐๐ บาท คิดออกมาแล้วจะครับในหมู่บ้านซึ่งหลังคาเรือนไม่เกิน ๕๐ จะต้องใช้งบประมาณสำหรับผู้ใหญ่บ้านรักษาความสงบ ๑๐ ล้านบาท นอกจากนั้นจะครับ หลังคาเรือนซึ่งประมาณ ๗๕ หลังคาเรือนนี้กระผมคิดว่าออกมาเป็นเงินในทำนองเดียวกันแล้วอีก ๑๐ ล้านบาท เมื่อเทียบตามจำนวนเงินนี้ออกมาจะครับจะเป็นตัวเลขออกมา ๓๐ ล้านบาท ซึ่งจะต้องจ่ายอย่างแน่นอน ทั้ง ๆ ที่ว่ามีความจำเป็นหรือไม่ก็ตาม ท่านประธานที่เคารพครับ จำนวนเงิน ๓๐ ล้านบาทที่กระผมคิดออกมาอย่างหยาบ ๆ ให้ท่านได้พิจารณานี้ จะว่ากันไปโดยแท้ที่จริงแล้ว ถ้าการเงินประเทศของเราเป็นประเทศที่ร่ำรวยพอสมควรกระผมไม่คิดใจ แต่ในการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนี้ ซึ่งกระผมเป็นกรรมาธิการงบประมาณคนหนึ่งนั้น เราได้พิจารณาด้วยความเคร่งครัดละเอียดลออ เพราะเรารู้สึกว่าฐานะการเงินของประเทศชาติของเรานั้นกับสถานการณ์ของประเทศชาติ

ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ในทางที่จำเป็นนั้นเป็นสิ่ง
ที่จะต้องรักษาและจะต้องพิจารณาอย่างแน่นนอนที่สุดนั้น กระทบจึง
มองเห็นว่าเงิน ๓๐ ล้านบาทนั้นมีความหมายอย่างยิ่ง นั้นเป็นเหตุผล
ประการหนึ่งครับ

อีกประการหนึ่งกระทบมองเห็นในความแตกต่างความไม่
เป็นธรรม กระทบของท่านประธานสภาได้โปรดพิจารณาครับว่า ใน
หมู่บ้านเล็ก ๆ ไม่เกิน ๕๐ หลังคาเรือน กับหมู่บ้านใหญ่ ๆ ครับบางที่
มีถึง ๘๐๐ หลังคาเรือน แล้วจำนวนบุคคลซึ่งปฏิบัติราชการในตำแหน่ง
ผู้ใหญ่บ้านกับผู้ช่วย โดยได้รับอัตราเท่ากัน แล้วงานแตกต่างกันอย่าง
มากมายนี้ กระทบถือว่างานที่มอบให้แก่บุคคลในหมู่บ้านเล็ก ๆ นี้มัน
จะเป็นจุดชนวนที่ทำให้คนที่รับผิดชอบงานใหญ่ ๆ เสียกำลังใจครับ
ในการเปรียบเทียบ กระทบจึงขอกราบเรียนท่านประธานสภา ท่าน
กรรมาธิการได้โปรดพิจารณาในประเด็นที่กระทบกราบเรียนครับ
กระทบเห็นด้วยกับท่านกรรมาธิการ แต่ไม่เห็นด้วยในการที่จะกำหนด
ตายตัว และกระทบได้ทราบว่ากรรมาธิการท่านได้เสนอความเห็น
ว่า การเสนอแปรรูปคดีในลักษณะที่บอกว่าไม่ให้ตายตัวเช่นนี้ ขึ้นอยู่กับ
ความเหมาะสมของลักษณะจำนวนหลังคาเรือนของแต่ละหมู่บ้านนั้น
เฉพาะผู้ช่วยฝ่ายรักษาความสงบครับ กรรมาธิการท่านอาจจะมี
เหตุผลว่าทำให้ยุ่งยากแก่การตั้งงบประมาณไม่แน่นอน ทำให้เกิด
การเบิกจ่ายล่าช้า กระทบเห็นว่าความยุ่งยากในบ้านเมืองในการ
ปฏิบัติราชการนั้น กระทบได้พูดมาหลายครั้ง ถ้ามันยาก แต่ถ้ามัน
เกิดผลดี ประหยัด ใช้เงินคุ้มค่า กระทบเห็นว่ามันมันเถอะครับ
เรื่องยาก เรามีวิธีที่จะแก้ไขได้ครับ กระทบจึงขอกราบเรียนครับ
ขอบคุณครับ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ชี้แจงถึงเรื่องงบประมาณนั้น ก็เป็นเรื่องที่ดี กรรมาธิการก็ได้พิจารณาเหมือนกัน เรื่องนี้ และก็นึกดูว่าถ้าหากหมู่บ้านที่มีไม่เกิน ๕๐ หลังคาเรือนนี้ ถ้าเราคิดว่าหลังคาเรือนนี้มีอยู่ ๖ คน การที่มีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน กับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีก ๔ คน เข้าไปช่วยเหลือก็เรียกว่าช่วยเหลืออย่างน้อยให้ความสงบสุขแก่ประชาชนถึง ๓๐๐ คนในหมู่บ้านเล็ก และ

— ถ้าหากว่าเลื่อนไปถึง ๑๐๐ หลังคาเรือนอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมีสถิติมา ก็จะต้องช่วยเหลือคนไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน ถ้าเราคิดว่าเงินเดือนตัวเฉลี่ย ๕ คน คนละ ๕๐๐ บาท เราก็เสียเงินเพียง ๒,๕๐๐ บาทเท่านั้นต่อเดือนที่ให้ความสงบกับประชาชนที่อยู่ในท้องที่กันดาร ท้องถิ่นที่มีผู้ร้ายชุกชุม ให้ความปลอดภัยต่าง ๆ กระทบเห็นว่าคุ้ม เพราะว่าประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านเหล่านั้นจะได้รับความปลอดภัยนอนตาหลับ ว้าว ภายจะได้ไม่ถูกขโมย แต่ถ้าเรามองดูว่า ๒,๕๐๐ บาท ไปจ้างคน ๕ คน ไปให้ป้องกันความในหมู่บ้านนั้นเห็นจะทำได้โดยหน้าที่ เพราะฉะนั้นเพียงแค่ ๒,๕๐๐ บาทนี้ให้ผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีก ๔ คนไปช่วยปกป้องทรัพย์สินของประชาชน แม้จะหมู่บ้านเล็ก ๕๐ หลังคาเรือนนี้ ถ้าความตัวเดียวถูกขโมยไปเช่นนั้น กระทบว่าเป็นกว้างงบประมาณที่เราจะจ่าย กระทบก็ขอกราบเรียน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกรรมาธิการยืนยัน ผมก็จะถามมติ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้ตามที่คุณอารีย์ สงวนไว้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๗ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็นไปตามร่างของคณะกรรมการการโปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๗๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) : ผู้แปรญัตติคนต่อไป นายสวัสดิ์ คำประกอบ ครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านผู้เป็นประธาน และท่านกรรมการผู้มีเกียรติ ก่อนอื่นกระผมใคร่จะขอทำความเข้าใจเสียด้วยว่า การแปรญัตติของผู้ที่สงวนไว้นี้ทุกคนที่แปรญัตตินั้น ขอให้ท่านกรรมการได้กรุณาให้ความสนใจเป็นพิเศษด้วย บรรดาเพื่อนสมาชิกของสภานี้ที่แปรญัตตินั้น ไม่ได้หมายความว่ามีความจงใจที่จะแปรญัตติเพียงสักแต่จะให้ได้พูดเท่านั้นก็หาไม่ได้ แต่มีความจำเป็นและมีความมุ่งหมาย มีเหตุผลที่จะให้ทางรัฐบาลก็ดี กรรมการก็ดี ได้พิจารณารับฟังตามคำอธิบายของท่านสมาชิกแต่ละท่านที่แปรญัตติไว้ว่ามีเหตุผลแค่ไหน ถ้าหากเหตุผลของผู้แปรญัตติมีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการก็ชอบและพร้อมที่จะฟังปฏิบัติและแก้ไขตามเหตุผลของผู้แปรญัตติด้วยใคร่จะขอประธานกราบเรียนว่า กระผมมีความเห็นไม่สู้จะตรงกับกรรมการในปัญหาเรื่องจำนวนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ขอให้กรรมการและสภานี้ได้ตระหนักโดยถ่องแท้ว่า เราเคยพูดกันในสภานี้อยู่เสมอใช้ไหม่ว่าภาวะความเป็นอยู่ของชนบทบ้านนอกของประชาชนพลเมืองเกษตรกรนั้นอยู่ด้วยความอดคัดแร้นแค้น เราปรารถนาที่จะแก้ไขฟื้นฟูชีวิตของเกษตรกรชาวไร่ชาวนาให้ดีขึ้น เขาร่ำร้องอยู่เสมอ

ว่าฝนแล้งในอีสาน และบัดนี้เราช่วยอะไรเขาได้บ้าง เขาขาดน้ำ
 ทำนา ไม่ได้พูดเฉพาะรัฐบาลนี้ ได้พูดมาแล้วตั้งแต่สมัยระบอบ
 ประชาธิปไตย ๔๕ ปีที่ผ่านมา เราก็ไม่เคยแก้ไขเราอ้างแต่ว่าเรา
 จนเงิน เราไม่มีเงิน ขอให้กรรมการได้พิจารณาดูว่า เงิน
 งบประมาณประจำปีของเราปีหนึ่ง ๆ นั้น รัฐบาลได้เก็บภาษีอากร
 จากประชาชนปีหนึ่งก็เป็นหมื่น ๆ ล้านบาท อย่างปีนี้รัฐบาลได้แถลง
 ต่อสภานี้แล้วว่ารัฐบาลเก็บภาษีอากรจากประชาชนได้ถึง ๕ หมื่นกว่า
 ล้านบาท ได้ตั้งงบประมาณจะจ่ายในปีนี้ถึง ๖ หมื่น ๘ พันล้านบาท
 ๕ หมื่นกว่าล้านบาทนั้นเก็บมาจากภาษีรายได้ของประชาชนไม่พอ
 ต้องกู้เงิน ต้องเอาเงินคงคลังมาใช้ เรามีค่าใช้จ่ายมากมาย
 เหลือเกิน เมื่อเราพูดถึงตัวเลข ๕ หมื่น ๘ พันล้านบาท ก็ดูเหมือน
 ๕ หมื่น ๘ พันล้านบาทนั้นจะสร้างความสุขให้แก่อาณาประชาราษฎร์
 ได้ทั่วทั้งประเทศ . คำว่าร้องของประชาชนทุกห่อมหญาดินแดนอีสาน
 ที่แห้งแล้ง ก็ดูเหมือนว่าปีหน้าฟ้าใหม่นั้นจะชุ่มฉ่ำไปด้วยชลประทาน
 แต่ท่านที่เคารพทั้งหลายการจัดสรรเงินงบประมาณของเราแต่ละปีนั้น
 มันไม่ได้ทุ่มเทไปในสิ่งซึ่งประชาชนปรารถนาแม้แต่น้อย มันเป็น
 ค่าใช้จ่ายซึ่งเราถือได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายอันไม่สมควรอย่างยิ่ง และที่
 กำลังจะพูดนี้ก็คือว่าค่าใช้จ่ายที่เราจะตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้นอีก
 หมู่บ้านละ ๒ คนนั้นมันมีความจำเป็นไหม ถ้าเราตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 เพิ่มขึ้นเราต้องจ่ายเงินไหม สิ่งละอันพันละน้อยที่รัฐบาลนี้หรือ
 กรรมการของสภานี้ต้องให้จ่ายเงินของชาติที่มาจากภาษีอากรของ
 ประชาชนไปในสิ่งซึ่งไร้สาระ ไปในสิ่งซึ่งไม่บังเกิดผลเท่าที่ควร
 นี่แหละบ้านเมืองไทยมันจึงอยู่อย่างทุกวันนี้ ขอให้กรรมการนี้ได้

ตระหนักวินิจฉัยด้วยว่างบประมาณของแต่ละกระทรวงทบวงกรม ทุก
 รัฐบาลที่ผ่านมามันเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เราได้ทุ่มเทไปในสิ่งซึ่ง
 ประชาชนปรารถนาไหม งบประมาณปีที่ผ่านมาแล้วก็ตาม ปีหน้า
 ก็ร่ำร้องจากประชาชนทั่วไปว่าชลประทานไม่มี น้ำไม่มี น้ำท่วม
 ปัญหาต่าง ๆ ก็จะติดตามมา เพราะเราจัดงบประมาณที่ไม่ถูกต้อง
 งบประมาณที่ไม่ถูกต้องก็เกิดขึ้น แม้อย่างน้อยก็การเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 เราเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ละ ๓ คน ทั้งทั้งประเทศเป็นคนก็ همین
 เดือนหนึ่งต้องจ่ายเงินเท่าไร มันจะเป็นเงิน ๑๐ - ๓๐ - ๕๐
 ล้านบาท มันก็เป็นเงินซึ่งมีความหมายมาจากหยาดเหงื่อของประชาชน
 เราควรจะประหยัดกันหรือยัง เราควรจะจัดเงินงบประมาณแผ่นดิน
 ของชาติบ้านเมืองไปในจุดที่ประชาชนปรารถนาหรือไม่ กระผมขอถาม
 ท่านสักคำเถอะครับว่ามีตำบลไหนบ้างว่าผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านน้อย ท่านเคย
 ได้รับคำร้องไหม อยากจะถามท่านอธิบดีกรมการปกครอง ท่าน
 ได้เคยรับร้องจากใครบ้างว่าหมู่บ้านของข้าพเจ้าผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านน้อย
 ต้องการผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพิ่ม มีที่ไหนบ้าง มีแต่ที่บ้านของข้าพเจ้า
 ไม่มีน้ำจะทำนา บ้านของข้าพเจ้าไม่มีน้ำจะบริโภค บ้านของข้าพเจ้า
 น้ำท่วม เราพูดกันอย่างนี้มาตลอดเวลา แล้วอะไรเป็นสาเหตุให้เรา
 เพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ขอให้ท่านกรมการได้พิจารณาในฐานะเราก็
 เป็นผู้แทนราษฎรด้วยกันว่า ในแต่ละตำบลตามชนบทบ้านนอกนั้นเรา
 มีใคร กำหนดเป็นผู้ปกครองทั้งตำบล ๑ คน แต่ละหมู่บ้านมีผู้ใหญ่บ้าน
 เอาละมีผู้ใหญ่บ้านนอกจากมีผู้ใหญ่บ้านแล้วขณะนี้เรามีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 อีกหมู่ละ ๒ คน พอหรือยัง มีความจำเป็นต้องเพิ่มไหม มีใครเรียก
 ร้องไหม และอยากจะสอบถามว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

ผู้ใหญ่บ้านทำอะไร เอาละ กำนันมีหน้าที่สารพัดสารเพท่า ผู้ใหญ่บ้านทำอะไรบ้าง ท่านได้เคยสำรวจว่าผู้ใหญ่บ้านทำอะไรบ้างไหม เอาละ ผู้ใหญ่บ้านผ่านไป กระผมขอลาท่านว่า ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ติดขัดเดี๋ยวบนบ้านนี้ ในรอบปีหนึ่งเคยได้สำรวจไหมว่าผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านของหมู่ที่ ๑ ตำบลนั้นทำอะไรบ้างในรอบปีหนึ่ง ถ้าเราไม่เอาใจผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจนเกินไป ถ้าเราจะเอาความจริงมาพูดกัน กระผมอยากจะกล่าวว่าบางคนที่เราเคยรู้จัก ตลอดจนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ทำอะไรเลย ไม่ใช่เขาขี้เกียจ ไม่ใช่เขาไม่ปรารถนาจะเห็นความสงบสุขในบ้านเมือง ไม่ใช่เขาไม่ต้องการจะให้น้ำทานาบริบูรณ์ เขาต้องการทั้งนั้น แต่เราหยิบยื่นกิจกรรมงานอะไรให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านบ้าง กระผมขอลาท่านมาพิจารณาบ้างว่า ท่านตอบกระผมมาได้สักคำใหม่ว่า ผู้ช่วยคนไหนที่กระทรวงมหาดไทย หรือกิจการของสภาเราได้มอบให้เขาทำอะไรบ้างในขณะนี้ เราตั้งกันเกร่อเต็มไปหมด เข้าเขาก็ไถนาของเขา เย็นเขาก็กลับบ้าน เขาก็มีอาชีพเป็นปกติ มีหน้าที่อยู่อย่างเดี๋ยวนั้นคือว่าสิ้นเดือนวันที่ ๑ ที่ ๒ ไปประชุมอำเภอ นี่คือน้ำที่ เขาปรารถนาจะได้งานทำ แต่งงบประมาณให้เขาทำบ้างหรือเปล่า มีอะไรหยิบยื่นว่าอันนั้นนะผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนนี้ทำ อันนี้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนนี้ทำ มีอยู่อย่างหนึ่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ทำอยู่เสมอขณะนี้ก็คือว่าเวลามีโจรผู้ร้ายเกิดขึ้น ท่านคงจะตอบกระผมว่าที่ต้องเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านขึ้น เพราะโจรผู้ร้ายมันชุกชุม กระผมขอลาท่านหน่อยเถอะเวลาปล้นสะดมหรือเวลาผู้ร้ายมาปล้นวัวปล้นควายนั่น คนที่ติดตามเอาวัวเอาควายมาให้กับประชาชนได้นั้น ไม่ใช่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอย่างเดี๋ยวนั้น เวลาเกิดเหตุเพทภัยอย่างนี้ ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเขาจะผินก่กำลังกันแบกปืน

ลูกของเขาวัดติดตามไปทุกหนทุกแห่ง เอาควายคืนมาจนได้ แม้ไม่ได้ ๕ วัน ๕ วันก็กลับ ไม่ใช่หวังแต่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอย่างเดียว ทุกคน เขาช่วยกันทั้งนั้น ทุกคนไปทำงานทั้งนั้น แล้วท่านจะอ้างมาเมื่อตะกี้นี้ บอกว่าถ้าผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากบ้านเมืองจะสงบ ประชาชนอยู่เย็น เป็นสุข กระผมขอลาให้ท่านนึกดูว่าขณะนี้หมู่บ้านหนึ่งมีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วย ๒ คน ถ้าเพิ่มผู้ช่วยอีก ๒ คนให้ท่านแล้วละก็ บ้านเมือง จะอยู่เย็นเป็นสุข ผู้ร้ายจะสงบอย่างนั้นหรือ นี่เป็นโหวตที่เราพูดกัน เท่านั้น อย่าว่าแต่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเลยครับ บ้านกำนันมันก็ปล้นได้ถ้ามัน จะปล้น บ้านผู้ใหญ่มันก็ปล้นได้ ผู้ใหญ่บ้านก็ถูกปล้นถูกฆ่าตายมา ผู้ช่วยผู้ใหญ่มันก็ถูกปล้น ถูกฆ่าตายมา ไม่ได้เกิดประโยชน์อะไร ไม่ใช่เกิดประโยชน์ตรงนี้ครับ นี่ละเราจึงแก้อะไรกันไม่ถูกจุดสักที เดชะบุญนะครับการเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศนี้เราจะใช้เงิน ปีหนึ่งประมาณ ๕๐ - ๕๐ ล้านบาท หรือ ๑๐๐ ล้านบาทกระผม ไม่ทราบแน่ แต่ก็ไม่ใช่มากจนเกินไป แต่เราก็ต้องมาพูดกันว่า การ จัดสรรเงินงบประมาณหรือการจะออกกฎหมายในบ้านเมืองนั้น เรา พยายามแต่เพิ่มคน เราพูดกันในสภานี้หลายครั้งใช้ไหมครับท่านประธาน ว่า ขณะนี้บ้านเมืองของเราที่มันก้าวไปข้างหน้าไม่ได้ มันต้องย่ำอยู่กับที่อย่างนี้ เพราะงบประมาณแผ่นดินที่เก็บภาษีเอาจากประชาชน ที่จะจับจ่ายใช้สอยพัฒนาบ้านเมืองมันไม่มี มันต้องกู้เงินเขามาทำ อยู่เรื่อย กู้มาแล้วต้องใช้ดอกใช้ต้นเขา ทำไมมันไม่มีเงินพัฒนาชาติ บ้านเมือง ก็เพราะเงินทุกบาททุกสตางค์ที่เก็บภาษีอากรมานั้น มัน ไปเป็นเงินข้าราชการเสียหมด ดูนีครับงบประมาณเพิ่มข้าราชการ เข้าไป เพิ่มลูกจ้างประจำเข้าไป เพิ่มเข้าไปกระผมก็ไม่ทราบงาน

บางส่วนงานลดลงไปเป็นอันมากเกือบจะไม่มียานอยู่แล้ว ก็ขอเพิ่ม
 มาอีก โตะเก้าอี้อะไรนี้กระผมขอพูดเกินไป โตะเก้าอี้ท่านเป็น
 กรรมธิการงบประมาณท่านรู้ ชื้อกันได้ ชื้อไม่หยุดไม่หย่อน ปีกลาย
 ก็ชื้อ ปืนก็ชื้อไม่รู้เก็บกันไว้ที่ไหน นี่กระผมพูดออกไป อยากจะขอ
 ประทานกราบเรียนท่านกรรมธิการว่าเราพยายามประหยัดเงินกัน
 เสียที่ได้ไหม แล้วเอาเงินเหล่านั้นทุ่มไปในสิ่งที่ประชาชนเขาต้องการ
 จริงจัง เขาร้องต่อสภานี้ ร้องต่อบรรดาเพื่อนผู้แทนราษฎรว่าเขา
 ต้องการอะไร ทำให้เขาอย่างนั้นที่เขาต้องการได้หรือไม่ เราก็ทำ
 ให้เขาไม่ได้ ท่านจะมากล่าวว่าป็นี่เราให้งบประมาณเขา ๒๐๐
 ล้านบาท เพื่อชลประทานเล็ก ๒๐๐ ล้านบาท นครสวรรค์จังหวัดเดียว
 ก็ไม่พอตามที่ประชาชนปรารถนาอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงมี
 ความปรารถนาต้องการให้กรรมธิการนี้ได้ประหยัดเงินทุกบาททุก
 สตางค์ ท่านอย่าหวังเลยครับท่านกรรมธิการที่เคารพว่า เราเพิ่ม
 ผู้ช่วยอีก ๒ คนนั้นบ้านเมืองจะสงบ ความสงบสุขของชนบทแต่ละ
 หมู่บ้านไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่เพิ่มอีก ๒ คน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ
 ตรงนั้นครับ ท่านกลับตาท่านจะมองเห็นว่า ขณะนี้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านของ
 หมู่บ้านท่านทำอะไรบ้าง เขาสอดส่องดูแลหรือครับ แหม บ้านนี้ยากจน
 บ้านนี้ไม่มีข้าวจะหุงกิน บ้านนี้ แหม ไม่มีควายจะไถนา บ้านนี้ไม่มี
 ลูกจ้าง ผู้ใหญ่บ้านจะต้องไปช่วยเขา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านต้องไปช่วยทำ
 หรือไปช่วยดูแลเทศาคร (take care) เขาอย่างนั้นหรือ ก็เปล่า
 ทั้งสิ้น ท่านต้องดูความจริงว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ขณะนี้คืออะไร
 เราอย่าไปหลงข้อเท็จจริง อย่าไปหลงความจริง การจะใช้จ่ายเงิน
 ของชาติบ้านเมืองแต่ละบาทแต่ละสตางค์นั้น ขอให้เราพิจารณาโดย

ถึถวนว่าเราจะจ่ายไปหรือไม่ ความสงบสุขของประชาชนพลเมือง
 ทุกวันมันไม่ได้อยู่ตรงนั้น ท่านจะเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีก ๑๐ คน
 ความสงบสุขก็ไม่ได้อยู่ตรงนั้น เวลาเกิดเหตุแพทภัยทุกคนเขาช่วยกัน
 ทั้งนั้นครับท่านประธาน ใครจะขอประธานกราบเรียนว่า เพราะฉะนั้น
 กระทบจึงขอยืนยันด้วยการประหัด ขอยืนยันขอให้เพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 ๒ คน และก็ใครจะขอเรียนเพิ่มเติมหนึ่งครับว่า นอกจาก
 ๒ คนแล้วกระทบได้ขมวดต่อท้ายไว้ด้วยว่า ถ้าหมู่บ้านใดมีความจำเป็น
 ที่จะต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากกว่า ๒ คน ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
 ขออนุมัติต่อกระทรวงมหาดไทยเราก็เปิดช่องให้อยู่แล้ว และใครจะขอ
 ประธานกราบเรียนว่าหมู่บ้านขณะนี้บางที่ ๒๐ หลังคาเรือนเป็นหมู่บ้าน
 แล้ว ท่านน่าจะปฏิเสธข้อนี้ แต่ข้อเท็จจริงมีมากเหลือเกิน บางแห่ง
 ๑๕ หลังคาเรือนเป็นหมู่บ้านแล้ว การอพยพของประชาชนพลเมือง
 ในถิ่นที่แค้นไ้หมดแล้ว แต่บัญชีก็ยังอยู่เป็นหมู่บ้านอยู่ แต่บ้านมี
 ๑๕ หลังคาเรือน ๑๕ หลังคาเรือน ผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วย ๒ คน
 เกือบจะหมดหมู่บ้านอยู่แล้ว เป็นเจ้าหน้าที่ทางราชการบ้านเมือง
 แล้วเราจะไปเพิ่มให้เขาอย่างไร สู้เราให้เพียง ๒ คน แต่ถ้า
 หมู่ไหนมันมีความจำเป็นจริงผู้ร้ายมันมาก จำนวนประชากรมันมาก
 บ้านมันมาก ข้าหลวง ผู้ว่าราชการจังหวัดเพิ่มให้ กระทรวงมหาดไทย
 ก็คงจะไม่ขัดข้องเมื่อขออนุมัติมา ด้วยเหตุนี้แหละกระทบจึงขอให้สภานี้
 ได้ตระหนักว่าเราจะไปเพิ่มเพื่ออะไร การมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน
 เรามีมาแล้วเป็นระยะเวลานานเป็นสิบ ๆ ปีว่ามีผู้ช่วย ๒ คน แล้ว
 บ้านเมืองก็ไม่สงบ การที่บ้านเมืองไม่สงบ ประชาชนไม่ได้รับสันติสุขนี้
 มันไม่ใช่อยู่ตรงที่ขาดผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมันน้อยเกินไป ไม่ใช่อยู่ตรงนั้น

เรามาแก้ไม่ถูกจุด เรามาใช้จ่ายเงินของชาติบ้านเมืองที่ได้มาจาก
ภาษีอากรของประชาชนไม่ถูกเรื่อง กระผมเสียตายเป็นเราใช้จ่ายเงิน
สุรุ่ยสุร่ายเกินไป และอะไรก็ไม่เกิดขึ้นในบ้านเมือง กระผมได้พูดใน
สภานี้ต่อรัฐบาลนี้ในวันงบประมาณเข้าสู่สภาว่า งบประมาณนี้ก็เหมือน
กับงบประมาณทุกรัฐบาลที่ผ่านมาเราไม่มีของใหม่ เราไม่ได้ทำอะไร
เป้าหมายที่ทุ่มเทเพื่อราษฎรเราไม่เกิดเอาเลย กระผมจึงขอยืนยัน
ใครจะขอทำความเข้าใจกับท่านประธานสภานิติหนึ่งว่า สำหรับการ
แปรรูปนิติของกระผมในมาตรานี้มันมี ๒ ประเด็นครับ ประเด็นหนึ่ง
ขอให้คงจำนวนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพียง ๒ คนเท่านั้น ถ้ามีความจำเป็น
ก็เพิ่มขึ้นตามความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ประเด็นหนึ่ง
อีกประเด็นหนึ่งกระผมได้เพิ่มเป็นวรรคที่สอง ให้ผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิ
ได้รับเงินค่าตอบแทนอันนี้กระผมจะขอให้ทางกรมการปกครองได้แถลงต่อที่
ประชุมนี้ถึงจำนวนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเสียก่อน เมื่อแถลงและลงมติใน
ประเด็นนั้นแล้ว กระผมจึงจะได้พูดถึงปัญหาค่าตอบแทนหรือเงินเดือน
ของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมเห็นด้วยครับ

เชิญกรมการปกครอง คุณสุรินทร์ ครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (ประธานคณะกรรมการการปกครอง) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุรินทร์ มาศดิตถ์ ประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ที่กำลัง
พิจารณาอยู่นี้ ก็รู้สึกเห็นใจคุณสวัสดิ์ คำประกอบ ขอโทษที่ออกชื่อ
หัวหน้าพรรคเกษตรสังคมที่ได้เอาใจใส่ต่อเกษตรกร ก็บอกว่า
กรมการปกครองอย่าเอาแต่واهرมาพูดกัน แต่ท่านสมาชิกเองพูดถึงเรื่อง

จนประมาณมาเป็นเวลานาน เพิ่งเข้าเรื่องว่าท่านขอให้ตัดข้อความตามร่างเดิม เกี่ยวกับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม ซึ่งกรรมาธิการร่างไว้ว่าในมาตรา ๙ นี้ ให้มีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม ๒ คน ท่านผู้แปรญัตติกลับขอแปรญัตติว่าให้มีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน จะให้มีมากกว่า ๒ คนต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย ข้อความอื่นที่แปรญัตติมานี้ขอเรียนว่ากรรมาธิการไม่เห็นด้วย เหตุที่ไม่เห็นด้วย ด้วยเหตุผลหลายประการในปัญหาที่ว่าให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติกระทรวงมหาดไทยนั้นเป็นมาแล้ว

กฎหมายนี้เป็นมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๗ การขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย บางที่เขาอนุมัติได้บ้าง บางที่ขออนุมัติไม่ได้บ้าง ไม่เหมาะสมกับกาลสมัยปัจจุบัน และความเป็นอยู่ของประชาชน ประกอบกับนโยบายของรัฐบาล คณะกรรมาธิการชุดนี้จึงได้เขียนไว้ชัดเจนเพื่อให้เป็นกฎหมายบังคับฝ่ายบริหารด้วยว่าในหมู่บ้านหนึ่งนั้นจะต้องมีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม ๒ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปรามนั้นกฎหมายเดิมเขียนไว้ให้มีแล้ว แต่จะให้มีในหมู่บ้านใดนั้นให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เพิ่มขึ้นมา แม้ว่า จะมีแล้วอย่างนั้น คณะกรรมาธิการก็เห็นว่ายังไม่เป็นการเพียงพอ เพราะว่าผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปรามนั้นต้องใช้ในเขตท้องที่ที่มีการแทรกแซงของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า สาเหตุที่ได้มีการแก้ไขกฎหมายนี้ก็เพื่อที่จะให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมือง การที่เกษตรกรไม่มีน้ำทำนา การที่เกษตรกรยังยากจน การที่ท่านผู้แปรญัตติเองพูดว่ามีการปล้นกันจนถึงบ้านผู้ใหญ่บ้าน ปล้นถึงบ้านกำนัน อันนั้นเองครับเรา

ต้องการแก้ปัญหา^{นี้} จึงได้แก้กฎหมายฉบับ^{นี้} เพราะกฎหมายฉบับ^{นี้} เป็น
 กฎหมายสืบเนื่องมาจากกฎหมายที่จะให้มีการแก้กฎหมายวิธีพิจารณา
 ความอาญาเหตุที่ท่านพูดนั้นเป็นเหตุเก่า งบประมาณที่ท่านกล่าวถึงว่า
 รัฐบาล^{นี้}จ่ายฟุ่มเฟือย ตั้งฟุ่มเฟือยอะไรที่ท่านพูดของเก่าของท่าน ซึ่ง
 ในตอนนั้นท่านเป็นรัฐมนตรี รัฐบาล^{นี้}กำลังดำเนินการอยู่ในงบประมาณ
 ของรัฐบาลเก่า งบประมาณของรัฐบาลใหม่ก็ได้ผ่านสภา^{นี้}ไปแล้ว
 การแปรรูปนิติกรรมมาธิการจากทุกพรรคเข้าไปเป็นกรรมาธิการ เรา
 ได้ใช้อย่างประหยัด จนถึงเมื่อคืน^{นี้}จำได้ว่าตัดงบประมาณที่ไม่จำเป็น
 ไปแล้วถึง ๑๘๐ ล้านบาท อันนี้แสดงให้เห็นว่ากรรมาธิการทุกฝ่าย
 รวมทั้งฝ่ายรัฐบาลเองก็ประสงค์จะใช้จ่ายโดยประหยัด ทางการเงิน
 ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ในเรื่องนี้ที่ท่านใช้โวหาร
 นอกเหนือไปจากการให้เหตุผลแปรรูป^{นี้}นั้น กระผมก็จำเป็นต้องให้
 คำชี้แจงด้วย ที่ท่านขอตัดผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปรามออกไปเสีย
 ๒ คนนั้น ทางคณะกรรมการไม่เห็นด้วย เพราะว่ามองแล้วว่า
 ในประเทศไทยนั้นจะไปตัดระบบกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบลนั้น ตัดไม่ได้ บุคคลเหล่านั้นเองเป็น
 บุคคลสำคัญที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนอย่างแท้จริง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ทุกท่านท่านทราบว่าครอบครัวไหนหากินอย่างไร
 ครอบครัวไหนกินกับน้ำพริก ครอบครัวไหนกินกับแกงไก่ในแต่ละมือ
 แต่ละวัน ครอบครัวไหนเป็นโจรเลียงโจร เอาโจรจากนอกท้องที่
 เข้ามาปล้นมาลักในท้องที่หรือออกไปนอกท้องที่ ไปสมคบกับโจร
 นี่เป็นความจริงที่พวกเราสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนทราบ^{นี้}เห็น แต่
 เนื่องจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ไม่ได้ทำ

หน้าที่นี้โดยสมบูรณ์ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่มาเป็นเวลา ๑๐ ปีแล้ว เพราะกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอยู่ให้อ่านาจออยู่ แต่กลับถูกคำสั่งของนิกการเมืองในระบบเผด็จการครั้งหนึ่งให้การสอบสวนอยู่ฝ่ายเดียว ไม่ให้ฝ่ายปกครองเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย เมื่อฝ่ายปกครองเข้าไปเกี่ยวข้องไม่ได้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จิบโจรไปส่งโจรผู้ร้ายหรือผู้ต้องหาเหล่านั้นก็ไม่ได้รับผิด สิ่งเหล่านี้เองคนทำผิดไม่ได้รับผิด คนทำผิดถ้าเอาเงินเข้าไปถึง ๆ ก็พ้นโทษมาได้ จึงเป็นเหตุให้เกิดการปล้นแก้แค้น ลักแก้แค้นฆ่าแก้แค้นกัน จนการประกอบอาชีพของเกษตรกรก็ดี ประชาชนทั้งนอกเขตเทศบาล ในเขตฆ่าแก้แค้นกัน จนการประกอบอาชีพของเกษตรกรก็ดี ประชาชนทั้งนอกเขตเทศบาล ในเขตเทศบาล ทั้งในชุมชนใหญ่และหมู่บ้านเล็ก ๆ ก็เดือดร้อน นี่คือความจริงที่พวกเราสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านมองเห็นอยู่ สถานี้จึงได้ลงมติผ่านกฎหมายแก้ไขวิธีพิจารณาความอาญา โดยให้ทางฝ่ายปกครองและฝ่ายตำรวจได้ร่วมกันทำการสอบสวนเพื่อยังความเป็นธรรมให้เกิดขึ้น เพื่อให้คนผิดได้รับผิด คนที่ไม่ผิดจะได้พ้นโทษไป บริสุทธิไปไม่ต้องหาเงินไปใช้จ่ายในการที่ต้องให้พ้นคดี เมื่อเป็นอย่างนี้กฎหมายนั้นสถานก็ผ่านไปแล้ว กฎหมายนี้คือกฎหมายที่สอดคล้องเพื่อที่จะให้เครื่องมือแก่ฝ่ายปกครองไปทำงานในการที่จะปราบปรามโจรผู้ร้าย คณะกรรมการและรัฐบาลจึงได้ร่างกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมาเพิ่มเติมให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปรามเพิ่มเข้าไปเป็น ๓ คน เป็นอันว่าในหมู่บ้านหนึ่งนั้นจะมีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ๒ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม ๒ คน เป็นหมู่บ้านหนึ่งนี้มี ๕ คนที่เป็นเจ้าหน้าที่อย่างแท้จริง และกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่นี้

ยังให้อ่านาจนแก่ผู้ใหญ่บ้านที่จะเรียกลูกบ้านมาช่วยติดตามโจรกันต่อไป
 อีก เมื่อเราต้องการจะให้มียี่เจ้าหน้าที่ทำงานให้เกิดความสงบสุขขึ้น
 ในบ้านเมือง โดยได้ประสานงานกับตำรวจโดยได้อยู่ภายใต้การ
 ปฏิบัติงานร่วมกันกับนายอำเภอ ปลัดอำเภอสิ่งนี้เองจะเกิดความสงบ
 เรียบร้อยขึ้นในบ้านเมือง การที่เพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง
 ๓ คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม ๓ คน เข้าไปนั้นก็ด้วยเจตนา
 โดยย่อดังกล่าวแล้ว เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมือง
 เมื่อทุกตำบล ทุกหมู่บ้านสงบเรียบร้อยแล้วสิ่งที่ท่านสมาชิกประสงค์ คือ
 ต้องการให้มียี่หน้าท่านต้องการให้มีความสงบเรียบร้อย ต้องการให้
 เกษตรกรชาวไร่ ชาวนาอยู่ดีกินดีมีความสุข มันก็ถึงจุด ตรงกันกับที่
 ท่านสมาชิกผู้แปรญัตติต้องการ ดังนั้นในเรื่องนี้กระผมเข้าใจว่าท่าน
 สมาชิกผู้มีเกียรติที่เป็นห่วงถึงงบประมาณว่าถ้าตั้งไปตายตัว ๓ คน จะ
 เป็นการเพิ่มงบประมาณนั้น งบประมาณที่เสียไปแล้วเกิดความสงบ
 เรียบร้อยประชาชนประกอบอาชีพได้โดยปกติสุข ท่านาได้ผล ปลุกพืช
 ปลุกผักได้ผล ก็ย่อมมีฐานะดีขึ้นถ้วนเวียนกลับมาสู่เป็นภาษีของรัฐ รัฐ
 มีภาษีส่งกลับไปราษฎร งบประมาณที่ท่านเกรงว่าเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 เข้าไป ๓ คนจะเป็นการฟุ่มเฟือยนั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่าไม่เป็น
 การฟุ่มเฟือย ดังนั้นจึงขอยืนยัน

ประการที่ ๓ ก็ขอชี้แจงเสียเลยในวาระที่สองที่ท่าน
 ขอแปรญัตติให้กำหนดเงิน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านกรรมาธิการรับเดี่ยว
 ให้เขาอธิบายก่อนแล้วค่อยชี้แจงดีกว่า เมื่อคณะกรรมาธิการยืนยัน
 ผมจะถามมติเฉพาะประเด็นนี้ก่อน ผมคิดว่าชี้แจงพอสมควรแล้วนะครับ
 เชิญครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านผู้เป็น
 ประธาน อันที่จริงกระผมก็ไม่ใช่ว่าเป็นคนที่จะต้อติงหรือก่อกวน เห็นใจ
 กรรมาธิการ โดยเฉพาะทางท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 ซึ่งในฐานะเป็นประธานกรรมาธิการอยู่เป็นอันมากที่ได้ชี้แจงมา แต่ว่า
 เท่าที่ชี้แจงมาแล้ว กระผมก็ยังไม่สามารถที่จะคล้อยตามที่ว่า ๗๗
 รัฐมนตรีชี้แจงมาได้อยากจะเอาถ้อยคำของท่านรัฐมนตรีมาพูดในที่
 ประชุมนี้สักกิดหนึ่งก็กล่าวว่า ขณะนี้เราปรารถนาเหลือเกินที่ต้องการ
 จะให้มีน้ำท่าทาง ต้องการจะให้เกิดความสงบสุขไม่มีโจรผู้ร้ายใน
 บ้านเมืองต้องการจะให้ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความผาสุก เจตนาของ
 รัฐบาลของท่านรัฐมนตรีกับของกระผมก็ตรงกันในเรื่องนี้ เมื่อตรงกันแล้ว
 เรามาวินิจฉัยกันต่อไปว่า ขณะนี้แต่ละหมู่บ้านเรามีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง
 เรามีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน แล้วขอถามท่านอีกสักกิดหนึ่งว่า การที่
 เรามีผู้ใหญ่บ้านเพียง ๒ คนเท่านั้นนะ มันก่อให้เกิดการทำมาหากิน
 ของประชาชนมันไม่ปกติสุขเพราะคนมันน้อยไปกระนั้นหรือ เพราะมี
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพียง ๒ คนเท่านั้น การทำมาหากินจึงไม่ได้ผลกระนั้น
 หรือ แล้วท่านพูดบอกว่าถ้าเราเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไปอีก ๒ คน
 ดูเหมือนบ้านเมืองจะอยู่เย็นเป็นสุขเพราะผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพิ่มอีก ๒
 คน กระผมใคร่จะขอประทานกราบเรียนว่า ขอให้เราตามไปดูงาน
 ต่าง ๆ ที่ผู้ช่วยทำเถอะครับ กระผมพอใจเหลือเกิน เห็นด้วย
 ความจำเป็นที่เราต้องมีกำนันเราต้องมีผู้ใหญ่บ้านความสำคัญมันอยู่ที่
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนั้นบางครั้งบางโอกาสเป็นเรื่อง
 ที่ผู้ใหญ่บ้านเรียกมาใช้สอยเป็นครั้งคราวเท่านั้น วันหนึ่ง ๆ เขากำ
 อะไรครับ เขาได้ช่วยเหลือสิ่งคมอย่างไบบ้างครับ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม ทำงานคนละหน้าที่ งานมันมากมาย ก่ายกองอะไรมากหรือครับ สำหรับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คนคอยปราบปราม ๒ คนคอยปกครอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง มันปราบปรามไม่ได้หรือครับ เวลาโจรผู้ร้ายเกิดขึ้น เวลาโจรผู้ร้าย เกิดขึ้นอย่าว่าแต่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเลยครับที่มีหน้าที่ แม้แต่ประชาชนธรรมดาซึ่งไม่มีหน้าที่เขาก็ต้องช่วยสังคมของเขาอยู่แล้วครับ ไม่ต้องไปแยกแยะอะไร เพราะฉะนั้นเรามีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คนให้ทำ ทั้งหน้าที่ฝ่ายปกครองและฝ่ายปราบปรามด้วยก่อนจะทำหน้าที่ทั้งฝ่าย ปกครองและฝ่ายปราบปรามนั้น ก็ต้องผู้ใหญ่บ้านนั้นแหละเป็นคนจัดคนใช้ คนใช้ให้ทำ นี่เป็นประการสำคัญ เราตั้งเพื่อเกินไปครับ กระผมขอ เรียนด้วยความจริง กระผมอยากจะให้กรมการและสภานี้เริ่ม ประหยัดเงินของชาติ เริ่มประหยัดแม้แต่บาทสองบาท พันบาท ล้านบาท สองล้านบาท ประหยัดเอาไว้แล้วทุ่มไปที่ประชาชนเขาร้อง ต่อเรา เขาต้องการโรงเรียน เขาต้องการฝาย เขาต้องการถนน หนทาง เขาต้องการเราทุ่มเข้าไป กระผมไม่ขัดข้อง เราทุ่มไปที่เขา ร้องเรียนต่อเรา กระผมไม่เคยได้รับคำร้องเรียนจากประชาชนเลย ว่า เพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้ผมบ้างเถิด ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านน้อยเหลือเกิน เปล่า เรารู้แต่ว่าผู้ใหญ่บ้าน กำนัน บอกให้เงินเดือนผม ๑๐๐ กว่าบาท ผมไม่พอ กำนันให้เงินเดือน ๓๐๐ บาท ผมไม่พอ เขาร้อง แต่เรื่องเงินเดือนไม่พอ เราควรเอาเงินที่เราจะเพิ่มจำนวนคน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้มากขึ้น สงวนเงินนี้ไปเข้าไปให้ผู้ใหญ่บ้าน เพิ่ม เข้าไปให้กำนันให้มันสูงขึ้น เขาจะได้มีกำลังใจทำงานให้สวัสดิการ เขา ให้เครื่องมือเขา ให้ปืนผาหน้าไม้ ให้เครื่องมือจักรกลที่เรา

จะติดตามผู้ร้ายให้คล้องตัวอย่างนั้นจะดีกว่า ดีกว่าไปเพิ่มคน เพิ่มคน
เต็มไปหมด แล้วเป็นอัมพาตหมดทั้งประเทศ แล้วได้ผลอะไรครับ
กระผมขอกราบเรียนท่านนี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ถ้าคุณสวัสดิ์ ยืนยัน
ผมก็ถามมติที่ประชุมเลยครับ ชี้แจงเรื่องเฉพาะฝ่ายสงบนะครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (ประธานคณะกรรมการ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้เปิดกฎหมายแล้วนะครับ กระผม
รู้สึกว่าคำแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคือคุณสวัสดิ์นี้ คือได้ไป
ตัดตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปรามไปนี้ ถ้าพูดถึงการแปรญัตติ
นี้ ถ้าไปเปิดดูมาตรา ๑๕ ซึ่งกำหนดไว้ว่า "ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านร่วมกัน
พิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่าย
ปกครองและผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย" คือมันมีกฎหมาย
เดิมกำหนดไว้แล้ว แล้วคุณสวัสดิ์ มาตัดโดยแก้ไขมาตรา ๙ ซึ่งมาตรา
๑๕ สภาไม่ได้แก้ไขไว้ เป็นการตัดตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษา
ความสงบเรียบร้อยออกไปนั้น ถ้าสภาเห็นด้วยกับคุณสวัสดิ์ก็เท่ากับตัด
เป็นการแปรญัตติที่ขัดกฎหมายมาตรา ๑๕ ที่มีอยู่เดิมอันนี้ประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่งกระผมอยากจะกราบเรียนในเรื่อง
ความประหยัคนะครับ คือแนวความคิดของรัฐบาลนี้หรือคณะกรรมการ
นี้มีความเห็นว่า การที่จะปราบปรามในพื้นที่นั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน เป็นผู้ที่มีความสำคัญมาก ตำรวจ
จะเพิ่มจำนวนเข้าไปเท่าไร ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องที่ไม่ร่วมมือ
แล้ว การปราบปรามไม่ได้ผล ถ้าเราเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไปหมู่บ้าน
ละ ๒ คนนี้ เงินเดือนน้อยกว่าตำรวจ เดียวตำรวจก็เรียกร้องอีกว่า

ที่โจรผู้ร้ายมากกว่ากำลังไม่พอ ๆ เราเพิ่มกำลังตำรวจเข้าไปเท่าไร
 ปีก่อนนั้นกระผมจำได้ ตอนกระผมเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เพิ่มให้เข้าไปทั้งนายตำรวจและพลตำรวจ ๖ พันกว่าตำแหน่ง
 พลตำรวจคนหนึ่ง ๗๕๐ บาท ยังค่ารักษาพยาบาลค่าอะไรอีก นั่นก็ยัง
 คุ้มเพื่อมากกว่าไปอีก แต่ถ้าเราเอาวิธีการและหลักการที่กระผม
 กราบเรียนว่า การปราบปรามโจรผู้ร้ายในท้องที่ต้องอาศัยผู้ช่วย
 ผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน ปราบปราม ๒ คน ปกครอง ๑ คน ผู้ใหญ่บ้าน
 ๕ คนนั้นแล้วประสานกับตำรวจ ตำรวจอาจจะมาบ้างไม่มาบ้างก็ไม่ต้อง
 เพิ่มตำรวจ อันนี้ก็เป็นการประหยัดอย่างหนึ่งของรัฐบาลด้วย ในการ
 ตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้น และขอกราบเรียนว่าที่ท่านบอกว่าท่าน
 ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ทำงานอะไรเลย ไม่มีงานจะทำ
 ที่แล้ว ๆ มาโดยเฉพาะผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนั้น กระผมขอกราบเรียนว่า
 อันนั้นเป็นช่องเก่า เดิมนั้นท่านได้ลงมติรับหลักการไปแล้วว่าให้เลือก
 ตั้งทุก ๕ ปี เมื่อทุก ๕ ปีทุกคนจะต้องชวนชวนทำงานทำความดีเพื่อ
 ให้เกิดผลงานในท้องที่หมู่บ้านของตัวเอง เขาก็ยอมมีงานทำ รัฐบาลยังมี
 นโยบายต่อไปอีกว่า ให้มีเกษตรตำบลประจำตำบลขึ้น เกษตรตำบล
 เหล่านี้เองจะได้ร่วมมือกับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับผู้ใหญ่บ้านในท้องที่
 หมู่บ้านละ ๕ คนนั้น ส่งเสริมด้านอาชีพด้วย ก็จะเกิดผลผลิตทางด้าน
 การเศรษฐกิจ ด้านการเกษตรด้วย กระผมอยากจะเรียนว่าประเทศ
 ญี่ปุ่นี่เสร็จสงครามเขาเคยซื้อข้าวของเรา เดิมนี่เราขายข้าวแข่ง
 กับเรา โดยการให้ซื้อผ่อนถึง ๓๐ ปีแล้ว เขาให้เจ้าหน้าที่ระดับ
 หมู่บ้านนี้ทั้งเกษตร และทั้งฝ่ายปกครองนี้เขาใช้ ๓๐ คนต่อเจ้าหน้าที่
 ๑ คน เขาก็ได้ผลทางด้านเศรษฐกิจกับเราผิดกันมาก อันนี้กระผม
 เห็นว่าในการที่ยืนยันไว้เป็นการถูกต้องแล้วครับ

(นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา ได้ยื่นขึ้นและยกมือ
ประท้วง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณประเทือง ครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ขณะที่กำลัง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่นี้ กระผมอยากจะให้
ท่านประธานดูข้อบังคับข้อ ๑๐๙ สักหน่อยครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญชี้แจงครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ครับ การ
พิจารณานั้นต้องให้เรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายเฉพาะ
ถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปร
ญัตติไว้ และขณะที่กำลังแปรญัตติกันอยู่นี้ กรรมาธิการก็ตอบได้
กระผมเห็นว่าเป็นการแถลงนโยบายมากกว่านะครับ เป็นการกระทำที่
ผิดข้อบังคับ ท่านประธานไม่น่าจะปล่อยให้พูดออกนอกเรื่องนอกราวกัน
อย่างนี้เลยครับ ไม่เป็นการสงวนเวลาของสภา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมจะได้วินิจฉัยคำ
ประท้วงของคุณประเทือง นะครับ เมื่อมีผู้ประท้วงว่าผิดข้อบังคับ
ผมก็ต้องวินิจฉัยว่าได้มีการผิดข้อบังคับขึ้นหรือไม่ที่คุณประเทืองบอกว่า
พูดนอกเรื่องเข้าใจว่าพูดเรื่องงบประมาณ และการเงินของประเทศ
เป็นเหตุผลหนึ่งที่คุณสวัสดิ์ คำประกอบ ผู้แปรญัตติได้ตัดตำแหน่งผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านออก ว่าเป็นการประหยัดเงิน เพราะเงินจำเป็นจะต้องใช้
อย่างใด ๆ นั้น มันเป็นเรื่องเกี่ยวพันซึ่งอยู่ในประเด็นในการขอตัด
ผมจึงเห็นว่าอยู่ในประเด็นแล้วก็เลยปล่อยให้อภิปรายกัน เมื่อคุณสวัสดิ์

ให้เหตุผลว่าควรประหยัอย่างไร กรรมการก็ชี้แจงโต้ตอบว่า
ลักษณะอย่างนั้นควรหรือไม่ควรอย่างไร ก็เป็นเหตุผลให้สภาเราได้
ซึ่งได้ ต่อไปนี้ผมจะให้สภาซึ่งนะครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้ปฏิบัติ
คือ คุณสวัสดิ์ ตามวรรคหนึ่ง โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับ
กรรมการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้
เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการต่อไปขอให้คุณสวัสดิ์ชี้แจงเรื่อง
วรรคสอง ที่ปฏิบัติไว้และสงวนไว้ เชิญครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : กระผม
สวัสดิ์ คำประกอบ ท่านผู้เป็นประธาน กระผมได้ปฏิบัติเพิ่มเติม
ข้อความเป็นวรรคที่สองของมาตรา ๔ โดยเพิ่มข้อความดังนี้ครับ
"ผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นรายเดือน เดือนละ ๕๐๐
บาท แต่ไม่เกิน ๘๐๐ บาท ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน
เป็นรายเดือน เดือนละ ๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐๐ บาท" นี่คือ
ข้อความที่กระผมได้ปฏิบัติไว้ ท่านผู้เป็นประธานใครจะขอประทาน
กราบเรียนว่า ที่กระผมปฏิบัติเขียนอัตราเงินเดือนของผู้ใหญ่บ้าน
และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น ก็เพราะเหตุว่า
ในตอนท้ายแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ของกรรมมาธิการนั้น ได้เขียน
ไว้ว่า เงินเดือนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน
แพทย์ประจำตำบล จะมีจำนวนเท่าใด ทางกรรมมาธิการและรัฐบาล

จะไปออกเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง นี่เป็นประเด็นหนึ่ง หมายความว่า
 รัฐบาลนี้จะไปออกกฎหมายกำหนดอัตราเงินเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง กระผมมีความเห็นว่าอัตราเงินเดือนของ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล
 นั้น เหตุใดจึงจะต้องไปออกเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งในวันข้างหน้า
 เพราะเหตุไรจึงต้องไปออกกฎหมายอีกฉบับหนึ่งทั้ง ๆ ที่ร่าง
 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ เป็นกฎหมายซึ่งประมวลเรื่อง
 การปกครองท้องที่ทั้งหมดถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพราะฉะนั้นการที่จะตั้ง
 อัตราเงินเดือนค่าตอบแทนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เท่าใดนั้นก็ว่าไว้เสีย
 ในกฎหมายฉบับเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องแยกกฎหมายคนละฉบับ กระผม
 ขอยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างกฎหมายตุลาการ หรือกฎหมายอัยการ
 หรือกฎหมายอื่นใดก็ตาม ที่พูดหรือบัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
 เขาก็จะบัญญัติอัตราค่าตอบแทนหรือเงินเดือนไว้ในกฎหมายนั้นทุกฉบับ
 กฎหมายตุลาการตอนท้ายก็บอกอัตราเงินเดือนตุลาการขึ้นต้นเท่าไร
 ขึ้นครึ่งละเท่าไร อัตราสูงสุดเท่าไร ว่าเป็นขึ้นเป็นตอนไปหมดใน
 ตอนท้ายของพระราชบัญญัติฉบับนั้น กฎหมายว่าด้วยเรื่องของอัยการ
 ก็เช่นเดียวกัน พระราชบัญญัติอัยการหรือกฎหมายอัยการ เมื่อว่า
 จบแล้วลงท้ายก็บัญญัติไว้เรื่องค่าตอบแทนหรือเงินเดือนของอัยการ
 กฎหมายทุกฉบับไม่มีการแยกกันแต่ประการใดด้วยเหตุนี้กระผมจึงเห็น
 เป็นความจำเป็นว่า ควรจะได้บัญญัติอัตราค่าตอบแทนหรือเงินเดือน
 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้เสียในกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ไหน ๆ
 เราก็ตัด ไหน ๆ เราก็นับญาติ ไหน ๆ เราก็ตรากฎหมายลักษณะ
 ปกครองท้องที่ว่าด้วยเรื่องกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ว่าใน

กฎหมายฉบับนี้ เราก็ควรจะกำหนดอัตราเสียเลย ไม่จำเป็นต้องไป
เขียนอีกฉบับหนึ่งดังที่กรรมการพิจารณา ท่านประธานที่เคารพ
ใครจะขอประทานกราบเรียนเพิ่มเติมว่า ในฐานะการออกกฎหมายนั้น
เรามีความจำเป็นเหลือเกินต้องการให้กฎหมายมันสมบูรณ์ในตัวของมันเอง
กฎหมายหลายฉบับเรามักจะเขียนเป็นประมวลกฎหมายเอา
กฎหมายซึ่งในลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือในเรื่องเดียวกัน มาประมวล
เป็นเรื่องเดียวกัน จนกระทั่งเป็นประมวลกฎหมายแพ่ง จนกระทั่งเป็น
ประมวลกฎหมายอาญา ฉะนั้นก็ตีกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่นมัน
ไม่ถึงขั้นเป็นประมวลกฎหมายหรอก แต่ไม่มีความจำเป็นอะไรเลย
ที่จะแยกกฎหมายว่าด้วยเรื่องกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฉบับหนึ่ง อีกฉบับหนึ่ง
กฎหมายว่าด้วยคำตอบแทนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่ควรจะแยกกัน
เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นเป็นเบื้องต้นว่า เราควรจะได้บัญญัติอัตรา
คำตอบแทนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน
แพทย์ประจำตำบล อยู่ในกฎหมายฉบับนี้เสียทีเดียวดังที่กระผมได้แปร
ญัติเพิ่มเติมไว้ อีกประการหนึ่งอันเป็นประการสำคัญก็คือว่า ในขณะที่
ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำ
ตำบลนั้น มีคำตอบแทนอยู่เหมือนกัน ไม่ใช่ว่าไม่มี แต่มีมันน้อยเกินไป
ตอนนี้เราพูดกันถึงผู้ใหญ่บ้านเสียก่อน ขณะนี้ผู้ใหญ่บ้านได้เงินเดือน
ขั้นต้นดูเหมือนจะประมาณ ๒๐๐ บาท ผู้ช่วยก็ดูเหมือนจะราว ๑๐๐
บาท เท่าไรกระผมจำไม่ได้แน่ แต่จะด้วยประการใดก็ตามจะเป็น
๒๐๐ บาท หรือ ๑๐๐ บาท ของผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
ตามลำดับประการใดก็ตาม มันก็น้อยเกินไปมันน้อยมากจนกระทั่งไม่มี
ความหมายสำหรับเขา ท่านรัฐมนตรีในฐานะท่านเป็นประธาน

คณะกรรมการก็ได้ชี้แจงแล้วว่า ต่อไปนี้เราจะใช้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้หนัก เราจะมอบภารกิจให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้ตัวผู้ใหญ่บ้านให้มากขึ้น เพื่อยังความสงบสุขเกิดขึ้นในพื้นที่ผืนแผ่นดินไทยให้จงได้ ภารกิจของเขาก็จะต้องมากขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อภารกิจต่าง ๆ หรือเราต้องการจะเร่งผลปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้มากขึ้น เราก็ต้องคำนึงถึงความเป็นอยู่ อาชีพในครอบครัวของเขา จริงอยู่กระผมไม่ได้ปฏิเสธว่า ผู้ใหญ่บ้าน ก็ดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านก็ดี ไม่ได้อยู่ได้ด้วยเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๑๐๐ กว่าบาท ดังที่เราให้แก่ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอยู่ในขณะนี้ เขามีอาชีพเป็นหลักฐานของเขา ไม่ทางกลสิกรรมก็เกษตรกรรม ชาวสวน ชาวไร่ พ่อค้า เขามีอาชีพเป็นหลักอยู่แล้ว แต่การที่เขามาทำงานให้แก่รัฐถึงเดือนต้องไปอำเภอ ถึงเวลามีราชการของกระทรวงทบวง กรมทั้ง ๑๒ กระทรวง ก็ส่งไปยังอำเภอ อำเภอก็แจกจ่ายไปยังกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขาต้องทำกันเป็นกระโถนท้องพระโรงโดยทั่วไป เมื่อให้ค่าใช้จ่ายเขาเพียงเดือนละ ๑๐๐ บาท สำหรับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เดือนละ ๓๐๐ บาท หรือ ๑๗๕ บาทสำหรับผู้ใหญ่บ้านนั้นมันคุ้มหรือครับ ไปประชุมที่อำเภอครั้งก็หมดแล้ว จริงอยู่ทุกคนเสียสละเพื่อชาติ บ้านเมืองด้วยกันได้ทั้งสิ้น แต่เมื่อมาคำนึงถึงอาชีพที่ต้องเลี้ยงครอบครัว อยู่ ทุกคนก็ไม่อยากที่จะจับจ่ายใช้สอยรายได้ของตนให้เกิดขอบเขตไป ถ้าหากเป็นคนมั่งคั่งสมบูรณ์ก็พอไปได้ ถ้าหากไปเจอผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้านบางคนซึ่งไม่ได้มีฐานะร่ำรวยนัก การที่เราจะให้เขาควักกระเบาอยู่ทุกเมื่อเชิ้อวัน ทุกเดือนไปนั้นก็เป็นการยากเหลือเกิน เพราะฉะนั้นรัฐบาลนี้จะเห็นด้วยหรือไม่ว่า เราจะต้องเพิ่มเงินเดือนให้

แก่ผู้ใหญ่บ้าน เห็นด้วยหรือไม่ที่ เราจะเพิ่มเงินเดือนค่าตอบแทนให้แก่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทั้ง ๒ ตำแหน่งนี้ให้สูงขึ้นกว่าเก่า กระผมได้ตั้งอัตราไว้ว่าอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของผู้ใหญ่บ้านควรจะให้ ๕๐๐ บาท เอละเมื่อได้ ๕๐๐ บาท ท่านจะใช้งาน ท่านจะมอบงานจะฝากงาน มอบหมายให้ทำกิจการใด ๆ ให้มากมายก่ายกองเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน แก่สังคมในท้องถิ่นของเขาก็หน้าที่จะใช้ได้ ในเมื่อเราให้เงินเดือนค่าตอบแทนพอดู่มเหนื่อย โดยเขาไม่ต้องชักกระเป๋า ชักเงินของเขา ๕๐๐ บาท ไม่ใช่มากเกินไปสำหรับผู้ใหญ่บ้าน สำหรับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านก็เช่นเดียวกัน ๓๐๐ บาทขั้นต้นก็คงจะไม่มากเกินไป หากเราจะมอบงานให้เขา หรือเมื่อทางรัฐบาล กรรมาธิการนี้เห็นว่าผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและผู้ใหญ่บ้านมีความสำคัญ จะเป็นประโยชน์ต่ออาณาประชาราษฎรพลเมือง จะยังความสงบสุขมาสู่ชนบท จะยังความผาสุกในเรื่องอาชีพมาสู่ประชาชนทั้งหลายก็ควรจะให้กำลังใจ ควรจะให้เขามีโอกาสที่จะทำงานได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย เอละครับกระผมพอจะเข้าใจว่าเหตุใดทางกรรมาธิการ รัฐบาลนี้จึงได้แยกกฎหมายเรื่องเงินเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไปอีกฉบับหนึ่ง อันนี้เราพออ่านออกครับ คือหมายความว่าถ้าหากเอาเงินเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาไว้ในกฎหมายฉบับนี้แล้ว ก็เกรงไปว่าสมาชิกจะแปรญัตติกันมามากมายก่ายกองเหลือเกิน เงินเดือนกำนันคนละพันสองพัน ผู้ใหญ่บ้านคนละพันสองพัน รัฐบาลก็รับไม่ไหว ถ้ารับไม่ไหว กลัวกฎหมายฉบับนี้จะตกไป เพราะฉะนั้นขั้นต้นก็แยกเงินเดือนออกไปเสีย เอาไปไว้คราวหน้า ไว้พูดกันอีกทีหนึ่ง ที่นี้เอาเสียทีหนึ่งก่อน ให้มันเสร็จไปเสียก่อน ให้กฎหมายนี้มันผ่านไปตามเจตนารมณ์ของทางรัฐบาลเสียก่อนว่าต้องเลือกทุก ๕ ปี เมื่อผ่านนี้ไปแล้ว มาว่าเรื่องเงินเดือนกัน เมื่อเรื่อง

เงินเดือนนั้นเป็นการโต้เถียงระหว่างคณะกรรมการกิจการกับสภาผู้แทน
ราษฎร รัฐบาลอาจจะให้เพียงนิดหน่อยอาจจะไม่ให้มากจะให้มากหรือ
ให้น้อย กฎหมายนี้ไม่ตกเพราะผ่านไปแล้ว อาจจะเป็นอย่างนั้นก็ได้
นั้นเป็นความเข้าใจของกระผม แต่จะอย่างไรก็ตามเถอะครับท่าน
กรรมการกิจการที่เคารพ สภานี้เป็นสภาที่มีเหตุผล สภาไม่ได้หวังว่า
จะหาเสียงแต่อย่างเดียว สภานี้มีความเข้าใจอันดี เห็นใจรัฐบาลอยู่
เป็นอันมาก วงเงินของรัฐบาลมีจำกัดถ้าเราจะแปรญัตติให้เงินเดือน

— -- กำนันตั้ง ๒,๐๐๐ บาท ผู้ใหญ่บ้านสัก ๑,๐๐๐ บาท กระผมก็ไม่เห็นด้วย
และพูดชัดเจนในขณะนี้ว่าไม่เห็นด้วยมันมากเกินไป ที่มันมากเกินไปนั้น
ไม่ใช่มากเกินไปกว่าตำแหน่งหน้าที่ของกำนันที่รับผิดชอบ แต่เนื่องจาก
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นมีฐานะความรับผิดชอบของตนอยู่แล้ว และที่อาสา
เข้ามาเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน นั้นก็ไม่ได้มาหวังพึ่งเงินเดือน ๓๐๐ - ๕๐๐
บาท ดังที่กระผมแปรญัตตินี้ เพียงแต่เป็นเครื่องช่วยประดับประดา
เล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้หวัง ไม่ได้อยู่ได้ด้วย
เงินจำนวนดังกล่าวนี้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงคิดว่าอัตราเงินเดือนเพียง
๕๐๐ บาท สำหรับผู้ใหญ่บ้านนั้นพอสมควรอยู่แล้ว จึงได้บัญญัติไว้ในที่นี้
จึงขอถามความคิดเห็นของทางฝ่ายรัฐบาลว่าพอจะให้ผู้ใหญ่บ้านเขาได้
ไหมครับ ขึ้นต้นเดือนละ ๕๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๘๐๐ บาท สำหรับ
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนั้น ขณะนี้ได้เดือนละ ๓๕ บาท หรือ ๑๐๐ บาท
กระผมจำไม่ได้แน่ ก็ขึ้นให้เขาสูงขึ้นเป็น ๓๐๐ บาท เพื่อจะได้
สนองนโยบายของรัฐบาลต่อไปจะมอบงานให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้มาก
มอบงานให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้มาก เขาจะได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
ขอเรียนตามร่างที่กระผมได้ชี้แจงมานี้

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน และ
 ท่านสมาชิกที่เคารพครับ กระผม แคล้ว นรปติ กรรมาธิการครับ
 ก่อนอื่นก่อนที่จะได้แถลงชี้แจงต่อสภานี้ กระผมในฐานะกรรมาธิการ
 ใคร่ขอประทานกราบเรียนต่อสภานี้ว่า ได้มีบรรดาสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎร ซึ่งได้มีเจตนาดีต่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลายท่านที่ไม่ได้มี
 โอกาสอภิปราย เนื่องจากว่ากรรมาธิการได้วินิจฉัยให้เป็นการตกไป
 เสีย กระผมขอยกตัวอย่างเป็นต้นว่า คุณองอาจ ตั้งสถิตชัย พรรค
 กิจสังคม แห่งจังหวัดนครราชสีมา ก็ได้แปรญัตติไว้มีข้อความดูเหมือน
 เกือบจะเป็นเช่นเดียวกันกับขอประทานโทษ คุณสวัสดิ์ คำประกอบ
 นะครับ ท่านผู้เป็นประธาน กระผมจะขอกราบเรียนว่าการที่
 กรรมาธิการไม่เห็นด้วยกับคุณองอาจ ตั้งสถิตชัย แห่งจังหวัด
 นครราชสีมาที่ดี หรือท่านผู้แปรญัตติขอประทานโทษ คุณสวัสดิ์
 คำประกอบ ก็ดี ก็หาใช่ว่ากรรมาธิการซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรเสียเป็น
 ส่วนมากจะมีใจใส่ไม่ใส่ระกำ ไม่ได้มองเห็นความทุกข์ยากความลำบาก
 ในหน้าที่การงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 และแพทย์ประจำตำบล แต่ประการใดไม่ ตรงกันข้าม คณะกรรมาธิการ
 ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และทางฝ่ายกระทรวงมหาดไทย ก็ได้
 มีความเห็นอกเห็นใจต่อบรรดากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อแพทย์ประจำตำบล
 สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มีความปรารถนาดีต่อท่านเหล่านั้น
 เช่นเดียวกับผู้แปรญัตตินะครับ คือคุณองอาจ ตั้งสถิตชัย หรือคุณสวัสดิ์
 คำประกอบ ท่านผู้เป็นประธานทางคณะกรรมาธิการก็ได้ตระหนักว่า
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับรัฐบาลกลาง
 ต้องรับผิดชอบในภาระหน้าที่ทั้ง ๑๒ กระทรวง ต้องรับผิดชอบใน

หลายสิ่งหลายอย่าง ภารกิจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น ถ้าหากว่า จะปฏิบัติให้ถูกต้องถ่องแท้ ตามที่รัฐบาลกลางได้มอบหมายแล้ว ก็เป็น อันว่าจะต้องใช้เวลาตลอด ๒๕ ชั่วโมงเช่นเดียวกัน อันนี้ขอกราบเรียน ว่าเรามีความเห็นสอดคล้องต้องกันครับ เห็นในความลำบากของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลทั้งหลาย และมีความปรารถนาดี เช่นเดียวกับท่าน กระผมขอกราบเรียนเหตุที่คณะกรรมการไม่ เห็นชอบด้วยกับคุณสวัสดิ์ คำประกอบ หรือคุณองอาจ ตั้งสภิตชัย แห่ง จังหวัดนครราชสีมา นั้น ก็เนื่องจากว่า ถ้าหากท่านสมาชิกทั้งหลายได้ พลิกไปดูมาตรา ๑๕ ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขใหม่นี้แล้วจะเห็น ได้ว่า ขอประทานครับมาตรา ๑๕ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ ตำบล สารวัตรกำนัน จะได้รับเงินเดือนประจำตำแหน่งตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย เขาบอกว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นการที่เราจะมาบัญญัติไว้ อย่างคุณองอาจ ตั้งสภิตชัย และคุณสวัสดิ์ คำประกอบ จะมาบัญญัติ ไว้ว่า ผู้ใหญ่บ้านได้รับเงินเดือนตอบแทนเดือนละ ๕๐๐ บาท ไม่เกิน ๘๐๐ บาท ย่อมเป็นการขัดกับมาตรา ๑๕ ซึ่งได้ระบุว่าจะไปบัญญัติไว้ในกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งสภานี้ก็จะ ได้พิจารณาในโอกาสต่อไป ซึ่งทางรัฐบาลได้เสนอเข้ามา ท่านผู้เป็น ประธานครับ ผู้แปรญัตติขอเพิ่มอัตราเงินเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใน มาตรา ๕ แต่ไม่ได้ขอตัดมาตรา ๑๕ ออก เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะ ให้คงเป็นไปตามผู้แปรญัตติ คุณองอาจ ตั้งสภิตชัย แห่งจังหวัด นครราชสีมา กิติ หรือคุณสวัสดิ์ คำประกอบ แห่งจังหวัดนครสวรรค์ กิติ กฎหมายฉบับนี้ย่อมขัดกันอยู่ในตัวครับ มาตรา ๑๕ บอกว่าให้เป็น ไปตามกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง แต่ว่ามาตรา ๕ ท่านผู้แปรญัตติทั้ง ๒ ท่าน

คือคุณองอาจ ตั้งสัจฉัย กับคุณสวัสดิ์ คำประกอบ กลับบัญญัติว่าให้เป็นไปตามอย่างนี้ มันเป็นการขัดกันในตัวครับ กฎหมายฉบับนี้จะใช้ไม่ได้ แทนที่เจตนาดีของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหลาย ที่จะให้ประชาชนได้ส่วยสิทธิตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เร็วกลับจะต้องเข้าวุฒิสมาชิกจะต้องตีกลับลงมาอย่างไม่เป็นปัญหา เพราะว่า เป็นกฎหมายขัดกันครับ ท่านผู้เป็นประธาน กระผมใคร่จะขอกราบเรียนอีกอย่างหนึ่งว่า ตามที่คุณองอาจ ตั้งสัจฉัย แห่งนครราชสีมา และคุณสวัสดิ์ คำประกอบ ผู้แปรรุติ ได้เสนอให้ผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน เดือนละ ๕๐๐ บาทนั้น กระผมขอกราบเรียนว่าเรื่องนี้เป็นความดำริของทางฝ่ายรัฐบาล คือกรมการปกครองอยู่แล้วนะครับ ดังปรากฏว่าทางกรมการปกครอง ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลจะได้เสนอมาดั่งนี้นะครับ ซึ่งยังไม่เป็นไปไม่ได้ เพราะว่ากฎหมายยังไม่เป็นกฎหมาย แต่ได้มีการดำริขึ้นไว้แล้ว กล่าวคือว่าอย่างนี้ ทางกรมการปกครองจะเสนอมาดั่งนี้ กำหนดเงินเดือน ๗๐๐ บาท มีทั้งสิ้นทั่วประเทศ ๕,๓๓๐ อัตรา ใช้เงิน ๔๔,๗๗๒,๐๐๐ บาท ผู้ใหญ่บ้านให้ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๕๐๐ บาท มีทั้งสิ้น ๔๔,๕๕๐ อัตรา เป็นเงินปีละ ๒๔๗,๒๕๐,๐๐๐ บาท แพทย์ประจำตำบลให้ได้เดือนละ ๓๕๐ บาท มีอัตราทั่วประเทศ ๕,๓๓๐ อัตรา เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒,๓๘๖,๐๐๐ บาท สารวัตรกำนันให้ได้ค่าตอบแทนเดือนละ ๓๕๐ บาท มีอัตราทั้งสิ้น ๑๐,๖๖๐ อัตรา เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๔,๗๗๒,๐๐๐ บาท ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเดือนละ ๒๕๐ บาท มีอัตราทั้งสิ้นทั่วประเทศ ๒๑๔,๕๕๐ อัตรา จะเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๕๔,๕๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายค่าตอบแทนแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล

สารวัตรกำนันและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทั้งสิ้น ๑,๐๖๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท เป็นอย่างนี้ครับ ตามนี้ก็จะเห็นได้ว่าความปรารถนาดีของท่านสมาชิกทั้งหลายในสภาฯ และของท่านผู้ปฏิบัติทั้งสองคือคุณสวัสดิ์ คำประกอบ กิติ และคุณองอาจ ตั้งสฤษดิ์ชัย แห่งจังหวัดนครราชสีมาที่ดี ที่ได้พากเพียรปฏิบัติเพื่อสนองความลำบากลำบนของท่าน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลนั้น ความประสงค์ของท่านคุณมันจะบรรลุผลอยู่แล้ว ซึ่งสภาฯ เราจะได้พิจารณากฎหมายฉบับนี้ต่อไปนะครับ อันนั้น -- เป็นเหตุผลประการแรก กระผมขอสรุปในประเด็นนี้ว่า ถ้าหากว่าจะยอมตามนี้ก็เป็นการันว่ากฎหมายขัดกัน เพราะมาตรา ๑๕ ได้บัญญัติไว้แล้วว่าจะต้องเป็นไปตามกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งมาตรานี้กรรมการไม่ได้แก้ไข ท่านสมาชิกไม่มีผู้ใดเลยที่จะขอแก้ไข ถ้าหากว่าไปบัญญัติไว้แล้วมันก็เป็นไปไม่ได้ จะบัญญัติไว้ในมาตรานี้ หรือบัญญัติไว้ในมาตราอื่น มันขัดกันครับท่านผู้เป็นประธาน นอกจากนั้นกระผมขอกราบเรียนเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือว่า การที่จะบัญญัติคำตอบแทนของท่าน ผู้ใหญ่บ้าน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้น ก็ดูเหมือนจะเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญนะครับ ตามมาตรา ๑๕๖ มันเป็นอย่างนั้น กระผมขอกราบเรียน แต่ทว่าเหตุผลประการแรกนั้นมีน้ำหนักมากครับ ในชั้นนี้กรรมการขอกราบเรียนชี้แจงต่อสภาฯ เพียงแค่นี้ นะครับกระผมขอขอบพระคุณครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (ประธานคณะกรรมการ) :
ท่านประธานที่เคารพ เกี่ยวกับร่างกฎหมายว่าด้วยเงินประจำตำแหน่งของท่าน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ดังที่ท่านกรรมการแล้วกล่าวถึงนี้นะครับ ทางกระทรวง

มหาดไทยส่งไปยัง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีสั่งเข้าคณะรัฐมนตรีเพื่อที่จะ
นำเข้าสู่สภานี้แล้ว ดังนั้นกระผมคิดว่าอัตราที่กรรมการการคลัง
ได้กล่าวถึงนั้น ท่านสมาชิกทั้งหลายท่านก็มีสิทธิที่จะแปรญัตติเพิ่มลด
อีกครั้งหนึ่ง กระผมคิดว่ารอไว้ตอนกฎหมายฉบับนั้น ซึ่งจะเข้าตามมา
โดยเร็ว กระผมขอเรียนต่อสภาด้วยครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นผมขอถามมติ
จากที่ประชุมนะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นไปตามที่คุณสวัสดิ์
แปรญัตติไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะ
คงไว้ตามร่างกรรมการการปกครองมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้
เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการการคลัง ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภา
อ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :
มาตรา ๕ มีการแก้ไข และมีผู้ขอสงวน

นายอารีย์ วีระพันธุ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม อารีย์ วีระพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่
พรรคประชาธิปัตย์ ขอกราบเรียนท่านประธานว่าตามที่กระผมขอ
แปรญัตติมาตรา ๕ ไว้ สำหรับมาตรา ๕ นี้เป็นมาตราที่กล่าวถึง
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน และในมาตราต่อไป
นั้นก็ถือเอาคุณสมบัตินี้เป็นคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำหนดไว้เช่นกัน

ตามร่างของกรรมาธิการได้ระบุไว้ว่า ราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน (๑) มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง กระผมได้เสนอขอแปรญัตติแก้ความเป็นว่า มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหาเรื่องอายุของผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนี้ กระผมก็คิดว่าเป็นปัญหาซึ่งสภาในหลายยุคหลายสมัย ก็ได้มีการอภิปรายวิพากษ์วิจารณ์แลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่อง ควรไม่ควรมามากมาย อย่างไรก็ตามก็ดีครับท่านประธานที่เคารพ การแลกเปลี่ยนความเห็นของสภาในหลายยุคหลายสมัยที่ผ่านมา นั้น เกี่ยวกับเรื่องอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งนี้ กับเรื่องอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในคราวนี้ ที่กระผมขอแปรญัตตินั้นเป็นคนละกรณีกันครับ ไม่เหมือนกัน กระผมจึงคิดว่าควรที่จะได้เอามากราบเรียนท่านประธานเพื่อขอให้สภานี้ได้โปรดวินิจฉัย การกำหนดอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งร่างของกรรมาธิการกำหนดไว้ ๒๐ ปีบริบูรณ์ กระผมขอลดลงมาเป็น ๑๘ ปีนั้น เนื่องจากกระผมเห็นว่านี่เป็นการเลือกตั้งในระดับผู้ใหญ่บ้าน และระดับกำนันเท่านั้นเอง ไม่ใช่ในระดับที่สูงกว่านั้นไป เหตุผลที่กระผมขอลดอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงมาเป็น ๑๘ ปีนั้น เนื่องดังต่อไปนี้ท่านประธานครับ กระผมเห็นว่าในภาวะของบ้านเมืองปัจจุบันนี้นั้น พลังของคนหนุ่มสาวเป็นพลังที่ควรจะได้รับการเอาใจใส่ และสนับสนุนให้เขาได้แสดงออกในทางที่เหมาะสมที่สุด อันนี้กระผมคิดว่าท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะเห็นด้วย อย่างไรก็ตามกระผมคาดคะเนว่าความรู้สึกของผู้ที่ไม่เห็นด้วยในการลดอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านจาก ๒๐ ปีมาเป็น ๑๘ ปีนั้น ก็คงจะเป็นเหตุผลธรรมดา

อันหนึ่ง คือยังคงคิดว่าบุคคลในวัยนี้ยังไม่พร้อมที่จะตัดสินใจ ยังไม่เป็นผู้ใหญ่พอในการที่จะใช้วิจารณญาณในการเลือก กระผมก็ขอกราบเรียน ย้ำว่า นี่เป็นเพียงการเลือกตั้งในระดับผู้ใหญ่มาก ระดับกำนัน กระผม เชื่อครับว่าคนหนุ่มคนสาวอายุ ๑๘ ปีนี้เขาทราบครับว่า ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ทำอะไร เลือกไปแล้วจะให้คนให้โทษแก่เขาอย่างไร เพราะมันเป็นสังคมเล็ก มันเป็นสังคมใกล้ชิด กระผมเชื่อครับท่านประธาน ครับว่า คนหนุ่มคนสาวอายุ ๑๘ ปีนี้เขาทราบแล้วครับว่า กำนันมีหน้าที่อะไร และเลือกกำนันอย่างไรถึงจะได้กำนันที่ดี เลือกบุคคล อย่างไม่ถึงจะได้กำนันที่ไม่เหมาะสม เพราะมันเป็นสังคมเล็ก เพราะฉะนั้นในเรื่องความเป็นห่วงของท่านที่มีความเห็นขัดแย้งนั้น เกรงว่าบุคคลอายุขนาดนี้จะขาดความรับผิดชอบในการเลือกตั้งนั้น กระผมไม่เห็นด้วย แต่อย่างไรก็ตามครับ มันมีตัวเลขซึ่งกระผมก็ ขอกราบเรียนอีกว่ามันน่าที่จะมาหักล้างกับความรู้สึกเป็นห่วงนั้นได้ กระผมขอถือเอาตัวเลขจากการคำนวณจากสมุดสถิติรายปีประเทศไทย บรรพ ๓๐ ปี ๒๕๑๕ ถึง ๒๕๑๖ จากการคำนวณหลังคาเรือนโดยเฉลี่ย นะครับ หมู่บ้านหนึ่ง ๆ นี้จะมี ๑๐๗ หลังคาเรือน เฉลี่ยว่าหลังคาเรือน ละ ๖ คน หมู่บ้านหนึ่งโดยเฉลี่ยจะมี ๖๔๒ คน ในจำนวน ๖๔๒ คนนี้ โดยประมาณเฉลี่ยสิทธิผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็จะมีประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ โดยคร่าว ๆ ประมาณ ๓๒๐ คน ท่านประธานที่เคารพครับ จากสถิติ ที่มาของแหล่งสถิติที่เดียวกันนั้น ปรากฏว่าคนหนุ่มคนสาวอายุ ๑๘ ปี ถึง ๒๐ ปีนะครับ มีจำนวนเพียงร้อยละ ๕.๖๖ เท่านั้นเอง ไม่ใช่ จำนวนที่มากมายอะไร พูดเสียง่าย ๆ ว่า ๖ เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ ๖ ท่านลองคิดดูครับว่าในจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านขนาดกลาง

การสมรสก็ควร ๑๓ ปีด้วยเอาอย่างใดอย่างหนึ่งให้มันสอดคล้องต้องกัน
กระผมฝากข้อสังเกตไว้อย่างนี้

ในประเด็นที่ ๒ ในเรื่องสินสอด มาตรา ๑๔๓๖ ของ
บรรพ ๕ เดิม ให้ระบุเรื่องสินสอดไว้ว่า "สินสอดคือทรัพย์สินที่ฝ่ายชาย
ให้แก่บิดามารดาคือผู้ปกครองของฝ่ายหญิงเพื่อเป็นการตอบแทนการที่หญิง
ยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรส ชายเรียกคืนได้" แต่ในบรรพ ๕ ที่ได้ชำระ
สะสางใหม่นี้ไม่มีบัญญัติในเรื่องสินสอดไว้เลย ท่านประธานครับ ปัญหา
มันจะเกิดขึ้นว่าก่อนอื่นประเพณีไทยเรานั้นเรามีการให้สินสอดกันถึง ๙๐
เปอร์เซ็นต์ในการสมรสกัน ที่นี้ปัญหามันจะเกิดขึ้นในกรณีที่ว่า ถ้ามีการ
ผิดสัญญาหมั้น ไม่มีการสมรสกัน แล้วสินสอดที่ฝ่ายชายมอบให้ไปนั้น
จะเรียกคืนได้อย่างไรครับจะเรียกคืนฐานลามิควรได้ตามมาตรา ๕๐๖
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อย่างนั้นหรือ ถ้าเรียกตามมาตรา
๕๐๖ ฐานลามิควรได้แล้ว มันมีปัญหาอยู่ว่า ถ้าฝ่ายชายเป็นฝ่ายผิด
สัญญาหมั้น ฝ่ายหญิงก็จะอ้างได้ว่าในเรื่องลามิควรได้นั้น ต้องเรียก
คืนได้ในฐานที่ว่าไม่มีมูลเหตุจะอ้างกฎหมายได้ แต่ในกรณีถ้าฝ่ายชาย
เป็นฝ่ายผิดสัญญาหมั้นแล้ว กระผมว่าฝ่ายหญิงมีมูลเหตุที่จะอ้างกฎหมาย
ได้ว่าเรียกคืนไม่ได้ แต่ร่างของกฎหมายบรรพ ๕ เดิม มาตรา ๑๔๓๖
เดิมนั้น เขาระบุไว้เลยว่า ถ้าไม่มีการสมรส ชายเรียกสินสอดคืนได้
ระบุไว้อย่างนี้ กระผมว่าอันนี้มันก็รู้สึกว่าเป็นธรรมพอสมควร
ท่านประธานครับ ยิ่งไปกว่านั้นในมาตรา ๑๔๔๗ วรรคสุดท้ายในเรื่อง
การผิดสัญญาหมั้น กฎหมายเดิมระบุไว้ว่า ถ้ามีการผิดสัญญาหมั้นละก็
ให้มีการฟ้องกันได้ภายในกำหนด ๖ เดือน แต่กฎหมายใหม่นี้ ไม่มีครับ
ไม่มีระบุไว้ บอกให้ฟ้องได้แต่นับแต่เมื่อไรก็ไม่รู้ จะไปถือตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๙ ที่ว่าอายุความให้เริ่มนับตั้งแต่

วันแรกที่สามารถจะใช้บังคับสิทธิที่เรียกร้องได้อย่างนั้นหรือ ทำไมไม่
ระบุไว้ให้ชัดอย่างเดิมไปตัดออกทำไม ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผมฝากข้อสังเกตไว้อย่างนี้ ยังมีอีกประการหนึ่งในเรื่องภูมิลาเนา
เมื่อเข้านี้กระผมไม่มีโอกาสได้อภิปราย กระผมอยากจะกราบเรียนว่า
ในมาตรา ๕๐ ซึ่งได้ถูกยกเลิกไปนั้น ของเดิมได้ระบุไว้ว่า "ถ้าหญิง
มีสามีให้ถือภูมิลาเนาของสามี" กระผมเห็นว่าเรื่องนี้สมควรจะมีบังคับ
ไว้ ด้วยประการอย่างนี้ครับ คือว่าถ้าสามีมีภูมิลาเนาอยู่กรุงเทพฯ
สมมติว่าอย่างนั้น แล้วภรรยาที่มีภูมิลาเนาอยู่เชียงใหม่ กฎหมายใหม่
ให้ยกเลิกแล้วว่า ภรรยาไม่ต้องถือภูมิลาเนาของสามี เมื่อเป็นเช่นนั้น
เมื่อทำการสมรสกัน ฝ่ายหญิงก็จะบอกว่าฉันจะอยู่เชียงใหม่เช่นเดิม
ส่วนฝ่ายชายบอกจะอยู่กรุงเทพฯ ที่นี้ปัญหามันเกิดขึ้นในมาตรา ๑๕๑๗
(๔) ของร่างใหม่ หรือมาตรา ๑๕๐๐ (๓) ของบรรพ ๕ เดิม ได้
ระบุไว้ว่า "ถ้าสามีหรือภรรยาทั้งร่างเกินหนึ่งปีขึ้นไป อีกฝ่ายหนึ่ง
ฟ้องหย่าได้" เมื่อกฎหมายใหม่ไม่บังคับว่าภรรยาต้องถือภูมิลาเนาของ
สามีแล้ว ต่างฝ่ายต่างจะถือภูมิลาเนาของตัวเองไม่อยู่ด้วยกัน กระผมเกรง
ว่าจะทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเอาเหตุเรื่องนี้มาฟ้องหย่า แล้วคดีนี้มันจะ
รกรงรคศาลกระผมก็ขอฝากข้อสังเกตต่อท่านประธานไว้เพียงเท่านี้
ขอขอบพระคุณครับ

นายญาติ ไหวดี (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ญาติ ไหวดี ผู้แทนจังหวัดสุรินทร์ พรรคสังคมก้าวหน้า ตาม
หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ฉบับนี้ กระผมก็เห็นชอบด้วยเพราะคล้องจองกับรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๘ แต่กระผมมาสงสัยตามร่างมาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่า
ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ อนุมาตรา หลายอย่างหลายประการเหตุฟ้องหย่าที่

ร่างขึ้นนี่ จะเป็นเหตุทำให้มีการหย่าร้างกันมากขึ้นเหมือนกับดารา ภาพยนตร์ในอเมริกาอย่างนั้น หย่าวันนี้ก็แต่งพรุ่งนี้ กระผมวิตกอันนี้ อย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่งนั้น โดยเฉพาะมาตรา ๑๕๑๓ (๑๐) ได้ ร่างไว้ว่า "สามีหรือภริยามีสภาพร่างกาย ทำให้สามีหรือภริยานั้น ไม่อาจร่วมประเวณีได้ตลอดกาล อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้" ตามเว็ดดิง ที่บัญญัติไว้นี้ คล้าย ๆ กับว่าแหมเมืองไทยเรานะต้องร่วมประเวณี ทุกเวลาเลยแม้แต่เวลากินข้าว เพราะฉะนั้นกระผมรู้สึกกระดาก ๆ อย่างไม่รู้ ซึ่งต่างประเทศอาจจะหวั่นเราจะได้ เรื่องนี้กระผมว่าไม่ควร จะมีการร่างหรือบัญญัติไว้อย่างนี้ เพราะมันเป็นคล้าย ๆ กับว่าคนไทย เรานะหมกมุ่นในเรื่องประเวณีมากจนเกินไปจนมีข้อบัญญัติไว้อย่างนี้ ซึ่งกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับเดิมก็ไม่มีอย่างนี้ เพียงแต่เหตุไม่ สามารถร่วมประเวณีได้และก็ให้หย่าร้างกันได้มันเกินไปสักหน่อย นี่ เรียกว่าเป็นเหตุหนึ่ง แต่ในการที่จะแต่งงานกันนั้นไม่ใช่ว่าแต่งงาน เพื่อจะร่วมประเวณีกัน อาจจะแต่งงานเพื่อเห็นอกเห็นใจกันอย่างกรณี ที่วีรบุรุษกล้าหาญที่ออกข่าวหนังสือพิมพ์เมื่อเข้านี้ มีครูสตรีอยากแต่งงาน ด้วยอะไรเช่นนี้ ซึ่งไม่ได้มองเห็นในเรื่องเกี่ยวกับเรื่องร่วมประเวณี เลย มองเห็นในฐานะที่แต่งงานเพื่อความรักเพื่อความรักชอบพอกันเห็นอก เห็นใจกันเท่านั้น กระผมเองก็แต่งงานมาตั้ง ๓๖ ปีแล้ว ไม่ได้คิดถึง ใจเรื่องอย่างนี้ กระผมคิดอย่างเดียวว่าเมียนะคือเป็นทั้งแม่ เป็นทั้ง พี่สาว เป็นทั้งน้องสาว เป็นทั้งเพื่อนและเป็นทั้งเมีย ครอบครัวกระผม จึงอยู่เป็นสุขตลอดมาโดยไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่เคยคิดจะ หย่ากันอะไรกัน เราขยอ่งนับถือกันอย่างนี้ เพราะฉะนั้นการที่ยกร่าง ในข้อ ๑๐ ขึ้นใหม่กระผมจึงไม่เห็นชอบด้วย ถ้าตัดได้ก็ตัดไปครับ มัน ขาดหน้าเหลือเกิน เพราะถ้าร่วมประเวณีกันไม่ได้ทุกเวลาแล้ว อาจ ฟ้องหย่ากันได้มันขาดหน้ามาก ผมจึงขออภิปรายเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณ มากครับ

นายสุกิจ ศรีสาคร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานสภา
ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม สุกิจ ศรีสาคร ส.ส.
ศรีสะเกษ พรรคชาติไทย ตามกฎหมายที่เสนอมานี้ ในหลักการกระผม
ก็เห็นด้วย แต่กระผมมีความเป็นห่วงหลายอย่างหลายประการคือ อย่าง
ที่ท่านโทษกระผมก็ต้องขออ้างข้อหนึ่งอย่างที่คุณญาติได้อภิปรายเมื่อคืน
กระผมคิดไปตรงกันข้ามอยู่อย่างหนึ่ง แต่มันจะสรุปคล้าย ๆ กัน คือ
กระผมเกรงว่าต่อไปนี้ใครรับผู้ขายนี้จะไม่ยอมจดทะเบียนสมรส เพราะ
มันฟ้องหย่ากันง่ายเหลือเกิน เพราะว่าผู้ขายนี้ใครรับจะว่าดีก็ดีครับ จิตใจ
ส่วนมากดีครับ และก็ไม่ค่อยจะมีใครคิดนอกใจภรรยา แต่บางทีมันก็
เพลอนอกตัวไปบ้างตามสมควร เพราะฉะนั้นกฎหมายจะเขียนไว้ถ้า
หากว่าจะไปสมสู่ใครหมกมุ่นจับได้ฟ้องหย่าเลย กระผมว่าผู้ขายมันจะ
เป็นหม้ายกันมากเกินไปแล้วครับ ก็อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแห่ง
เพชรบุรีว่านั่น เพราะฉะนั้นปัญหาในกฎหมายเขียนไปนี้ กระผมก็ฝาก
คณะกรรมการกิจการนี้จะได้พิจารณาว่าเราจะเขียนอย่างไร อย่าให้มัน
ตายตัวจนเกินไป กระผมกลัวผู้ขายเป็นหม้ายครับ และโดยมากที่ท่าน
สมาชิกผู้มีเกียรติเป็นห่วง เป็นห่วงว่าหมกมุ่นผู้ขายนี้มากดขี่ผู้หญิงอย่าง
ที่อภิปรายเมื่อเข้านี้ กระผมว่าไม่จริงหรอกครับ เดียวนี้ไม่มีการกดขี่กัน
แล้วก็ผู้ขายนี้ใครรับโดยมากก็ให้เกียรติผู้หญิงให้อ่านาสติขี้อ่อน และ
ก็ให้ความเมตตาผู้หญิง ท่านประธานสภาที่เคารพท่านจะไม่เคยเห็นว่า
ผู้ขายนี้ใครรับชอบเลี้ยงเปิดเลี้ยงหมูเลยครับ แต่ผู้หญิงชอบรับเลี้ยงเปิด
เลี้ยงหมูนี้ครับ ผู้ขายไม่มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นครับ เพราะฉะนั้น
ในการให้สิทธิสภาพสตรีนี้ ถ้าจะให้ไปไม่มีขอบเขต กระผมว่าบางที
ท่านสภาพสตรีนี้อาจจะเสียใจไปบางครั้งบางคราว เพราะว่าเปิด
ช่องว่างฟ้องหย่ากันง่ายเกินไป มันก็มีพ่อหม้ายแม่หม้ายมากขึ้นไป

กฎหมายถ้าจะบังคับกันแน่นนอนไปที่เดียวอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
แห่งจังหวัดเพชรบุรีนั้น กระผมเห็นด้วยครับ แล้วเราไม่มั่นใจว่าไอ้ที่
จะไปผลิตผลาตไปชั่วครึ่งชั่วคราวนี้จะถือว่าเป็นกรณีที่ผลิตผลาตถึงจะหย่า
กันได้ ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมก็คิดว่าในปัจจุบันนี้ทั้งที่ว่า ส.ส.
หญิงหลายท่านก็บอกว่า ผู้ชายดี ๆ ทั้งนั้นในสภานี้ กระผมก็แหมมัน
รับปากอย่างอ้อมอ้อมเต็มที แม้แต่ตัวกระผมเองด้วย เพราะว่า
ชนบชรรณนิยมประเพณีของไทยนั้นเราจะอ่านนวนิยายต่าง ๆ ท่าน
จะเห็นไหมครับในนวนิยายต่าง ๆ ตั้งแต่โบราณกาลมา กระผมยังไม่
เคยเห็นเลยครับว่าพระเอกนี้ครับมีภรรยาคนเดียวสักเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะ
จะสั่งชกทองหรือว่าชกช้างชกแผนหรืออะไรต่ออะไรมันมีการเปลอตัวกัน
แต่ถ้าหากว่าถ้าจะให้อ่านนางที่จะไม่ให้ภัยกัน ให้อ่านนางกันมากมาย
เกินไปมันก็จะเกิดการแตกแยกกันในครอบครัว นี่กระผมเป็นห่วง
กระผมไม่ต้องการละครับที่จะให้ใครมาชมว่าดีอย่างนั้นดีอย่างนี้ ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผมว่านี่ ๆ อยู่ฟังกันอยู่ที่นี่ก็มีคนสะดุ้งเฮือกอยู่
หลายคนครับ ถ้าเราจะไม่ดีถึงขนาดที่ท่านว่านี้ แหมถ้าว่าเราดีเรา
ก็อายเหมือนกัน เพราะฉะนั้นกฎหมายที่จะเขียนนี้ครับ ถ้าหากจะให้
อ่านาสลิตีผู้หญิงมากเกินไปกระผมให้อ่านาสครับ แต่ว่าให้ลิตีไม่ว่า
หรือครับแต่ว่าตามกฎหมายที่เขียนไว้นี้อยากจะให้ท่านนี้ได้ใช้พิจารณา
ไตร่ตรอง ถึงแม้กฎหมายจะเปิดโอกาสให้ท่านใช้ลิตีได้ตามที่กระผม
กราบเรียนท่าน ส.ส. หญิงทุกท่านครับ ประชาชนคนไทยบางครั้งผู้หญิง
ส่วนมากไม่ได้มีความรู้ ไม่ได้มีการศึกษาในระดับที่ ส.ส. หญิงที่มานั่ง
อยู่ในรัฐสภาแห่งนี้ ส่วนมากนั้นก็เป็นผู้เดินตามหลังผู้ชาย พุดกันตรงไป
ตรงมา ผู้หญิงอยู่บ้าน ผู้ชายทำงานอย่างนี้เป็นส่วนมาก เราอย่าไป
เถียงข้อเท็จจริง เป็นอย่างนี้กันจริง ๆ แต่ถ้าจะให้ลิตีเราก็คควรให้

กระผมก็จะยกมือให้ท่านในการที่จะออกกฎหมายฉบับนี้ แต่กระผมใคร่
ฝากคณะกรรมการธิการ ถ้อยคำที่จะเขียนนะครับ อย่าได้ไปผูกมัดจนเกินไป
คือในการถ้าเราไม่ผูกมัดเกินไป เราจะได้ให้ผู้หญิงนี้ใช้การไตร่ตรอง
ใช้ความสุ่มรอบคอบ แล้วก็อยากจะให้มีคู่ชีวิตเมียกันอยู่ชั่วกาลนาน
ถ้ามาเปิดโอกาสให้มีการฟ้องหย่ากันได้ง่าย กระผมก็เป็นห่วงครับ
คดีจะรกรงรกรศาล ประเดี๋ยวฟ้องกัน ฟ้องกัน ๓ วันอีก ๒ วันไปขอตี
กันแล้ว ท่านประธานสภาที่เคารพ แม้แต่ในบนโรงพัก กระผมก็เห็นมี
ตั้งหลายเรื่องหลายราว ภรรยาไปแจ้งจับตัว พอเขาเข้าห้องขังจริง ๆ
ครับไปหานายตำรวจบอกว่าขอถอนแจ้งความ อย่างนี้มีเยอะครับ เช่น
เดี๋ยวกันถ้าหากว่าถ้าท่านสภาพสตรีจะใช้สิทธิของท่านเกินไป กระผมก็
เกรงว่าคดีนี้จะรกรงรศาล แต่ว่าอย่างไรก็ตามยังขอยืนยันอยู่ว่า
เห็นด้วยในกฎหมายฉบับนี้ ท่าน ส.ส. หญิงอย่าเพิ่งว่ากระผมเลยครับ
แต่ว่ากระผมขอฝากความคิดเห็นไว้ ฝากความคิดเห็นกับตัวท่าน และ
ฝากความคิดเห็นกับคณะกรรมการได้โปรดพิจารณาถ้อยคำให้มัน
สละสลวย อย่าให้มันผูกมัด อย่าให้มันอะไรจนเกินไป เพื่อกระผม
ต้องการให้ประชาชนในประเทศไทยหรือท่าน ส.ส. นี้จะได้เป็นคู่ชี
วตัวเมียกันอยู่นานแสนนาน จะได้ไม่หย่าร้างกันบ่อยเกินสมควรเหมือน
กับฮอลลีวูดอย่างที่ ขอประทานโทษ ส.ส. ญาติ ไหวดี นั้นได้อภิปราย
มาแล้วครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
ยุติธรรม) : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงกระผมไม่ได้มีส่วนใน
การร่างกฎหมายฉบับนี้ แต่ว่าในฐานะที่อยู่ในกระทรวงยุติธรรมด้วย
กระผมได้มีส่วนในการทบทวนในระยะก่อนที่จะมีการเสนอกฎหมายฉบับนี้
กระผมขอชี้แจงถ้อยคำที่สงสัยซึ่งกระผมเองก็ได้เคยสงสัยเหมือนอย่าง

ที่ท่านสงสัยมาก่อนคือคำว่า "สมสู่" ซึ่งตามที่ท่านสมาชิกได้ตีความไปนั้น กระทบเองก็เคยคิดอย่างนั้น "แต่ถ้าเมื่อไปเปิดพจนานุกรม คำว่า "สมสู่" พจนานุกรมเขาบอกว่า หมายความว่า "อยู่ร่วมกันฉันผัวเมีย" เพราะฉะนั้น ตัวอย่างที่ท่านสมาชิกสมมุติขึ้นมานั้น ไม่เข้าลักษณะในความหมายโดยนัยของถ้อยคำตามพจนานุกรมนี้นี้ ประการแรก

ประการที่ ๒ ที่ท่านสมาชิกกรุงเทพฯ คุณพิภาพ ขอ ประทานโทษที่เอ่ยนามระบุสงสัยว่า ทำไมหมั้นอายุ ๑๗ ปี ทำไม แต่งงานอายุ ๑๘ ปี เหตุผลที่คณะกรรมการเขาอธิบายนั้นก็คือการแต่งงานนั้นเท่ากับบรรลุนิติภาวะ ต้องมีหน้าที่จัดการทรัพย์สินด้วย ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ไม่ได้หมายความว่าถ้าอายุ ๑๘ ปี แล้วหมั้นไม่ได้ ไม่ได้บังคับว่าต้องอายุ ๑๗ ปี เท่านั้นถึงจะหมั้นได้ จะหมั้นตอนอายุ ๒๐ ปี อายุ ๒๕ ปี หรืออายุ ๓๐ ปี ก็ไม่มีใครว่า เพียงแต่กำหนดอายุขั้นต่ำไว้เท่านั้นเองครับว่าไม่น้อยกว่า ๑๗ ปี ข้อสงสัยเรื่องอายุความว่า ถ้าผิดสัญญาหมั้น เดิมเขียนอายุความไว้ ๖ เดือน แต่ทำไมไม่เขียนเอาไว้ กระทบผมเข้าใจว่าเพื่อนสมาชิกอาจจะไม่ได้อ่านข้อความตอนท้ายของมาตรา ๑๔๔๗ เดิมที่เดิยวั้น กฎหมายเขียนไว้ในมาตรานั้นโดยเฉพาะ แต่ว่าร่างใหม่นี้ได้ขมวดไว้ในตอนท้ายของหมวด ๑ การหมั้นว่า สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามความในหมวดนี้ ให้มีอายุความ ๖ เดือน เรื่องสินสอดนั้นกระทบเองก็ตั้งใจ "สินสอด" ว่ามันเป็นถ้อยคำของเก่า ซึ่งอยากจะให้คงอยู่ แต่ว่าสมาชิกผู้ร่างกฎหมายเขามีเหตุผลชี้แจงในตอนทบทวนซึ่งน่าฟังเหมือนกันว่า เสมือนหนึ่งผู้หญิงเป็นสินค้า เพราะคำว่า "สินสอด" ในกฎหมายที่ระบุไว้นั้น หมายถึงทรัพย์สินที่ฝ่ายชายให้แก่ฝ่ายหญิงเป็นค่าตอบแทนในการที่หญิงยอมสมรสกับชาย ส่วนข้อที่ท่านสมาชิกจากจังหวัดสุรินทร์ขอประทานโทษ

คุณญาติ ไหวดี ได้พูดถึงและมีความวิตกกังวลว่า ต่อไปนี้จะมีการหย่ากันมากมายนั้น ขอเรียนว่าความจริงถ้อยคำที่ท่านสมาชิกจากจังหวัดสุรินทร์ได้พูดถึงนั้น เป็นถ้อยคำของเดิมครับ ไม่ได้มีการแก้ไขใหม่ ข้อความที่เป็นเหตุหย่าซึ่งได้มีการเพิ่มเติมใหม่นี้มีอันเดียวเท่านั้น คือใน (๑) เรื่องการสมสู่เท่านั้นเองครับ นอกนั้นเป็นของเก่า ความจริงสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงสิทธิเท่านั้นเอง ไม่ใช่ตามลักษณะอย่างนั้นแล้ว จะต้องหย่าทุกรายหาได้ กระผมเข้าใจว่าที่ท่านสมาชิกสงสัยก็คงจะมีเพียงเท่านั้นครับ

พลโท กานต์ รัตนวรหะ (จันทบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลโท กานต์ รัตนวรหะ ผู้แทนจากจังหวัดจันทบุรี การที่รัฐบาลได้เสนอกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ มาเนี้ โดยหลักการแล้วกระผมเห็นด้วย แต่เมื่อได้ฟังท่านรัฐมนตรีได้ชี้แจงคำว่า "สมสู่" กระผมก็ใคร่จะขอพูดสักเล็กน้อย การสมสู่นี้โดยความหมายพจนานุกรม อาจจะเป็นอย่างท่านรัฐมนตรีว่า แต่โดยความเข้าใจของคนทั่วไปแล้วก็ย่อมหมายถึงการร่วมประเวณี อย่างไรก็ตามถ้าหากเป็นไปตามที่ท่านรัฐมนตรีว่า คือหมายความว่า การสมสู่นี้ต้องหมายความว่า อยู่กินกันฉันผัวเมีย ถ้าอย่างนั้นกระผมคิดว่ายิ่งเป็นคนไทยคือว่าทำให้ผู้หญิงเสียเปรียบมากขึ้น เพราะว่าอย่างไรผู้ชายก็ต้องแก้ตัวแน่ว่าฉันไม่ได้สมสู่เป็นเพียงไปร่วมประเวณีเฉย ๆ มันจะกลายเป็นอย่างนั้นไป แล้วกระผมใคร่ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า น่าจะเขียนให้ชัดเจนลงไปกว่านี้ เพราะว่าทุกคนคงไม่ไปเปิดพจนานุกรมดู คงจะเข้าใจตามความเข้าใจของตัวเอง เพราะฉะนั้นกระผมใคร่ตั้งข้อสังเกตแก่คณะกรรมการไว้ว่า น่าจะเขียนให้ชัดเจน เพียงแต่ว่าเรื่องการสมสู่นี้โดยมากเข้าใจว่าจะต้องไปเป็นผัวเป็นเมียมีเมียน้อยอะไรทำนองนั้น ไม่มีใคร

คิดว่าการไปสมสู่หรือการไปร่วมประเวณีนี้ อาจจะไปร่วมประเวณีกับ
ผู้หญิงคนชั่วก็ได้ ซึ่งกรณีนี้อาจจะติดโรคดองมแมจนกระทั่งเป็นที่น่า
รังเกียจของภรรยา เพราะฉะนั้นกระผมจึงใคร่ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า
การสมสู่นั้นโดยความเข้าใจของคนทั่วไปแล้ว ย่อมหมายความว่าถึงการ
ไปร่วมประเวณี ไม่ได้หมายความว่าท่านรัฐมนตรีชี้แจง เพราะว่า
คงจะไม่มีใครเป็นผู้ที่ไปเปิดปทานุกรมเป็นแน่ กระผมใคร่ตั้งข้อสังเกต
ไว้ว่า น่าจะเขียนให้ชัดเจนลงไปว่า ได้ไปร่วมประเวณีหรือสมสู่ก็แล้ว
แต่เถอะ จนกระทั่งเป็นปฏิปักษ์ต่อการเป็นสามีภรรยา กัน ถ้าเช่นนั้น
ละก็ย่อมจะเข้าใจได้โดยกว้างขวาง เช่นไปมีเมียนอกก็เป็นปฏิปักษ์
ต่อการเป็นสามีภรรยา ไปเที่ยวผู้หญิงคนชั่วจนกระทั่งมีโรคมีภัยติดตัว
มาซึ่งเป็นอันตรายต่อภรรยา ก็เป็นปฏิปักษ์ต่อการเป็นสามีภรรยา
กระผมขอตั้งข้อสังเกตไว้เท่านี้ขอขอบคุณครับ

นายมานะ พินยากรณ์ (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม มานะ พินยากรณ์ ส.ส. จังหวัดสุรินทร์ พรรคกิจสังคม
กระผมคิดว่าคงไม่มีปัญหาอะไรที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะผ่านสภาไป
ด้วยความง่ายดาย แต่กระผมใคร่จะตั้งเป็นข้อสังเกตว่าในการเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมขอยกย่องในการที่ท่านได้ให้หลักการ
บอกไว้อย่างกว้างขวาง ท่านให้หลักการว่า เพื่อจะปรับปรุงบทบัญญัติ
บรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทำให้มีการยึดหยุ่นใน
การที่จะแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ได้เป็นอย่างดี
แต่เมื่อกระผมได้ดูเหตุผลแล้ว กระผมอยากจะขอเรียนว่าเหตุผลนี้จะ
แคบไปเหตุผลตามที่ท่านให้ไว้ก็เพื่อจะแก้เพื่ออนาคตให้เป็นไปตาม
รัฐธรรมนูญเท่านั้นกระผมว่าแคบไป เพราะบทบัญญัติหลายบทที่ท่านแก้

ไม่เพียงแต่จะไม่อนุวัตตามรัฐธรรมนูญ ท่านกลับแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ตรงกันข้ามกับรัฐธรรมนูญเสียอีก ดังกระผมจะใคร่กราบเรียนต่อไปนี้

ในมาตรา ๑๕๓๕ ท่านบอกว่า "การหมั้นจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ท่านบอกว่าอย่างนี้ ท่านคงจะคิดว่าโดยวิธีนี้เป็นการให้สิทธิแก่สตรีที่จะเทียบเท่ากับผู้ชาย กระผมขอกราบเรียนว่าหาเป็นเช่นนั้นไม่ กลับเป็นไปในทางด้านตรงกันข้ามตามกฎหมายเก่าผู้หญิงมีสิทธิที่จะหมั้นได้เมื่ออายุ ๑๕ ปี ถ้ากระผมจำไม่ผิดอันนี้เป็นสิทธิของผู้หญิงครับ จะหมั้นเมื่ออายุ ๑๕ ปี ผู้หญิงไม่ยอมจะรับหมั้นไม่จำเป็นจะต้องหมั้น ผู้หญิงจะแต่งงานเมื่ออายุ ๑๕ ปีเป็นสิทธิของผู้หญิงครับที่จะแต่งงานเมื่ออายุ ๑๕ ปี เมื่อได้รับความยินยอมของผู้ปกครอง ไม่ใช่หน้าที่ของผู้หญิงที่จะแต่งงาน เวลานี้เราเปลี่ยนมาบอกว่าผู้หญิงจะหมั้นได้เมื่ออายุ ๑๗ ปี เพื่อจะให้เท่าเทียมกับผู้ชาย ถ้าหากท่านจะบอกว่าเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อความเหมาะสมกระผมจะไม่เถียงท่าน แต่ถ้าท่านบอกว่าเพื่อจะอนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กระผมว่าท่านเดินทางตรงกันข้ามกับรัฐธรรมนูญ กระผมว่าอย่างนั้นครับ เพราะสิทธิของสตรีนี้อย่าลืมว่าแต่ก่อนนี้พออายุ ๑๕ ปี เขาอยากจะหมั้นเขาอยากจะแต่งงาน เพราะว่าถ้าอยู่ถึง ๑๗ ปี เขาจะพลาดโอกาสอันงามครับ เวลานี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายก็คงจะทราบว่า หญิงซึ่งเราเรียกว่าสาวทันทักมีอยู่แยะ การที่เราร่างกฎหมายเช่นนี้ไปเป็นการจำกัดสิทธิของผู้หญิงนะครับไม่ใช่ให้เท่าเทียมกับผู้ชายเพราะกฎหมายเดิมโดยเฉพาะมาตรานี้ผู้หญิงมีสิทธิมากกว่าผู้ชายอยู่แล้วครับ

แล้วสำหรับอีกข้อหนึ่ง ซึ่งกระผมใคร่จะกราบเรียนท่าน ประธานสภาก็คือว่าเหตุแห่งการหย่า สำหรับมาตรา ๑๕๑๗ ใน (๑)

ทำอะไรก็ย่อมจะเป็นประโยชน์ ในการที่เขาคัดเลือกเอา
 ตัวแทนที่ดีที่สุด เพราะฉะนั้นการที่เราจะให้สิทธิบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ
 โดยสมบูรณ์แล้ว มีสิทธิที่จะมาพิจารณาเลือกตั้งหัวหน้าของเขา กระผม
 ก็คิดว่าจะเป็นการดีที่สุด อาจจะมีข้อสงสัยอยู่ว่าถ้าหากมีการให้โอกาส
 กับผู้บรรลุนิติภาวะภายหลังจากวันที่ ๑ มกราคม นั้น จะทำให้เป็นการ
 ยุ่งยากในการทำบัญชีใช้สิทธิ กระผมอยากจะกราบเรียนว่าในสังคม
 หมู่บ้านที่เขาจะมาเลือกผู้ใหญ่บ้านของเขานั้นนะครับ มีจำนวนไม่
 มากมายเท่าไรหรอกครับพอที่จะทำบัญชีกันได้ แล้วคนในหมู่บ้านนั้น
 ก็รู้กันว่าใครบรรลุนิติภาวะแล้ว มีสิทธิที่จะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
 ผู้ใหญ่บ้าน สิทธิในการที่บุคคลผู้บรรลุนิติภาวะทุกคนสามารถที่จะมา
 ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านของเขาได้นั้น เป็นสิทธิที่เท่าเทียมกัน
 เป็นสิทธิมาตรฐาน ที่ผู้บรรลุนิติภาวะทุกคนมีสิทธิที่จะมาพิจารณาได้
 การที่กรรมการมาตัดให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะในภายหลังจากวันที่
 ๑ มกราคม ไม่มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านนั้น จึงเป็นการตัดสิทธิ
 โดยไม่มีเหตุไม่มีผล เมื่อเราจะให้สิทธิแล้ว ก็ควรจะให้กันโดยมี
 มาตรฐานครับ กระผมขอกราบเรียน และก็หวังว่าท่านกรรมการ
 คงจะใจกว้าง เปิดโอกาสให้บุคคลมีสิทธิในการที่เขาบรรลุนิติภาวะ
 แล้วจะได้ใช้สิทธิของเขา กระผมเองนั้นเมื่อสมัยที่อายุ ๒๐ ปีใหม่ ๆ
 ก็มีความตื่นเต้นมากครับที่จะได้มีโอกาสเลือกตั้งผู้แทนราษฎร แต่
 กระผมเองนั้นก็เกิดหลังจากวันที่ ๑ มกราคม ทำให้กระผมไม่มีสิทธิ
 เสียสิทธิไปครับ กว่าจะได้เลือกตั้งก็ต้องรอกันใหม่แล้วก็ยังเอือมถ้าหาก
 ไม่มีการเลือกตั้งก็รอไปโดยไม่มีกำหนด การที่เราให้สิทธิเขาเพื่อ
 ตัดสินใจนี้ กระผมคิดว่าเป็นการเริ่มต้นระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

ที่ควร กระผมขอขอบคุณมาก และหวังว่าท่านกรรมการคงจะเห็นด้วยกับกระผมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือคุณปิยะพันธุ์ จะให้กลับไปร่างเดิมใช้ไหมครับ

นายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ (ศรีสะเกษ) : ครับ กลับตามร่างเดิมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมการ คุณไชยวัฒน์ เชิญครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนจังหวัดเพชรบูรณ์ กรรมการครับ กระผมได้ฟังความคิดเห็นของท่านผู้แปรญัตติหลายท่านในเรื่องอายุของผู้เลือกตั้งว่าควรจะมีอายุ ๑๘ ปีนั้น กระผมเห็นด้วย และในร่างของกระผมฉบับหนึ่งคือร่างกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ที่ได้ขอแก้ไขนั้น กระผมก็ได้ร่างไว้ในลักษณะคล้ายคลึงกัน คือผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นกำหนดอายุไว้ ๑๘ ปี และในมาตราต่อมาว่าด้วยผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งนั้น กระผมเสนออายุ ๓๐ ปี ซึ่งจะได้พูดกันในภายหลัง แต่กระผมอยากจะกราบเรียนครับว่าสภาแห่งนี้ได้มีมติลงคะแนนเสียงไปแล้วว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นกำหนดอายุ ๓๐ ปี ทั้งนี้ผู้ลงคะแนนเห็นด้วยกับอายุ ๑๘ ปีเพียงจำนวนไม่กี่เสียง แม้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่แปรญัตติไว้เป็นอย่างอื่น ขอประทานโทษที่ต้องกล่าวนามเพื่อให้ทราบคือคุณสมาน ชมพูเทพ ได้ขอแปรญัตติว่า "อายุ ๑๘ ปี และบรรลุนิติภาวะ" นั้น เหตุที่มีสมาชิกลงคะแนนเสียงน้อยเป็นพิเศษ กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานครับว่า ไม่ใช่สภานี้จะไม่ใจกว้าง ไม่ใช่สภาผู้แทนราษฎรนี้จะมองายที่จะยกให้เฉพาะผู้ที่มีอายุสูงมีสิทธิเลือกตั้งเท่านั้น แต่กระผมอยากจะกราบเรียนครับว่าพลั้งหนุ่มสาว

นั้นเป็นพลังสำคัญที่ผมเห็นด้วย และผมคิดว่าจะไม่ใช้เวลา
 มากนักในการชี้แจงความเห็นด้วยของผม แต่ผมอยากจะ
 กราบเรียนท่านประธานครับว่า เพื่อนสมาชิกหลายคนที่ไม่ยกมือลง
 คะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปีเป็นผู้เลือกตั้ง ด้วยเหตุผล
 เพียงสั้น ๆ เพียงเล็กน้อยซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้อภิปรายนั้นลง
 ไปเมื่อครู่นี้ ท่านก็คงจะได้ทราบ ถ้าท่านจะได้กรุณาหยิบกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันนี้ ซึ่งเขียนไว้ในมาตรา
 ๒๔ ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง ได้แก่สิทธิในการเลือกตั้ง สิทธิ
 การสมัครรับเลือกตั้ง สิทธิการแสดงประชามติ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติ
 แห่งรัฐธรรมนูญ ผมจึงจำเป็นต้องกราบเรียนในข้อกฎหมายว่าที่
 สถานีลงคะแนนเสียงไม่เห็นด้วยนั้น ผมเชื่อว่าท่านสมาชิกส่วนใหญ่
 ที่ไม่ได้แสดงความคิดเห็นโดยการอภิปรายนั้น ท่านได้แสดงความเห็น
 โดยการยกมือแล้วว่า ท่านจำเป็นจะต้องอาศัยรักษารัฐธรรมนูญเอาไว้
 เพราะในมาตรา ๑๑๕ แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติไว้ชัดเจน
 ครับ ใน (๒) ว่าบุคคลที่จะมีสิทธิเลือกตั้งได้นั้นจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า
 ๒๐ ปี ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้งด้วยความเคารพต่อ
 กฎหมายรัฐธรรมนูญที่ท่านสมาชิกได้มีอยู่ นั้น ผมจึงเห็นว่าไม่มีทาง
 ที่จะเลือกเป็นทางอื่น ถ้าเราจะไม่ออกกฎหมายให้ขัดต่อกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญ เราจำเป็นจะต้องใช้ถ้อยคำที่ปรากฏในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งว่าด้วยสิทธิของผู้เลือกตั้ง สิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นผมคิดว่าผมจะไม่
 รบกวนเวลามากกว่านี้ที่จำเป็นจะต้องพูดชี้แจงนั้นเพื่อขอบคุณเพื่อน
 สมาชิกหลายท่านที่ได้แสดงความเห็นโดยการยกมือลงมติ เพื่อให้

กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่คล้อยตามถูกต้อง ตามบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญ เพื่อได้เร่งออกประกาศไว้ในเร็ววันนี้ ขอคุณครับ
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยืนยันใช้ใหม่ครับ

คุณปิยะพันธุ์

นายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธาน
ครับ กระผมคิดว่าจะไขว้เขวแล้วครับ ท่านกรรมาธิการมาชี้แจง
เมื่อ^{เมื่อ}ก่อนประเด็นที่สภาลงมติไปแล้ว ส่วนกระผมที่มาอภิปรายนี้คืออยาก
จะขอให้กลับไปสู่ร่างเดิม คือบรรลุนิติภาวะนะครับ ท่านกรรมาธิการ
ครับไม่ใช่ประเด็น ๑๘ ปี นะครับผ่านไปแล้ว

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่าน
ประธานครับ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ กรรมาธิการครับ กระผม
อยากจะกราบเรียนครับว่าในข้อกฎหมายนั้น คำว่า "บรรลุนิติภาวะ"
ได้แก่บุคคลผู้มีอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ และบุคคลผู้มีอายุถึง ๑๕ ปี ชาย
๑๗ ปี ที่ได้ทำการสมรสแล้วโดยชอบด้วยกฎหมายแพ่ง ฉะนั้นถ้าหญิง
๑๕ ปี ชาย ๑๗ ปี ได้ทำการสมรสแล้ว รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕
ไม่ได้ยกเว้นว่าจะให้เป็นบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าเราจะแก้
กลับมาเป็นคำว่า "บรรลุนิติภาวะ" แล้วก็จะกลายเป็นว่าเราเขียน
กฎหมายไม่สอดคล้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ ซึ่ง
เขียนไว้ชัดเจนว่า บุคคลมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น (๒) ต้องเป็นผู้ที่มีอายุ
ไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง
ฉะนั้น ๑๕ ปีจะสมรส หรือชาย ๑๗ ปีจะสมรส ก็ไม่ได้ทำให้มีสิทธิ
เลือกตั้งได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ (๒) กระผมจึงจำเป็นต้อง
กราบเรียนยืนยันว่ากรรมาธิการเห็นจะต้องยืนตามร่างเดิมซึ่งแก้ไข

จากร่างที่รับพิจารณาในวาระแรก
รัฐธรรมนูญครับ

ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ เนื่องจากร่าง
มาตรา ๑๑ (๑) มีการแก้ไข คือเนื่องจากคุณปิยะพันธุ์ อภิปรายใน
ลักษณะจะให้กลับไปสู่ร่างเดิม ฉะนั้นผมจะถามมติของคุณปิยะพันธุ์เป็น
การพิจารณา (๑) พร้อมกันไปเลย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะไปสู่
ร่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๗ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้
ตามร่างกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้
เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ ขอท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่าน
ต่อไป

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :
มาตรา ๕ มีการแก้ไขและมีผู้ขอสงวน

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เชียงราย) : เรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคธรรมสังคม กระผมได้ขอแปรญัตติใน
มาตรา ๕ บังคับมาตรา ๑๒ (๑) ของมาตรา ๑๒ ขอเพิ่มคำว่า
"เป็นชายเจ้าบ้าน" หน้าคำว่า "มีสัญชาติไทย" ท่านประธานที่เคารพ
กระผมมีเหตุผลอย่างนี้ครับ ท่านผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ที่ต้องทำงานหนัก
ทำงานทุกกระทรง อยู่ที่ท่านผู้ใหญ่บ้าน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็น

อย่างยิงที่จะต้องมียกบัญชีในกฎหมายให้เป็นชายเจ้าของบ้าน เพื่อที่
 ผู้จะสมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติต้องเป็นผู้ชาย เพราะว่างานของ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นี่ทุกสิ่งทุกอย่างต้องอยู่ที่ผู้ใหญ่บ้านทั้งนั้น ไม่ว่าจะ
 เป็นการพัฒนาถนนหนทางในหมู่บ้าน การเหมืองฝาย การพัฒนาวัดวา
 อารามอะไรต่าง ๆ ต้องผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้น และ
 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่บ้านจะต้องมาประชุมที่อำเภอทุกเดือน
 ในสภาพภูมิประเทศของแต่ละจังหวัดไม่เหมือนกัน ถ้าสมมุติอย่างเป็น
 จังหวัดนนทบุรี หรือจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ในภาคกลางนี้ กระผมจะไม่พูด
 สักคำ จะไม่แปรญัตติให้เป็นอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ ในจังหวัด
 ภาคเหนือของกระผม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดเชียงราย พื้นที่ของ
 แต่ละอำเภอไม่เหมือนกัน จากหมู่บ้านหนึ่งมายังอำเภอนี้มันไกล
 แสนไกล จะต้องผ่านภูเขา ต้องข้ามเขาครบ ต้องผ่านป่า ต้องผ่าน
 ที่เปลี่ยว ต้องเดินทางมา ๒๐ - ๓๐ กิโลเมตร บางที่ต้องมานอนค้าง
 ที่อำเภอ รอประชุมในวันรุ่งขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราไม่เติม
 คำว่า "เป็นชายเจ้าของบ้านมีสัญชาติไทย" ลงไปแล้ว ถ้าเผื่อว่าจะมี
 ผู้หญิงสักคนหนึ่งอยากจะสมัครผู้ใหญ่บ้าน แล้วบังเอิญได้รับเลือกตั้ง
 ความลำบากนั้นจะต้องเกิดขึ้นแน่นอน จะต้องถูกโจรผู้ร้ายจับผู้ใหญ่
 บ้านข่มขืนก่อนที่จะมาถึงการประชุมอำเภอก็เป็นได้ พอโดนไปที่เดียว
 ต่อไปนี้เห็ดแล้วไม่ยอมมาประชุม ก็ไม่ทราบว่าข้อประชุมที่นายอำเภอ
 จะให้ไปประชุมชาวบ้านมีอะไรบ้าง นี่ก็เป็นผลเสียนะครับ

อีกประการหนึ่งครับ ในชนบทโจรผู้ร้าย ผู้ใหญ่บ้าน
 อีกแหละครับ อย่างจังหวัดเชียงรายนี่ครับ ขณะนี้มีการเรียกค่าไถ่
 มีจดหมายขู่เรียกเงินหมื่นสองหมื่น ลำบากที่สุดเลยครับ และนอกจาก

โจรผู้ร้ายลักวัว ควายก็มาก เวลาเกิดโจรผู้ร้ายลักวัวลักควายขึ้นมา
 ท่านประธานที่เคารพ ก็ต้องไปแจ้งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านก็ตีเกาะ
 เคาะไม้ มีปืนอะไรก็ว่ากันไป ติดตามวัว ควายที่หาย ที่นี้สมมุติว่า
 ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้หญิง จะไปติดตามวัว ควายกลางค้ำกลางคืนได้หรือ
 ท่านประธาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงกำลังท้องด้วย ผู้ใหญ่บ้านกำลัง
 ท้องด้วยจะคลอດอยู่แล้ว จะไปติดตามวัวควายได้อย่างไร ขรรษชาติ
 ของผู้หญิงนั้นมันเป็นไม่ได้ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประธานสภาอาจจะเป็นได้
 ครบท่านประธาน เป็นนายกรัฐมนตรีอาจจะเป็นได้ เพราะนั่งทำงาน
 อยู่ในห้อง เป็นนายอำเภอก็เป็นได้ เป็นผู้ว่าฯ ก็เป็นได้ เป็นจรรจา
 ตำรวจเป็นได้ แต่เป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นไม่ได้มันผิดกันครับ เพราะฉะนั้น
 กระทบอยากจะระบุลงไปเลยว่า ผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้านเป็นกำนันนั้น
 ขอให้เป็นผู้ชายเถอะ ไม่ใช่ว่ากระทบจะไปตัดสินสิทธิสตรีอะไรหรอก ก็
 อยากให้มีสิทธิเหมือนกัน แต่สิทธิในสิ่งที่จะทำให้เขาปฏิบัติไม่ได้ และ
 ปฏิบัติไปไม่ได้แล้วก็เป็นผลเสียแก่ประชาชนในกลุ่มสังคมหมู่บ้าน ตำบล
 เพราะฉะนั้นกระทบถึงได้แปรญัตติอันนี้ ในสมัยที่แล้วสมัยรัฐบาล
 หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ กระทบก็ได้แปรญัตติอย่างนี้ กระทบเห็นว่า
 มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ และท่านประธานที่เคารพ กระทบได้ออก
 ไปเยี่ยมเยียนราษฎรที่บ้านของกระทบนี้ทุกวันเสาร์ ทุกวันอาทิตย์
 ทุกหนทุกแห่ง พูดเป็นเสียงเดียวกันบอกไม่เอาผู้หญิงมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน
 นี่บอกว่าอย่างนั้น เพราะฉะนั้นกระทบจึงเห็นสมควรว่าควรจะได้
 คำว่า "เป็นชายเจ้าบ้าน" เข้าไปหน้าคำว่า "มีสัญชาติไทย" ให้
 สภานี้วินิจฉัยว่าสมควรหรือไม่ กระทบขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เทอดพงษ์ ไชยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก กรรมาธิการ กระผมขอชี้แจงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรา ๕ (๑) ครับ ว่าเป็นชายเจ้าบ้านมีสัญชาติไทย กระผมอยากจะแยกประเด็นออกเป็น ๒ ส่วน ว่าชายเป็นชายเสียอันหนึ่ง เป็นเจ้าบ้านเสียอีกอันหนึ่ง คือที่ว่าเป็นชาย กระผมอยากจะเรียนท่านสมาชิกว่าเราอาจจะต้องถามกันว่าชายหรือหญิงจะมีความสามารถมากกว่ากัน คือผู้ชายบางคนก็อาจจะพอมั่งแรงน้อยก็มี ผู้หญิงบางคนอาจจะเข้มแข็งก็มี เราจะมาตัดสินกันโดยคำว่าชายหรือหญิงอย่างเดียวกันจะพูดไม่ได้ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะชี้ว่าถ้าผู้ชายอ่อนแอชาวบ้านเขาไม่เลือก แต่ถ้าผู้หญิงเข้มแข็งเขาอาจจะเลือกก็ได้ ก็สุดแต่ว่าราษฎรจะตัดสินเอาว่าผู้ชายหรือผู้หญิงคนไหนที่มีความสามารถดีพอที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้านได้ ถ้าจะมาพิจารณากันดูผู้หญิงสมัยก่อนก็เป็นผู้นำมีมากมาย ก็อาจจะรวมถึงผู้นำในต่างประเทศในปัจจุบันก็มี แล้วผู้หญิงในสมัยโบราณเราก็มีวีรสตรีก็เยอะแยะ ผู้หญิงเหล่านั้นอาจจะเก่งกว่าผู้ชายอีกหลายคน เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะชี้ว่าหญิงหรือชายนั้นกระผมอยากจะให้ดูตัวบุคคลกันมากกว่า ว่าความสามารถของแต่ละคนเป็นอย่างไร แล้วก็ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ก็ได้กำหนดไว้ด้วยว่าให้หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน เมื่อผู้หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน เขาก็มีสิทธิที่จะสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านได้ ก็ควรจะมีสิทธิเช่นนั้น ตามกฎหมายที่เราแก้ไขกันเมื่อผ่านสภาไปไม่นานนี้ก็ได้แก้ไขให้หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน สามารถที่จะทำอะไรต่อมิอะไรได้ในความสามารถของแต่ละคน โดยไม่คำนึงว่าจะเป็น

หญิงหรือชาย ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะชี้ให้เห็นว่า ความสำคัญของหญิงและชายในความสามารถนั้น เราอาจจะพิจารณาได้ว่าถ้าราษฎรเลือกเข้ามา ก็เชื่อเถอะครับว่าเขามีความสามารถพอที่จะทำงานให้ได้จริง กระผมอยากจะยกตัวอย่างในสถานที่ที่มีผู้หญิงหลายคนที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชน ก็เท่ากับเป็นการยอมรับจากประชาชนมาแล้วว่า จะสามารถเป็นตัวแทน จะสามารถทำงานให้ประชาชนได้

— -- ในประเด็นอีกประเด็น ๑ คือประเด็นเกี่ยวกับเจ้าบ้าน ท่านสมาชิกแปรใส่เจ้าบ้านเข้าไปด้วย ซึ่งกรรมวิธีการก็ไม่ได้เห็นด้วย ทั้งเป็นชายและทั้งเป็นเจ้าบ้านด้วย คือที่เป็นเจ้าบ้านนั้นจะมาพิจารณากันในสังคมของไทย จะเห็นว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่มีครอบครัวใหญ่ คือ ปู่ ย่า ตา ยาย ก็จะอยู่ร่วมกันอยู่มีลูกก็มาอยู่ร่วมกัน ในหลายแห่ง ในหลายเขตตำบลท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่แปรญัตติก็คงจะเคยออกไปตามตำบลเช่นเดียวกับอย่างที่ผมเคยไปพบไปเห็นมาในหลายแห่ง บางแห่งนี้เป็นครอบครัวใหญ่มาก มีปู่ ย่า ตา ยายอะไรรอยู่ด้วยกัน คนที่เป็นเจ้าบ้านก็คือคนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวก็อาจจะเป็นคนปู่ของที่บ้านนั้น หรือคุณตาของที่บ้านนั้น ซึ่งคนเหล่านั้นก็อายุมากพอสมควร ที่ว่าไม่สามารถที่จะมาสัมผัสอะไรได้ต่อไปแล้ว แต่ว่าสมาชิกในครอบครัวนั้นเขามีความสามารถ แล้วประชาชนยอมรับในความสามารถนั้น เราจะไปตัดสินเขาก็เห็นจะไม่ควร กระผมก็อยากจะยกตัวอย่างอย่างในสถานที่เหมือนกัน ก็มีหลายคนที่ไม่ได้เป็นเจ้าบ้าน แต่มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของประชาชน สามารถเข้ามาทำงานได้เหมือนกันมีความสามารถเพียงพอเหมือนกัน

ในสุดท้ายกระผมอยากจะเน้นให้ท่านสมาชิกได้เห็นสักนิดว่า ประเด็นสำคัญของการเป็นชายเจ้าบ้านหรืออะไรนี้ครับ ที่กรรมการไม่ได้ใส่เอาไว้ ก็อยู่ที่ว่าเราจะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินอย่างที่ท่านสมาชิกทุกแห่งพูดว่าไม่เอาผู้หญิงอย่างที่ว่าในครั้งแรกทุกแห่งเขาพูดไม่เอาผู้หญิงก็ไม่ต้องห่วงครับ ที่เหล่านั้นผู้หญิงไปสมัครก็ไม่ได้แน่ เพราะเขาถือว่าผู้หญิงในบางแห่งเหล่านั้น ผู้หญิงยังมีความสามารถไม่พอ แต่บางแห่งมีครับที่มีความสามารถพอมี เพราะฉะนั้นอยู่ที่ราษฎรเป็นผู้ตัดสิน ไม่ใช่ นายอำเภอหรือไม่ใช่ผู้รับสมัครจะเป็นผู้ตัดสิน ราษฎรเท่านั้นจะตัดสินว่าใครที่จะมาเป็นตัวแทนเขา ใครที่จะมาทำงานให้เขาได้ เพราะฉะนั้นกรรมการขอขึ้นไว้ตามเดิมนะครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ฟังคำชี้แจงของกรรมการเกี่ยวกับคำว่า "เป็นชาวบ้าน" อันนี้กระผมเห็นด้วย เพราะว่าในครอบครัวใหญ่ ๆ อาจจะเป็นครอบครัวที่มีชายอยู่หลายคนในบ้านนั้น ถ้าเผื่อกระผมจะต่อลงกับกรรมการว่าเป็นชายสัญชาติไทยตัดคำว่า "ชาวบ้าน" ออก ถึงอย่างไรกระผมก็ไม่เห็นด้วยกับกรรมการว่าเป็นผู้ชายสัญชาติตัดคำว่า "ชาวบ้าน" ออก ถึงอย่างไร กระผมก็ไม่เห็นด้วยกับกรรมการอยู่ดี เพราะว่าที่ท่านกรรมการพูดสิทธิของสตรีตามรัฐธรรมนูญนั้น สิทธิของสตรีนี้กระผมไม่ว่ากระผมไม่เถียง แต่สิทธิที่ว่านี้หมายถึงสิทธิในการกระทำนิติกรรมตามกฎหมาย เช่น เป็นต้นว่า การซื้อขายอะไรต่างหาก แต่ว่าท่านกรรมการท่านบอกว่า แม้กระทั่งในสภาก็มี ส.ส. หญิงได้รับเลือกตั้งเข้ามา กระผมยอมรับ อันนี้ แต่กระผมเห็นว่าลักษณะงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับลักษณะงาน

ของ ส.ส. นั้นผิดกัน ส.ส. มานั่งทำงานอยู่ในห้องแอร์คอนดิชั่น แต่กำนัน ผู้ใหญ่ต้องรับผิดชอบตั้งแต่งานทะเบียนราษฎร ถ้าหากว่า ผู้หญิงมาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กระผมเห็นว่างานอาจจะไม่สำเร็จ ลุล่วงไม่เหมือนผู้ชายทำ เพราะต้องรับผิดชอบ และนอกจากนั้น จะต้องรับผิดชอบในการกระทำเหมือง ทำฝายต่าง ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กระผมกราบเรียนให้ทราบเมื่อ^{นี้} แม้กระทั่งโจรผู้ร้าย ลักวัวลักควายก็ต้องแจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้ทราบ ถ้าบังเอิญ ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันกำลังอยู่ไฟเล่าครับ บอกไปไม่ได้ที่ควายหายกำลัง อยู่ไฟอยู่ อันนี้มันจะเป็นผลร้ายแก่ราษฎร เพราะฉะนั้นกระผมขอยืนยัน ครับ และถ้าหากว่าจะแก้กระผมขอแก้อย่างเดี๋ยวนี้นะครับ ท่าน ประธานครับ "เป็นชายสัญชาติไทย" ตัดคำว่า "เจ้าบ้าน" ออก จะได้ไหมครับ

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ (ตลก) : ท่านประธานครับ ตามที่ท่านสมาชิกยังข้องใจในเรื่องเหล่านี้ครับ กระผมอยากจะขอ ชี้แจงเพิ่มเติมอีกสักนิดหน่อย คือว่าเรื่องทั้งหมดทั้งหลายทั้งปวงที่ท่าน สมาชิกชี้แจงมานั้น กระผมอยากจะให้ท่านสมาชิกได้คำนึงอยู่นิดว่า ประชาชนท่านนั้นในหมู่บ้านนั้นท่านที่ เขาจะตัดสิน เขาจะเป็นผู้ตัดสิน จะเป็นผู้กำหนดว่า เขาต้องการผู้หญิงอย่างไร ไม่ใช่ต้องการผู้หญิงที่ จะมีลูกกันทุกปี เขาคงไม่เอารอกครับอย่างนั้น เพราะฉะนั้นก็หมดหวัง ไปได้ว่า ถ้าราษฎรตัดสินแล้ว ราษฎรจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อเรื่อง เหล่านี้เอง เพราะฉะนั้นกรรมมาธิการขอยืนยันครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกรรมาธิการยืนยัน
ผมจะถามมติคณะกรรมาธิการผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไขตามที่คุณทรงธรรม
ขอแปรญัตติไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรขึ้นไว้
ตามร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติ
ให้เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการ ต่อไปคุณสวัสดิ์ครับ คุณสวัสดิ์ไม่อยู่
ต่อไปคุณชงชาติ เชิญครับ

นายชงชาติ รัตนวิชา (นครศรีธรรมราช) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม ชงชาติ รัตนวิชา จากนครศรีธรรมราช
พรรคประชาธิปัตย์ กระผมได้ขอแปรญัตติมาตรา ๕ แก้ไขมาตรา
๑๒ (๒) ตามร่างเดิมนั้น กำหนดไว้ว่าผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านนั้นจะต้องมี
อายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ กระผมได้ขอแก้ไขแปรญัตติเป็นมีอายุไม่
ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ท่านประธานครับ กระผมใคร่จะให้เหตุผล
ในการที่กระผมขอแปรญัตติให้ (๒) นี้เป็นประเด็น ๆ ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก เป็นที่โต้เถียงและถกเถียงกันเป็นเวลา
นานแล้ว เรื่องอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น
ระดับผู้แทนราษฎรก็ดี ไม่่ว่าระดับสภาจังหวัด องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด สภาเทศบาลก็ดี ซึ่งได้มีการถกเถียงกันเป็นอย่างมาก
ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งสภานิติบัญญัติ ฯ ได้เคย
โต้เถียงกันเป็นอย่างมาก ในการที่จะให้ผู้แทนราษฎรนั้นมีอายุ ๒๐ ปี

หรือว่า ๒๕ ปี ปรากฏว่าในการโต้เถียงกันคราวนั้นมีมติที่ออกมาว่าจะให้ผู้แทนนั้นมีอายุ ๒๕ ปี แต่ว่าเสียงที่ออกมานั้นก็ก้ำกึ่งกันอยู่ท่านประธานที่เคารพ หลายคนได้พูดกันถึงพลังของคนหนุ่มคนสาวว่า พลังของคนหนุ่มคนสาวนั้นเป็นที่ยอมรับของสังคม และเป็นพลังที่เราน่าจะพึ่งด้วยเหตุและด้วยผล เพราะฉะนั้นถ้าเราได้ยอมรับว่าคนหนุ่มคนสาวก็ดี ควรจะมีบทบาทในสังคมแล้ว การที่กำหนดให้มีการสมัครผู้ใหญ่บ้านในอายุ ๒๐ ปีนั้น ก็ควรจะได้คำนึงถึงด้วย ท่านประธานที่เคารพครับ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ความรู้ความสามารถของมนุษย์นั้นมิได้เป็นปฏิกาศส่วนตรงกับอายุ ทั้งนี้กระผมอยากจะให้เหตุผลว่า คนที่อายุมากนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องมีความรู้ความสามารถสูงเสมอไป คนที่มีอายุมากบางคนนั้นอาจจะไม่มีความรู้ความสามารถดีเท่ากับคนที่อายุน้อยก็ได้ ซึ่งเหตุผลอันนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และแม้แต่ในสภาพเองเราก็เห็นตัวอย่างกันอยู่ชัด ๆ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเองนั้นไม่อยากจะกล่าวว่าคนที่มีอายุน้อยอย่างท่านประธานทำหน้าที่ได้ดีกว่าคนอายุมาก เพราะฉะนั้นการที่จะเอาอายุมาวัดความรู้ความสามารถกันนั้นเป็นเหตุผลอันไม่สมควรครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณธงชาติครับ อย่าพูดพินิจถึงผมนะครับ

นายธงชาติ รัตนวิชา (นครศรีธรรมราช) : ขอประทานโทษครับ ในประเด็นที่ ๒ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ได้กำหนดผู้ที่บรรลุนิติภาวะไว้ว่า ชายและหญิงที่มีอายุ ๑๗ ปีและ ๑๕ ปีสมรสกันแล้วบรรลุนิติภาวะ

เพราะฉะนั้นคนที่บรรลุนิติภาวะโดยการสมรสนั้น ก็หมายความว่าเขามีความพร้อมในการที่จะรับผิดชอบตัวเอง และรับผิดชอบคนอื่นอย่างน้อย ๑ คน อย่างมากก็ ๓ คน ในช่วงระยะเวลา ๑๗- ๒๐ ปี นี้ อาจจะมีลูกเพิ่มมาอีก ๒ คน เพราะฉะนั้นในฐานะที่เขาสามารถรับผิดชอบตัวเองและสังคมส่วนย่อยอันหนึ่งได้ เราก็ไม่น่าจะไปตัดสินเขาในการที่เขามีความต้องการจะรับผิดชอบในสังคมส่วนใหญ่หรือสังคมของหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นการตัดสินของเขา นั้นจะเป็นการไม่เปิดโอกาสให้คนที่มีความรู้ความสามารถ และคนที่มีความต้องการที่จะรับผิดชอบต่อสังคม คนที่มีความต้องการที่จะรับใช้สังคมในหมู่บ้านในตำบลนั้นได้รับสิทธิ เพราะฉะนั้นจะเป็นการ เขียนกฎหมายไว้อย่างแคบ ๆ ไม่เปิดโอกาสให้คนเหล่านี้ได้เข้ามารับใช้บ้านเมืองได้เลย เพราะฉะนั้นประเด็นเหล่านี้เราจึงน่าจะ得以พิจารณากันอย่างถ่องแท้

ท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นต่อ ๆ ไป กระผมอยากจะกราบเรียนอีกประเด็นหนึ่งว่า การเปิดโอกาสให้กว้าง ๆ เหล่านี้ นั้นผู้ที่ตัดสินนั้นไม่ใช่กฎหมายนี้ตัดสิน เพราะว่า ผู้ใหญ่บ้านนั้นไม่ใช่ว่าจะมีอายุ ๒๐ ปีทุกคนไป ประชาชนในหมู่บ้านเท่านั้นครับ ที่จะเป็นผู้ตัดสินว่า เขาควรจะเลือกคนที่มีอายุ ๒๐ ปี หรือคนที่มีอายุ ๒๕ ปี หรือควรจะเลือกคนที่มีอายุ ๔๐ ปี หรือ ๕๐ ปี เพราะฉะนั้นการที่เรากำหนดในกฎหมายไว้ว่าให้มีอายุ ๒๐ ปีนั้น ไม่ใช่ที่ว่าผู้ใหญ่บ้านทุกคนต้องมีอายุ ๒๐ ปี หามิได้ครับ เป็นแต่เพียงต้องการเปิดโอกาสเอาไว้เท่านั้นให้ประชาชนได้มีโอกาสเลือก ถ้าเมื่อคนที่มีอายุ ๒๐ ปี มีความรู้ความสามารถดีกว่าคนอายุ ๓๐ ละครับ เพราะฉะนั้นประชาชนเท่านั้นจะเป็นผู้ตัดสิน เราอย่ากลัวเลยท่านประธานครับ

อีกประการหนึ่งกระผมอยากจะเรียนถามทางคณะ

กรรมาธิการว่า การที่ท่านได้กำหนดว่าอายุ ๒๕ ปีนั้นควรจะเป็นผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านได้นั้น ท่านมีเหตุผลอะไร ถ้าท่านจะอ้างว่าคนที่มีอายุ ๒๕ ปีนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างน้อยก็จบปริญญาตรี ถ้าว่ากันตามลำดับขั้นของการศึกษา เพราะว่าอายุ ๒๓ ปีนี้จบปริญญาตรีได้แล้ว แต่กระผมอยากจะทราบเรียนว่าการที่เราวัดความรู้กันด้วยปริญญาหรือด้วยประกาศนียบัตรนั้นหาเป็นเหตุผลที่สมควรหรือไม่ เพราะบางคนนั้นไม่เคยเรียนอะไรมาเลย แต่ว่ามีความรู้ความสามารถมากมายก่ายกองก็มี เพราะฉะนั้นการที่วัดอายุ ๒๕ ปีนั้นเอาตรงไหนมาเป็นเครื่องวัด ทำไมไม่เอา ๒๖ ปีล่ะครับ ทำไมไม่เอา ๒๔ ปีล่ะ หรือทำไมไม่เอา ๒๓ ปี ทำไมถึงมาเอา ๒๕ ปี ท่านประธานครับ กระผมจึงอยากชี้แจงเหตุผลของกระผมต่อคณะกรรมาธิการดังที่ทราบเรียนมานี้ ขอขอบคุณครับ

นายแสวง ชวัชวะชุม (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม แสวง ชวัชวะชุม กรรมาธิการ ขอเรียนชี้แจงท่านผู้ปรารถนาว่า ประเด็นของท่านนั้นคณะกรรมาธิการได้นำมาประมวลพิจารณากันอย่างรอบคอบแล้ว เห็นว่าการที่เรากำหนดอายุ ๒๕ ปีนั้นแล้วไม่ค่อยตามกับท่าน ซึ่งต้องการให้บัญญัติว่าอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านได้นั้น คนอายุ ๒๐ ปีนั้น ถ้ายังเอิญราษฎรต้องเลือกบุคคลคนนั้นเป็นผู้ใหญ่บ้าน คนอายุ ๒๐ ปี ถ้าเป็นชายมีภาระอยู่อย่างนี้ก็ต้องเกณฑ์ทหาร ถ้าหากว่าถูกทหารแล้วก็จะทำให้เสียราชการได้ แต่เนื่องจากว่าเราไม่มีอะไรที่จะวัดความสามารถของผู้มีอายุมากอายุน้อยอย่างท่านผู้ปรารถนาได้นั้น คณะ

กรรมาธิการก็เห็นด้วย เราไม่มีเครื่องวัด เราไม่มีอะไรจะวัดว่าคนอายุ ๒๐ ปี จะมีความสามารถมากกว่าคนอายุ ๒๕ ปี หรืออายุ ๓๐ ปี จะมีความสามารถน้อยกว่าคนอายุ ๒๕ ปี ข้อความอันนี้คณะกรรมการกิจการทั้งหมดเห็นด้วย แต่เนื่องจากว่าเรามีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนฯ นั้นอายุ ๒๕ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นแม่บทซึ่งเราใช้ในการปกครองประเทศนี้เป็นหลัก เนื่องจากเราไม่มีอะไรวัดความสามารถของคนที่มีอายุมากอายุน้อย อย่างที่ท่านผู้แปรญัตติได้ชี้แจงต่อสภานี้แล้ว คณะกรรมการจึงขอยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าพอจะเข้าใจกันแล้วครับ ผมก็จะขอมติว่า ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับข้อแปรญัตติของคุณธงชาติ ให้เหลืออายุ ๒๐ ปี โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะต้องไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ ต่อไปเป็นข้อแปรญัตติของคุณอารีย์ ๒๓ ปีบริบูรณ์ คุณแคล้ว นรปติ กรรมาธิการ ๒๓ ปี แล้วสงวนไว้ ผมขอถือโอกาสนี้ให้ทั้งสองท่านชี้แจงในโอกาสเดียวกันเลยครับ

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) : ท่านผู้เป็นประธานและท่านสมาชิกที่เคารพยิ่ง กระผม แคล้ว นรปติ กรรมาธิการครับ กระผมได้สงวนคำแปรญัตติเอาไว้ กล่าวคือประเด็นง่าย ๆ ว่าร่างเดิม

กรรมาธิการเห็นว่า ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องมีอายุ ๒๕ ปี แต่กระผมเห็นว่าอายุ ๒๓ ปีครับ ท่านผู้เป็นประธาน และท่านสมาชิกที่เคารพทั้งหลาย กระผมเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่สำคัญในประวัติศาสตร์วันนี้เป็นวันประวัติศาสตร์ก็ว่าได้ เพราะว่าร่างกฎหมายฉบับนี้บรรดาพี่น้องทั้งใต้สุด เหนือสุด ตะวันออก ตะวันตก จะได้รับเสรีสิทธิตามกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายซึ่งไปถึงมือชาวยมี ชาวยมา ชาวยลี ชาวยสา ทุก ๆ ท่าน ก็เพื่อที่จะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านไปโดยรวดเร็ว นั้นประการแรก

ประการที่ ๒ กระผมก็เห็นว่าควรจะต้องไว้ตามร่างของกรรมาธิการ คือ ๒๕ ปี ครับ ได้พิจารณาโดยถ่องแท้แล้ว กระผมจึงเห็นว่าความเห็นของคณะกรรมการมีเหตุผล เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอถอนครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ถ้าถอนก็เป็นอันจบ (๒) ต่อไปเป็นการพิจารณา (๓) ครับ มีผู้สงวนไว้ ๓ ท่านด้วยกัน คือคุณทรงธรรม คุณประเจิด คุณสมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ เชิญผู้สงวนครับ

นายประเจิด สุริย์จามร (สิงห์บุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์ประเจิด สุริย์จามร ส.ส. จังหวัดสิงห์บุรี พรรคประชาธิปัตย์ ตามที่กระผมได้ขอสงวนมาตรานี้เอาไว้แล้วครับ กระผมได้พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน ท่านประธานครับ การปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับท่านนั้น ผู้ใหญ่บ้านนั้น เป็นกฎหมายที่ละเอียดอ่อนมาก ประเทศชาติของเราอยู่ได้ขณะนี้ครับ ไม่ใช่อาศัยเพียงแต่ทหารหรือตำรวจเท่านั้น เราอาศัยท่าน ผู้ใหญ่บ้านผู้รักชาติ ท่าน ผู้ใหญ่บ้านที่มีความสามารถ มีความดีงามอยู่ช่วย

ประคับประคองความสงบสุขของประเทศชาติของเราอยู่ตลอดมา และ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เหล่านี้ก็ได้รับค่าตอบแทนที่น้อยเหลือเกิน
 เมื่อเทียบกับภาระที่อยู่ที่ตามสถานที่ราชการต่าง ๆ ซึ่งเกือบจะไม่มี
 ความรับผิดชอบเลย ที่นี้มาตราบนั้นะครับ เราได้กำหนดว่าบุคคลใดที่มี
 สำนะโนครวั และก็ได้อยู่ในหมู่บ้านนั้นเกิน ๖ เดือน ก็ให้มีสิทธิ
 รับสมัครเป็นผู้นำหมู่บ้านได้ อันนี้ถ้าเรามองดูตามหลักการตามความจริง
 ปัจจุบันนี้ ลัทธิฝ่ายตรงข้ามซึ่งพยายามจะมาก่อครอบครองประเทศของเรา
 โดยทุกวิถีทาง เขาใช้วิธีปล้ำลอมเมืองในหมู่บ้านของเราก็คือในป่า
 ในป่านี้รัฐบาลเราต้องอาศัยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นหลักที่สำคัญอย่างยิ่ง
 แล้วเราก็อทราบแล้วนะครับว่า ตอนนี้มีมีการเคลื่อนไหวที่จะบ่อนทำลาย
 ที่จะล้มล้างประเทศชาติของเราในทุกวิถีทาง เพราะฉะนั้นเรื่อง
 การสมัครเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านนั้น กระผมขอกราบเรียนว่าเกือบ
 จะทุกหมู่บ้านที่ไกลหูไกลตารัฐบาลของเราไปนั้น ได้มีบุคคลซึ่งเริ่ม
 ย้ายสำมะโนครัวเข้าไปอยู่ตามหมู่บ้าน และก็รอโอกาสนี้ โอกาสที่จะ
 รับเลือกเป็นผู้นำหมู่บ้านโดยใช้อำนาจเงิน โดยใช้อิทธิพลมืดอื่น ๆ
 โดยใช้เล่ห์เหลี่ยมต่าง ๆ ในการที่จะหลอกลวงให้ชาวบ้านลงคะแนน
 ให้ตน เพราะว่าระยะ ๖ เดือนนั้นเราไม่สามารถจะพิสูจน์ความดี
 ความชั่วของคน เราไม่สามารถจะเห็นแก่นแท้ของคน กระผมจึงขอ
 ยืดเวลาสำหรับผู้ที่จะสมัครเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านนั้นให้ออกไปว่าให้
 อยู่ในหมู่บ้านนั้นถึง ๒ ปี เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านนั้นได้มีโอกาส
 สัมผัสกันนาน ๆ ได้เห็นแก่นแท้ของบุคคลนั้นที่จะมาสมัครเป็นผู้นำใน
 หมู่บ้านนั้น มารับผิดชอบมาช่วยดูแลความทุกข์สุขให้แก่ประชาชน ที่
 กระผมเสนอมานี้มีอีกประเด็นหนึ่ง ที่สำคัญที่สุดคือคิดถึงความปลอดภัย

ของประเทศชาติของเรา เพื่อต้องการที่จะป้องกันไม่ให้บุคคลซึ่งลัทธิอื่นได้ส่งมาแทรกแซง มาแทรกซึม มาใช้อำนาจอยู่ในหมู่บ้านที่ห่างไกลจากการดูแลของรัฐบาลของเรา กระผมจึงขอเปลี่ยนจาก ๖ เดือน เป็น ๒ ปี ขอขอบคุณครับ

นายเซว่งศักดิ์ เศรษฐมัตย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เซว่งศักดิ์ เศรษฐมัตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี กรรมาธิการ กระผมอยากจะชี้แจงเกี่ยวกับการที่ท่านผู้ปฏิบัติได้ปฏิบัติใน (๓) เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กระผมอยากจะกราบเรียนว่าระยะเวลาที่จะอยู่ในหมู่บ้าน ๖ เดือน หรือ ๒ ปีนั้นไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่กระผมกราบเรียนเช่นนั้นอีกด้วยเหตุผลที่ว่า การที่ประชาชนจะเลือกผู้ใดเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น กระผมเชื่อในหลักที่ว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งย่อมไม่มีความสำคัญเท่ากับผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือหมายความว่าประชาชนจะเลือกใครเป็นผู้ใหญ่บ้าน หรือเป็นหัวหน้าของเขานั้น จะต้องอาศัยความพอใจ นี่ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งจะต้องอาศัยแรงศรัทธา ซึ่งตัวของผู้สมัครได้ประพฤติปฏิบัติในท้องถิ่นนั้นมาแล้วพอสมควร เพราะฉะนั้นระยะเวลา ๖ เดือนก็เป็นระยะเวลาที่พอจะพิสูจน์ให้ประชาชนหรือชาวบ้านในหมู่บ้านนั้นได้รู้และได้ทราบในพฤติกรรมของเขา กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าระยะเวลา ๖ เดือนนั้น ก็เป็นระยะเวลาพอสมควร ถ้าหากเราจะพูดในเรื่องสิทธิและหน้าที่แล้ว เขาก็ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านที่เขาต้องการอยากจะเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจะต้องกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายภายใน ๑๕ วัน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เขาก็ต้องยอมรับกันตามประมวลกฎหมาย

แพ่งและพาณิชย์ว่า เขาเป็นบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในถิ่นนั้นถ้าหากเรา
จะจำกัดเวลาจนถึง ๒ ปีแล้ว มันก็จะเกิดปัญหาในประเด็นที่ว่า
หมู่บ้านบางหมู่บ้านซึ่งอาจจะตั้งขึ้นมากภายใน ๖ เดือน แต่มีประชาชน
พอที่จะตั้งหมู่บ้านได้ ก็จะไม่สามารถเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านได้ เพราะมี
ระยะเวลาการตั้งหมู่บ้านไม่ถึง ๒ ปี ซึ่งประเด็นนี้ก็จะเกิดขึ้นได้ใน
ข้อเท็จจริง กระผมจึงเชื่อว่า ระยะเวลา ๖ เดือนตามที่กรมการ
ได้ร่างมานั้น เป็นระยะเวลาพอที่จะทำให้ชาวบ้านพิสูจน์ได้ว่า ผู้ที่จะ
เป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันนั้น มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนคุณสมบัติ
และข้อที่จะทำให้เขาได้ไตร่ตรองอย่างรอบคอบว่าเป็นบุคคลซึ่งควร
จะเป็นหัวหน้าของเขาได้ ในประเด็นที่ท่านผู้ปฏิบัติเป็นห่วงใยว่า
กลัวจะมีบุคคลต่างชาติต่างภาษาหรือต่างลัทธิถือโอกาสเข้ามาแทรกแซง
โดยจะย้ายเอาภูมิลำเนาจากถิ่นอื่นเข้ามาอยู่ในท้องถิ่นที่ต้องการจะ
เป็นหัวหน้า คือเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นกระผมเห็นว่าไม่น่าจะเป็นห่วง
เพราะกรณีนี้เขาจะต้องเข้ามาอยู่เป็นประจำ และอีกประการหนึ่งการ
เข้ามาจะต้องเข้ามาโดยชอบด้วยกฎหมาย คือจะต้องมีการย้ายกัน
เข้ามาด้วย และนอกจากนั้นผู้ที่สมัครเลือกตั้ง ก็จะต้องได้รับการ
กลั่นกรองจากคนภายในหมู่บ้านอีกอันหนึ่งด้วย กระผมจึงเห็นว่า ท่าน
ประธานที่เคารพ ระยะเวลาที่เรากำหนดไว้ ๖ เดือนนั้น จึงเป็น
ระยะเวลาที่สมควร และเป็นระยะเวลาที่เอื้ออำนวยตามสิทธิของ
มนุษย์ชน ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญได้เขียนไว้ กระผมเห็นว่าสอดคล้อง
ต้องกันกับรัฐธรรมนูญคณะกรรมการจึงได้ยืนยันตามร่างเดิมไว้
กระผมจึงขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งครับ ท่านประธานที่เคารพ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณหมอยังยืนยันใช้ไหมครับ
ยืนยันหรือว่าจะถอนครับ

นายประเจิด สุริย์จามร (สิงห์บุรี) : ขอชี้แจงเพิ่มเติม
อีกสักเล็กน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าสมควรแล้วครับ

นายประเจิด สุริย์จามร (สิงห์บุรี) : คือทาง
กรรมการได้อ้างว่าขัดกับกฎหมายอะไรไม่ทราบครับ กฎหมาย
รัฐธรรมนูญบ้าง ซึ่งชี้แจงมาไม่ถูกต้องนะครับ หาว่าตั้งหมู่บ้าน ๖
เดือนแล้ว ประชาชนไม่มีสิทธิอะไร ต่าง ๆ นานา คือชี้แจงมาไม่ค่อย
ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องระเบียบข้อบังคับ ในเรื่องความ
ปลอดภัยของประเทศชาตินี้ กระผมถือว่าต้องเคร่งครัดมาก กระผม
จึงได้ขอแปรญัตติเอาไว้ ที่กระผมอยากจะขอความกรุณาชี้แจงเพิ่มเติม
กระผมไม่ได้บอกว่าคนชาติอื่นมาเป็นกระผมว่าบุคคลที่ต่างลัทธิที่มีความ
มุ่งหมายจะเอาลัทธินั้นมาครอบงำประเทศของเราและครับ ได้มีเวลา
เตรียมแผนใน ๖ เดือนนั้น เตรียมแผนงานได้ทัน ถ้า ๒ ปีนี้คิดว่า
จะตัดปัญหาคนที่ต้องการจะมาเป็นใหญ่เป็นโตเพื่อแผ่อิทธิพลครอบคลุ
มหมู่บ้านที่ห่างไกลของเรานั้นลงไปได้อีกมาก กระผมก็ไม่เข้าใจ
เหมือนกันว่าทางท่านกรรมการนั้นเห็นอย่างไร เกี่ยวกับ
กฎหมายรัฐธรรมนูญ เพราะการที่ให้บุคคลมีสิทธิรับสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน
นี้ เรากำหนดไป ๒ ปี ไม่ได้ขัดรัฐธรรมนูญที่ไหนเลย แล้วอ้าง
รัฐธรรมนูญมาเป็นเครื่องชี้แจง กระผมว่าไม่ค่อยถูกนัก ถึงอย่างไร
ก็ตาม คืออันนี้แล้วแต่ทางกรรมการครับ เพราะกระผมพิจารณาแล้ว
เห็นว่า สุกเอาเผากินเหลือเกิน ขอขอบคุณครับ

นายเซว่งศักดิ์ เศรษฐมาตย์ (กรรมการ) : ท่าน
ประธานที่เคารพ ที่กระผมกราบเรียนเมื่อตะกี้นี้ ท่านผู้แปรญัตติอาจจะ

เข้าใจถูก แต่เข้าใจคนละประเด็น กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับ คือข้อเท็จจริงอาจจะมีการตั้งหมู่บ้านภายใน ๖ เดือนนะครับ คือมีการที่ประชาชนมารวมกันแล้วตั้งหมู่บ้านได้ในระยะเวลาถึง ๖ เดือน มีประชาชนพอใจที่จะตั้งหมู่บ้านได้ เมื่อเป็นกรณีนี้แล้วเราก็ไม่สามารถจะตั้งผู้ใหญ่บ้านได้ เพราะจะไม่มีประชาชนเข้ามาจนถึง ๒ ปีได้ เมื่อไม่ถึง ๒ ปี มันก็ขัด ที่ขัดก็เพราะว่าท่านแปรญัตติให้เป็น ๒ ปี ยังจะสมัครผู้ใหญ่บ้านได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วกระผมก็เห็นว่ามันจะขัดรัฐธรรมนูญ ที่ขัดรัฐธรรมนูญก็เพราะว่าเมื่อมันมีหมู่บ้านพอที่จะตั้งหมู่บ้านได้ถึง ๖ เดือนแล้ว เรามีอำนาจอันใด กฎหมายใดจะไปบังคับเขาว่าอย่าตั้งหมู่บ้านนะ เมื่อตั้งหมู่บ้านขึ้นมาแล้วคุณอย่าเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านนะ เพราะมันไม่ถึง ๒ ปี เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว กระผมก็เห็นว่ามันเป็นการลิดรอนสิทธิประชาชนมันเป็นการลิดรอนสิทธิในการตั้งหมู่บ้าน มันก็น่าจะขัดรัฐธรรมนูญ กระผมชี้แจงอย่างนี้ครับท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้น ผมจะถามมติ นะครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของคุณประเจิด สุริย์จามร โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคณะกรรมการให้คงไว้ตามร่างของกรรมการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ เชิญคุณทรงธรรม ครับ สว่างไว้

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เชียงราย) : ท่าน
 ประธานที่เคารพ กระผม จำليبเอก ทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคธรรมสังคม กระผมได้ขอสงวน
 คำแปรญัตติของกระผมซึ่งได้ขอแปรญัตติใน (๓) ของมาตรา ๑๓ ขอ
 เปลี่ยนคำว่า "๖ เดือน" เป็น "๑ ปี" ที่กระผมขอแปรญัตติอย่างนี้
 ก็เนื่องจากกระผมเห็นว่าผู้ที่จะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้ จำเป็น
 อย่างยิ่งที่จะต้องเป็นผู้ที่ภูมิลำเนา หรือว่ามีทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้าน
 หรือตำบลที่ตัวเองจะได้รับเลือกตั้งนั้น อย่างน้อยที่สุดต้อง ๑ ปี
 เพราะว่าผู้ที่จะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้ ท่านประธานที่เคารพ จะต้อง
 เป็นผู้มีประชาชนในหมู่บ้านในตำบลนั้นรู้จักหัวนอนปลายเท้า รู้จัก
 อุปนิสัยใจคอดีว่าเรามีความเอาใจใส่ในทุกข์สุขของประชาชนไหม
 มีความเอาใจใส่ในการบูรณะฟื้นฟูถนนหนทาง เมืองฝายให้เกิด
 ประโยชน์แก่ประชาชนไหม และมีความสนใจในการที่บูรณะวัดวา
 อารามหรือไม่ มีความสนใจอย่างใด และนอกจากนั้น ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผมหวังเกรงเหลือเกินครับ ในท้องที่จังหวัดภาคเหนือ
 ของกระผม ซึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่
 จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน เป็นป่าไม้
 มีทรัพยากรธรรมชาติมากเหลือเกิน กระผมเกรงเหลือเกินว่า ถ้าหาก
 ว่ากฎหมายฉบับนี้ให้โอกาสเพียง ๖ เดือนขณะนี้ กระผมอยากเข้าใจ
 เอาว่าบรรดานายทุนเจ้าของโรงเลื่อยทั้งหลาย ป่านนี้คงจะเตรียม
 ย้ายสามะโนครัวไปอยู่ในถิ่นที่ตัวเองจะไปสมัครกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน
 ทั้ง ๆ ที่ตัวเองก็อยู่ในอำเภอเมือง แต่ไปรีบย้ายสามะโนครัวกันไป
 อยู่อีกตำบลหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อหวังทรัพยากรของชาติที่อยู่ในตำบลและ

หมู่บ้านนั้น ๆ ท่านประธานที่เคารพ หวังจะไปตัดฟันไม้ หวังจะไป
 ทำลายป่า หวังจะไปฮุบที่ดินของตำบลนั้น กระผมเกรงว่าถ้าหากเป็น
 ไปอย่างนี้แล้ว อีกหน่อยจะมีอาเสียเจ้าของโรงเลื่อย เจ้าของโรงสี
 ไปเป็นกำนันในตำบลนั้น เพื่อหวังจะใช้อิทธิพลของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน
 นั้น ฮุบเอาผลประโยชน์เป็นของตัวเอง ท่านประธานที่เคารพ
 การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้ กระผมไม่ได้ดูถูกประชาชนละครับ
 ทุกวันนี้ระดับการศึกษาของเรายังไม่อยู่ในขั้นที่จะเรียกว่าพอที่จะทำให้
 ผู้เลือกตั้ง มีความเข้าใจพอต่อการเลือกตั้ง กระผมขอกราบเรียนกับ
 ท่านประธานว่า อำนาจเงินยังมีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งอยู่ การเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาไปสด ๆ ร้อน ๆ จังหวัดเชียงรายไม่
 เคยใช้เงินในการหาเสียง ก็มีผู้ไปทุ่มเงินหาเสียงคราวนี้จนกระทั่ง
 ได้เป็นผู้แทนราษฎรมาแล้ว ทำให้ทัศนคติเปลี่ยนแปลงไป ขนาดเขต
 ทั้งเขตมีผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นแสน ๆ คน ก็ยังสามารถทุ่มเข้ามาเป็น
 ผู้แทนราษฎรได้ สามะหาอะไรกับหมู่บ้านและตำบลจะไม่มีนาซุน
 เอาเงินไปทุ่มซื้อเสียงเพื่อหวังผลประโยชน์ คือเข้าไปทำลายทรัพยากร
 เพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง ด้วยเหตุนี้กระผมหวั่นเกรงเหลือเกินใน
 ปัญหานี้ จึงได้ปรารถนาขอให้ผู้ที่สมควรได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านและ
 กำนันนั้น จะต้องมิมีมูลาเนาอย่างน้อย ๑ ปี กระผมเกรงว่าขณะนี้
 อาจจะมีเจ้าแก่โรงสี โรงเลื่อยก็ไปรับย้ายสามะโนคร้วเข้าไป ย้ายมี
 ทะเบียนราษฎร มีอยู่ในตำบลนั้น หรือว่าอาจจะไปมีอนุภรรยาอยู่สักคน
 หนึ่ง กลางคืนก็ไปนอน กลางวันก็กลับมาอยู่โรงเลื่อย อย่างนี้จะว่า
 อะไรเขาไม่ได้ เพราะเขาไม่ได้ออกจากหมู่บ้านที่เขาอยู่ ตามกฎหมาย
 นั้นเกินกำหนด เขาก็มีสิทธิที่จะสมัครเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านได้

เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอสงวนคำแปรญัตติอันนี้มาให้สภาวินิจฉัยอีกทีหนึ่ง ว่าสมควรหรือไม่เพียงใด กระผมไม่ต้อติง ท่านประธาน ท่านคณะกรรมการพิจารณาจำได้ว่า กระผมพอใจและไม่สงวนก็หลายอย่าง ทุกสิ่งทุกอย่าง กระผมกระทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ขอให้สภานี้ได้รับทราบ และพิจารณาด้วยครับ ขอขอบพระคุณครับท่านประธาน

คุณอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพความจริงตามที่ท่านสมาชิกจากจังหวัดเชียงรายได้พูดไว้นั้น ทางกรรมการก็ได้พูดกันมากเหมือนกันในเรื่อง ๖ เดือนกับ ๑ ปีนี้ เราถกเถียงกันมานานพอสมควร แต่เราก็ได้เปรียบเทียบการเลือกตั้งในระดับชาติ คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเองนี้ ทั้ง ๆ ที่เป็นหลักของชาติแท้ ๆ ไม่ได้กำหนดภูมิภาคและถิ่นที่อยู่เลย ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดเชียงรายอาจจะไปสมัครที่จังหวัดบุรีรัมย์ก็ได้ ไปได้ถึงขนาดนั้นเราก็ถกเถียงกัน แต่เราคิดว่าหมู่บ้านหนึ่งถ้าหากว่ามีประมาณ ๑๐๐ หลังคาเรือนโดยเฉลี่ยแล้วนี้ ถ้าคนที่เข้าไปอยู่ในหมู่บ้านนั้นมีถิ่นที่อยู่และมีภูมิลำเนาด้วย มีทะเบียนราษฎรเรียบร้อย ก็เชื่อว่าคนในหมู่บ้านนั้นถ้าใช้อย่างสุจริตอย่างที่ว่าไม่มีการไปซื้อเสียงกันแล้วมาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้ กระผมคิดว่าคนในหมู่บ้านนั้นก็คงจะต้องเลือกคนดีพอสมควร แล้วตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปฏิบัติกันมา คนที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้านก็ดี คนที่จะเป็นกำนันก็ดี ต้องเป็นคนดีพอสมควร เป็นคนที่ประชาชนนับหน้าถือตาหรือเป็นพี่ชายถึงจะได้เป็นกำนันเป็นผู้ใหญ่บ้าน จากข้อปัญหาที่เราถกเถียงกันนี้ เราคิดว่าเมื่อเราจะสร้างพื้นฐานจริง ๆ ละก็ ๖ เดือนเห็นจะสมควรที่จะให้ประชาชนในหมู่บ้านขนาดตั้งแต่ ๑๕ หลังคาเรือนจนกระทั่งถึง

๑๐๐ หลังคาเรือนได้วินิจฉัยว่าใครควรจะเป็นผู้นำในหมู่บ้านนั้น กระผมคิดว่า ๖ เดือนนี้คงจะรู้จักกันได้ดี เพราะโดยปกติในหมู่บ้านนั้นมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันพอสมควร ตั้งแต่หัวบ้านถึงท้ายบ้านตามที่กระผมเห็นมา เพราะฉะนั้นกรรมาธิการก็ขอขึ้นไว้น้อยกว่า ๖ เดือน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าเป็นอย่างนั้น ผมขอมติเลยนะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะต้องแก้ไขตามที่คุณทรงธรรมแปรญัตติไว้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้มีมติให้เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการ อีกท่านหนึ่งที่สงวนไว้คือคุณสมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ เชิญครับ

นายสมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ (สตุล) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดสตุล เหตุที่กระผมได้สงวนคำแปรญัตติในมาตรานี้ไว้ กระผมไม่ได้ตั้งใจในเรื่องของเวลา แต่จะมีสิ่งหนึ่งที่อยากจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณา คือ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านนั้น เพราะว่าตามสภาพความจริงที่เป็นอยู่ มีกำนันผู้ใหญ่บ้านจำนวนไม่น้อยเพียงแต่เข้าไปอาศัยในหมู่บ้านหรือตำบลนั้น เพียงแต่ชั่วคราวช่วยยามโดยอาศัยเหตุผลที่ว่าตัวเองได้มีภูมิลำเนาอยู่ที่นั่น โดยอาศัยทะเบียนราษฎร แต่ตามความจริงแล้วในการประกอบ

อาชีพนั้นไปอยู่ในที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งห่างไกลออกไป เป็นการไม่สะดวก
อย่างยิ่งในการที่ประชาชนไปติดต่อในเรื่องใด ๆ ก็ตาม แล้วก็อีก
ประการหนึ่ง กระผมอยากจะขอเรียนสั้น ๆ ว่าเพื่อป้องกันมิให้คนซึ่ง
แปลกหน้าที่เดินทางมาจากไหนก็ 모르 จู๋ ๆ ก็มาสักรับเลือกตั้งกำนัน
หรือว่าผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งสิ่งเหล่านั้นจะรับ มันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
มาแล้วในอดีต และกระผมคิดว่าไม่อยากจะให้มันเกิดขึ้นอีกในโอกาส
ต่อไป จึงได้ขอสงวนคำแปรญัตตินี้ไว้ เพื่ออยากจะได้นี้แจ้งให้สภาทราบ
และจะได้พิจารณาในโอกาสต่อไปครับ ขอขอบคุณ

นายทองเจือ กัลพมานุกุลกิจ (กรรมาธิการ) : กระผม
นายทองเจือ กัลพมานุกุลกิจ ส.ส. บุรีรัมย์ กรรมาธิการ ตามที่เพื่อน
สมาชิกได้แปรญัตติไปแล้วนั้น ก็เพราะว่าประการสำคัญในการที่จะ
เลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น กระผมคิดว่าประชาชนที่อยู่ในเขตนั้นเขา
ย่อมทราบดีว่าทุก ๆ คนที่จะเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น เขาจะต้อง
เลือกบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดเขา เขาจะต้องไปมาหาสู่กันได้ ตามที่เพื่อน
สมาชิกได้กล่าวไปแล้วว่า จะเอาบุคคลบางคนที่เขาทะเบียนราษฎร
หรือตามกฎหมายทะเบียนราษฎรมาอยู่เพียง ๕ เดือน ๖ เดือนตาม
กฎหมายฉบับนั้นนั้นมาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กระผมคิดว่าประชาชนเขา
ทราบดีเหมือน ๆ กับเขาเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าใครดีใครชั่ว
ฉะนั้นกรรมาธิการขอยืนยันตามร่างของกรรมาธิการ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกรรมาธิการยืนยัน ผม
ก็ขอถามมตินะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรก็เป็นอย่างที่คุณสมศักดิ์ได้
แปรญัตติไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้
ตามร่างของคณะกรรมการธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
ให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการธิการ

เนื่องจากหมดผู้สงวนสำหรับ (๓) นี้ แต่คณะกรรมการ
มีแก้ไข จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี ถือว่าจบการพิจารณา
(๓) ต่อไปเป็นการพิจารณา (๔) ซึ่งกรรมการสงวนไว้
คุณเทอดพงษ์ ไชยน์นันทน์

นายเทอดพงษ์ ไชยน์นันทน์ (กรรมการ) : ท่าน
ประธานที่เคารพ อันนี้กระผมขอถอนครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นอันว่าจบการพิจารณา
(๔) ต่อไป (๕) ไม่มีการแก้ไข (๖) ไม่มีการแก้ไข (๗)
กรรมการเติม จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี ถือว่าจบการพิจารณา
ต่อไป (๘) ไม่มีการแก้ไข แต่มีผู้สงวน คุณยวง เอี่ยมศิลา กับคุณนิสิต
เวชศิริวานันท์ เชิญคุณยวงครับ

นายยวง เอี่ยมศิลา (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ
และเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมแปรญัตติมาตรานี้ ก็เนื่องจากว่าใน
การบัญญัติกฎหมาย เราควรจะมีบัญญัติโดยชัดแจ้ง มาตรานี้กำหนด

คุณสมบัติของผู้มาสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน ท่านประธานครับ ในการบัญญัติกฎหมาย กระผมเองรู้สึกประหลาดใจว่าทำไมเราเอาอารมณ์ของคนเข้าไปใส่ในกฎหมาย ทำไมเราไม่บัญญัติโดยชัดแจ้ง ถ้าจะดูลักษณะหรือคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ ผู้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง เขาก็บัญญัติคุณสมบัติไว้โดยชัดแจ้ง แต่ว่าในกฎหมายการเลือกตั้งท่าน ผู้ใหญ่บ้านฉบับนี้ ไปเอาอารมณ์ของคนใส่เข้าไปในร่างพระราชบัญญัตินั้นด้วย บังเอิญท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งก็ไปถอนเสีย กระผมก็รู้ว่า เพราะอยากให้ผ่านไปโดยรวดเร็ว ท่านประธานครับ กระผมขอประทานกราบเรียนถามท่านประธานว่า ดังที่ท่านถอนนั้นนะ บัญญัติไว้ "ต้องมีความเลื่อมใสในระบอบรัฐธรรมนูญโดยบริสุทธิ์ใจ" เอาอะไรเป็นเครื่องวัดครับ คนจะมาสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านจะต้องเลื่อมใสรัฐธรรมนูญโดยบริสุทธิ์ใจ มันของอยู่ในร่างกายอยู่ในจิตใจของเขา ไม่ได้แสดงออกมาข้างนอก ทำไมบัญญัติกฎหมายไปกำหนดไว้อย่างนั้น มันยากที่จะไปตรัสรู้ได้ ในข้อนี้ก็เช่นเดียวกัน ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายว่า "ไม่เป็นผู้มีชื่อเสียงในทางทุจริตหรือเลื่อมใสในทางศีลธรรม" ท่านประธานครับ ถ้าเกิดมีการวินิจฉัย โดยบุคคลใดหรืออารมณ์ของคน บอกว่าคนคนนี้มีชื่อเสียงไม่ดี เอาอะไรเป็นหลักครับ ถ้าบ้านเมืองเอาอารมณ์ของคนมาใส่เป็นข้อบัญญัติทางกฎหมายหลัก กระผมว่าบ้านเมืองเราเห็นจะยุ่งแน่ถ้าเราบัญญัติเขาว่า ขาขาดข้างหนึ่ง ตาบอด ๒ ข้าง หรือจะหัวล้านอย่างกับกระผมนี้สมัครไม่ได้ก็บัญญัติลงไป แต่ไปเอาอารมณ์ของคนลงไปในนั้น บอกว่าเพราะมีชื่อเสียงเลื่อมใสในทางศีลธรรม หรือว่ามีความเลื่อมใสในระบอบรัฐธรรมนูญโดยบริสุทธิ์ใจ แล้วไปบัญญัติไว้ในกฎหมาย อย่างลืมนะว่า

กฎหมายนี้ทั้งบทลงโทษไว้ด้วย เขียนไว้แล้วให้เอาพระราชบัญญัติ
 ข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม มีการลงโทษหรืออาจจะ
 ไม่ให้สมัครก็ได้ กระผมคิดว่าเรื่องอย่างนี้ไม่ควรจะบัญญัติอยู่ในข้อ
 กฎหมาย ซึ่งมีบทลงโทษกันด้วย โดยเอาอารมณ์ของคนใส่ในกฎหมาย
 ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าควรที่จะแก้ไขไม่บัญญัติ
 อย่างนี้ ที่กระผมบอกว่าให้บัญญัติลงไปว่ามีความรู้เทียบเท่าประณ
 ปีที่ ๕ เหตุผลที่กระผมให้บัญญัติลงไปอย่างนี้แทนเอาอารมณ์ไปใส่ใน
 กฎหมายเสียก็เพราะเหตุว่า ผู้ใหญ่บ้านก็ดี กำนันก็ดี จะต้องปฏิบัติ
 ตามคำสั่ง คือตั้งที่กรรมาธิการก็เคยบอกไว้ว่าเท่ากับเอากระทรวง
 ๑๒ กระทรวงโยนไปใส่ให้เป็นภาระหน้าที่ของเขา เขาจะต้องทำ
 ทะเบียนราษฎร เขาต้องจดอย่างโน้นอย่างนี้ เดี่ยวสำรวจปศุสัตว์
 มีไก่ก่ตัว มีหมูก่ตัว มีวัวก่ตัว มีควายก่ตัว เขาต้องรู้ แทนที่จะบัญญัติ
 เรื่องอารมณ์ใส่ไปในกฎหมาย บัญญัติเสียว่ามีความรู้เทียบเท่าประณ
 ปีที่ ๕ จึงจะสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านได้ อย่างนี้กระผมคิดว่ามันน่าจะเป็น
 หลักของการบัญญัติกฎหมาย กระผมอยากฟังเหลือเกินถึงแม้จะไม่มี
 โอกาสได้ตอบได้ว่า กรรมาธิการมีเหตุผลอย่างใดที่เอาอารมณ์ของ
 มนุษย์มาใส่เป็นตัวกฎหมาย อย่างบัญญัติเรื่องที่ทำกรรมาธิการท่าน
 หนึ่งได้ถอนออกไปเสีย คนที่จะสมัครผู้ใหญบ้านต้องมีความเลื่อมใสใน
 รัฐธรรมนูญโดยบริสุทธิ์ใจ ใครเป็นคนตรัสรู้ เขาเลื่อมใสโดยบริสุทธิ์ใจ
 หรือไม่บริสุทธิ์ใจ ใครเป็นคนตรัสรู้ ใครเป็นคนบอก และการที่บัญญัติ
 ว่ามีชื่อเลื่อมใสเลื่อมใส ในหลักกฎหมายต้องบอกว่าศาลลงโทษไปแล้ว
 หรือว่ามีการถูกลงโทษไปแล้ว จะภาคทัณฑ์ไปแล้วหรือแบบไหนก็ตาม
 เออ คนนั้นเป็นคนผิดจริง แต่เอาวินิจฉัยอารมณ์ของมนุษย์ไปใส่ไว้

ในกฎหมาย กระผมไม่เห็นชอบด้วย จึงขอให้แก้ไขเป็นว่ามีความรู้ เทียบเท่าประถมปีที่ ๔ หรือเทียบเท่าเสียจึงจะมีสิทธิสมัคร กระผม ขอให้เหตุผลอย่างนี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่าน ประธานที่เคารพครับ สำหรับที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้แปรญัตติไว้ใน (๘) ที่เราไม่ได้กำหนดเรื่องอ่านและเขียนหนังสือไทยได้หรือมีความรู้ เทียบเท่า ป. ๔ นั้น ก็เช่นเดียวกับที่กระผมกราบเรียนไปเมื่อสักครู่นี้ คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นยังไม่กำหนดความรู้ คือการเลือกตั้งในระดับชาติเราก็ไม่ได้กำหนดมีการโต้เถียงเช่นเดียวกันใน คณะกรรมาธิการ บางคนก็อยากจะให้ถึง ม. ๖ ด้วยซ้ำไปว่าจะต้อง ไปทำบัญชีอย่างโน้นอย่างนี้อะไรนี้มีพูดถึง แต่เราก็บอกว่าขนาดสภา ผู้แทนราษฎรยังไม่กำหนด แล้วทำไมจะเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านซึ่งอยู่ใน หมู่บ้านเล็ก ๆ จะต้องไปกำหนดความรู้ด้วย แล้วจะไปโทษบอกว่า ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นเลือกผู้นำของตัวเองไม่เป็นก็ไม่ได้ มีความสามารถที่จะเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ แล้วก็มีความสามารถที่จะเลือกผู้บริหารประเทศได้ ทำไมจะเลือกผู้นำของตัวเองในหมู่บ้าน ไม่ได้ อันนี้ต้องยอมจำนนก็เลยไม่ได้กำหนดความรู้ไป ส่วนที่พูดบอกว่า ใน (๘) ของกรรมาธิการที่เขียนไว้ว่า เอาอารมณ์ของคนเราเข้าไป ใส่ในความจริงไม่ใช่อารมณ์หรือครับใน (๘) เราชี้ให้เห็นและเรา เห็นได้ครับคนที่มีความเสี่ยงในทางทุจริต อย่างในกรณีคนที่อยู่ในหมู่บ้าน นั้น สมมุติเป็นคนนักเลงหัวไม้อย่างนี้ เป็นคนลักวัวขโมยควายอย่างนี้ เป็นต้น ชาวบ้านรู้ หรือว่าคนที่มีความเสี่ยงในทางศีลธรรม เป็นคนที่ไม่ เลื่อมใสในพุทธศาสนา เป็นคนที่ไม่เข้าวัดเข้าวาเป็นคนที่ไม่เคารพ

ผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้แก่ผู้เฒ่าอะไรอย่างนั้นเห็น แต่เราต้องการผู้นำที่ดีของหมู่บ้านซึ่งเป็นพื้นฐานระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนี้ เราก็คิดว่าอันนี้เป็นของดีไม่ได้เสีย คณะกรรมการก็ได้พิจารณาแล้วความจริงเราก็ได้เถียงกันหน้าดำหน้าแดงเหมือนกัน เรื่องคุณสมบัติ กระผมก็ขอกราบเรียนเพียงแค่นี้ครับ และขอคงไว้ครับ

นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นิสิต เวทย์ศิริยานันท์ จากศรีสะเกษนะครับ ฟังท่านกรรมการแล้วยังไม่แจ่มชัดหรอกครับ คือท่านยังบอกว่าท่านได้แย้งในข้อนี้

ในฐานะที่กระผมขอแปรญัติข้อนี้ไว้เหมือนกับคุณวุฒิตกทุกประการ ก็โดยเหตุผลที่กระผมได้เห็นแล้วว่าการเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน กับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฏรนั้นไม่เหมือนกัน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฏรมาเป็นผู้แทนของปวงชนนั้นที่ไม่ได้กำหนดวุฒิไว้ ก็โดยเหตุผลว่า สภาผู้แทนนั้นมาจากคำว่าปาเลเมนต์ (parliament) ปาเล (parley) แปลว่าพูด คือไม่ต้องใช้หนังสือก็แทบจะได้ คือให้มาพูด สภานี้เป็นสภาสำหรับพูดครับ เพราะฉะนั้นคนที่พูดได้นอกจากคนใบ้เท่านั้น เพราะฉะนั้นสภาไม่รับคนใบ้ หูหนวก ตาบอด เพราะว่าในกฎหมายเลือกตั้งนั้นได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนครับ ว่าบุคคลผู้มีคุณสมบัติที่จะรับเลือกตั้งต้องมีสัญชาติไทยตามกฎหมาย อายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งอะไร เหล่านี้ และผู้ต้องห้าม ก็มีติดยาเสพติด เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นบุคคลนี้พวกนี้แหละครับ หรือต้องคำพิพากษาจำคุกอะไรเหล่านี้ ถ้าออกมาในรูปแบบนี้ไม่ใช่อาชญากรรม คือไม่น่าที่จะบัญญัติในลักษณะที่ว่า เป็นผู้มีชื่อเสียงในทางทุจริตเสื่อมเสียในทางศีลธรรม คือมันไม่มีมาตรการ

กำหนดคุณวุฒิของคน ทำไมเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมากำหนดคุณวุฒิ มันจึงเป็นความเข้าใจที่ไขว้เขวอยู่ กระผมขอกราบเรียนอีกสักเล็กน้อย ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ ใจจริงแล้วกระผม ไม่อยากแปรญัตติเลยนะครับ คือมันเป็นการถอยหลังเข้าคลองครับ กฎหมายนี้ล้าหลังประมาณ ๕๐ ปีครับ คือเทียบกับประเทศบ้านใกล้ เรือนเคียงเขา เทียบอย่างเอาประเทศใกล้ ๆ อย่างฟิลิปปินส์นะครับ เขาก็เรียกว่ามีบาร์ริโอเคาน์ซิล (Barrio council) คือมีตำบล หนึ่งซึ่งเขามีกรรมการของเขา เขาตั้งขึ้นในกรรมการเขาจะจัดการ เกี่ยวกับการศึกษา การประกอบอาชีพ ความปลอดภัยและพละนาถมิยนี้ เขาจะจัดทำขึ้น ถ้าเปรียบเทียบกับเมืองแขกปากีสถาน เขาเรียกว่า ยูเนียนเคาน์ซิล (union council) นะครับ ที่นี้ถ้าเปรียบเทียบกับ ประเทศมหาอำนาจที่เจริญไปแล้ว อย่างอเมริกาเขามีเคาน์ตีเคาน์ซิล (country council) เขาไม่มีหรอกครับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนะมัน ล้าหลังจนไม่รู้จะล้าหลังอย่างไร เพราะฉะนั้นคนที่เสนอเข้ามานี้ห่วย ที่สุดในโลกครับ ห่วยที่สุดครับ เพราะฉะนั้นกระผมเชื่อว่าและกระผม ยังชมอยู่ครับว่า กระผมไปสืบทราบมาว่าไม่ใช่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ถ้ากระทรวงมหาดไทยเสนอนี้กระผมว่าห่วยที่สุด ท่านเหล่านั้นห่วยมาก นะครับ คือมาทราบทีหลังมารู้จริง ๆ ว่ากระทรวงมหาดไทยทราบว่า เป็นผู้แทนของเราหรือนักการเมืองบางคนนะครับเป็นผู้เสนอ เพราะฉะนั้นกระผมก็เลย เออ ยังนึกว่ากระทรวงมหาดไทยก็ยังไม่เสีย หน้าที่เดียว เพราะมันล้าหลังเหลือเกิน นี่แหละครับท่านประธาน ที่เคารพ กระผมจึงเห็นว่า (๘) นี่จำเป็นจะต้องเปลี่ยนครับท่าน ประธานที่เคารพ กระผมขอฟังข้อแถลงจากท่านกรรมาธิการให้หาย

บอกว่าเขาประพาสเสื่อมเสียอย่างไร ไม่มีบทชี้ชัดออกมาว่าบุคคลคนนั้น เป็นการบัญญัติที่ไม่ถูกต้อง และท่านก็มาแก้ที่ไม่ได้บัญญัติ ทางพวกกระผม ที่แปรรูปคดีจึงได้กำหนดคุณวุฒิลงไว้ว่า อ่านออกเขียนได้นะครับ อ่านหนังสือออก หรือเขียนได้ หรือมีความรู้ประถม ๔ ที่ต้องใส่ไปเช่นนั้น ก็โดยเหตุผลที่ว่า ท่านนั้น ผู้ใหญ่บ้านนั้นจำเป็นจะต้องติดต่อกับลูกบ้าน ด้วยการเขียนและการบอกกล่าวเป็นการส่งข่าวสารกัน มันจำเป็น จะต้องใช้ตัวหนังสือ แต่ในสภาผู้แทนที่กระผมกล้ารับรองว่าคนที่เข้ามา นี้ สมมติว่าอ่านไม่ได้เขียนไม่ได้ก็เข้ามาได้ครับ เพราะกฎหมาย

-- รัฐธรรมนูญไม่ได้จำกัดความรู้ไว้ เพราะเป็นสภาของสภาพุด เพราะ คำว่า "ปาเลเมนต์" มาจากคำว่า "ปาเล่" แปลว่าพูดจากภาษา ฝรั่งเศสหรือภาษาลาตินนี้ครับ มันผิดกันตรงนี้ เพราะฉะนั้นถ้าจะเอา อันนี้ไปเทียบเคียงกันกับท่านนั้น ผู้ใหญ่บ้านนั้นยอมไม่ได้ เพราะฉะนั้น ในข้อที่กระผมกังขาอยู่ ก็โดยเหตุผลที่กระผมอยากให้ท่านกรรมาธิการ ทราบครับ ข้อนี้ไม่น่าฟังจริง ๆ ครับ คือที่ใส่ไว้อย่างนั้น (๘) นี้ นะครับ ในมาตรา ๕ ซึ่งเป็นมาตรา ๑๒ นั้นนะครับบอกว่าเป็นผู้มี ชื่อเสียงในทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม เมื่อเทียบเคียง กับกฎหมายเลือกตั้งคือกฎหมายเลือกตั้งผู้แทนแล้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมัน ก็ไม่เหมือนกันเลย ไม่ใกล้เคียงกันด้วยซ้ำ ซึ่งกฎหมายเลือกตั้งกระผม ก็ได้อ่านคร่าว ๆ ไปอย่างนั้น ถ้ากำหนดอย่างนั้นน่าฟังนะครับ หรือว่า ต้องคำพิพากษาให้จำคุก หรือต้องคุมขังอยู่ในหมายศาลในคดีนั้นคดีนี้ อะไรนี้แหละครับที่เรียกว่าเป็นบุคคลล้มละลายอะไรเหล่านี้ ถ้าเป็น อย่างนั้นกระผมก็ยังรับฟังได้ แต่นี่ท่านมาบัญญัติเอาแบบที่ว่าใช้อารมณ์ แล้วท่านก็มาแก้บอกว่าแม้แต่สภาผู้แทนซึ่งเป็นสภาของชาติยังไม่ได้

ข้อใจอีกสักหน่อยว่า เหตุผลกลใดท่านจึงใช้ข้อความเหล่านีกลงไว้ใน (๘)

ร้อยตรี ชรรมนนุญ ตัณฑะเตมิย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตรี ชรรมนนุญ ตัณฑะเตมิย์ กรรมาธิการ กระผมใคร่กราบเรียนต่อท่านประธานว่า การที่คณะกรรมาธิการเห็นยืนยันว่าควรจะต้องบัญญัติในเรื่องนี้ไว้ ก็เนื่องจากเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านก็ดี กำนันก็ดี เป็นกลไกอันหนึ่งของฝ่ายบริหาร และมีฐานะเป็นเสมือนข้าราชการเช่นเดียวกัน ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เองได้มีส่วนที่กำหนดไว้ในเรื่องของวินัยแบบเดียวกับวินัยของข้าราชการ และก็ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนได้มีอยู่มาตราหนึ่งระบุว่า "จะต้องไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี" เพราะฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านซึ่งก็เป็นกลไกของฝ่ายบริหารของการปกครองท้องที่ ก็ควรจะมียุติบัญญัติไว้ในทำนองเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะกราบเรียนเพิ่มเติมว่า ในบางหมู่บ้านมีคนบางคนซึ่งค่อนข้างจะเป็นนักเลง อาจจะเป็นนักเลงการพนัน นักเลงหัวไม้ หรือนักเลงอันธพาลก็ตาม ถ้าหากว่าจะเปิดโอกาสให้เขาสมัครรับเลือกตั้งได้แล้ว เขาอาจจะได้รับเลือกตั้ง เนื่องจากว่าประชาชนเกรงอิทธิพลของเขาเหล่านั้น ซึ่งแน่นอนที่สุดถ้าเขาได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านหรือเป็นกำนัน ประชาชนก็จะได้รับความเดือดร้อนเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นข้อบัญญัติไว้เช่นนี้จะเป็นการกันหรือกรองเสียชั้นหนึ่งก่อนที่จะไม่ให้ นักเลงหรืออันธพาลทั้งหลายได้รับเลือกตั้งเป็นกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งกระผมก็คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่ออาณาประชาราษฎร์ และก็จะเป็นการโยนบาปไปให้ประชาชนผู้ซึ่ง

จำเป็นจะต้องเลือกบุคคลผู้ซึ่งเขาไม่เห็นด้วย แต่จำใจต้องเลือกตั้ง กระผมก็คิดว่า การที่ได้บัญญัติข้อนี้ไว้จะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเลือกตั้งได้มี โอกาสช่วยเหลือราษฎรในท้องถิ่นชนบทห่างไกล ซึ่งอาจจะต้องตกอยู่ในภาวะเช่นนั้น คณะกรรมการจึงเห็นสมควรที่จะยืนยันไว้ตามร่าง เดิมครับกระผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณนิสิตครับ ผมเรียนชี้แจง มีสมาชิกบางท่านอยากจะใช้สิทธิอภิปราย บังเอิญมาตรานี้ไม่มีการ แก้ไขเพราะฉะนั้นก็ได้เฉพาะผู้สงวนเท่านั้นเอง เชิญคุณนิสิต

นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธาน ครับ เอละที่ท่านกรรมการได้ชี้แจงก็ยังไม่แจ่มชัดอยู่นั่นเอง คือ สมมุติว่าเป็นอันธพาลนะครับ และใครละครับเป็นคนชี้ขาดว่านายคนนั้น เป็นอันธพาล และเอามาตรการอะไรเอากฎหมายข้อไหน หรือว่ามี กฎหมายอันธพาลอยู่ต่างหากแบบสมัยจอมพล สฤษดิ์ เช่นนั้นหรือ คนนั้น จึงสมควรไม่ได้ เอละเขาเป็นนักเลงหัวไม้ เมื่อประชาชนรู้ว่า เป็น นักเลงหัวไม้เขาก็ไม่เลือก ก็มีแค่นั้นแหละครับท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นในการที่จะไปขีดวงล้อมโดยใช้อารมณ์ใส่เข้าไปในกฎหมาย นี่มันไม่ถูก ท่านเปิดกฎหมายเลือกตั้งดูก็แล้วกัน อย่าให้กระผมต้องมา อ่านซ้ำซากเลย ไม่เห็นมี เอากฎหมายที่เลือกตั้งผู้แทนนี้มาดู ไม่มี ครับแบบนี้ เพราะฉะนั้นสมมุติว่าในจังหวัดนั้นมีการเลือกตั้ง บังเอิญ นายคนหนึ่งเป็นนักเลงอยู่ มีพวกมากจริง แต่ว่าได้ละชีวิตความเป็น นักเลงในอดีตที่เลวร้ายนั้นไปประมาณสัก ๖ เดือน ๘ เดือน ปีหนึ่ง ให้เข้าประกอบสัมมาอาชีพ แก่ก็หักล้างล้างพง ทำไร่ ไถนา แต่ เสร็จแล้วบอกว่า เป็นอันธพาลว่าอย่างนั้น สมควรไม่ได้ประพฤติเสื่อมเสีย

การทำเช่นนี้กระผมว่ากฎหมายนี้จะก่อให้เกิดการวิวาท แทนที่จะเป็นกฎหมายที่จะทำให้เกียรติหรือให้สิทธิมนุษยชน เป็นการทำลายสิทธิมนุษยชนด้วย เพราะฉะนั้นกระผมจึงไม่เห็นด้วยว่ากฎข้อนี้ต้องตัดออกครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบ เพราะว่ามันไม่ถูกจริง ๆ ครับ ถ้าหากว่ากฎหมายฉบับนี้ถ้าไปใส่เข้าไว้ จะตัดออกเลยโดยไม่เอาของกระผม กระผมก็ไม่ติดใจ แต่ว่าถ้าคงไว้กระผมรู้สึกว่กระผมมีความกังขาเป็นอย่างยิ่ง

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เทอดพงษ์ ไชยนันทน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก กรรมาธิการ กระผมเคยพิจารณากฎหมายฉบับนี้แล้วก็เคยส่งวนไว้ในสมัยที่แล้ว พอมาถึงสมัยนี้กระผมก็นั่งฟังคำชี้แจงต่าง ๆ นานา มาในคณะกรรมาธิการ จนกระทั่งคล้อยตามไปบางส่วน กระผมอยากจะชี้ให้เห็นว่าอย่างใน (๘) ของมาตรา ๕ แกะไขมาตรา ๑๒ อันนี้ไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อเสียง ในทางทุจริตจะเสื่อมเสียในทางศีลธรรม กระผมอยากจะยกตัวอย่างว่าในหมู่บ้านอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงไปนั้น ในบางหมู่บ้านมีนักเลงหัวไม้ มีอันธพาลที่ยิ่งใหญ่จริง ๆ ซึ่งในบางจังหวัดกระผมเชื่อว่าคงจะเกือบทุกจังหวัดก็จะมีกันอย่างนั้น ในบางหมู่บ้าน คือถ้าอย่างเกิดมีนักเลงอันธพาลหรือนักเลงหัวไม้ที่มีอิทธิพลถึงขนาดจะสมัครผู้ใหญ่บ้าน กระผมอยากจะยกตัวอย่างว่า ถ้านักเลงคนนี้สมัครผู้ใหญ่บ้านแล้ว ใครมาสมัครอีกจะเก็บให้หมด สมมติเขาตั้งไว้อย่างนั้น ในหมู่บ้านนั้นจะไม่มีคนสมัครเลยกลัวอิทธิพลคนคนเดียว เพราะฉะนั้นก็ได้เป็นผู้ใหญ่บ้านโดยอิทธิพล เราไม่สามารถจะหาตำรวจไปคุ้มกันได้ว่า ถ้าคุณสมัครกระผมจะเอาตำรวจไปคุ้มกัน

คุณอยู่ไปอีก ๕ ปี เราทำอย่างนั้นไม่ได้เราก็ต้องหาวิธีว่าหาทางที่จะ
 กลับครองสิทธิ์หนึ่งก่อนว่า ถ้าเกิดมีปัญหาอย่างนั้นขึ้นมาก็หยุดเถอะ
 อย่าให้คนนี้สมัครเลย เพราะว่ามีเบื้องหลังอย่างนั้น ๆ สมมุติว่า
 คนที่สมัครเกิดเป็นคนดีจริงแล้วถูกกลั่นแกล้ง ก็มีทางออกให้ ก็อาจ
 จะฟ้องศาลปกครองซึ่งจะตั้งขึ้นมาก็อาจจะฟ้องร้องได้ก็หาทางได้
 เพราะฉะนั้นถ้าใส่ไว้กระผมก็เชื่อว่าจะไม่เป็นการเสียหาย แล้วก็ยัง
 เป็นการป้องกันที่จะเกิดมีอิทธิพลที่จะเอา พูด่าง ๆ ว่าจะสมัคร
 คนเดียวนี้ เราก็สามารถป้องกันได้ด้วยวิธีอย่างนี้ วิธีอื่นก็ยังไม่พบว่า
 จะป้องกันอย่างไร เพราะฉะนั้นกระผมก็เชื่อว่าเอาไว้นี้คงจะไม่เป็น
 อะไรนะครับ แล้วก็โอกาสก็ยังมีต่อไปอีกไปฟ้องศาลปกครองหรือ
 อะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นกรรมาธิการกระผมคิดว่าข้อนี้แรงเพียงพอแล้ว
 ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังตั้งใจใช้ไหมครับผม
 จะได้ถามมติเลย เชิญคุณดวงชี้แจงเพิ่มเติม

นายดวง เอี่ยมศิลา (อุดรธานี) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านกรรมาธิการไม่ได้ชี้แจง
 คุณนิสิต เผอญกระผมเป็นคนบอกคุณนิสิต คุณนิสิตก็รู้ภาษาอังกฤษก็ดี
 แต่บังเอิญภาษาฝรั่งเศสไม่ค่อยรู้ คำว่าสภาที่ท่านรัฐมนตรีกรรมาธิการ
 ได้กล่าวถึงนั้น บังเอิญกระผมไม่ได้พูดถึงอันนี้ ท่านไปอ้างว่าที่ไม่ได้
 กำหนดคุณสมบัติไว้ทำอย่างผู้แทน ท่านประธานครับ สภาที่เรา
 เลียนแบบมาจากต่างประเทศเขา ปาเลอมังต์ ปาเล่ (Parlement
 Parle) แปลว่าการพูด สภานี้เป็นสภาสำหรับพูดไม่ใช่สภาสำหรับ
 เขียนหนังสือ ไม่ต้องรู้หนังสือสักตัว เขาจึงบัญญัติ ปาเลอมังต์ ปาเล่

(Parlement Parle) เป็นสมาชิกของสภาสำหรับพูด เพราะสถานที่พูดเท่านั้น เขาไม่ต้องกำหนดความรู้ได้ นั่นถูกต้อง เป็นที่สำหรับรับเอาความคิดความเห็นของประชาชนแต่ละหมู่บ้านมาใช้มาพูดมาบอก คัดเลือกบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นมาเป็นรัฐบาลเพราะที่เราไปกำหนดความรู้ แต่เราสามารถจะคัดคนระดับเป็นผู้ปกครองประเทศได้ เพราะสมาชิกจากทั่วประเทศจากทุกจังหวัดมันมีจำนวนมาก อย่างสมัยนี้เรามี ๒๗๔ คน แม้จะไม่บัญญัติเรื่องความรู้ไว้ แต่คนทั้ง ๒๗๔ คน คัดหัวกระเด็นมาจากทุกจังหวัด เราก็สามารถจะคัดยอดเยี่ยมขึ้นมาเป็นคณะผู้บริหารประเทศได้ เพราะว่าสถานที่นี้เป็นสถานที่สำหรับพูด ซึ่งกระผมได้บอกแล้วว่า เป็นปาเลเมนต์ ปาเล่ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นมันแตกต่างจากผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจะต้องไปเขียนหนังสือด้วย ต้องสำรวจ ต้องจด ไม่รู้หนังสือไม่ได้ ทำไมไม่ไปบัญญัติอย่างนั้น ท่านไปตอบได้ถึงเรื่องว่า จำเป็นทำอย่างนั้นมันไม่เห็นเสียหายอะไร ท่านไปยกตัวอย่างโดยสมมุติ ตักดาขึ้นมาว่า ถ้าหากหมู่บ้านหนึ่งนักเลงหัวไม้คนหนึ่งใหญ่โตเหลือเกิน เขาจะมาสัมิตรไม่ให้คนอื่นสัมิตร ก็ทำไมเล่าท่านจึงไม่สมมุติตัวอย่างว่า ในจังหวัดหนึ่งมีนักเลงใหญ่โตมากเหลือเกิน เขาจะสัมิตรผู้แทนและคนอื่นสัมิตรไม่ได้ เพราะฉะนั้นไม่มีการเลือกตั้งถูกยกให้เป็นผู้แทน ถ้าเราจะสมมุติในแง่ร้ายอย่างนี้ สมมุติได้ร้อยแปด ท่านประธานครับ ทำไมเมื่อแต่ก่อนนี้กรรมาธิการเองได้ชี้แจงในที่ประชุมนี้ เราได้รับฟังอยู่ที่คุณสมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ สงวนไว้มและแพ้วไปนั้น คุณสมศักดิ์ บอกว่า ขอให้มิญมิล่าเนาอยู่ในนั้น แล้วก็ประกอบอาชีพอยู่ในที่นั้นด้วย บอกว่า ราษฎรในที่นั้น เขาย่อมจะรู้ว่าบุคคลใดเหมาะสำหรับที่เขาจะเลือก ถ้าคนนั้นไม่ไปประกอบอาชีพในหมู่บ้านนั้น เขาก็ไม่เลือก นี่กรรมาธิการ

พูดให้เราฟัง ก็เมื่อเขาจะมาสมัครแล้ว ถ้าคนนั้นเป็นคนเลวเขาก็ไม่เลือก ทำไมไม่พูดอย่างเดียวกันครับ เรื่องคล้าย ๆ กัน พอตบอย่างหนึ่งไปอย่างหนึ่ง ตอบอีกอย่างหนึ่งมาอย่างหนึ่ง เรื่องจะหาเหตุผลใส่กันมันพูดกันได้ที่นั่นแหละครับ กระผมขอประทานกราบเรียนว่า การบัญญัติกฎหมายนั้นอย่าใช้อารมณ์ลงไปตามกฎหมาย มันจะเสียหรือไม่เสียก็ตาม มันเสียภาพพจน์ของสภาฯนี้ กระผมกล่าวในนามของส่วนรวมทั้งหมดว่า การบัญญัติกฎหมายลงไปโดยใช้อารมณ์ใส่ในกฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม กระผมขอกล่าวแต่เพียงแค่นี้ละครับ

นายแสวง ชวัชวะชุม (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม แสวง ชวัชวะชุม กรรมาธิการ ขอเรียนทำความเข้าใจกับท่านผู้ปรารถนาดีดังนี้ครับ การที่กรรมาธิการไม่ได้บรรจุเกี่ยวกับความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านเข้าไว้ในกฎหมายฉบับนี้นั้นก็เนื่องจากตระหนักดีว่าระบบที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันนี้เป็นระบบการเลือกตั้ง เรามอบความไว้วางใจ เรามอบหมายความเป็นใหญ่ เรามอบหมายการตัดสินใจให้แก่ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ ประชาชนในหมู่บ้านย่อมจะทราบดีว่า ท่านผู้ใดสมควรที่จะเป็นผู้นำของเขา ท่านผู้ใดสมควรที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้านของเขา เพราะเขาอยู่ในวงแคบเช่นกัน เขาย่อมรู้กันดี เขาย่อมไม่เลือกผู้ที่ไม่มีความสามารถ เขาย่อมจะเลือกเฟ้นเอาผู้ที่มีความสามารถมากกว่าในความรู้สึกนึกคิดของประชาชนอันนั้นเราไม่สามารถจะพูดออกไป ณ ที่นี้ได้ว่า ประชาชนของเราไม่สามารถที่จะเลือกผู้นำของตนเองได้ เราพูดไม่ได้ เราจึงได้ยืนยัน คณะกรรมาธิการจึงได้พิจารณากันแล้วจึงไม่ได้บัญญัติข้อความอย่างที่คุณผู้ปรารถนาดีเสนอมา

กรรมาธิการขอยืนยันตามร่างของกรรมาธิการครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าเช่นนั้นผมขอถามมติครับ
เชิญชี้แจงครับ

นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ (ศรีสะเกษ) : อันนี้มันติดพัน
นิดหนึ่ง ประเด็นก็คือว่ากระผมได้ถามกรรมาธิการถึง ๒ ครั้ง ๒ หน
ว่าท่านใช้มาตรการอะไรที่จะชี้ว่าคน ๆ นั้นเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง
หรือขาดศีลธรรมอันดีนะครับ ท่านไม่ได้ตอบกระผมว่าให้นายอำเภอ
เป็นผู้ชี้ ปลัดอำเภอเป็นผู้ชี้ ชาวบ้านเป็นผู้ชี้ หรือว่าเข้าชื่อกัน ๕๐๐
ชื่อ หรือว่า ๓๐๐ ชื่อ หรือว่าครึ่งหนึ่งของในหมู่บ้านนั้นว่าบุคคลนั้น
เป็นคนชื่อเสียงเสีย เพราะฉะนั้นอันนี้มันไม่มีมาตรการชี้ เพราะฉะนั้น
ก็แสดงว่าคนทุกคนในนั้นมีสิทธิที่จะสมัคร เข้าใจไหมครับ ในฐานะที่ตัว
เป็นผู้ใหญ่บ้าน หรืออะไรก็เป็นได้ เพราะฉะนั้นมันไม่มีมาตรการครับ
กระผมจึงบอกว่าเอามาตรการอะไรเป็นเครื่องชี้ กระผมยังไม่รู้
ถ้าข้าหลวงเป็นผู้ชี้บอกว่าคนนี้สมัครไม่ได้เพราะเสื่อมศีลธรรม เป็นผู้
ที่มีศีลธรรมไม่ดีอะไรก็สุดแท้แต่ตาม (๘) ที่เขียนไว้นั้น อันนี้แหละครับ
ที่กระผมข้องใจ เพราะฉะนั้นอย่างอื่นเราเข้าใจกันละครับ ในหมู่บ้าน
นั้นก็ต้องเลือกคนที่มีความรู้ดี เป็นที่นับถือของชาวบ้าน ไม่ต้องมาสอน
กัน คนผ่านผู้แทนมา มันรู้กันทั้งนั้นละครับ ไม่อย่างนั้นไม่ชนะการเลือกตั้ง
มันยอดคนทั้งนั้นละครับ

นายยศ อินทรโกมาลย์สุต (กรรมาธิการ) : ท่าน
ประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กฎหมายฉบับนี้ท่านผู้ปฏิบัติ
ก็ทราบแล้วว่ากระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ ผู้ที่รับสมัครกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ก็คือคณะกรรมการอำเภอ ปลัด
อำเภอหรือนายอำเภอ ลักษณะของนักปกครองนั้นนะมี ๓ ประการ

คือ ต้องรู้จักภูมิประเทศ รู้จักคนและรู้จักท้องถิ่นนักปกครองที่ดีคนไหน เป็นคนมีความประพฤติอย่างไร ผู้ที่เป็นนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ข้อมทราบ การที่จะช่วยให้ราษฎรในท้องที่ได้เลือกคนดีนั้น ก็จึงจำเป็นต้องกำหนดให้อำนาจของผู้รักษากฎหมายได้กำหนดไว้ว่า บุคคลไหน เป็นบุคคลที่สมควรจะรับเลือกตั้งได้หรือไม่อย่างไร ถ้าหากเห็นว่าทาง อำเภอตัดสินสิทธิ เขาก็มีสิทธิที่จะฟ้องร้องได้ เพราะฉะนั้นการที่กฎหมาย บัญญัติไว้เช่นนี้ ก็เพื่อเป็นการกลั่นกรองดังที่ท่านกรรมาธิการผู้มีเกียรติ ได้กล่าว และผู้ที่รู้เรื่องดีในแต่ละท้องถิ่น เราก็ต้องยอมรับว่า นักปกครองที่ดีเป็นผู้ที่รู้เรื่องว่าใครดีใครไม่ดีมากที่สุด ดังที่กระผมได้ กราบเรียนว่านักปกครองที่ดีต้องรู้หลัก ๓ ประการ คือ รู้เรื่องท้องที่ดี รู้เรื่องคนดี รู้เรื่องภูมิประเทศดี คนที่อยู่ในท้องที่ไหน ผู้ที่ปกครองต้อง รู้ว่ามีความประพฤติเป็นอย่างไร มีอาชีพอย่างไร มีศีลธรรมดีแล้ว อย่างไม่ ก็ควรจะได้ช่วยราษฎรตามสมควร กระผมก็เรียนชี้แจง อย่างนั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อยังติดใจ ผมก็จะขอ ถามมตินะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้แก้ไขตามที่คุณนิสิตกับคุณวงได้ แปรญัติไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๐ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ ตามร่างของคณะกรรมการ ก็ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๕ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ ให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการก็จบการพิจารณา (๘) ของ

มาตรา ๑๒ ที่ขอแก้ไขตามมาตรา ๕ ผมขอพักการประชุม และประชุม
ใหม่ในตอนค่ำเวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกาครับ ขอขอบคุณมากครับ

พักประชุมเวลา ๑๘.๐๓ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๒๐.๓๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอดำเนินการประชุม
ต่อครับ เชิญคุณพ่าย

เรือตรี พ่าย ณะอบเหล็ก (พิจิตร) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม พ่าย ณะอบเหล็ก จากจังหวัดพิจิตร กระผมอยาก
จะขอประทานกราบเรียนท่านประธานในที่ประชุมนี้ มีความห่วงใย
อย่างยิ่งในเมื่อภาพพจน์ของกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้ว ในขั้นต่อรอง
ระหว่างกรรมาธิการกับสภาผู้แทนฯครับ ดูช่างว่าเป็นการที่จะหา
ข้อต่อรองกันเป็นข้อยุติที่จะง่ายดายนั่นยากเหลือเกิน ที่นี้มีกฎหมาย
อีกหลายฉบับที่อยู่ในข้อบังคับของกฎหมายรัฐธรรมนูญครับ กระผมมี
ความห่วงใยว่าภาพพจน์อย่างนี้ ถ้าหากว่าเราได้มีการพิจารณากันโดย
ไม่ได้มีการที่จะอะลุ่มอล่วยลอมชอมกันบ้างในสภาแล้ว กฎหมายอีก
หลายฉบับที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดว่า เราจะต้องใช้ภายในสองปี
นั้น ก็ยากที่จะหวังท่านประธานที่เคารพ ยากที่จะหวังที่ว่า เราจะต้อง
มีโอกาที่จะผลิตผลได้ตามข้อบังคับของกฎหมายรัฐธรรมนูญ กระผม
อยากจะขอประทานกราบเรียนที่ประชุมผ่านท่านประธานสภาที่เคารพ
ว่า อันใดที่พอที่จะอะลุ่มอล่วยลอมชอมกันได้ ก็อยากจะขอให้ไปได้
สะดวก ไม่ใช่เรื่องที่ว่าจะต้องมาตั้งแง่ตั้งงอนอะไรกันมากมายนัก
กระผมขอกราบฝากไว้ในที่ประชุมอย่างนี้ครับ

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน และ
ท่านสมาชิกที่เคารพ ทุก ๆ ท่านครับ กระผม แคล้ว นรปติ จาก
จังหวัดขอนแก่น ขอกราบเรียนชี้แจงในนามของกรรมาธิการว่า

ความจริงกรรมมาธิการคณะนี้ก็ไม่ใช่ว่าเป็นคนดีร้อย เรามาในขั้นนี้แล้ว
 เรามาจากประชาชน ทุก ๆ ท่าน ซึ่งอยู่ ณ ที่นี้ เราก็ถือหลักว่าความ
 ผาสุกและประโยชน์ของประชาชนนั้นเป็นกฎหมายอันสูงสุด ท่านประธาน
 ครับ เราไม่ได้ดีไม่ได้ร้ายนะครับ ถ้าหากว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 ทั้งหลายแปรญัตติ มีเหตุผลเราจำนนครับ ทุกวันนี้เราอยู่กับเหตุผล
 เราจะจำนนและเราจะยอมตาม แต่ว่าอย่างไรก็ดีกระผมได้กราบเรียน
 แล้วว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คณะกรรมมาธิการก็ได้มีที่ปรึกษาทาง
 ฝ่ายกรมการปกครองก็ได้แต่งตั้งที่ปรึกษามา เราก็ได้ปรึกษากันอย่าง
 เรียบร้อย แต่กระผมใคร่จะขอกราบเรียนท่านสมาชิกที่เคารพว่า
 เอละครับขอให้ท่านแปรญัตติในสิ่งที่มีเหตุผลกรรมมาธิการจะยอมตาม
 ท่าน จริงอยู่ในระบอบประชาธิปไตยนั้นความคิดเห็นของเราอาจจะ
 แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามก็ขอกราบเรียนย้ำในที่สุดว่าเราอยู่กับ
 เหตุผล เราจะจำนนท่านด้วยเหตุผล สิ่งใดที่เกิดประโยชน์แก่
 บ้านเมืองและแก่ประชาชนนั้น ถ้าหากว่าเราพิจารณาแล้วโดยรอบคอบ
 ว่าเราเห็นชอบ เราก็จะยอมตามครับ กระผมขอขอบพระคุณท่าน
 สมาชิกที่เคารพทั้งหลายที่ได้กรุณาเอาใจใส่กฎหมายฉบับนี้ เพราะว่า
 กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายประวัติศาสตร์ดังกระผมได้กราบเรียนมาแล้ว
 ซึ่งจะชกชอนไปถึงเมืองพี่น้องของเราทุก ๆ ท่านครับ กระผม
 ขอขอบพระคุณและขอชี้แจงท่าทีของกรรมมาธิการให้ทราบ ณ ที่นี้ ขอ
 ขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมในนามของประธานสภา
 ก็ขอขอบคุณความหวังดีของสมาชิก แล้วก็ความเข้าใจอันดีที่กรรมมาธิการ
 ได้แถลงแล้ว ต่อไปนี้ผมจะเปิดการพิจารณาที่เราค้างมาจากเมื่อเย็นนี้

ต่อไปเป็นการพิจารณาวาระ ๒ ซึ่งกฎหมายลักษณะการปกครองท้องถิ่น มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๑๒ เราพิจารณาจบ (๘) ไปเลย ต่อไปเป็นการพิจารณา (๙) ซึ่งไม่มีการแก้ไข แต่มีผู้แปรญัตติและขอสงวนไว้ คือคุณหญิง เอี่ยมศิลา กับคุณนิสิต เวทศิริยานันท์ เป็นอันดับแรก เชิญคุณหญิงครับ

นายหญิง เอี่ยมศิลา (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมได้แปรญัตติ ซึ่งความเห็นไม่ตรงกับกรรมาธิการทั้ง (๙) กับ (๑๐) กำหนดอายุ ท่านประธานครับกระผมขอประธานทราบเรียนเล่าประวัติศาสตร์ซึ่งท่านประธานก็ยังไม่ทันเกิด กระผมขอประธานทราบเรียนว่า การบัญญัติกฎหมายในการเลือกตั้งของเมืองไทย ที่กำหนดว่าถ้าติดคุกออกจากคุกเท่านั้นเท่านั้นนั้น โดยความจริงแล้วในนานาอารยประเทศไม่มีที่ไหนเขากำหนดเรื่องการไปติดคุกติดตะราง พอออกมาแล้วสิทธิทำอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้ เขาถือว่าสังคมได้ลงโทษบุคคล ได้เอาบุคคลที่กระทำผิดไปจัดการลงโทษ สังคมในนานาอารยประเทศเขาถือว่า เมื่อเขาเอาบุคคลนั้นไปลงโทษตามกฎหมายอยู่ในสถานที่กักกันหรือจะเรียกว่าคุกตะรางอะไรก็แล้วแต่ เขาถือว่าเขาได้ทำให้บุคคลผู้นั้นได้กลับตัวเป็นพลเมืองดีแล้ว เมื่อสังคมได้กำหนดบัญญัติลงไปแล้วคนนั้นทำผิดจะไปอยู่ในที่กักกันอยู่กี่ปี ๆ เขาถือว่ากำหนดเวลาที่สำเร็จและได้ออกมานั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ผุดผ่องเท่ากับบุคคลธรรมดา มีสิทธิเท่ากับบุคคลธรรมดาทั้งสิ้น ในนานาอารยประเทศไม่มีที่ไหนกำหนดไว้อย่างนี้ กระผมขอประธานทราบเรียนท่านประธานสภาได้ทราบว่า บังเอิญเมื่อปี ๒๕๓๕ ที่เรามีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปีนั้นกระผมรับราชการอยู่ที่จังหวัด

นครปฐม และก็เข้าเป็นนักเรียนกฎหมายของกระทรวงยุติธรรมก่อน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังไม่เกิด เมื่อเรียนธรรมศาสตร์ครั้งแรก
กระผมได้มาถามอาจารย์เหมือนกันว่า ทำไมจึงมีการบัญญัติกฎหมายว่า
ถ้าพ้นโทษออกมายังไม่ครบ ๕ ปี ไม่ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ก็ได้รับ
ทราบความรู้ เพราะว่าเมื่อท่านสอนอะไรขึ้นมา กระผมเป็นคนชอบจด
ว่าอย่างนี้ที่ไหนเขาทำอย่างไร ๆ อาจารย์สมัยนั้นอาร์กียองก็ได้ให้
คำอธิบายอย่างดี จึงได้ทราบความเป็นจริงว่า ในตอนนั้นคณะผู้ก่อการ
เปลี่ยนแปลงการปกครองเกรงว่านายนิรันดร์กสิง ภาษิต จะสมัคร
เข้ารับเลือกตั้ง จะก่อกวน ซึ่งขณะปฏิวัตินั้นเพิ่งจะเปลี่ยนแปลง
การปกครองมาใหม่ ๆ คนกำลังนิยมชมชอบนายนิรันดร์กสิง ในตอนนั้น
กลัวนายนิรันดร์กสิง จะสมัคร จึงบัญญัติกฎหมายนี้เป็นกฎหมายครั้งแรก
ในประเทศไทย นี่คือประวัติที่มาที่พวกผู้ก่อการเปลี่ยนการปกครองได้
เล่าให้กระผมฟังเหมือนกัน ท่านประธานครับ ที่นี้เอาละมันเกิดเป็น
ชนบประเพณีในเมืองไทยบัญญัติกฎหมายไว้ เพราะบังเอิญสังคม
เมืองไทยเรานี้มันออกจะไม่ค่อยเจริญเหมือนนานาอารยประเทศ
ซึ่งเขากำหนดว่า เมื่อใครเข้าไปอยู่ในคุกตะรางพ้นกำหนดแล้ว เขา
ได้สิทธิเท่ากับบุคคลธรรมดา ถือว่าการเอาคนไปกักนั้นทำให้บุคคล
กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดีแล้ว แต่บังเอิญสังคมไทยเรานั้น คุกตะราง
เปรียบเหมือนเป็นวิทยาลัยผู้ร้าย เพราะเราไม่มีวิธีการอะไรหลาย
อย่างที่เรายังขาดมาก ที่ทำให้ผู้ที่ไปอยู่ในคุกนั้นได้กลับเนื้อกลับตัว
เข้ามาเป็นคนดีของสังคมจึงมีคำกล่าวกันว่า คุณเป็นวิทยาลัยของผู้ร้าย
รุ่นดีหน่อยพอเข้าคุกเข้าแก่แดดเข้าแก่เข้ารู้จักวิถีปล้นให้เก่งขึ้น มักจะ
เป็นอย่างนั้น เราจึงกลายเป็นประเพณีบัญญัติกฎหมายไว้อย่างนี้

กำหนดแม้แต่จะพ้นโทษมาแล้ว ก็ยังไม่มีสิทธิทำบุคคลธรรมดา ท่าน
 ประธานครับในการบัญญัติของคณะกรรมการการกระหมกถามว่า ทำไม
 ไปบัญญัติว่า ถ้าหากเป็นผู้ถูกไล่ออก ถูกปลดออกฐานทุจริตต่อหน้าที่
 ต้องพ้นโทษออกมา ๗ ปี ถ้าติดคุกเอาไว้แค่ ๓ ปี ท่านประธานครับ
 กรรมการที่แจ้งกับกระหมว่า ถ้าติดคุกนั้น บางคนติดคุกอาจจะ
 ไปฆ่าเขา ไปปล้นเขา หรืออะไรเขานี้อาจจะถูกกล่าวหา สังคม
 รังเกียจ และบังเอิญนโยบายของรัฐบาลนี้ ต้องการขจัดปราบปราม
 บุคคลที่ทำการฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือคอร์รัปชั่น เพราะฉะนั้นถ้าใคร
 เป็นคนที่ทำทุจริตถูกสั่งพัก ถูกสั่งไล่ออก คนนั้นเป็นคนเลวอยู่อีก ๗ ปี
 ไม่มีสิทธิที่จะมาสมัคร คือเป็นคนเลวมาก แต่ถ้าคนถูกติดคุกให้กำหนด
 ให้สั้นตาม (๑๐) ก็บอกว่าอย่างนี้ อาจจะถูกกล่าวหา อาจจะไม่ใช่
 ทำผิด แต่ว่าไปถูกติดคุก ท่านประธานครับ กระหมสงสัย คนเรา
 หากันเฉพาะในเรื่องไปฆ่าคนตายเท่านั้นหรือ ไม่เคยหาคนดี ๆ ให้
 เป็นคนคอร์รัปชั่นบ้างหรือ ดังที่มีการกล่าวหารัฐมนตรีของเราบางคน
 ซึ่งบางคนก็กระหมรู้จัก ที่โผล่ออกมา บอกคนนั้นคนนี้เป็นคอมมิวนิสต์
 เป็นอะไรอย่างนี้ กระหมสงสัยคนกล่าวหา การกล่าวหาทั้งง่าย ๆ
 นี้มันมีในสังคมเมืองไทยอยู่เสมอ การกล่าวหาว่าคนนั้นคอร์รัปชั่นนี้
 จะไม่มีการแก้งกล่าวหาทั้งบ้างหรือท่านประธานครับ ทำไมถ้าหาก
 ว่าถูกไล่ออกฐานบอกว่าเป็นคนทุจริตต่อหน้าที่ต้องกำหนดเวลาเอาไว้
 ๗ ปี จึงจะมีสิทธิมาสมัคร แต่ถ้าติดคุกแล้ว เขียนให้ชัด กระหม
 เห็นตรงกันข้าม กระหมถือว่ามาตรการทางกฎหมายของสังคมของ
 ประเทศใดก็ตาม ถ้ากำหนดบทลงโทษไว้นานน้อยเพียงไร นั้น
 หมายความว่าเจตนารมณ์ของสังคมนั้นกำหนดว่า โทษอย่างนั้นเป็นโทษ

อันรุนแรง เป็นโทษจะต้องติดคุกนาน สังคมบัญญัติไว้ว่าโทษน้อย ๆ อย่างนี้เป็นโทษน้อย จึงมีการติดคุกระยะอันสั้น ว่าคนตายโดยเจตนา บางที่ต้องเอาไปประหารชีวิต ท่านประธานครับ นี่คือเจตนารมณ์ของ สังคม กระผมสงสัยเหลือเกินว่า ทำไมถึงเอานโยบายของรัฐบาลมา บัญญัติใส่กฎหมายนี้ เพียงแต่อ้างว่า ถ้าหากทุจริตต่อหน้าที่ต้องกำหนด เวลาไว้ ๗ ปี ถ้าหากไปติดคุก นั้นถูกสั่งไล่ออก ๗ ปี ถ้าศาล พิพากษาลงโทษติดคุกเอาแค่ ๕ ปี ท่านประธานครับ กระผมกลับ เห็นตรงกันข้าม กระผมถือว่าหลักของกฎหมายอาญานั้น คือเจตนารมณ์ ของสังคม เมื่อหลักของกฎหมายนั้นบอกว่า ถ้าติดคุกมากถือว่าโทษมาก เพราะฉะนั้นในการแปรญัติติของกระผมใน (๔) รวมทั้ง (๑๐) นี้ กำหนดปีจึงแตกต่างจากความคิดเห็นของกรรมาธิการ ที่กรรมาธิการ เขียนไว้ ๗ ปี อันนี้กระผมให้เป็น ๓ ปี (๑๐) กรรมาธิการเขียนไว้ ๓ ปี เรื่องติดคุก กระผมให้เป็น ๕ ปี ๕ ปีนั้นให้มันตรงเหมือนกับ กฎหมายเลือกตั้งของเรา ซึ่งเราใช้กับอย่างนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ กฎหมายเลือกตั้งฉบับแรก เพิ่งจะมีครั้งแรกเท่านั้นในปี ๒๔๙๕ ไป บัญญัติว่า คนติดคุกต้องพ้นโทษออกมาไม่น้อยกว่า ๗ ปี กฎหมายเลือกตั้ง ของเรามีครั้งแรกเดียว นอกนั้นเราใช้เป็นเวลา ๕ ปี ส่วนการถูกไล่ออก นั้น ท่านประธานครับ การกล่าวหากันอย่างที่กระผมได้กราบเรียน ให้ทราบแล้ว มันกล่าวหากันได้ทุกสิ่งทุกอย่างทุกปัญหา จนติดคุก อาจจริงกระผมเคยพบ เพราะกระผมเคยไปอยู่ที่คุกบางขวางเป็น เวลาตั้ง ๑๐ ปี เต็ม ๆ ได้ไปสอบถามพวกนักโทษว่าคนตายหลายคน กระผมยังจำได้ดีว่า ชื่อนายแจ่ม ที่เมานั่งเรือจ้างไป ไปเห็นศพ ลอยน้ำมา ความเมาเอาไม้พายตีศพ ซึ่งจะเน่าเฟะแล้ว เห็นฝีมือ

แม่ไหม เท่านั้นแหละตำรวจสืบหาผู้ร้ายมานานเลยขึ้นเรื่องปั้นราว เอาตาแจ่มนี่นะ ซึ่งเป็นคนธรรมดาธรรมดาแต่ขึ้นมาเป็นโจรโจร ไม่ได้ฆ่าเลย ภายหลังมาพวกในคุก เขาบอกว่าส่งสารตาแจ่มจังเลย ไม่ได้เคยฆ่าคนตายล่อเสีย ๒๐ ปี กระผมพบเหมือนกันคนที่ไม่ควรจะติดคุก แต่ว่าเราใช้ศัพท์ว่า "กรรมเก่าแต่ชาติปางก่อน" ทำให้เขาต้องไปติดคุกโดยที่เขาไม่ได้กระทำความผิด เพราะฤทธิ์เมฆหรืออิทธิฤทธิ์หรืออะไรบางอย่าง หรือการกล่าวร้ายกัน ดังที่พวกเราซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรก็ทราบอยู่แล้วว่า ในยุคหนึ่งสมัยหนึ่งซึ่งมีการกล่าวหาบุคคลเป็นอันพาล อันพาลที่เลว ๆ ก็มีเยอะ แต่อันพาลโดยการเกลียดชังระหว่างบุคคลก็มีไม่น้อยเหมือนกัน เราพบความจริงอยู่เช่นนี้ ท่านประธานครับการที่กรรมการกำหนดว่าถ้าบุคคลใดถูกสั่งให้ออกถูกพักการฐานทุจริตต่อหน้าที่บังคับเขาไว้ ๗ ปี เขาต้องพ้นโทษมาอย่างน้อย ๗ ปี จึงจะมีสิทธิมาสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านได้ แต่ถ้าศาลพิพากษาลงโทษเขาให้จำคุกจะคดีอะไรก็ตาม พ้นโทษออกมา ๓ ปี สมัครได้ กระผมมองไม่เห็นเหตุผลอะไรสักอย่างหนึ่งเลยครับท่านประธาน กระผมอยากจะฟังความเห็นของกรรมการให้แถลงความต่อเพื่อนสมาชิกในสภาฯ ขอขอบคุณครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนจังหวัดเพชรบูรณ์ กรรมการครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่ากระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้ปฏิบัติแก้ไขเข้าไว้นั้น กระผมได้พิจารณาทบทวนถึงเหตุผลที่กรรมการได้มีความเห็นในชั้นพิจารณาของกรรมการ จึงอยากจะนำมากราบเรียนให้ได้ทราบไว้

ซึ่งกระผมไม่แน่ใจหรือครับว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ปรารถนาไว้นั้น
 จะเห็นว่าเป็นเหตุผลหรือไม่ เพราะท่านได้กล่าวไว้ในตอนท้ายแล้ว
 ว่าท่านไม่เห็นมีเหตุผลอะไร แต่สิ่งที่กระผมจะกล่าวนี้คือเหตุผลที่
 กรรมการได้ตัดสินใจว่า ทำไมเราจึงกำหนดว่าโทษที่ถูกไล่ออก
 หรือปลดออกจากราชการในทางทุจริตต่อหน้าที่ จะต้องพ้นโทษมาแล้ว
 เป็นเวลาถึง ๗ ปี กระผมจะขอก้าวประเด็นนี้เป็นประเด็นแรก
 เหตุที่เรากำหนด ๗ ปีนั้น เพราะเรากำหนดไว้ชัดเจนครับว่าได้ถูก
 ออกจากราชการในข้อหาทุจริตต่อหน้าที่ เมื่อคนที่เคยรับราชการ
 มาก่อนแล้วได้กระทำความผิด กระผมจำไม่ผิดท่านประธานครับ
 ในสภาแห่งนี้ได้เคยพูดกันหลายครั้งหลายหนถึงเจ้าหน้าที่ข้าราชการที่
 ทุจริต เพราะเป็นสิ่งที่ทั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้งรัฐบาลและบุคคล
 ที่เกี่ยวข้องทุกทางจะต้องหาทางปราบปราม เพราะเราทราบกันดีว่า
 ความทุจริตของข้าราชการที่จะมีเกิดขึ้นในวงราชการไทยนั้นเป็นเครื่อง
 บั่นทอน ไม่ใช่แต่ทางเศรษฐกิจ ไม่ใช่แต่ทางการเมืองแต่หมายถึง
 เป็นการทำลายล้างระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยส่วนหนึ่ง
 ด้วย ยิ่งไปกว่านั้นความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับ เนื่องจากการ
 กดขี่ข่มเหงจากเจ้าหน้าที่ข้าราชการที่ไม่สุจริตบางคนนั้นประชาชนคิดว่า
 โทษที่เขาควรจะได้รับนั้น นอกจากจะถูกออกจากราชการแล้ว น่าจะ
 ต้องถูกจำคุกหรือถูกประหารชีวิตให้ตายตกไปเสียด้วยซ้ำ ฉะนั้น
 เราต้องยอมรับกันในฐานะที่เราเป็นสภาซึ่งพิจารณาว่ากฎหมายว่า
 ความผิดของข้าราชการที่กระทำความผิดจนถึงขั้นถูกไล่ออกหรือปลดออก
 นั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องบังเอิญ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ขอปรารถนาไว้ก็
 ยอมรับในข้อนี้ว่า บางคนอาจจะติดคุกติดตะรางเพราะความผิดพลาด

ในพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือขึ้นสู่ศาลในหน้านักคำพยาน ฉะนั้นเราจะเห็นได้ชัดครับว่าข้าราชการทุจริตจนถูกไล่ออกปลดออก กับกรณีที่บางคนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกนั้น นอกจากเรื่องของพยานหลักฐานอย่างที่ท่านเองได้กล่าวไว้ในการอภิปรายเมื่อสักครู่นี้แล้ว ยังมีอีกหลายประการด้วยกัน ในเรื่องคำพิพากษาของศาลที่ต้องทำให้จำเลยได้รับโทษในทางคดีอาญา ในร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นฉบับนี้ไม่ได้กำหนดไว้ครับว่า ผู้ที่ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลนั้น จะต้องกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือไม่ กระทำความผิดฐานใด ๆ ก็ได้ เว้นแต่ที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ ฉะนั้นถ้าเกิดบันดาลโทสะไปทำร้ายร่างกายใคร หรือไปต่อสู้วิวาทกับใคร ชกต่อยกันเป็นเพียงเกิดมีบาดแผล หรือได้รับบาดเจ็บ เราจะมองเห็นได้ชัดเจนครับว่าความผิดอย่างนี้ไม่ถือเป็นการบ่อนทำลายมนุษยชาติ แต่เป็นการทำร้ายบุคคล ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ กระผมไม่แน่ใจว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่นั่งอยู่ที่นี้ก็เคยมีประสบการณ์ในเรื่องการบันดาลโทสะ การไม่สับอารมณ์แล้วถึงขนาดที่คิดว่าน่าจะได้ใช้กำลังตอบโต้ ถ้าความพลาดพลั้งอันนั้นเกิดขึ้นเพราะขาดความยั้งคิดเพียงชั่วเลี้ยววินาทีเดียว เขาจะต้องถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กรรมการจึงเห็นว่าโทษที่ได้รับทั้ง ๒ ประการ คือโทษของทางราชการที่ถูกไล่ออกกับโทษที่จำคุกคดีอาญาโดยไม่ได้กำหนดบทโทษไว้ เห็นว่าการจงใจที่จะทำให้เกิดขึ้น หรือที่ภาษากฎหมายเรียกกันว่า "มีเจตนา เป็นโจร" นั้นแตกต่างกัน กรรมการยอมรับครับว่ากำหนด ๓ ปีสำหรับกรณีที่ถูกจำคุก และ ๗ ปีสำหรับกรณีที่ถูกละออกหรือปลดออกจากราชการนั้นอาจจะไม่เหมาะสมเสียทีเดียวทั้งหมด แต่เราคิดว่าจำนวนตัวเลขที่

เราควรที่จะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฉบับนี้
 สำหรับในเรื่องนี้ในมาตรานี้ เราควรที่จะกำหนดเท่าไรเป็นเรื่องที่เรา
 ต้องวิเคราะห์กันด้วยเหตุด้วยผล อย่างที่ท่านสมาชิกที่ปฏิบัติไว้ได้
 อภิปรายกันด้วยเหตุด้วยผล กระผมอยากจะกราบเรียนว่าในร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้เราได้เขียนไว้ว่า "ผู้ใหญ่บ้านให้อยู่ในสมัยได้
 คราวละ ๕ ปี" ฉะนั้นถ้าจะเขียนว่าถูกไล่ออกแล้วก็ต้องพ้นกำหนด
 ๕ ปีจึงสมัครได้ ถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้โปรดพิจารณาสักนิดหนึ่ง
 ครั้นว่า ถ้าจำนวนตัวเลขที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้กับจำนวนตัวเลขของปี
 ที่ผู้ใหญ่บ้านจะอยู่ในตำแหน่งมันมีผลสืบเนื่องต่อกันดังที่กระผมจะได้
 กราบเรียนให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ทราบว่า ถ้ากำหนดว่าเคย
 ต้องโทษจำคุกมาก่อนแล้วก็ต้องพ้นกำหนดโทษแล้วเป็นเวลา ๓ ปีนั้น
 กรรมการมีความมุ่งหมายว่า ผู้ที่ต้องโทษโดยคำพิพากษาศาลมิได้
 กำหนดฐานความผิดไว้นี้ ต่ลสิทธิไม่ได้มีโอกาสสมัครรับเลือกตั้งเพียง
 ๑ สมัย แต่ถ้าข้าราชการทุจริต ข้าราชการถูกไล่ออก ถูกปลดออกจาก
 ราชการ หรือจากหน่วยงานของรัฐที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ กรรมการ
 มีความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่ว่า บุคคลอย่างนี้ควรจะได้มีโอกาสสมัคร
 รับเลือกตั้งช้ากว่าบุคคลที่ต้องโทษด้วยคำพิพากษาของศาล ซึ่งไม่ได้
 กำหนดฐานความผิดไว้ แล้วมีแนวโน้มที่ต่องการจะให้คงวันที่จะใช้
 สิทธิสมัครรับเลือกตั้งถึง ๒ สมัย จึงเขียนตัวเลขสูงกว่า ๕ ปี อาจจะ
 เป็น ๖ ปีหรือจำนวนเท่าไรตามที่กรรมการส่วนใหญ่มีความเห็น
 กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ในความเห็นของกรรมการคณะนี้
 ยอมรับในข้อเท็จจริงอยู่ประการหนึ่งว่า ในระบอบการปกครองแบบ
 ประชาธิปไตยที่ใช้กันในทุกประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย

โดยวิธีเลือกตั้งนั้นเราถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีความสำคัญน้อยเสีย
ยิ่งกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งในข้อนี้ท่านประธานเองก็เคยแสดงความเห็น
เช่นเดียวกันกับที่กระผมได้กล่าวในนามคณะกรรมการมาธิการคณะนี้ ที่กระผม
ได้กล่าวอย่างนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนว่า ใครก็ตามมาสมัคร
รับเลือกตั้ง ไม่ใช่แปลว่าย่นใบสมัครแล้วจะมีสิทธิได้รับเลือกตั้ง แต่คน
ที่จะชี้ขาดว่าใครสมควรจะได้รับเลือกตั้งนั้น คือผู้เลือกตั้ง ฉะนั้นการ
กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งบางครั้งอาจจะมองในแง่ที่เห็นว่า
ไม่เหมาะสม ซึ่งกระผมไม่กล่าวถึงคุณสมบัติในอนุมาตราอื่น ๆ ใน
มาตรานี้ แต่ถ้าท่านสมาชิกจะได้ยอมรับในข้อนี้เสียชั้นหนึ่งว่า ใน
ระบอบประชาธิปไตยโดยการเลือกตั้งนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความสำคัญ
กระผมอยากจะกล่าวว่า มากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฉะนั้น
การที่จะกำหนดตัวเลขไว้อย่างนี้ อาจจะไม่ใช่ที่พอใจสมาชิกบางท่าน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางท่านที่แปรญัตติไว้นั้น เป็นที่แน่นอนท่านไม่พอใจ
ตัวเลขที่กรรมาธิการกำหนดไว้ แต่กระผมอยากจะกราบเรียนให้ทราบ
ว่าตัวเลขเหล่านี้กรรมาธิการมิได้กำหนดขึ้นโดยวิธีเสี่ยงทาย หรือโดย
กำหนดตามอำเภอใจของกรรมาธิการก็หาไม่ เรากำหนดไว้ตามหลัก
วิชาการด้วยเหตุด้วยผล ที่ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่ระดม
พลังสมองมาช่วยกันคิด เพื่อกำหนดจำนวนตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในมาตรานี้
ดังที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เห็นอยู่ กระผมจึงคิดว่ากรรมาธิการจำเป็น
จะต้องขอยืนยันตามร่างที่ปรากฏอยู่ในขณะนี้ แทนที่จะขอเปลี่ยนแปลง
ไปตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ขอแปรญัตติไว้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกรรมาธิการยืนยัน
และเหตุผลคุณวุฒให้ไว้มากพอสมควรแล้วถ้าคุณวุฒ จะพูดอีกก็ขอให้
รวบรัดหน่อยนะครับ

นายญวง เอี่ยมศิลา (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ
 ท่านกรรมาธิการ ไม่ได้ชี้แจงเหตุผลที่กระผมบอกสมมุติฐานที่ว่า
 ข้าราชการที่ถูกไล่ออกฐานทุจริต จริงกระผมยอมรับว่าในสังคม
 ปัจจุบันนี้เราประมาณเราถือว่าแล้ว แต่ในขณะที่เดียวกันนั้น กระผม
 ได้ตั้งปัญหาถามไว้แล้วว่า คนที่ถูกกล่าวหา และถูกสั่งให้พักการลงโทษ
 นั้น ไม่แน่ว่าจะไปว่าคนนั้นเป็นคนที่คอร์รัปชันจริง ๆ อันนี้เราต้อง
 ยอมรับ ท่านประธานครับ แต่ในขณะที่เดียวกันกระผมก็จำเป็นต้องพูด
 ไปถึง (๑๐) ซึ่งกระผมก็แปรปฏิบัติไว้ บุคคลที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ
 โดยเด็ดขาดแล้วจะคดีใดก็ได้ ดังที่เคยเกิดแต่บังเอิญเป็นผู้มีอิทธิพล
 ก็เพื่อนรักของกระผมนี้แหละเมื่อตอนปลายสงคราม มีข้าราชการหญิง
 คนหนึ่งในกระทรวงการคลังถูกรัดคอตายอยู่ในกระทรวง ท่านประธาน
 ครับ ท่านลองคิดดูซิครับในขณะที่ข้าราชการรักผู้หญิง และเป็นสื่อ
 ผู้หญิง จัดการทำลายเหมือนเรียกว่าสมภารกินไก่วัด ตัวแล้วตัวเล่า
 ตัวหนึ่งขัดขวางไม่ได้อย่างใจก็รัดคอให้ตายเสียท่านประธานครับ ถ้า
 สมมุติว่าศาลพิพากษาลงโทษบุคคลเช่นนี้ บุคคลเช่นนี้เป็นภัยต่อสังคม
 หรือไม่ ท่านบอกว่าถ้าคอร์รัปชันแล้วทำลายระบอบประชาธิปไตย
 ความจริงนั้นถ้าจะบอกว่าทำลายระบอบประชาธิปไตย คนจิตใจแล้ว
 คนไม่คำนึงถึงเสียงห่ม่มาก คนไม่คำนึงถึงเหตุผล เป็นคนทำลาย
 ระบอบประชาธิปไตยทั้งสิ้น ท่านประธานครับคนติดคุกติดตะรางนั้น ถ้า
 เป็นคนที่คอร์รัปชันด้วยฆ่าเขาตายด้วย เสร็จแล้วกำหนดให้ ๓ ปี
 พ้นโทษออกมา มีสิทธิสมัคร ซึ่งกระผมได้กราบเรียนให้ทราบแล้วว่า
 ไม่ว่าจะเป็นฆ่าคนตายก็ดี หรือการฉ้อราษฎร์บังหลวงก็ดี บุคคลที่ไม่
 ได้กระทำก็อาจจะถูกกล่าวหาอาจจะมีความผิด อาจจะต้องถูกลงโทษ

ไปก็ได้ ก็เมื่อข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ และท่านกรรมาธิการก็ไม่ได้ชี้แจงให้กระผมหายข้องใจว่า มาตรการทางสังคมของเรานี้กำหนดออกไป โดยกำหนดโทษอาญาในกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญาทั้งหมด โทษอย่างนั้นโทษอย่างนี้ ทำผิดอย่างนี้มีโทษเท่านั้น ๗ นั้นจะไม่ใช้เจตนารมณ์ของประชาชนทั้งประเทศดอกหรือ เมื่อเรากำหนดโทษอย่างนั้นเป็นโทษหนัก เราก็ควรจะยอมรับว่าหนัก ถ้าเราเป็นนักประชาธิปไตย ทำไมเราจะมากำหนดโดยบอกว่าถ้าหากถูกกล่าวหาและถูกไล่ออกฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว โทษมันฉกรรจ์เหลือเกินนี้เท่ากับปฏิเสธประมวลกฎหมายอาญาทั้งฉบับท่านประธานครับ กระผมอยากจะให้กรรมาธิการชี้แจงให้ชัดเจนว่าในกรณีถูกไล่ออกนั้น ไม่มีการถูกกล่าวหาอย่างนั้นหรือ ถ้าหากว่าติดคุกแล้ว อาจจะเป็นอารรมณ์ชั่วแล่นอย่างนั้นหรือท่านประธานครับ กระผมขอสมมุติว่าในกรณีซึ่งเรียกว่าคอร์รัปชั่น การฉ้อราษฎร์บังหลวง ถ้ากรณีสมมุติขึ้นว่ามีบุคคลคนหนึ่งเป็นคนประพฤติดู้อยู่ในศีลธรรมไม่เคยอะไรเลย แต่บังเอิญลูกเมียกำลังจะอดตาย หรือพ่อถูกแกล้งจับ อยากหาเงินไปประกันพ่อสัก ๕๐๐ บาท ความกตัญญูต่อพ่อต่อแม่ โดยไม่มีเจตนา เลยหยิบเอาเงินของหลวงที่อยู่ในมือนั้นไปใช้จ่ายก่อน เพื่อจะประกันพ่อด้วยความกตัญญู และบังเอิญเจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินมาตรวจในขณะนั้น บุคคลนี้มีความผิดต้องถูกไล่ออก ฐานทุจริตต่อหน้าที่ เป็นอย่างกระผมพูดนี้ ก็เคยมีอยู่หลายราย ท่านประธานครับ ในกรณีอย่างนี้สังคมถือว่าเขาเป็นคนเลวทรามต่ำช้าอย่างนั้นหรือ ถ้าจะบีบคอสมภารกินไก่อัด ไก่อัดตัวไหนขัดขวางฆ่ามันตายจนศาลพิพากษาจำคุก ๑๐ ปี ออกมาได้ ๓ ปี มีสิทธิสมัคร แต่ถ้ากรณีซึ่งเขาถูกตัดญาติต่อพ่อต่อแม่ ออกมาต้อง ๗ ปี ต้อง

ผ่านไป ๒ สัปดาห์ แต่อันแรกสัปดาห์เดียว กระผมเห็นว่ามันขาดเหตุผล เหลือเกินครับท่านประธาน กระผมอยากจะฟังเหตุผลของกรรมาธิการ ช่วยชี้แจงปัญหานี้ให้กระผมทราบหน่อยครับ ถึงแม้จะแพ้ก็ตาม ก็ขอให้กระผมได้แถลงความจริงตามความรู้สึกของกระผม ณ ที่นี้เท่านั้นเอง ขอขอบคุณครับ

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) : ท่านผู้เป็นประธาน และท่านสมาชิกที่เคารพทุก ๆ ท่าน กระผม แคล้ว นรปติ จากจังหวัดขอนแก่น ในฐานะกรรมาธิการนะครับ กระผมขอกราบเรียนให้เหตุผลเดี๋ยวนี้ประเด็นมันอยู่ที่ว่า ผู้ที่จะสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น คณะกรรมาธิการได้กำหนดเอาไว้ว่า ต้องไม่ใช่ผู้เคยถูกลงโทษ ไล่ออก หรือปลดออก ทุจริตต่อหน้าที่นะครับ ตามใน (๙) มันกำหนดมาไม่เกิน ๗ ปี คณะกรรมาธิการกำหนดไว้ ๗ ปี แต่ว่าท่านผู้แปรญัตติกำหนดไว้ ๓ ปี คราวนี้ครับขอท่านได้โปรดกรุณาฟังเหตุผลของฝ่ายกรรมาธิการบ้างนะครับ กระผมจะขอกราบเรียน การทุจริตต่อหน้าที่นี้เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน เพราะว่าผู้ใหญ่บ้านคือประมุขของบ้าน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ซึ่งอยู่กับราษฎรทุกเข้าค่า ขอให้ท่านสมาชิกที่เคารพของกระผมได้ระลึกถึงหมู่บ้านไกล ๆ ซึ่งทางรถยนต์ไม่สามารถที่จะเข้าไปได้ ยามค่ำยามคืนและยามกลางวันก็ได้ยินแต่เสียงจิกจั่นเรไรอย่างนี้เป็นต้น นาน ๆ จะมีภาพยนตร์หรือว่าอะไรไปฉายให้ดูทีหนึ่ง ผู้นำของเขา ก็คือผู้ใหญ่บ้าน ถ้าหากว่าผู้ใหญ่บ้านเกิดทุจริตเสียแล้ว ลำบากครับ บ้านนั้นประสบความเจริญยาก ทั้งนี้ก็เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านนั้นจะต้องมีความสุจริต ๑๐๐ เปอร์เซนต์เป็นที่ตั้ง หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านนั้นท่านประธานครับ กระผม

จะขอกราบเรียน มีหน้าที่เป็นต้นว่า เก็บภาษีค่านา ภาษีบำรุงที่ดิน ไม่ส่งกำนัน หรือไปส่งอำเภอ ปัจจุบันนี้ไปส่งอำเภอ มีอยู่เยอะแยะ ที่ว่าเมื่อเก็บภาษีบำรุงที่ดินไปแล้วก็ยกออกไปเสีย ขาดหายไปเสีย ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายครับ ท่านคงจะเคยเป็นอนุญาโตตุลาการ มาบ้าง สำหรับกระผมเคยมาแล้วว่าราษฎรมาฟ้องว่าผู้ใหญ่บ้านคนนั้น ไปเก็บภาษีบำรุงที่นาแล้วยกยกไม่ส่งอำเภอ จะให้ผมปฏิบัติการ ประการใดท่านคงเคยได้ยินครับ ท่านผู้เป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้าน เป็น ประมุขของบ้านนั้น เป็นผู้นำของบ้านนั้น มีหน้าที่เกี่ยวกับการรังวัดที่ดิน รับแจ้งคนเกิดคนตาย ถ้าหากว่าน่าคนเกิด คนตายไปแจ้งต่อกำนัน ก็เรียกเอาเบี้ยป้ายรายทางอะไรอย่างนี้ เกิดการทุจริตขึ้นมาอย่างนี้ แล้ว ราษฎรในหมู่บ้านนั้นจะพึ่งใครครับท่านผู้เป็นประธานของท่านได้ โปรดคิดดู โดยเฉพาะอย่างยิ่งคราวที่แล้วมากระผมขอกราบเรียน เราคงเคยเป็นอนุญาโตตุลาการมามากมายเกี่ยวกับกรณีเงินผันครับ ผู้ใหญ่บ้านส่วนหนึ่งได้ทุจริตเงินผันร่วมกับกำนันซึ่งเป็นประธานตำบล การทุจริตนี้จะเป็นเหตุให้ความเจริญของหมู่บ้านนั้น ตำบลนั้น เป็นไป ไม่ได้ การทุจริตย่อมเป็นอุปสรรคทั้งปวงในการที่จะนำประชาชนไปสู่ ความผาสุกและความเจริญนะครับ เพราะฉะนั้นการทุจริตนี้จึงเป็น สิ่งสำคัญยิ่ง เป็นอุปสรรคร้ายแรงในการที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้าน คราวนี้ ท่านประธานครับ ท่านผู้แปรรูปคดีก็ได้บอกว่า ข้าราชการที่ดี หรือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือสุขาภิบาลที่ดี อาจจะถูกกลืนแกล้ง กระผมจะกราบเรียนครับ วิธีการที่จะลงโทษฐานทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น มีเป็นลำดับ เป็นขั้นตอนมากมายมหาศาล กระผมจะขอยกตัวอย่าง เช่นพนักงาน

เทศบาลเมื่อถูกกล่าวหาว่าทุจริต ๑. จะต้องผ่าน อ.ก.ท. เทศบาล
เมื่อผ่าน อ.ก.ท. เทศบาลเสร็จแล้วก็ต้องมาผ่าน อ.ก.ท. เมื่อผ่าน
อ.ก.ท. จังหวัดแล้วก็ต้องผ่าน ก.ท. คือคณะกรรมการพนักงาน
เทศบาลซึ่งเท่ากับ ก.พ. นั้นเอง คราวนี้ข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด
ก็ต้องผ่าน อ.ก.จ. จังหวัด แล้วก็ต้องผ่าน ก.จ. คือคณะกรรมการ
พลเรือนของจังหวัดนะครับ สำหรับข้าราชการนั้นไม่ต้องพูดถึง ได้มี
หลักประกันอยู่มากมายเป็นอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นการที่จะ
กลั่นแกล้งว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใด ข้าราชการก็ดีหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
ก็ดี ว่าทุจริตนั้นจึงมีโอกาสนั้นเป็นไปได้ยากมาก จริงอยู่ท่านผู้แปรรูป
ก็ได้ยกตัวอย่างมาแล้ว นั่นอาจจะเป็นไปได้ยากมาก จะเป็นหนึ่งในร้อย
หนึ่งในพันธรรมดาว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่บัญญัติไว้มันก็ย่อมมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง
ครับ จะให้สำเร็จไปร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ยังยากครับ ด้วยเหตุฉะนั้นกระผม
จึงขอกราบเรียนท่านสมาชิกที่เคารพทั้งหลายของกระผมว่า คณะ
กรรมาธิการก็ได้กำหนดเวลาเอาไว้ ๗ ปีนะครับ ถ้าหากว่ากำหนด
เอาไว้ ๓ ปีตามคำแปรรูปจะเป็นอย่างไรนะครับ ขอประทานกราบ
เรียนร่างของกระผมและร่างของคุณสันต์ นี่เสนอไว้ว่าอายุของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านนั้น ๔ ปี ซึ่งเราจะได้ลงมติกันต่อไป สำหรับร่างของรัฐบาล
นั้นได้กำหนดไว้ ๕ ปี ๔ ปี หรือ ๕ ปี ก็ยังคงไม่แน่ คราวนี้ถ้าหากว่า
กำหนดไว้ ๓ ปี เมื่อผู้ใหญ่บ้านทำการทุจริตมาแล้ว ถ้าหากว่าให้
เลือกตั้งได้ภายในกำหนด ๓ ปีเท่ากับไม่ลงโทษกันเลย ต้องให้ระยะ
เวลา ที่เรากำหนดไว้ ๗ ปี เท่ากับว่าห้ามไม่ให้เลือกตั้ง ๒ ระยะ
นะครับ ต้องลงโทษกันบ้านเป็นอย่างนี้เป็นต้น ท่านผู้เป็นประธาน

กระผมจะขอกราบเรียน คำธรรมเนียมว่าผู้ใหญ่บ้านนั้นย่อมเป็นสัญลักษณ์
 ของบ้านนั้น กระผมจะขอกราบเรียนต่อไปอีกสักนิดหนึ่งนะครับ ใน
 จังหวัดหนึ่งอย่าออกชื่อจังหวัดเลยเป็นความจริงครับ มีหมู่บ้านชื่อว่า
 บ้านดอนขโมย เพราะว่าบ้านนั้นมีขโมยมากครับ ซึ่งต่อมาก็ปรากฏว่า
 นายอำเภอได้เปลี่ยนชื่อไปเสีย เปลี่ยนเป็นอะไรอยู่ในจังหวัดไหน
 อย่าไปออกชื่อเขาเลย เพราะมันเป็นความจริง มันเป็นอย่างนี้
 หมู่บ้านนั้นได้ชื่อตามสัญลักษณ์ของเขาผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านเป็นขโมย
 ก็ได้ชื่อว่าเป็นบ้านหัวขโมย บ้านสาวลีชายหากียังมีครับ คือว่าได้
 ผู้ใหญ่บ้านบ้านนั้นเป็นคนเจ้าชู้สักหน่อยก็เลยตั้งไปตามนั้น แล้วก็ประวัติ
 มีมาอย่างนั้นอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผู้ใหญ่บ้านดังที่กราบเรียน
 มาแล้ว จึงเป็นเครื่องหมาย เป็นตัวแทนของลูกบ้านนั้น ผู้ใหญ่บ้านมี
 นิสัยเป็นอย่างไร ส่วนมากลูกบ้านก็มีนิสัยเป็นอย่างนั้น อย่างนี้เป็นต้น
 เพราะฉะนั้นในการปกครองนั้นเราจึงต้องการที่จะคัดคนที่ไม่สุจริตออก
 จริง ๆ ครับ ถ้าสุจริตแล้วไปไม่รอดหมู่บ้านนั้นนี้เป็นเหตุผลข้อหนึ่ง
 ที่กระผมได้กราบเรียนมา กระผมขอขอบพระคุณครับ จึงสรุปว่า
 กรรมาธิการก็ยังเห็นว่า เหตุผลที่กรรมาธิการได้เสนอมาดังกราบเรียน
 มาแล้วนี้ ยังเป็นเหตุผลที่เหนือกว่าผู้แปรรูปคดี อันนี้ไม่ใช่รี้นไม่ใช่ดื้อ
 อะไรหรอกครับ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกรรมาธิการยืนยัน ผม
 ก็จะขอมติที่ประชุมท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปรรูปคดี คือของคุณญวง
 โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้
 ตามร่างของคณะกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๘ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการการ ยังมีผู้สงวนคำแปรญัตติไว้อีกใน (๙) อีกญัตติหนึ่งครับ คือของนายเกษม บุตรขุนทอง กับคุณเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ เป็นข้อความเดียวกัน เขียนท่านใดท่านหนึ่ง เชิญคุณเกษมครับ

นายเกษม บุตรขุนทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เกษม บุตรขุนทอง จากจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ กระผมได้พิจารณา (๙) นี้ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว กระผมเห็นด้วยกับท่านกรรมการแต่ถ้าอ่านอย่างละเอียดแล้ว ท่านจะเห็นว่าบุคคลที่ถูกไล่ออก ปลดออกนั้น ทางกรรมการจะมาตั้งข้อแม้ไว้ว่า หรือกำหนดระยะเวลาไว้ กระผมเห็นว่าระยะเวลานั้น ของกระผมกับทางกรรมการนั้นต่างกันอยู่ ๓ ปี เมื่อสักครู่นี้ท่านสมาชิกท่านหนึ่งท่านขอแก้เป็น ๓ ปี ของกรรมการเป็น ๗ ปี ส่วนของกระผมนั้นขอเป็น ๕ ปี เหตุผลของกระผมนั้น กระผมเห็นว่าคนที่ถูกไล่ออก ปลดออก เมื่ออยู่มาจนถึง ๕ ปีแล้วนี้ครับ จะไม่ให้โอกาสของคน ๆ นั้น ได้พิสูจน์ตัวเองว่าเขาจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองบ้าง ให้แก่ท้องถิ่นของเขาบ้าง ช่วงเวลา ๕ ปี ทรมาณคนพอสมควร ให้เขามีโอกาสกลับเนื้อตัวกลับใจทำความดีบ้าง ท่านประธานครับก่อนที่จะเราจะเริ่มพิจารณากฎหมายฉบับนี้ตอนนี้ครับ ได้มีสมาชิกท่านหนึ่งตั้งข้อสังเกตไว้ว่ามีการติดกันบ้างอะไรกันบ้าง กระผมก็อยากจะขอเป็นการต่อรองกัน เพราะเราเล่นการเมืองกันด้วยระบบพรรค อย่างไร ๆ ก็ตาม ระบบพรรคก็จำเป็นต้องยกมือให้ แต่ทางฝ่าย

กรรมาธิการด้วยความเคารพเช่นกันครับ ท่านเห็น ๗ ปี ในความเห็น
ของกระผม นายเกษม บุตรขุนทอง ซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดหนึ่ง
เป็นตัวแทนของราษฎรจังหวัดหนึ่ง มีความคิดเห็นว่าถ้าเราจะลดหย่อน
ให้แก่กันบ้างจาก ๗ ปี เหลือ ๕ ปีอย่างไรครับ กระผมขอต่อรอง

นายเซว่งศักดิ์ เศรษฐมัตย์ (กรรมาธิการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธาน กระผม เซว่งศักดิ์ เศรษฐมัตย์ จากอุบลราชธานี
กรรมาธิการ กระผมอยากจะกราบเรียนท่านผู้ปฏิบัติคือคุณเกษม
บุตรขุนทอง ขอประทานอภัยที่เอ่ยนาม กระผมอยากจะกราบเรียนว่า
ที่กรรมาธิการจะต้องยืนยันไว้ตามร่างเดิม คือกำหนดเวลา ๓ ปีนั้น
กระผมอยากจะกราบเรียนเหตุผลดังต่อไปนี้ครับ คือตามความเป็นจริง
แล้วนะครับ ในการกระทำการทุจริตนั้นมันเป็นหน้าที่โดยตรงของ
ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้นกรรมาธิการจึงได้ยืนยัน
ไว้คือ ๗ ปี เพราะการทุจริตต่อหน้าที่นั้นเราจะเห็นได้อย่างชัดเจน
ในกรณีซึ่งเขาปฏิบัติตามหน้าที่ของเขา เมื่อปฏิบัติตามหน้าที่แล้วเขา
จะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในหน้าที่นั้น เมื่อมีการทุจริตขึ้นจะต้องมีการ
ตั้งกรรมการสอบสวน เมื่อสอบสวนแล้วก็ต้องถูกไล่ออก ซึ่งเราเห็น
ได้อย่างชัดเจนแล้วว่ามันแตกต่างกันกับการจำคุกหรือการกระทำผิด
ในทางอาญา เพราะการกระทำผิดในทางอาญานั้น เจตนาร้ายในตัว
ของบุคคลอาจจะไม่มี เพราะอาจจะกระทำผิดด้วยความผิดโดยประการ
หลายอย่าง เช่นกระทำความผิดด้วยความจำเป็น กระทำความผิดโดย
บันดาลโทษอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงมุ่งประเด็นที่
จะให้การทุจริตต่อหน้าที่นี้ ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบมีระยะเวลายาวนาน
จนถึง ๗ ปี เพื่อที่จะให้เขาได้สำนึกว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเขานั้น

ควรจะมีมุ่งในทางสุจริตและยุติธรรม ไม่ควรที่จะเอาหน้าที่ในการปฏิบัติ มาก้าวก่ายกับการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของตัวในทางที่ไม่เป็นธรรม จึงมีการพิจารณาให้ระยะเวลาเป็น ๗ ปี การต่อรองตามที่ท่านผู้แปรญัตติได้ขอต่อรองลดลงมา ๕ ปีนั้น คณะกรรมาธิการจึงไม่สามารถที่จะประนีประนอมยอมความตามท่านใด จึงขอยืนยันไว้ตามร่างเดิม คือ ๗ ปีครบท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมว่าอภิปรายพอแล้วนะครับ
ถ้ายืนยันผมก็จะถามมตินะครับ เชิญครับ

นายเกษม บุตรขุนทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานครับ กระผมเห็นว่าท่านกรรมาธิการชี้แจงยังไม่ละเอียดนัก ตามที่กระผมได้กราบเรียนท่านประธานเมื่อสักครู่นี้แล้วว่า กระผมเห็นด้วยกับเหตุผลทางฝ่ายกรรมาธิการ แต่วันนี้เราประชุมกันมาทั้งวันนะครับ ทางฝ่ายกรรมาธิการมั่นใจแล้วหรือว่ากฎหมายฉบับนี้กรรมาธิการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว ถูกต้องเด็ดขาด กระผมเห็นด้วยกับเหตุผลของท่าน เรามาเกียจจนกันด้วยเรื่องเงื่อนไขเวลานะครับ เงื่อนของเวลา ท่านเห็นว่า ๗ ปี กระผม ๕ ปี สมาชิกท่านอื่นเห็น ๓ ปี เรามาต่อรองกันครับ เราไม่ได้สู้กันด้วยเหตุผล เหตุผลกระผมเห็นด้วย ตอนนี้เรามาต่อรองกันด้วยเรื่องเงื่อนเวลาครับ จาก ๗ ปีเหลือ ๕ ปี เพราะวันนี้ตลอดเวลาประชุมกันมานี้ครับ จนกระทั่งต่อมาถึงกลางคืนนี้ กรรมาธิการชนะรวด กระผมกราบเรียนแล้วว่าด้วยระบบพรรคการเมืองจำเป็นต้องยกมือให้ แต่ด้วยเหตุผลทางกรรมาธิการด้วยความเคารพต่อท่าน ท่านลองนึกซิครับที่ท่านพิจารณากฎหมายฉบับนี้มาแล้วอย่างละเอียดไหม ท่านถูกต้องแน่ใจ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

แล้วหรือ กฎหมายฉบับใด ๆ ก็ตามมันมีความสมบูรณ์ในตัวตลอด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ได้อย่างไรกันครับ ยังมีความจำเป็นต้องแก้ไขต่อ ๆ ไปอีก แต่ในขั้นนี้กระผมขอความกรุณาต่อรองกันด้วยเงื่อนไขเวลาเพียงระยะ ๒ ปี เท่านั้นครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็อยู่ที่สภานะครับ เพราะฉะนั้นผมถามเลยครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้น ๔๕ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างกรรมาธิการโปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้น ๖๔ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นอันว่า (๔) นี้ที่ประชุมลงมติให้เป็นไปตามผู้แปรญัตติคือแก้จาก ๗ ปีเป็น ๕ ปีนะครับ เป็นการจบ (๔)

ต่อไปพิจารณา (๑๐) มีผู้แปรญัตติแล้วสงวนไว้ ท่านแรกคือคุณญวง เอี่ยมศิลา กับคุณนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ เชิญคุณญวงครับ นายญวง เอี่ยมศิลา (อุดรธานี) : ท่านประธาน และเพื่อนสมาชิก กระผมจำเป็นต้องกราบขอขอบคุณเพื่อนสมาชิก ซึ่งเราชนะโดยเราคำนึงถึงเหตุผล แต่ที่กระผมกล่าวเช่นนั้นมิได้หมายความว่ากรรมาธิการดื้อดึงไม่ยอมยกประนีประนอม ท่านประธานครับเรื่องนี้มันเหมือนกับที่กระผมได้กล่าวมาก่อนแล้ว กระผมขอฝากไว้ที่ประชุมของเราทั้งหมดได้รับทราบว่า กรรมาธิการส่วนใหญ่ที่ขึ้นมาชี้แจงส่วนมากกล่าวว่าจะมาเขียนไว้อย่างไรก็ไม่น่าจะวิตก เพราะขึ้นอยู่

กับผู้ลงเสียงเลือกตั้ง ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน เขาอยู่ในท้องที่
ของเขา เขาย่อมรู้ว่าใครดีใครชั่วควรจะเลือกใคร ท่านประธาน
ครับ กระผมฟังมาตั้งแต่เช้า ฟังเหตุผลกรรมาธิการนี้ บางท่านสมมุติ
ว่าเลือกตั้งผู้ไปใช้สิทธิเพียงคนเดียว เอาเหตุผลโต้กับสมาชิกที่ขอ
แปรญัตติ แต่อย่างไรก็ตามกระผมจับเค้าเงื่อนได้ว่า กรรมาธิการ
ส่วนใหญ่คำนึงถึงผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขาจะพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล
ว่าควรเอาใครมาเป็นผู้ใหญ่บ้านของเขา ท่านประธานครับด้วย
เหตุผลอย่างนั้นแหละ ท่านกรรมาธิการผู้ไม่อดิงก็คงจะได้คำนึงถึงว่า
การกำหนดอย่างไรไว้เท่านั้นปีเท่านั้นปีมันสำคัญไฉน ในเมื่อผู้ที่เขาจะ
เลือกตั้งเอาใครเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นเขารู้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ กระผม
จึงมีความเห็นตงกันข้ามกับ (๙) (๙) กำหนดให้สิ้นโดยกระผมคำนึง
ถึงเจตนารมณ์ของประเทศโดยบัญญัติกฎหมายลักษณะอาญากำหนดโทษ
หนักเบาทุกอย่างไว้เรียบร้อยแล้ว อันนี้ก็เหตุผลอย่างเดียวกัน กระผม
ขอพูดสั้น ๆ แค่นี้แหละครับ ขอขอบคุณครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัด
เพชรบูรณ์ กรรมาธิการครับ กระผมอยากจะกราบเรียนครับว่า
กรรมาธิการคณะนี้ไม่ได้มีสิทธิเหนือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีเสียง
ข้างมากกว่า ฉะนั้นกระผมได้กราบเรียนแต่ตอนต้นแล้วครับว่า สำหรับ
คุณสมบัติของผู้สมัครนั้นจะเป็นอย่างไร ดูจะมีความสำคัญน้อยกว่า
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับในการแปรญัตติใน (๑๐) นี้ ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติได้ขอแปรจากจำนวน ๓ ปี เพิ่มขึ้น ๕ ปี คือหมายความว่า
ผู้ที่จะมีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น ถ้าเคยต้องโทษคดีอาญาให้

ถึงที่สุดจำคุกในความผิดที่ไม่ใช่ความผิดลหุโทษ ในความผิดที่ไม่ได้
 กระทำโดยประมาท คือได้กระทำโดยเจตนา และมีโทษสูงกว่าความผิด
 ลหุโทษแล้ว ก็ทางคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าควรจะต้องเว้นที่จะ
 ให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลา ๓ ปี แต่ท่านสมาชิกเห็นว่า
 น้อยเกินไปควรจะเป็น ๕ ปี ด้วยเหตุผลว่าการที่ต้องถูกลงโทษใน
 ความผิดทางอาญานั้น เป็นเรื่องสำคัญเสียยิ่งกว่าการถูกไล่ออก
 ปลดออกจากราชการ กระผมอยากจะกราบเรียนครับว่า ในความผิด
 ทางคดีอาญานั้น ผู้ที่ต้องโทษคดีอาญาไม่ใช่เพียงแค่เสียสิทธิในการ
 สมัครรับเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว กระผมอยากจะให้เห็นชัดว่า
 สมมติว่าถูกจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลเป็นเวลา ๑๐ ปี บุคคลผู้นั้น
 ตลอดเวลา ๑๐ ปี โดยคำพิพากษาของศาลนั้น เขาไม่มีสิทธิสมัคร
 รับเลือกตั้งอย่างไม่ต้องเถียง เพราะว่าอยู่ในคุกอยู่ในระหว่างต้อง
 คำพิพากษาของศาลให้จำคุก จึงไม่มีโอกาสที่จะใช้สิทธิสมัครรับ
 เลือกตั้งเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่เขาเสียสิทธิไปแล้ว โดยกฎหมายลักษณะ
 ปกครองท้องที่ฉบับนี้ บุคคลผู้นั้นยังต้องถูกจำกัดสิทธิที่จะเป็นผู้สมัคร
 รับเลือกตั้งหลังจากพ้นโทษในคดีอาญามาแล้วอีก ๓ ปี ในขณะเดียวกัน
 ในการแปรรูปคดีของ (๑๐) แห่งมาตรานี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้
 อภิปรายไปแล้วนั้น ท่านเห็นสมควรที่จะเพิ่มกำหนดเวลานับแต่การ
 พ้นโทษของบุคคลที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่มีสมาชิกท่านอื่น
 แปรรูปคดีขอลดจำนวนปี ซึ่งนับจากวันที่พ้นจากการลงโทษให้เหลือเพียง
 ๒ ปี ฉะนั้นกระผมคิดว่าไม่ต้องมีเหตุผลอะไรมากไปกว่าเหตุผลของ
 ท่านสมาชิกผู้แปรรูปคดีทั้ง ๒ ท่าน ที่ได้อภิปรายสนับสนุนเหตุผลของท่าน
 ที่ขอเพิ่มและขอลด ตัวเลขของกรรมาธิการจึงเป็นตัวเลขที่อยู่ตรงกลาง

ระหว่าง ๒ ปี กับ ๕ ปี ของท่านสมาชิกทั้ง ๒ ฝ่ายที่ได้ขอแปรญัตติ
เปลี่ยนแปลงไปจากร่างเดิม ฉะนั้นกระผมจึงขอยืนยันว่ากรรมาธิการ
ได้พิจารณาถึงจำนวนปีที่พ้นโทษจากคำพิพากษาของศาลของบุคคลที่จะ
สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว จึงเห็นสมควรว่าควรกำหนดไว้
เป็นเวลาเพียง ๓ ปี ตามร่างของคณะกรรมาธิการครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปร
ญัตติคือให้เป็น ๕ ปี โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้
ตามร่างกรรมาธิการครับ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้
เป็นไปตามร่างของคณะกรรมาธิการ มีผู้แปรญัตติอีกท่านหนึ่งครับสงวน
ไว้เกี่ยวกับเรื่องเงื่อนไขเวลาคือคุณเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ ใน (๑๐)
ครับ ไม่ติดใจใช่ไหมครับ

นายเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ (นครราชสีมา) : ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ถือว่าเป็นการจบการ
พิจารณา (๑๐) สำหรับ (๑๑) นั้น ไม่มีการแก้ไข และไม่มีผู้แปรญัตติ
ก็เป็นอันว่าผ่านไปได้ ต่อไปเป็น (๑๒) ซึ่งคณะกรรมาธิการเพิ่มเติม
ขึ้นมา เนื่องจากว่าใน (๑๒) นั้น มีผู้แปรญัตติและก็ขอสงวน กระผม
เอาผู้ขอสงวนก่อนนะครับคือคุณสุกิจ ศรีสาคร ครับ

นายสุกิจ ศรีสาคร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานสภา
ที่เคารพ กระผม สุกิจ ศรีสาคร จากจังหวัดศรีสะเกษ พรรคชาติไทย

ที่กระผมขอปฏิบัติเรื่องนี้ก็เนื่องจากเห็นว่า รัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ ชอบให้มีการเลือกตั้งเหลือเกิน ประเด็นนี้ก็เลือกตั้งกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เลือกตั้งสภาภิบาล จะเลือกตั้งประชาภิบาล จะเลือกตั้งเทศบาล ทั้งนี้ การเลือกตั้งกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน นั้น ความจริงกระผมก็ไม่สู้จะเห็นด้วยนัก เพราะท่านกรรมการบางท่านก็ได้อภิปรายชี้แจงมาแล้วว่า กำหนด ผู้ใหญ่บ้านนี้เป็นเครื่องมือของรัฐบาล เป็นเครื่องมือของผู้บริหารว่า ไม่ใช่ให้นักการเมือง ความจริงไม่น่าจะเลือกตั้ง การเลือกตั้งนี้ควรจะ เลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลอะไรมากกว่า ซึ่งเป็นเรื่องทางเกี่ยวกับการ บริหารส่วนท้องถิ่น แต่เมื่อมีการเลือกตั้งมาแล้ว กระผมก็คิดว่าถ้าจะ ต้องเลือกตั้งกันเฉพาะกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้เมื่อผู้ใหญ่บ้านนี้รับ ท่านประธานต้องมีผู้ช่วยอีก ๔ ท่าน คือผู้ช่วยฝ่ายปกครองอีก ๒ คน และผู้ช่วยฝ่ายปราบปรามอีก ๒ คน ไหน ๆ จะเลือกตั้งไปแล้ว ก็ทำไมไม่เลือกไปทั้ง ๕ คน พร้อม ๆ กันไปเลย ซึ่งการเลือกตั้งนั้น จะเลือกตั้งพร้อมกันทั้ง ๕ ท่านในหมู่บ้านหนึ่ง ค่าใช้จ่ายก็เท่าเดิม แล้วเราจะได้บุคคลที่ประชาชนชอบ ถ้าเราจะเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน คนหนึ่ง แล้วมาแต่งตั้งตามหลังกันไปอีก ๔ คน สมมติว่าเป็นผู้ใหญ่บ้าน ที่ชอบ แต่ว่ามาตั้งผู้ช่วยอีก ๔ คน ราษฎรก็อาจจะร้องยี้ ยี้ตั้ง ๔ คน ละครับ แต่ชอบใจเพียง ๑ คน กระผมก็คิดว่าไหน ๆ จะเลือกตั้ง กันทั้งนี้ก็เลือกกันทั้ง ๕ ท่านเลย แบบกรุงเทพมหานครนี้เลือกผู้ว่าฯ ก็เลือกรองผู้ว่าฯ ไปพร้อม ๆ กันแต่ในการที่จะออกกฎหมายเกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ก็จะทำให้มีเลือกตั้งนายกองค์การ และ รองนายกองค์การไปพร้อม ๆ กันอีก ตามกฎหมายที่จะออกใหม่ ทั้งนี้ เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านซึ่งจะมีผู้ช่วย ๔ คน แต่ก็ไปออกให้เลือกตั้ง

ผู้ใหญ่บ้านเสียหนึ่ง ส่วนผู้ช่วยอีก ๔ คนนั้นให้แต่งตั้ง มันก็กลายเป็น
ห้วงงกฏท้ายมังกรไป ถ้าอยากจะเลือกก็เลือกกันทั้งหมดเลย ถ้า
ไม่อยากจะเลือก อยากจะแต่งตั้งก็แต่งตั้งกันทั้งหมดเลย กระผม
จึงได้ขอแปรญัตติ แต่ว่าการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนี้ครับ ถ้าเรา
จะเลือกมันก็ไปขัดกับมาตรา ๑๕ เพราะมาตรา ๑๕ ทางรัฐบาลไม่
ได้ขอแก้มา กระผมไม่มีสิทธิที่จะไปเปลี่ยนแปลงมาตรา ๑๕ นี้ได้
แต่กระผมก็ใช้โดยอนุโลม คือที่กระผมขอเสนอในที่นี้ว่าถ้าผู้ใด
จะเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแล้ว ก็ให้ประกาศไปว่าจะเอาใครเป็นผู้ช่วยบ้าง
และเมื่อผู้ใหญ่บ้านได้แล้ว ก็ให้นายอำเภอแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตามที่
ผู้ใหญ่บ้านได้ประกาศไว้ ซึ่งอนุโลมเข้าตามมาตรา ๑๕ คือไม่ให้ขัด
กันครับ ถ้ากระผมไม่อ้างมาตรา ๑๕ ไม่อ้างว่าให้นายอำเภอแต่งตั้ง
ตามมาตรา ๑๕ ประเด็นคณะกรรมการก็ว่าจะว่าขัดกัน กระผมจึง
ขอให้เพียงแต่ประกาศชื่อเท่านั้นว่า ถ้าฉันได้เป็นผู้ใหญ่บ้านแล้วฉันจะ
เอานาย ก นาย ข นาย ง นาย จ อะไรนี่อีก ๔ คนเป็นผู้ช่วยแล้ว
เมื่อได้เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแล้ว ก็ให้นายอำเภอแต่งตั้งตามที่ผู้ใหญ่บ้าน
ประกาศอย่างนี้แล้วเราจะเห็นได้ว่า ประชาชนที่ศรัทธาทั้งผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านไปพร้อม ๆ กัน ถ้าเราจะเลือกผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง แล้ว
แต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านอีก ๔ คนตามหลังไป กระผมว่าน้ำหนักของคน ๕ คน
นี้ครับคงจะหนักกว่าคน ๑ คน ถึงแม้จะเป็นแค่ผู้ช่วยก็ตาม มันอาจ
จะเป็นการพอใจไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซนต์ในการเลือกตั้งครั้งนี้ก็ได้
กระผมจึงอยากฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการว่า ถ้าหากว่าจะ
มีการเลือกตั้งก็ทำไม่เลือกเสียทั้งหมดเลยละ ทั้งผู้ใหญ่บ้านและ
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แต่ว่าถ้าอยากจะแต่งตั้งก็แต่งตั้งทั้งผู้ใหญ่และผู้ช่วย

ผู้ใหญ่บ้านเสียเลย จะได้ไม่ต้องมีการเลือกตั้งให้มาเปลี่ยนเงิน
เปลี่ยนทองโดยไม่จำเป็น การเลือกตั้งเลือกผู้ใหญ่บ้าน แต่ว่าแต่งตั้ง
ผู้ช่วยก็เป็นเรื่องของห้วงมณฑลท้ายมังกร เพราะฉะนั้นกระผมใคร่ขอ
ฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการมาธิการที่ไม่รับค่าแปรญัตติของกระผม แต่
ถ้าหากว่าคณะกรรมการนี้สามารถจะชี้แจงให้กระผมเข้าใจและก็
เห็นด้วยแล้ว กระผมก็จะไม่คัดค้านต่อไป เพราะว่ารู้แล้วว่าเขารู้
กันมาแล้วว่า อันนี้ต้องรับนะ ถึงจะมีความคิดเห็นจะดีอย่างไรก็ต้อง
ตกไปทุกทีแหละครับ การแปรญัตติที่แปรมาตั้ง ๑ วัน เกือบจะครึ่งคืน
อยู่แล้ว ก็เห็นของคุณเกษม บุตรขุนทอง เท่านั้นนะครับที่ลอมซอม
พอที่ฝ่ายแปรญัตติแปรได้ แต่ว่ากระผมขอฟังความคิดเห็นของคณะ
กรรมการมาก่อนครับ ถ้าหากว่าคณะกรรมการพอใจแล้ว กระผม
ก็ไม่คิดจะโต้เถียงต่อไป ขอขอบคุณครับ

นายสนิท กุลเจริญ (กรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม สนิท กุลเจริญ สมุทราการ กรรมการ กระผม
ขอเรียนชี้แจงผู้แปรญัตติที่สงวนไว้ ซึ่งความจริงแล้วผู้แปรญัตติได้
โต้เถียงในที่ประชุมคณะกรรมการครั้งหนึ่งแล้วว่า คณะกรรมการ
ให้ไม่ได้ ดังเหตุผลต่อไปนี้ ความจริงแล้วการที่มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้นั้น
ต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๕ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่
ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกราษฎรที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ เป็นผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง และ
มาตรา ๑๖ บัญญัติไว้ว่า ผู้มีสิทธิจะได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบนี้ได้
จะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ จะเห็นได้ว่าหากผู้สมัครแจ้งชื่อ

ประสงค์จะให้เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไว้ด้วยนั้น ก็เป็นการขัดต่อหลักการ ซึ่งจะอนุโลมไม่ได้ครับ เพราะบัญญัติไว้อย่างนั้น ที่นี้พระราชบัญญัติ วิธีการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้นในมาตรา ๑๒ นั้นมันก็ขัดกันใหญ่ครับ ในมาตรา ๑๒ นี้เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านนะครับ คนละมาตรากัน มาตรา ๑๒ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยคุณสมบัติว่าของผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น

อย่างเดี๋ยวนี้นะครับ ไม่ได้ระบุถึงว่าแก้ไขมาตรา ๑๕ ซึ่งเป็นการเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กระผมในฐานะกรรมาธิการก็เห็นตามร่างของคณะกรรมการ ให้ไม่ได้ครับ

นายสุกิจ ศรีสาคร (ศรีสะเกษ) : ความจริงกระผมก็นึกแล้วครับว่ากรรมาธิการคงหาประตูออกเช่นนี้ กระผมคิดว่าที่ไม่สามารถจะไปแก้นี้ก็เพราะว่ากฎหมายฉบับที่ออกไปนี้ ไม่ได้พูดถึงมาตรานี้ รัฐบาลไม่ได้เสนอ กระผมก็เลยแก้ไม่ได้ กระผมจึงขออนุโลม แต่ถ้าหากว่าคณะกรรมการยังอ้างว่าอนุโลมไปไม่ได้กระผมก็ยอมตามคณะกรรมการครับ กระผมไม่ต้องการออกครับแล้ววันหลังถึงค่อยแก้กันใหม่ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าเช่นนั้นคำแปรญัตติของคุณสุกิจ เป็นอันว่าตกไป เพราะเจ้าของชองตอนต่อไปพิจารณา (๑๒) ซึ่งคณะกรรมการเพิ่มเติมเข้ามานะครับเชิญคุณปิยะพันธุ์

นายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ เป็นผู้แทนราษฎรมาจากจังหวัดศรีสะเกษนะครับ ตามมาตรา ๑๒ (๒) นี้ กรรมาธิการเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านว่าจะเป็น

กำนันหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันไม่ได้ กระทบขอประธาน
 กราบเรียนท่านประธานว่า ความจริงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านก็ดี ตำแหน่ง
 กำนันก็ดี งานนั้นแทบจะเหมือนกันครับ การที่มาห้ามก็รู้สึกว่าจะเป็น
 การเกรงกลัวไปว่าจะเป็นการทำงานซ้ำซ้อนกัน แต่ความจริงไม่
 เป็นการซ้ำซ้อนกันท่านประธานครับ แล้วถึงงานในหมู่บ้านของตำบลนั้น
 ก็คงจะไม่หนักหนาอะไร ก็ดูอย่างรัฐบาลสิครับ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
 ครับ ท่านยังเป็นถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะเดียวกัน
 ได้ และกระทบฟังข่าวเมื่อคืนว่า พรรคประชาธิปัตย์เสนอให้ท่านนายก
 รัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้อีกตำแหน่งหนึ่ง ท่าน
 คนเดียวครับก็ยิ่งว่าได้ตั้ง ๓ กระทรวง คราวนี้เราก็มามีห่วงกันอยู่
 ว่าผู้ใหญ่บ้านนี่ละครับ จะไปเป็นกำนันกลัวว่าจะไปก้าวก่ายงานกัน
 แต่ความจริงนั้นกระทบก็คิดว่าแม้มันจะไม่ก้าวก่ายกันก็ตาม แต่ถ้าหาก
 ว่าเราให้คนที่จะเป็นหัวหน้าเพื่อคอยดูแลทุกข์สุขของราษฎรในหมู่บ้าน
 มากเท่าไรก็จะเป็นประโยชน์กับประชาชนในหมู่บ้านนั้นท้องถิ่นนั้นมาก
 ยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นคำที่กรรมการขอเพิ่มเติมว่า ผู้ที่จะสมัครเป็น
 ผู้ใหญ่บ้านนั้นจะต้องไม่เป็นกำนัน กระทบก็เห็นด้วยละครับ เพราะว่า
 เรามีผู้ปกครองมากคนเท่าไรก็จะเป็นประโยชน์กับตัวเอง แต่ใน
 ข้อความที่ต่อมาว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันนั้นจะสมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ ความข้อนี้กระทบชักจะไม่เห็นด้วย และก็อยากจะ
 ขอความกรุณาท่านกรรมการขอได้โปรดพิจารณาคำชี้แจงของกระทบ
 ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป และก็อยากจะขอความกรุณาท่านกรรมการ
 ขอได้โปรดพิจารณาคำชี้แจงของกระทบซึ่งจะได้กล่าวต่อไป โดยเหตุที่
 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันนั้นเราก็ตราบอยู่แล้วครับว่า เลือกมาจาก

ราษฎรทั้งตำบล แต่ผู้ใหญ่บ้านนั้นเลือกจากราษฎรในหมู่บ้าน บุคคล
 บางคนนั้นชาวบ้านในหมู่บ้านมีความเชื่อถือนับถือ แล้วก็อยากจะให้เป็น
 ผู้ปกครองของเขา เขาก็อยากจะสนับสนุนให้บุคคลที่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่
 ของเขาได้ทำหน้าที่ปกครอง ก็อยากจะส่งไปสมัครรับเลือกตั้งเป็น
 กำนันด้วย แต่การสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันนั้น จะได้เป็นกำนันก็
 ต่อเมื่อคะแนนเสียงของประชาชนทั้งตำบลลงคะแนนเสียงให้มาก และ
 บังเอิญถ้าหมู่บ้านนั้นเกิดมีคนน้อยกว่าเขาสู้เขาไม่ได้ ก็ตกลงเป็นกำนัน
 แพ้ ก็อาจจะแพ้กันด้วยคะแนนเสียงเล็กน้อย ๑ คะแนน ๒ คะแนน
 ๓ คะแนน อะไรก็ตาม แต่บุคคลนั้นประชาชนในหมู่บ้านนั้น เขาก็ยัง
 มีความรักใคร่นับถือเลื่อมใสอยากจะให้เป็นผู้ใหญ่บ้านของเขา ก็มา
 ตัดขาดตรงที่ท่านคณะกรรมการชุดนี้ ห้ามไม่ให้บุคคลที่ประชาชนเข
 นับถืออยากจะให้มาเป็นผู้ใหญ่บ้านเขา เพราะเหตุว่าไปสมัคร
 รับเลือกตั้งเป็นกำนันเสียแล้ว อันนี้กระผมอยากจะขอความกรุณา
 ถอดครีว่า การที่เราจะเปิดโอกาสให้บุคคลมาสมัครเพื่อจะเป็น
 หัวหน้าของหมู่บ้าน เป็นจำนวนมากมายเท่าไรก็ยังเป็นโอกาสอันดีที่
 ประชาชนเขาจะเลือกเฟ้นตัวบุคคลที่จะเป็นหัวหน้าเขาได้ อย่า
 พยายามไปจำกัดสิทธิเล็ก ๆ น้อย ๆ เลยครับ และอีกประการหนึ่ง
 นั้น คำว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน ก็ไม่ได้ชี้ชัดไปว่าบุคคลผู้นั้น
 เคยสมัครเมื่อ ๑๐ ปีก่อนนี้ พอมาถึงวันนี้จะมาเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน
 ก็เกิดสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่ได้อีก เพราะเคยไปสมัคร
 รับเลือกตั้งเป็นกำนันเสียแล้ว โดยเหตุผลนี้ละครับ กระผมจึงอยาก
 จะขอร้องท่านกรรมการซึ่งท่านก็คุมคะแนนเสียงข้างมากเอาไว้ว่า
 เราแบ่งกันคนละครึ่งก็แล้วกัน กระผมขอกให้ท่านว่าคุณสมบัติผู้ที่สมัคร

รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นจะต้องไม่เป็นกำนัน แล้วท่านก็แบ่งให้
กระผมครึ่งหนึ่งก็แล้วกันครับว่า อย่าไปกำหนดเลขครับว่า ผู้สมัคร
รับเลือกตั้งเป็นกำนันแล้วจะมาเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ เราก็จะได้คนดี
ให้ประชาชนเขาได้เลือกเอาเป็นหัวหน้าของเขา ในหมู่บ้านของเขา
กระผมขอกราบครับ และก็ขอขอบคุณที่ท่านกำลังจะมีน้ำใจให้กับกระผม

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
และท่านสมาชิกที่เคารพทุก ๆ ท่าน กระผมขอกราบเรียนนะครับ ร่าง
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ กระผม
ขอกราบเรียนว่าได้เสนอหลายฝ่ายด้วยกัน คือร่างที่ ๑ คณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ ร่างที่ ๒ พันเอก สมคิด ศรีสังคม กับคณะเป็นผู้เสนอ
ถ้าหากว่าท่านประธานจะได้พินิจดูแล้ว ก็จะเห็นว่าร่างของ พันเอก
สมคิด นั้นก็ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า กำนันนั้นจะเป็นผู้ใหญ่บ้านใน
ขณะเดียวกันไม่ได้ ร่างของกระผม นายแคล้ว นรปติ ก็ปรากฏว่าได้
บัญญัติไว้ว่า กำนันนั้นจะเป็นผู้ใหญ่ หรือผู้ใหญ่บ้านนั้นจะเป็นกำนันไม่ได้
ร่างทั้งหมดนี้สภาได้มีมติรับหลักการมาแล้วครับ ท่านประธานครับ
กระผมจะขอกราบเรียนให้ทราบว่า ณ บัดนี้เราได้มาถึงจุดสำคัญ
จุดหนึ่งของกฎหมายฉบับนี้ กล่าวคือว่า กฎหมายฉบับนี้มีความประสงค์
ที่จะแยกหน้าที่ระหว่างกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ไม่ประสงค์ที่จะให้กำนัน
ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้านดำรงตำแหน่งกำนันด้วย ซึ่ง
เป็นลักษณะของกฎหมายฉบับเดิมเหตุที่มีวัตถุประสงค์จะแยกกันเช่นนี้ ก็
เพราะเหตุว่าแกมมีความปรารถนาที่จะให้กำนันนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ของตน

ได้เป็นตำแหน่งลอสครีบ ไม่ประจำกับหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่ง ให้กำนัน
ได้เอาใจใส่ในภาวะท้องที่ของทุก ๆ หมู่บ้าน เพราะว่าตำบลหนึ่ง
อาจจะมี ๑๓ หรือ ๑๔ หมู่บ้านหรืออาจจะมี ๑๒ หมู่บ้าน ต้องการที่จะ
ให้กำนันไปตรวจหมู่บ้านนั้นไปตรวจหมู่บ้านนี้ ไปดูความทุกข์สุขของ
หมู่บ้านนั้นหมู่บ้านนี้ ไม่ต้องการที่จะให้กำนันผูกพันกับหมู่บ้านใดหมู่บ้าน
หนึ่งโดยเฉพาะ ถ้าหากว่ากำนันนั้น ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้านด้วยแล้ว ก็
จะทำให้กำนันมีความเอาใจใส่ในท้องที่ของตนได้ดียิ่งขึ้น เอาใจใส่ลูกบ้าน
ได้ดียิ่งขึ้นทั้ง ๑๑ หรือ ๑๒ หมู่บ้านนั้นล้วนแต่เป็นลูกบ้านของกำนันทั้งสิ้น
ถ้าหากว่าให้กำนันดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่ด้วยแล้ว กำนันก็จะมา
เอาใจใส่ในหมู่บ้านของตนยิ่งกว่าหมู่บ้านอื่น มาประจำอยู่ตรงนี้ใน
หมู่บ้านของตนยิ่งกว่าหมู่บ้านอื่น กฎหมายฉบับนี้จึงไม่ปรารถนาที่จะให้
ทำอย่างนั้น ท่านผู้เป็นประธานครับกระผมจะขอกราบเรียนว่า ลักษณะ
ของผู้ที่จะเป็นกำนันนั้น เราก็ได้บทบัญญัติมาแล้วหลายประการ เป็นต้นว่า
ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกำนันนั้น จะเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นก็ได้ จะเป็น
สมาชิกวุฒิสภาก็ไม่ได้ จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ ด้วยเหตุ
นี้เองเจตจำนงของพระราชบัญญัติทั้งหลายในสมัยหลัง ๆ นี้ จึงเห็นได้
ว่าต้องการที่จะให้บุคคลดำรงตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดโดยเฉพาะ เพื่อ
จะได้ คอนเซนเทรต (Concentrate) เพื่อจะได้เอาใจใส่ตำแหน่ง
หน้าที่ของตนได้ดีอย่างยิ่ง ท่านผู้เป็นประธาน ถ้าหากว่าเราจะได้
พิจารณารัฐธรรมนูญในฉบับที่แล้ว ๆ มา เราก็จะเห็นได้ว่า สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรของเรานี้เป็นนายกเทศมนตรีด้วยก็ได้ เป็นผู้แทน
ด้วยก็ได้ เป็นกำนันด้วยก็ได้ เป็นผู้แทนราษฎรด้วยก็ได้ ดำรงตำแหน่ง
หลาย ๆ ตำแหน่ง แต่ว่าขอให้ท่านลองคิดว่า บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่ง

นายกเทศมนตรี แล้วก็มาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้นั้น กระผม
ก็อยู่ในสภานี้มาหลายสมัย ๕ - ๖ สมัยแล้ว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕
เป็นต้นมาครับ กระผมยังไม่เคยเห็นว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น
ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างกวัดขันได้อย่างเต็มที่ ทำให้ความ
เอาใจใส่ของตัวนั้นมันพลาไปหมด ไหนนายกเทศมนตรีก็มี ไหนผู้แทนก็มี
ฉันใดกำนันที่ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่ด้วยก็ฉันนั้น ย่อมเป็นเหตุให้
กำนันที่มีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านติดตัวอยู่ด้วย ย่อมเป็นเหตุให้ปฏิบัติหน้าที่
กำนันไม่ได้อย่างเต็มที่ จะต้องเอาใจใส่ในลูกบ้านของตัวประเดี๋ยว
ก็มาแจ้งความ ประเดี๋ยวก็มาร้องทุกข์มากกว่าที่จะได้มีโอกาสตระเวน
ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ นะครับ ถ้าหากว่าเราบัญญัติแยกกันไว้เสียว่า
ผู้ใหญ่บ้านก็เป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันก็เป็นกำนันแล้วจะทำให้กำนันได้มี
โอกาสทุ่มเทความสามารถของตนเพื่อความเจริญผาสุกของตำบลนั้น
ได้มากยิ่งขึ้นครับ ณ บัดนี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายกระผมได้
กราบเรียนแล้วว่า ในการที่จะให้คำตอบแทนแก่กำนันและผู้ใหญ่บ้านนั้น
เราก็ได้มีเจตนาเราก็ได้มี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมการปกครองก็ได้
ร่างกฎหมายมาว่าเบี่ยงเลียง บ้างเห็นคำตอบนั้นก็สูงยิ่งขึ้นกว่าเดิม
จึงเป็นการสมควรที่จะให้สิ่งเหล่านี้เป็นการทดแทน ไม่สมควรที่จะให้
กำนันดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้านดำรงตำแหน่งกำนันนะครับ
ท่านประธานครับ การที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ ๑๒ ว่า ไม่เป็นผู้สมัครรับ
เลือกตั้งเป็นกำนันนั้นกรณีจุดประสงค์ที่ว่า ผู้ที่จะสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น
ไม่ให้เป็นกำนัน ต้องการที่จะให้ตำแหน่ง ๒ อันนี้แยกออกจากกันด้วย
เหตุผลดังกราบเรียนมาแล้ว ขอท่านที่เคารพทั้งหลายได้โปรดวินิจฉัย
ตรงนี้ให้จงหนักนะครับ เพราะว่าอันนี้เป็นข้อสำคัญของกฎหมายฉบับนี้

อันหนึ่งนะครับ กระผมขอกราบเรียน

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จากจังหวัดพิษณุโลก ตามที่คณะกรรมการได้ไปเพิ่มข้อความขึ้นมาอีก
ใน (๑๒) ที่ไปจำกัดไม่ให้ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นต้องไม่เป็นผู้
ที่สมัครรับเลือกเป็นกำนัน ฟังจากท่านกรรมการได้แสดงเหตุผล
อันนี้แล้วว่า เพื่อไม่ให้งานนั้นซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้กำนันได้สามารถ
ปกครองท้องที่ทั้งตำบลได้โดยทั่วถึง ไม่ต้องมาคำนึงถึงเฉพาะในหมู่บ้าน
ของตนให้เกิดความลำเอียงทุก ๆ หมู่บ้านในตำบลนั้น แต่ว่าเท่าที่
กระผมพิจารณาดูแล้วจะเห็นว่าเป็นการผูกขาดและเป็นการเอาตำแหน่ง
นี้เข้ามาอยู่ในครอบครัวเดียวกันก็ได้ อย่างสมมุติว่าในตำบลนั้นมีท่าน
กำนันคนหนึ่งซึ่งไม่สามารถที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้านขึ้นมาได้ แต่ว่าเป็นผู้ที่
ได้รับเลือกเข้ามา อาจจะโดยจากประชาชนสมัครหาเลือกใส่ หรือจะ
โดยอิทธิพล หรือจะโดยวิธีการอื่นใดก็ตามที่ จะเป็นการชักจูงให้คน
ในครอบครัวนั้น หรือบริวารในครอบครัวนั้นได้เข้ามาเป็นผู้ใหญ่บ้าน
อยู่ในบ้านเดียวกันขึ้นมาได้ ซึ่งก็จะกลายเป็นระบบครอบครัวหรือ
จะเป็นระบบผูกขาดขึ้นมา สามีอาจจะได้เป็นกำนัน ภรรยาอาจจะ
เป็นผู้ใหญ่บ้าน หรือว่าลูกชายหรือลูกสาวอาจจะได้เป็นผู้ใหญ่บ้านขึ้นมา แล้ว
เราลองมาคิดกันดูซิว่าปัญหานี้จะกลายเป็นการผูกขาด ทำให้
ครอบครัวนั้นผูกขาดการปกครองไว้แต่ครอบครัวเดียวหรือไม่ เพราะ
ฉะนั้นที่กรรมการนี้เพิ่มข้อความอันนี้ นอกจากจะเป็นการจำกัดสิทธิ
และเหตุผลอย่างที่เราได้เรียนให้ทราบแล้ว กระผมจึงไม่เห็นด้วย

อีกประการหนึ่ง ถ้ากฎหมายฉบับนี้กำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาขณะนี้ กระผมเชื่อว่าท่านสมาชิกในสภาซึ่งเป็นฝ่ายรัฐบาล คงไม่เห็นด้วยอย่างแน่ ๆ เพราะว่า เป็นการไม่ประหยัด ซึ่งขัดกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการประหยัด อย่างน้อยในตำบลนั้นจะทำให้มีตำแหน่งเพิ่มขึ้นมีกี่ตำแหน่ง แล้วหมู่บ้านในประเทศไทยมีทั้งหมดขึ้นมาก็หมู่บ้าน จำนวนผู้ที่จะได้รับเงินเดือนขึ้นมานี้จะต้องเพิ่มขึ้นมาอีกกี่คนตามจำนวนหมู่บ้านในประเทศไทยนี้ เพราะฉะนั้นค่าใช้จ่ายในการที่จะต้องเสียไปเป็นเงินของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งไม่เข้าช้อนกันเหมือนกับปัจจุบันนี้ ก็จะต้องเพิ่มขึ้นมา เป็นการขัดกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประหยัด ด้วยเหตุผลทั้งสองประการนี้ กระผมเชื่อว่าสมาชิกทางฝ่ายรัฐบาลก็คงจะเห็นด้วยกับกระผมที่ไม่สามารถที่จะรับข้อความที่เพิ่มขึ้นมานี้ได้ครับ

เรือตรี พายัพ ณะอบเหล็ก (พิจิตร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พายัพ ณะอบเหล็ก ส.ส. พิจิตร อยากจะขอประธานหารือกับท่านประธานว่า เพื่อเป็นวิทยาทาน กระผมอยากจะใคร่ฟังกรรมาธิการในฐานะเป็นนักวิชาการที่เป็นตัวแทนของรัฐบาล เพื่อไม่ให้ว่าไปไหนมาสามวาสองศอกในสภา กระผมขอประธานกราบเรียนครับ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ กรรมาธิการ กระผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ว่า สำหรับข้อนี้เราให้กำนันผู้ใหญ่บ้านสมัครพร้อมกันไม่ได้นี้นะครับ ใน (๑๒) คือมีเจตนาว่าเราจะเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านพร้อมกันเพื่อประหยัดเงินงบประมาณ แต่ถ้า

หากว่าเราเปิดช่องให้กำนันไปสมัครได้ทั้งสองอย่าง คือหมายความว่าไปสมัครผู้ใหญ่บ้านก็ได้ กำนันก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากเกิดสละอย่างใดอย่างหนึ่งจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ เลือกตั้งซ่อม อันนี้ไม่ประหัดเป็นการแน่นอน

อันที่ ๒ ที่ขัดกันอยู่ก็คือว่า การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันนั้น เรากำหนดไว้ต่างกัน เรากำหนดไว้ว่าผู้ใหญ่บ้านนั้น จะต้องมิมีมูลาเนาที่มีถิ่นที่อยู่ไม่น้อยกว่า ๖ เดือนในหมู่บ้าน แต่กำนันนั้นเราให้อยู่ในตำบลนั้น อยู่ในมาตรา ๑๐ ทวิ ซึ่งเรากำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งเราเขียน กระทบจะอ่านให้ฟังว่า "ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันต้องมีมูลาเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรอยู่ในตำบลนั้นมาแล้วติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน" อันนี้เป็นข้อที่เราจำเป็นต้องกำหนดว่าอย่างที่ต้องรองว่าให้ไม่เป็นกำนันไม่ได้ คือจะต้องเอา "หรือผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นกำนัน" อยู่ด้วย ขอขอบคุณครับ

นายพานิช สัมภวคุปต์ (เพชรบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่คณะกรรมการได้เพิ่มใน (๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นว่า "ไม่เป็นกำนัน หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน" ซึ่งกำหนดให้เป็นคุณสมบัติประการหนึ่งในการที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น กระทบขอให้ความเห็นเป็น ๒ แพร่ง คือกระทบเห็นด้วยในข้อที่ว่าไม่เป็นกำนัน แต่กระทบไม่เห็นด้วยในการที่จะใช้คำต่อไปว่า "หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน" เหตุผลมีประการดังนี้ ที่ว่าเห็นด้วยในแง่ที่ว่าไม่เป็นกำนันนั้น ก็เพราะเหตุว่า

สิทธิของผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นก็ไม่ว่ากันที่จะทำหน้าที่ทั้ง
 ๒ หน้าที คือเป็นกำนันแล้วก็มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ก็
 เพราะเหตุว่าในยุคก้าวหน้าของบ้านเมืองที่มีความเป็นประชาธิปไตยนี้
 เราก็อ้อมทราบดีแล้วว่าในชนบทที่ห่างไกลทุรกันดารนั้น เราต้องการ
 เจ้าหน้าที่ของเราที่ควบคุมรักษาความปลอดภัยในเรื่องผู้ก่อการร้าย
 คอมมิวนิสต์ หรือพวกอันธพาลทั้งหลายที่หลบหนีออกไปจากในเมือง
 แล้วก็ไปอยู่ในชนบท เราต้องการเจ้าหน้าที่ที่เพิ่มเติมขึ้น เพราะฉะนั้น
 กำนันและผู้ใหญ่บ้านจึงไม่ควรจะเป็นคนคนเดียวกัน เมื่อมีกำนันแล้ว
 ก็จะต้องควรมีผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ช่วยเหลือกันในการที่จะดำเนินงาน
 ให้เป็นไปโดยแข็งแรง เพื่อความปลอดภัยของประเทศชาติ กระผม
 จึงเห็นด้วยว่าสิทธินั้นผู้ที่สมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น ก็ไม่ควรจะเป็น
 กำนันในขณะเดียวกัน เหตุผลที่กระผมไม่เห็นด้วยว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นกำนันนั้น จะจำกัดเขาไม่ให้มาใช้สิทธิ เป็นผู้มีสิทธิรับเลือกตั้ง
 เป็นผู้ใหญ่บ้าน ก็เพราะเหตุว่าประการแรก ในถ้อยคำที่เขียนนี้ไม่ได้
 กำหนดลงไปครับ คำว่า "ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน" นี้ อาจจะได้
 เคยสมัครมาแล้ว ในการที่จะรับเลือกตั้งเป็นกำนัน ๒ ปี ๓ ปีที่แล้ว
 แต่ว่าในคราวนี้เมื่อเคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันแล้ว ก็มาสมัครเป็น
 ผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ ข้อความอันนี้มันไม่ชัดแจ้ง เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรจะ
 เขียนไว้สำหรับผู้ที่เคยสมัครมาแล้ว ทั้งนี้ในขณะเดียวกันพฤติการณ์
 อาจจะเป็นว่าเมื่อมีประกาศเลือกตั้งอาจจะเป็นการพร้อมกัน ก็สมัคร
 รับเลือกตั้งเพราะเป็นกำนันและสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน บุคคล
 ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันนั้น เขายังไม่ได้เป็นกำนันนะ ก็เขาอาจจะ
 สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านด้วย เป็นการที่เสี่ยง เป็นการที่ถ้า

หากว่าเขาพลาดจากอันนั้น เขาก็จะเอาอันนี้ เพราะฉะนั้นจะไปจำกัดเขตเขาไว้ทำไม กระผมจึงเห็นว่าไม่ควรจะใส่คำว่า "ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน" เพราะเหตุว่ามันเกิดปัญหาขึ้น มันไม่ชัดเจนแจ่มแจ้งลงไป กระผมจึงขอประนีประนอมกับคณะกรรมการ คือ ขอคงไว้ซึ่งคำว่า "ไม่เป็นกำนัน" แต่ขอตัดคำว่า "หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน" ออกไป

จำลอง เอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เชียงใหม่) : กราบเรียน

ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำลอง เอก ทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กระผมไม่เห็นด้วยกับที่คณะกรรมการได้เพิ่มข้อความใน (๑๓) นี้เกี่ยวกับว่า ไม่ให้ผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน กระผมมีเหตุผลอยู่อย่างนี้ครับท่านประธาน เรื่องนี้กระผมขอกราบเรียนให้ท่านประธานทราบเสียก่อนว่า กระผมได้ต่อสู้กับคณะกรรมการในการพิจารณาเมื่อกระผมแปรญัตติไว้แล้ว แต่ทว่าการแปรญัตติของกระผมในวันนั้น ด้วยความโง่เขลาเบาปัญญาของกระผมเองที่ได้แปรญัตติผิดไป ก็เลยจำเป็นต้องขอมติกรรมการวันนั้น กระผมก็นึกว่าไม่มีโอกาสจะพูดแล้ว แต่บังเอิญเหลือเกินกระผมนั่งฟังไปจนกระทั่งมาอ่านใน (๑๓) ของมาตรา ๑๓ นี้ กรรมการก็บังเอิญว่าไม่เป็นกำนันหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งกำนันขึ้น ก็ตรงกับจุดหมายของกระผมพอดีที่ได้ขอแปรญัตติไว้ และถูกกรรมการน็อกกระผมวันนั้น และกระผมก็พอใจที่ถูกน็อก เพราะความโง่ของกระผม ท่านประธานที่เคารพ ในสภาพของหมู่บ้านและในตำบลนั้น กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้ครับ ถ้าหากว่ากฎหมายฉบับนี้ออกไป ผู้ใหญ่บ้านทุกวันนี้ท่านประธาน ท่านประธานก็รู้ในหมู่บ้าน

นั้นกำนันดำรงตำแหน่ง ๒ ตำแหน่ง คือผู้ใหญ่บ้านด้วยนะครับ เป็น
 ผู้ใหญ่บ้านด้วย เป็นกำนันด้วย ถ้าสมมุติว่ากฎหมายฉบับนี้ออกไปในรูปนี้
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจงรับทราบไว้ด้วย เกิดออกไปอย่างนี้เราจะมี
 ตำแหน่ง ๒ ตำแหน่งเพิ่มขึ้น ข้อเสียอันดับหนึ่งที่กระผมจะกราบเรียน
 ให้ท่านประธานทราบ

๑. เราจะมีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต้องเสียงบประมาณจ่ายให้
 แก่ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีก ๔ คนตามกฎหมายนี้คือฝ่ายปกครอง
 และฝ่ายปราบปราม

๒. เราจะต้องเสียงบประมาณจ่ายให้แก่กำนัน เมื่อเสีย
 งบประมาณจ่ายเป็นเงินเดือนแก่กำนันแล้ว ก็ต้องเสียงบประมาณจ่าย
 ให้แก่สารวัตรกำนันและกักขัตติ์ประจำตำบล

๓. ท่านประธานที่เคารพ สมมุติว่ากระผมเป็นผู้ใหญ่บ้าน
 ขอภัยที่เอื่อนาม คุณทองคำ บาดาล เป็นลูกน้องของกระผม เป็น
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บังเอิญกฎหมายฉบับนี้ออกมา คุณทองคำ บาดาล
 ก็ไปสมัครเป็นกำนันและได้รับเลือกตั้ง คุณทองคำกลับเป็นกำนัน
 กระผมกลับเป็นลูกน้องคุณทองคำ ถ้ากระผมกับคุณทองคำรักกันชอบกัน
 มีความคิดเห็นเหมือนกัน อุดมการณ์เหมือนกันก็ไม่มีอะไร แต่บังเอิญ
 กระผมกับคุณทองคำนี้เกิดขัดข้องกันขึ้นมา เอ๊ะเองเคยเป็นลูกน้องข้า
 อันนี้แหละครับจะเกิดความกินแหนงแคลงใจระหว่างกำนันและผู้ใหญ่บ้าน
 ที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน เลือ ๒ ตัวอยู่ร่วมกันแต่ไม่ถูกกันกระผมขอภัย
 ที่จะใช้คำว่า "กัดกัน" ก็จะเกิดเหตุการณ์แตกแยกภายในหมู่บ้านนั้น
 ระหว่างกำนันกับผู้ใหญ่บ้าน อีกอันหนึ่งท่านอธิบดีกรมการปกครองโปรด
 รับทราบไว้ด้วยว่า ในฐานะท่านเป็นกรรมาธิการอยู่ที่นี้ ถ้าเป็นอย่างนี้

ในตำบลนี้สมมติว่ามีอยู่ ๒๘ หมู่บ้าน แบบเดียวกับตำบลรอบเวียง
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ท่านประธานที่เคารพจะมีผู้สมัคร
รับเลือกตั้งหมู่บ้านละ ๕ คน ๒๐ หมู่บ้านจะเป็นเท่าไร ๒๘ หมู่บ้าน
เป็นเท่าไร ที่นี้ ๒๘ หมู่บ้านสมัครหมู่บ้านละ ๕ คน ก็จะหาเสียงกันใน
จำนวน ๕๐ คนต่อตำบล เกิดความแตกแยก เกิดความแตกแยกทั้ง
ตำบล การหาเสียงแน่นอนที่สุด ท่านประธานที่เคารพ ขอให้กระผม
พูดให้ละเอียดหน่อยนะคะครับ กระผมไม่ใช่ดื้อดึง ถ้าอะไรเหตุผล

-- พอสมควรกระผมจะหยุด แต่เรื่องนี้กระผมเห็นความสำคัญจริง ๆ
สมมติว่าในตำบลนี้มีคนหาเสียง ๕๐ คนก็เป็น ๕๐ กลุ่ม แต่ละกลุ่ม
ก็จะหาเสียง การหาเสียงนั้นจะกระทบกระทั่งกัน ขอโทษนะคะครับ
มีการด่าพ้อล้อแม่กัน เกิดการแตกแยกกันเป็น ๕๐ กลุ่ม ทะเลาะ
เบาะแว้งกัน ๕๐ กลุ่มในตำบลนี้ ที่นี้ประเทศไทยมีกี่ตำบล เมื่อ
ประชาชนในชาติแตกแยกกันเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อย อะไรจะเกิดขึ้น
ท่านประธาน มองให้ลึกซึ้งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เราอย่าเล่นละคร
ตบตาประชาชนเลยครับ กระผมขอให้มองเห็นความสำคัญอันนี้ เมื่อ
มันเป็นดังนี้ จะมีการแตกแยกทั้งตำบลทั้งหมู่บ้าน กลุ่มใดกลุ่มมัน
สนับสนุนกลุ่มนั้นกลุ่มนี้ ท่านอธิบดีกรมการปกครองก็ต้องเดือดร้อน
เดือดร้อนอะไรท่านจะต้องพิมพ์บัตรเลือกตั้ง งบประมาณท่านมีแล้ว
หรือยัง ท่านจะต้องมีหีบเลือกตั้งเพิ่มขึ้นอีก แต่แค่นี้ยังไม่ผ่านไป เรา
จำกัดเฉพาะให้ผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน
ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายมี ๒๘ หมู่บ้าน ถ้า
ผู้ใหญ่บ้านนี่จะเป็นกำนันทั้ง ๒๘ หมู่บ้าน เราจะมีคนสมัคร ๒๘ คน
เท่านั้น ไม่แตกแยกกันทั้งตำบลอย่างนี้ ขออย่าเล่นละครตบตาประชาชน

โดยเอามติของพรรคมาทาบหัวพวกเราว่าต้องลงมติตามกรรมาธิการ
ชาติจะบรรลีย์ เพราะฉะนั้นกระผมขอพูดในวันนี้ พูดอย่างเปิดอก
พูดอย่างหัวใจพูด ใครจะเห็นด้วยกับกระผมหรือไม่เห็นด้วย กระผม
ไม่รู้ แต่กระผมขอให้พูดให้หมดเปลือกเสียก่อน ท่านประธานที่เคารพ
เพราะกระผมได้ต่อสู้ในที่ประชุมกรรมาธิการ กระผมเสนอคำแปรญัตติ
และชี้แจงแล้ว อันนี้ประโยชน์จะตกกับใคร ผู้ที่กำลังจ้องมองเรามีใคร
ผู้ที่เขาจ้องจะล้มล้างเราคือใคร อันนี้แหละเขาจะสวนโอกาสทันทีที่ครับ
ท่านประธานที่เคารพ สวมโอกาสสอดแทรก เข้ามาในความแตกแยก
อันนี้ สวมโอกาสเข้ามาเพื่อแทรกแซงอันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัด
ภาคกลางไม่สำคัญ จังหวัดชายแดนอย่างเชียงใหม่ เชียงราย
หนองคาย นครพนม อันนี้แหละเราจะตกเป็นเป้าของเขา เพราะฉะนั้น
กรรมาธิการเพิ่มเข้ามานี้ กระผมไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะ
ทำให้เกิดการแตกแยก แต่ถ้าหากว่าเราเปิดโอกาสให้ผู้ใหญ่บ้านใน
ตำบลนี้ ๑๒ หมู่บ้านก็ ๑๒ คนเท่านั้นแต่บางทีก็อาจจะสมัครไม่ถึง
๑๒ คน แค่ ๗ คน ๘ คนเท่านั้น และกระผมได้อ่านในมาตราหนึ่ง
ในการเลือกตั้งกำนันก็ต้องเอากฎหมายอีกฉบับหนึ่ง สำหรับเรื่อง
กำนัน กระผมขอขอย้อนขอไปข้างหน้าอีกนิดหนึ่งเถอะครับ ท่านประธาน
ที่เคารพ ในมาตรา ๓๐ ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งกำนัน
หลักเกณฑ์และวิธีการนี้คณะกรรมาธิการเพิ่มเข้าไป เลือกตั้งให้เป็นไป
ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เราจะต้องออกกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง
เพราะฉะนั้นขอให้สมาชิกในสภานี้ถึงข้อนี้ว่าจะเกิดผลดีและผลเสีย
อย่าเอามติของพรรคมาทาบหัวพวกเรามัดมือพวกเราชก นึกถึงประโยชน์
ของชาติบ้านเมือง ถ้าเป็นไปตามกรรมาธิการแก้ไขมานี้แล้ว เกิดความ

แตกแยกขึ้นทุกตำบลทุกหมู่บ้าน และมหันตภัยอันนั้นจะเกิดขึ้นแก่เรา
นี้กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี ส.ส. เชียงราย มีความห่วงใย
ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญกรรมการชี้แจง
อย่าปราศรัยนะครับ คุณแสง เชิญครับ

นายแสง ชวัชวะชุม (กรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม แสง ชวัชวะชุม จากนครพนม กรรมการ
ฟังท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอภิปรายตอนต้นนั้น พวกเรากรรมการ
ก็เห็นว่าท่านเห็นคล้อยตามกับกรรมการ พอฟังท่านตอนสุดท้าย ท่าน
กลับเห็นว่าไม่ยากให้มีการเลือกตั้งตามเจตนารมณ์ที่เราร่างกฎหมาย
นี้ ใครจะขอเรียนทำความเข้าใจกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากเชียงราย
ว่า เรามาอยู่ในยุคสมัยที่มีประชาธิปไตย เรากำลังตั้งตัวอยู่ในระบอบ
การปกครองในระบอบนี้ เราต้องการจะให้ประชาชนตัดสินใจปัญหา
ของตนเอง ตัดสินใจเลือกผู้นำของตนเองทุกระดับชั้น เราจึงได้
กำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้แทน เราจึงกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล ประเด็นที่ท่านบอกว่ามันจะแตกแยก
นั้น ข้อนี้กรรมการก็ได้พิจารณาแล้วอย่างรอบคอบ ไม่มีทางอื่นใด
ที่จะหลีกเลี่ยงได้ ถ้าหากมันจะเกิดการแตกแยก ก็แตกแยกในระบอบ
ประชาธิปไตย แตกแยกจากการเลือกตั้งของประชาชน แตกแยกจาก
ความคิดความอ่านที่ประชาชนอยากเลือกเฟ้นเอาคนดีของตนเองเข้ามา
เป็นผู้ปกครองหมู่บ้าน ข้อนี้กรรมการคิดว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
ทั้งหลายจะได้เห็นด้วยกับกรรมการและเห็นความจำเป็น เพราะว่า
ความจำเป็นหลักของเรานั้น เราจำเป็นจะต้องกำหนดให้มีการเลือกตั้ง

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสำหรับข้อสงสัยของท่านในข้อ ๑๓ ที่กรรมการเพิ่มเติมมาว่าผู้สมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นจะต้องไม่เป็นกำนัน หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน เจตนารมณ์ของการร่างกฎหมายฉบับนี้นั้น เราต้องการที่จะให้กำนันก็ตาม ผู้ใหญ่บ้านก็ดี ให้ต่างคนต่างแยกหน้าที่กันตามข้อความเป็นจริงตามกฎหมายฉบับก่อนนั้น กำนันทำหน้าที่ทั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน แต่ในภาวะการณ์ปัจจุบันนี้กรรมการมองเห็นว่าการกิจของกำนันนั้นมีความรับผิดชอบมากมายก่ายกอง เราจึงจำเป็นที่จะต้องแยกกำนันออกมาในหมู่บ้านของท่านกำนันนั้น เราให้มีผู้ใหญ่บ้านอีกผู้หนึ่ง และมีผู้ช่วยอีกตามที่เราร่างไว้ เพื่อแบ่งเบาภาระของท่านกำนัน ท่านกำนันจะได้ทำหน้าที่ของท่านดูแลทั้งตำบลได้ โดยไม่ต้องกังวลในหมู่บ้านของตนเอง โดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดูแลแทนแล้ว

สำหรับท่านผู้มีเกียรติจากเพชรบุรีคือคุณพานิช สัมภวคุปต์ ไม่เห็นด้วยกับกรรมการที่กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านไว้ว่า หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน เจตนารมณ์ของกรรมการในการร่างกฎหมายตราข้อนี้ไว้ นั้น คือว่าในการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น ถ้าในตำบลหนึ่งจำเป็นจะต้องมีการเลือกผู้ใหญ่บ้านและเลือกกำนันด้วย เพื่อเป็นการประหยัด ทางคณะกรรมการเลือกตั้งจะกำหนดวันเดียวกันเป็นวันเลือกตั้งในวันเดียวกันทั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ถ้าหากเราไม่เขียนไว้ว่าหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันแล้ว ถ้าบังเอิญมีท่านผู้มีเกียรติในหมู่บ้านบางท่านอาจจะสมัครทั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านและสมัครเป็นกำนันพร้อมกันด้วย แล้วเลือกตั้งในวันเดียวกันด้วย ถ้าเกิดบังเอิญท่านผู้นั้นได้รับเลือกทั้งทั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านและทั้งเป็นกำนันเราจะต้องเลือกตั้งใหม่ เพราะว่ากฎหมายฉบับนี้ให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงตำแหน่งเดียว

กรรมาธิการได้มองเห็นความจำเป็นและความยุ่งยากต่าง ๆ เหล่านี้ จึงกำหนดขึ้นขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน เพื่อไม่ให้เกิดว่าเมื่อท่านได้ เลือกทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว ท่านจำเป็นจะต้องลาออกตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ซ่อมตำแหน่งที่ท่านลาออกนั้น จะเป็นการสิ้นเปลืองโดยไร้ประโยชน์กรรมาธิการจึงขอยืนยัน

นายสมาน ชมภูเทพ (ลำปาง) : ท่านผู้เป็นประธานครับ คือกระผมเกรงว่าเมื่อท่านลงมติไปแล้ว ถ้าเกิดว่าเราเข้าไปตามนี้คือ กระผมเห็นด้วย แต่ที่นี้กระผมว่าถ้าลงไปแล้วมันจะกลายเป็นกฎหมาย ที่คลุมเครือแล้วไม่รัดกุม กระผมอยากจะขอชี้แจงเพิ่มเติมกับ กรรมาธิการอีกนิดหนึ่ง ถ้าหากท่านจะให้เว้ดด้ง (wording) หรือ ภาษาของมันเป็นให้ชัดเจนขึ้น ถ้าเกิดไปมีการลงมติว่าอย่างกรรมาธิการ แล้ว มันจะเป็นการที่ไม่ต้องคลุมเครือกันอีกต่อไป กระผมขอชี้แจง เพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งก็เว้ดด้งได้ไหมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าพวกเราพอจะ เข้าใจกันแล้วนะครับ

นายสมาน ชมภูเทพ (ลำปาง) : เป่ล่า ไม่ใช่ครับ ภาษานี้มันคลุมเครือมากครับ คือนี้กระผมจะต้องการเติมอีกตัวเดียว หรือสองตัวเท่านั้นเพื่อเป็นการช่วยกรรมาธิการครับ ถ้าลงมติไปแล้ว กระผมคิดว่าสมบูรณ์ แต่ถ้าหากว่าลงมติเป็นอย่างนี้ขึ้นมานะครับ กระผมว่าการลงมติของท่านนั้นกฎหมายมันจะไม่สมบูรณ์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าคุณขอเติมอีก ผมก็จะถาม มติว่าควรจะต้องเติมตามคุณสมานอีกหรือเป่ล่า ก็เป็น ๓ ญัตติครับ ก็จะยิ่ง ไปกันใหญ่ เพราะฉะนั้นผมอยากจะถาม ๒ มตินี้ละครับในการพิจารณา

เอาอันแรกก่อนว่า ท่านผู้ใดเห็นควรตัดหมดทั้งอนุก่อน เชิญคุณทรงธรรม
 จำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เข็ยงราย) : ท่าน
 ประธานครับ ท่านจะถามมติเป็น ๒ อย่างนั้นไม่ได้ครับ มติอันแรกคือ
 ไม่เป็นกำนันไซ้ไหมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ คืออย่างนี้

จำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เข็ยงราย) : มติอันแรก
 ตัดออกหมด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ก็หมายความว่าถ้ามติ
 ตัดออกหมดชนะ ก็เลิกกัน (๑) ไม่ต้องพิจารณากันอีก

จำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เข็ยงราย) : แล้วมติ
 อัน ๒ หรือผู้สมัครเป็นกำนัน ถ้าหากว่าท่านถามอย่างนั้น ก็
 หมายความว่าถ้าคนจะเป็นกำนันก็ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน
 ถ้าคนสมัครรับเลือกตั้งกำนันได้ก็เป็นกำนัน ท่านประธานถามอยู่ ๒ คำ
 เท่านั้นว่าเห็นสมควรที่จะให้เป็นไปตามกรรมาธิการเพิ่มเติมหรือไม่
 เท่านั้น ๒ คำนี้เท่านั้น ไม่ต้องไปถามอย่างอื่นอีกแล้วครับ มันมีคำ
 เท่ากันนะครับท่านประธาน

นายอำเภอ จันทรเจริญ (มหาสารคาม) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม นายอำเภอ จันทรเจริญ ผู้แทนราษฎรจังหวัด
 มหาสารคาม สังกัดพรรคธรรมสังคม กระผมเคารพในเจตนาดีของ
 ท่านคณะกรรมการ และกระผมก็ขอกราบเคารพในเจตนาดีของ
 เพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีเป้าหมายและเจตนารมณ์ต้องการให้
 กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ออกมาสู่ประเทศชาติโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้
 และทั้งนี้เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนในประเทศไทย

ของเรา ท่านประธานครับ กระผมได้พิจารณาใน (๑๒) มาตรา ๑๒ ที่มีการแก้ไขนะครับ กระผมได้พิจารณาอย่างถ่องแท้ เมื่ออ่านไปอ่านมาแล้ว กระผมยังเห็นคล้ายตามมติของคณะกรรมการธิการซึ่งมีเจตนาอย่างสูงส่งเพื่อป้องกันการลักลั่นกัน เพื่อป้องกันการเอาเปรียบกันในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กระผมใคร่จะขอประธานทราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่า ในเจตนารมณ์ของคณะกรรมการธิการนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ที่จะมา เป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นเอาเปรียบกัน หมายความว่า ในขณะที่มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านแห่งนี้ บังเอิญมีการเลือกตั้งใกล้เคียงกันหรือซ้ำซ้อนกัน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไปสมัครกำหนด เมื่อตนเองไม่ได้เป็นกำนันแล้วก็หวนกลับมาเพื่อที่จะมาฮุบเอา มาเลือกตั้งเอาตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอีก ซึ่งเจตนารมณ์อันนี้มันเป็นการขัดต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากที่สุดทีเดียวครับ ในขณะนี้ประเทศชาติของเราครับกำลังก้าวเข้ามาสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อย่างที่สุดแล้ว คือมีการเลือกตั้งให้มากที่สุด เพื่อที่จะพิจารณาเลือกตัวบุคคลไปเป็นผู้นำของตนเองในท้องถิ่นนั้น ในขณะเดียวกันนั้นครับตามที่คณะกรรมการธิการเขียนมาอย่างนี้ กระผม นายอำพล จันทรเจริญ หรือนายกล้วย ลูกสารคาม ผู้แทนมหาสารคาม เห็นคล้ายด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าอย่างนี้นะครับ เท่าที่ชี้แจงกันมาก็เป็นที่เข้าใจกันทั้ง ๒ ฝ่าย ผมก็อยากจะถามมติ ที่นี้ก่อนจะถามมตินี้ผมต้องแยกประเด็นลงมติเพื่อความถูกต้อง เพราะว่าผมฟังดูเป็นอย่างนี้ มีสมาชิกบางท่านที่อภิปรายนี้ไม่เห็นด้วยเลยที่จะเพิ่ม

เข้ามาทั้งอนุมาตรา แล้วก็มีการทบทวนที่อภิปรายนี้เห็นด้วยว่าเฉพาะคำว่า "ไม่เป็นกำนัน" ส่วนตัว "หรือ" กับหลังจากตัว "หรือ" นั้นตัดออกหมด นะครับ เพราะฉะนั้นผมก็จะถามมติเป็น ๒ ขั้นตอน เพื่อให้ความสมบูรณ์ในการลงมติอันนี้ ผมจะถามอันแรกก่อนนะครับว่า ตัดออกหมดก่อนนะครับ ท่านผู้ใดเห็นควรตัดออกหมด หรือว่าท่านผู้ใดเห็นควรคงไว้ก่อนนะครับ ดูว่าคะแนนอันไหนชนะ ถ้าตัดออกหมดชนะ ก็เป็นอันว่าเลิกกันไม่ต้องมาเหลือครึ่งหนึ่ง แล้วต่อไปค่อยถามว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้หลังจากตัว "หรือ" ออกไป แล้วก็ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ ถ้าอย่างนั้นละก็ข้อความที่เหลือนี้ก็จะง่ายเข้าในการที่เราจะลงมติดังนี้ เชิญคุณสมาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คืออย่างนี้ครับ มีผู้เสนอการอภิปรายในลักษณะว่าเห็นด้วยกับคำพูดต้นของ (๑๒) ว่า ไม่เป็นกำนัน คือไม่อยากให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นในคน ๆ เดียวกัน แต่ว่าในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้เห็นด้วยที่จะกีดกันไม่ให้ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งกำนันนั้นมาสมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในขณะที่เดียวกันด้วย นี่เป็น ๒ ขั้นตอนอยู่อย่างนี้เท่าที่ผมชักประเด็นการอภิปราย เพราะฉะนั้นคุณปิยะพันธุ์ก็ลักษณะนี้ และคุณปิยะพันธุ์ก็เห็นด้วยในการที่จะไม่เป็นกำนันแต่ไม่เห็นด้วยใน "หรือ" ข้างหลังนั้น ใช่ไหมครับ ผมจะได้ถามมติอีกครั้ง

นายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ กระผมอยากจะขอความกรุณาท่านกรรมาธิการด้วยครับ เพื่อให้ลงมติดังนี้ ๆ ท่านตัดเถอะครับ "หรือ" นั้นนะครับ มันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลยครับ ผู้สมัคร

รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านกับเป็นกำนัน แล้วไปสมัครเลือกตั้งวันเดียวกัน คนนั้นก็ไม่ได้เป็นทั้งผู้ใหญ่บ้านไม่ได้เป็นทั้งกำนันละครับ เพราะเขาห้าม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ คุณปิยะพันธุ์ เป็นที่เข้าใจกันแล้วนะครับ ผมจะถามมติแรกก่อน ท่านผู้ใดเห็นว่าควรตัดออกทั้งอนุมาตรา โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้

— -- ตามร่างกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติคงไว้ คุณปิยะพันธุ์ เชิญ

นายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ (ศรีสะเกษ) : กระผมสงสัยอย่างนี้ เมื่อที่ท่านประธานบอกว่าตัดออกหมดเลยนะครับ ที่นี้กระผมตัดครึ่งเดียวครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับไปนี้ผมจะถึงของคุณแล้ว ต่อไปนะครับ มีท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะตัดออกตั้งแต่ตัว "หรือ" เป็นต้นไป คงไว้แต่คำว่า "ไม่เป็นกำนัน" เท่านั้น โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควร คงไว้ตามร่างกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมาธิการ (๑๒) นะครับ จบการ

พิจารณามาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๑๒ ต่อไปครับ เชิญท่านเลขาธิการฯ
อ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา
๖ มีการแก้ไข และมีผู้ขอสงวน คุณเจริญ เปรมฤทัยรัตน์

นายเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ (นครราชสีมา) : ท่าน
ประธานที่เคารพ ตามที่กระผมขอแปรไว้ กรรมาธิการขอแก้ไข กระผม
ไม่ติดใจครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ต่อไปคุณชุมพล
มณีเนตร

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธาน
ที่เคารพ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
ฉบับนี้ ตั้งแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่สภา กระผมเองไม่เห็นด้วย
ที่จะให้รับหลักการ แม้ขณะนี้กระผมเองก็ขอกราบเรียนว่าไม่เห็นด้วย
ทุกมาตราตั้งแต่ต้นมา แต่เมื่อแพ้เสียงข้างมากก็จำใจต้องแปรญัติ
ตัดไว้เพื่อจะให้ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ในการปกครองประเทศ
เพราะว่าการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้น ท่านจะแก้ไขเพื่อให้
ประเทศชาติอยู่รอดหรือว่าแก้ไขเพื่อให้ประเทศชาติมีอันเป็นไปเร็วขึ้น
กระผมก็ไม่ทราบว่าความประสงค์ของสภานี้จะเป็นอย่างไร แต่ทุกท่าน
นั้นกระผมก็เคารพในสิทธิของท่าน

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : ครับ กระผม
ทราบครับ แต่ว่าเหตุผลที่กระผมกล่าวและกราบเรียนท่านประธานนั้น
เป็นเรื่องประกอบเพื่อว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางท่านที่ไม่ได้มีเจตนา
จะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ประกาศออกมาใช้ หรือเจตนาเป็น
อย่างอื่นนั้น จะได้มีความระลึกถึงความหลังว่าเราจะควรทำกันอย่างไร

กระผมจึงได้กราบเรียนท่านประธานให้ทราบ ไม่ใช่ว่ากระผมจะต้อรับ หรือกระผมไม่เข้าใจคำพูด หรือว่าภาษาของมนุษย์ที่พูดกัน กระผม เข้าใจดีครับ แต่กระผมมีเหตุผล กระผมจึงได้กราบเรียน ฉะนั้นท่าน จะให้กระผมเข้าปัญหานี้ กระผมก็เข้าไม่ใช่เข้าปัญหานี้ไม่ได้ กระผม ขอให้มีการแก้ไขเป็นว่า ให้มีการเลือกตั้งใหม่ ๑๐ ปีต่อครั้ง เมื่อ ราษฎรไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของหมู่บ้านหรือตำบลเสนอให้ผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนันออกโดยมีความผิด ก็ให้ออกได้โดยไม่จำเป็นต้องมีกำหนดกี่ปี และให้มีการเลือกตั้งใหม่อีก ๑๐ ปี กระผมขอแก้เป็นอย่างนั้นครับ

นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ (กรรมาธิการ) : ท่าน ผู้เป็นประธาน กระผม นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ จากอุบลราชธานี กรรมาธิการ ตามที่ท่านผู้แปรรูปคดีผู้มีเกียรติ คือคุณชุมพล มณีเนตร ขอประทานอภัยที่เอ่ยนาม ท่านได้แปรรูปคดีในมาตรา ๑๓ โดยเปลี่ยน หลักการใหม่เป็นให้มีการเลือกตั้ง ๑๐ ปี ต่อ ๑ ครั้งนั้น กระผมอยาก จะกราบเรียนว่าตามหลักการเดิมที่เราวางกันไว้เห็นว่า ให้มีการ เลือกตั้งกัน ๕ ปีต่อ ๑ ครั้ง กระผมไม่ทราบเจตนารมณ์ของผู้แปรรูปคดี ว่า เหตุใดเมื่อท่านเองก็เป็นนักประชาธิปไตย ท่านยอมรับว่า การปกครองท้องถิ่นหรือการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งที่ รัฐบาลนี้ หรือแม้แต่สภาแห่งนี้มีความปรารถนา เหตุอันใดเล่าท่านจึง จะเดินถอยหลังเข้าคลองให้ไปสู่อำนาจเผด็จการ เพราะฉะนั้นท่าน ผู้แปรรูปคดีที่เคารพ การแปรรูปคดีของท่านนั้นกระผมอยากจะกราบเรียน ว่ามันเป็นการขัดหลักการและเหตุผลของกฎหมายฉบับนี้ คณะ กรรมาธิการชุดนี้จึงไม่สามารถที่จะยินยอมตามคำแปรญัตติของท่านได้ จึงขอยืนยันตามร่างเดิมไว้ครับ ขอขอบคุณ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าอย่างนั้นนะครับ
 เอาเป็นราย ๆ ไปก่อน ของคุณชุมพลนี่ขอแก้ แก้เป็น ๑๐ ปี กับมี
 ข้อความว่า หรือเมื่อราษฎรไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของหมู่บ้าน ตำบล
 เสนอให้ผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนันออกโดยมีความผิดก็ให้ออกทันทีโดย
 ไม่จำเป็นต้องมีกำหนดกี่ปี แล้วให้มีการเลือกตั้งใหม่ทุก ๑๐ ปี คือ
 หลักการของคุณชุมพล คือ ๑๐ ปี คุณชุมพลจะชี้แจงเพิ่มเติม เชิญครับ
 ท่านประธานที่เคารพ เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่สภานั้น
 กระผมก็ได้กราบเรียนต่อท่านประธานแล้วว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านปัจจุบัน
 ทั่วประเทศนั้นไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นแต่
 อย่างใดเลย การสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น
 เป็นหน่วยอื่น และเป็นข้าราชการฝ่ายอื่นมากกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นผู้ปกป้องคุ้มครองการปกครองในระบอบ
 ประชาธิปไตย เพราะว่าท่านเหล่านั้นสามารถที่จะให้ประเทศชาติ
 คงอยู่รอดมาได้ถึง ๔๐ กว่าปีนี้ ก็เพราะร่างพระราชบัญญัติลักษณะ
 ปกครองท้องที่ฉบับเก่า ไม่ใช่ฉบับที่เรากำลังจะแก้ไข ฉะนั้นการที่จะ
 แก้ไขเพื่อวางรากฐานสร้างอำนาจของบุคคลใด หรือพรรคใด หรือ
 ฝ่ายใดนั้น กระผมไม่คำนึง กระผมคำนึงถึงแต่เพียงว่าหลังจากที่
 แก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว จะทำให้ประเทศชาติ หรือกำนัน
 ผู้ใหญ่บ้าน ต้องเกิดมีความคิดเห็นแตกแยกกันเป็นฝักเป็นฝ่าย
 นอกจากนั้นกระผมก็คิดว่าคงจะเป็นพระราชบัญญัติที่อาถรรพ์ อีกอย่าง
 ไม่ต้องสงสัย ซึ่งคราวที่แล้วกระผมก็ทราบว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ได้ผ่านไปตามขั้นตอนจนกระทั่งในที่สุด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย จึงเป็นอันตกไป แต่ว่าขณะนี้เวลานี้เรา
 กำลังนำร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นมาพิจารณากันอยู่อีก

(นายกมล สมวิเชียร ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณชุมพลครับ มีสมาชิก
ประท้วงครับ

นายกมล สมวิเชียร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม กมล สมวิเชียร ส.ส. กรุงเทพมหานคร
ประชาธิปไตย กระผมคิดว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รับการผ่านโดย
มติของสภาไปแล้วนี้ ไม่น่าจะมาย้อนหลังกันในเรื่องของหลักการ อัน
เป็นหลักที่เราจับกับไปแล้ว กระผมคิดว่าถ้าเพื่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
จะแปรญัตติกั้แปรญัตติไปเลยครับ อย่าให้เสียเวลาของสภาแห่งนี้
เลยครับ ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมเห็นด้วยกับ
ผู้ประท้วงนะครับ เพราะฉะนั้นผมจะขอทำความเข้าใจกับสมาชิกว่า
ถ้าท่านแปรญัตติมาตราใด ก็หมายความว่าท่านประสงค์จะเปลี่ยนแปลง
ข้อความเฉพาะมาตรานั้น เพราะฉะนั้นมีเหตุผลอะไรเกี่ยวกับข้อความ
นั้น ก็ขอให้พยายามกระชับอยู่เฉพาะตรงนั้น จะเป็นผลดีของสภาครับ
เชิญคุณชุมพลครับ คุณชุมพลแปรญัตติว่า ให้อยู่ได้ ๑๐ ปี

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผมเคารพในมติของเสียงส่วนมากเสมอ กระผม
ไม่ใช่คนดื้อรั้น แต่ว่าในการที่ท่านกรรมาธิการบอกว่าเพื่อกลับไปสู่
ระบบทรรราชนั้น กระผมข้องใจของท่านได้ชี้แจง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ เขาไม่ได้ว่าทรรราช
เขาว่าเผด็จการครับ

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : ครับ เผด็จการ
นี่คืออะไร ปัจจุบันนี้เผด็จการหรือไม่ ในการที่รัฐบาลไม่สามารถที่จะ

306

รักษาสถานการณ์ต่าง ๆ ไว้ได้ มีหน้าข้าฝ่ายรัฐบาลกลับชนคนเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อย่อยให้มีการก่อวณล้มล้างกฎหมาย เอากฎหมายขึ้นมาอยู่เหนือกฎหมายนี้ จะถือว่าเผด็จการไหมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณชุมพลครับ คืออย่างนี้นะครับ คำพูดที่ว่าฝ่ายรัฐบาลนี้ชนคนเข้าไปในธรรมศาสตร์ อันนี้เป็นข้อความขัดแย้ง และก็ชัดเจน มันเข้าลักษณะการอภิปรายที่เป็นการใส่ร้าย ซึ่งข้อบังคับนั้นห้าม ผมคิดว่าถ้าคุณชุมพลจะถอนคำพูดนี้เสียสภาเราก็จะสงบขึ้นนะครับ ขอเชิญคุณชุมพลนะครับ ผมขอความกรุณานะครับ

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธานครับ กระผม ชุมพล มณีเนตร ส.ส. ฉะเชิงเทรา กระผมไม่ขัดข้องในการที่ท่านประธานขอความกรุณากระผมแต่โดยใจกระผมแล้วกระผมมีหลักฐาน และก็มีหลายคนขอให้รัฐบาลนี้สอบสวน....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาเถอะครับ หลักฐานไว้ว่าอย่างอื่นนะครับ คือถ้าพูดอภิปรายอย่างนี้ข้อบังคับห้ามครับ ถอนเถอะครับ

นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ (กรรมาธิการ) : ท่านผู้เป็นประธาน กระผม นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ กรรมาธิการ กระผมอยากจะกราบเรียนความข้องใจของท่านผู้แปรรูปคดี ที่กระผมกราบเรียนเมื่อตะกี้ กระผมพูดว่าเผด็จการ ไม่ได้ว่าทรราช คำว่าเผด็จการนั้นก็คืออำนาจของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งซึ่งคิดว่าเป็นอำนาจที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นถ้าหากเรายอมรับกันว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เราจะต้องอาศัยความคิดเห็นของคนส่วนรวมหรือส่วนใหญ่ที่เขาเห็นว่า

ถูกต้องแล้ว เราก็ควรจะปฏิบัติตาม ในกรณีเช่นนี้ก็เช่นเดียวกัน เมื่อประชาชนส่วนใหญ่ทั้งประเทศเขามีความต้องการและมีความปรารถนาที่จะปกครองตนเอง และมีความต้องการอยากจะได้เลือกหัวหน้าของเขาในระดับหมู่บ้าน โดยที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในระดับ ๕ ปีต่อ ๑ ครั้งนั้น กระผมเห็นว่าก็เป็นวิธีการที่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ถ้าหากเราจะไปกำหนดกฎเกณฑ์ว่า ๑๐ ปีถึงให้เขาออก หรือว่าจะกำหนดส่วน ๑ ใน ๓ อะไรทำนองนี้ก็เป็นกาหนดของคนกลุ่มหนึ่ง หรือกลุ่มน้อยเช่นคุณชุมพล มณีเนตร ขอภัยที่เอ่ยนาม มันก็ย่อมไม่ถูกต้อง ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว กระผมก็เห็นว่ามันเป็นอำนาจของคนส่วนหนึ่งซึ่งจะไปบีบบังคับให้คนส่วนใหญ่ได้เห็นว่าความคิดของตัวเองถูกต้องและต้องปฏิบัติตาม กระผมเห็นว่าน่าจะเป็นอำนาจเผด็จการเท่านั้น ท่านประธานครับ ขอขอบคุณ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมจะถามมตินะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามคำแปรญัตติของคุณชุมพล โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ มีผู้สงวนไว้อีกท่านหนึ่งครับ คือคุณทรงธรรม ปัญญาดี กับคุณสันต์ เทพมณี เชิญคุณทรงธรรม ครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เสียงราย) : ท่านประธานครับ กระผมอยากจะเรียนกับท่านประธานอย่างนี้นะครับ ขณะนี้

สภาผู้แทนแห่งนี้นำกำลังเล่นละครตบตาประชาชนทั้งประเทศ เพราะว่า
ได้มีการเตรียมกันมาตั้งแต่แรกแล้ว ยึดกันมาแล้วว่า...

(เรือดรี พายัพ ฆะอบเหล็ก ได้ขึ้นและยกมือขึ้น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณพายัพ

เรือดรี พายัพ ฆะอบเหล็ก (พิจิตร) : ท่านประธานครับ
กระผม พายัพ ฆะอบเหล็ก พิจิตร ครับ กระผมอยากจะขอประธาน
กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ สถาบันนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะพูดเล่น ๆ
อย่างคุณทรงธรรม ปัญญาดี นะครับ กระผมอยากจะขอความกรุณาว่า
ถอนคำพูดเสียครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ คืออย่างนี้นะครับ มี
ผู้ประท้วงขึ้นมา นะครับ การอภิปรายของคุณทรงธรรมว่า คำว่า
"เล่นละคร" นี้ ซึ่งคำนี้ถ้าเรามาทำงานกันคำพูดว่า "เล่นละคร"
นี้ก็คำพูดที่ไม่เหมาะสม เพราะว่าเป็นการกล่าวหาว่าสมาชิก
ไม่กระทำโดยสุจริตบริสุทธิ์ใจตามรัฐธรรมนูญ จะทำความเสื่อมศรัทธา
ต่อประชาชนผู้เลือกตั้งเข้ามา อันนี้เป็นผลร้ายต่อสภาและสมาชิก
อย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นการพูดเช่นนั้นผมเห็นว่าเป็นการเสียหาย เป็น
การกล่าวร้ายตามข้อบังคับ ผมจึงวินิจฉัยแล้วเห็นสมควรที่จะให้ท่าน
สมาชิกผู้พูดว่าเล่นละครนั้นได้โปรดถอนคำพูดเถอะครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม ปัญญาดี (เขียงราย) : ถอนครับ
แต่ว่าขอชี้แจงเหตุผล เพราะว่าเราได้มีมติกันในพรรครัฐบาลบอกว่า
ยืนตามกรรมมาธิการ ท่านประธานครับ แม้ว่าสิทธิจะมีเหตุผลคืออะไร
สภานี้ก็ไม่รับ ยืนตามกรรมมาธิการตลอด กระผมขอเสนออย่างนี้ สภา
ได้พิมพ์อันนี้แจกมาแล้วว่าใครปรารถนาคือไหน อย่างไร ทุกคนได้อ่าน
กันหมดแล้วว่าใครปรารถนาว่าอย่างไร มาตราว่าเพิ่มอย่างไรลด

อย่างไร เพราะฉะนั้นถ้าเราจะไปนั่งพูดกันอยู่ที่นี่ มันก็แพ้กรรมาธิการ
วันยังค่ำ เพราะมันออกมาในรูปแบบนี้เสียแล้ว แพ้ตั้งแต่ในมุ้ง แล้วมานั่ง
พูดกันทำไมจนดิ๊กจนตื่น กระผมขอเสนอท่านประธานเอาอย่างนี้เลยครับ
ทั้งฉบับนี้ ใครเห็นด้วยกับกรรมาธิการทั้งฉบับ หรือใครเห็นด้วยกับ
สมาชิกที่เสนอแปรญัตติมาทั้งฉบับ เอากันแค่นี้เลย พอหากว่า
กรรมาธิการชนะเราก็เลิกกันไม่ต้องมาพูด อันนี้กระผมไม่ได้พูดว่าเป็น
การแสดงละครตบตาประชาชน เพราะกระผมได้ถอนไปแล้วแต่ว่า
— -- ลักษณะการมันเป็นอย่างนั้น คนอย่างกระผมนี้มีความจริงใจอย่างไร
กระผมพูดไปอย่างนั้นครับท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คืออย่างนั้นนะครับผมจำเป็นต้อง
ต้องชี้แจงเพราะอันนี้เป็นปัญหาของสภา คือว่าการอภิปรายในสภานั้น
ก็อยู่ที่เหตุผล เหตุผลอันนี้ปรากฏอยู่ในรายงานการประชุมแล้ว ถูกผิด
ประการใดนั้นเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์และเหตุการณ์ข้างหน้าจะ
เป็นผู้พิสูจน์ เพราะฉะนั้นวันนี้เราพยายามพูดเหตุผลของเราให้ดีที่สุด
ส่วนถูกผิดอย่างไรนั้นก็อยู่ที่มติของสภา เราอยู่กันด้วยการเคารพของ
มติ แต่สำหรับคุณทรงธรรมถ้าทราบอย่างนั้นว่ามันพูดอย่างไร ก็ไป
ไม่รอดมันก็เป็นเรื่องของความรู้สึกของคุณทรงธรรมเองนะครับ ถ้า
คุณทรงธรรมจะไม่พูด คนอื่นเขาก็จะได้พูดก็เป็นผลดีอีกอย่างหนึ่ง
เหมือนกันครับ ต่อไปครับผู้ที่สงวนไว้นะครับคือคุณแคล้ว นรปติ ครับ

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) : กระผม แคล้ว
นรปติ นะครับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น ในฐานะ
กรรมาธิการ อย่างไรก็ตามกระผมไม่ได้คิดอย่างคุณทรงธรรม ปัญญาดี
หรือครับ เราเข้ามาสู่ในเวทีการเมือง ณ ขณะนี้ในระบบพรรค ท่าน
ก็ต้องเคารพมติของพรรคครับ แต่อย่างไรก็ดีกระผมก็ถือว่าสภานี้เป็น

สภาผู้แทนราษฎร กระผมก็จะได้พยายามชี้แจงเหตุผลต่อไป ท่าน
 ประธานความจริงกระผมจะพยายามอภิปรายและสงวนชี้แจงเหตุผล
 เท่าที่จำเป็นที่สุดแหละครับ คือมันขัดหลักการของกระผมจริง ๆ ที่
 กระผมเสนอมา กระผมจึงจะขอสงวนนะครับ ท่านผู้เป็นประธาน
 กระผมจะขออภิปรายอย่างนี้ ร่างของรัฐบาลเสนอว่าตำแหน่งกำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านนั้นอยู่เป็นเทอม อยู่เป็นวาระ ๕ ปีต่อครั้ง ๆ สำหรับร่าง
 ของกระผม และเพื่อสมาชิกบางคนได้ให้อยู่ในตำแหน่งกำนัน
 ผู้ใหญ่บ้าน ๕ ปีต่อครั้ง ๆ นะครับ เหตุผลของกระผมก็มีว่า บรรดา
 พระราชบัญญัติทั้งหลายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อกระจายอำนาจไปสู่
 ประชาชน เป็นต้นว่าผู้แทนราษฎรก็ดี อายุวาระของผู้แทนราษฎรก็ดี
 วาระของสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งจะได้กำหนดมาใหม่นี้
 นะครับ ก็ได้กำหนดไว้ว่า ๕ ปี แล้วก็ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลซึ่ง
 เรากำลังพิจารณาอยู่ในวาระที่ ๒ ในขณะนี้ก็ได้กำหนดไว้ว่า ๕ ปี
 แล้วก็ร่างอะไรอีกล่ะ ร่างพระราชบัญญัติสภาภิบาลนะครับเราก็กำหนด
 ไว้ ๕ ปี บรรดากฎหมายเลือกตั้งทั้งหลาย กระบวนการเลือกตั้ง
 ทั้งหมด กระผมก็มีความเห็นว่าควรจะได้บัญญัติไว้ ๕ ปีนะครับ ถ้า
 หากว่ากำหนดไว้ ๕ ปีแล้วก็จะปรากฏว่ามันเป็นเรื่องซึ่งโดดเดี่ยว
 แล้วก็มันผิดวิธีการของกฎหมายเลือกตั้งด้วยประการทั้งปวง ท่าน
 ประธานครับกระผมก็ขอกราบเรียนว่า ในการที่จะกำหนดอายุของ
 การเลือกตั้งด้วยประการทั้งปวง ท่านประธานครับกระผมก็ขอ
 กราบเรียนว่า ในการที่จะกำหนดอายุของการเลือกตั้งทั้งหมดนั้น
 ควรจะได้คำนึงถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท ในข้อนี้
 ปรากฏว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นได้บัญญัติไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ให้อยู่ในตำแหน่ง ๔ ปี เพราะฉะนั้นกฎหมายซึ่งเป็นการกระจายอำนาจ

ทั้งหลาย ควรจะได้กำหนดไว้เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นระเบียบแบบแผน กระทบจึงมีความคิดเห็นเช่นนี้ ขอแสดงความคิดเห็นโดยย่อ ๆ กระทบเป็นกรรมาธิการส่วนข้างน้อยผู้กรรมาธิการส่วนข้างมากไม่ได้ จึงกราบเรียนเสนอมาเพื่อให้สภาตัดสินอีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากว่าสภาตัดสินอย่างไรแล้ว กระทบจึงจำเป็นต้องยอมจำนนตามกระทบขอขอบคุณครับ

ร้อยตรี ธรรมบุญ ตัณฑะเตมีย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระทบร้อยตรี ธรรมบุญ ตัณฑะเตมีย์ กรรมาธิการ ในโอกาสนี้กระทบก็รู้สึกมีความจำเป็นที่จะต้องขอประธานกราบเรียนในลักษณะที่เป็นการขัดแย้งกับเพื่อนกรรมาธิการด้วยกันเอง กระทบมีความเคารพในความคิดเห็นของท่านกรรมาธิการ คุณแคล้ว นรปติ ขอประธานอนุญาตเอ่ยนาม แต่อย่างไรก็ดีในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการนั้น คณะกรรมาธิการได้เห็นว่าระยะเวลา ๔ ปี นั้น ไม่เป็นการเหมาะสมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน โดยเหตุผลดังต่อไปนี้คือ ผู้ใหญ่บ้านนั้น ถือได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของการปกครองท้องที่หรือราชการบริหารส่วนภูมิภาค เป็นกลไกหรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหาร และที่สำคัญที่สุดก็คือเป็นเจ้าหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการเลือกตั้ง ถ้าหากว่าการเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจะต้องเกิดขึ้นพร้อมกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องเกิดขึ้นพร้อมกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นกรรมการสุขาภิบาล กิติ เทศบาลกิติ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดกิติ ก็ย่อมจะเกิดความยุ่งยากขึ้นเป็นอันมาก เพราะไม่มีผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

ข้อนี้เป็นข้อใหญ่ที่คณะกรรมการมาธิการเห็นว่าไม่สมควรที่จะให้มีการเลือกตั้ง
พร้อมกัน กระผมขอประทานกราบเรียนต่อไปว่า เพื่อที่จะให้เกิด
ประสิทธิภาพในการเลือกตั้งต่อไปในอนาคต เราอาจจะมีการเลือกตั้ง
พร้อมกันในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งท้องถิ่น และไม่ว่าจะ
เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยกเว้นแต่การเลือกตั้ง
ในลักษณะพิเศษ คือการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านซึ่งถือได้ว่าไม่ใช่
รูปการปกครองท้องถิ่น หากแต่เป็นรูปการปกครองท้องที่ เป็น
ลักษณะการปกครองแบบพิเศษ ซึ่งเมืองไทยเรามี กระผมขอประทาน
กราบเรียนต่อไปว่า การที่ผู้ใหญ่บ้านจะได้มีโอกาสได้ทำงานนานกว่า
สมาชิกสภาท้องถิ่นนั้น ย่อมจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะผู้ใหญ่บ้าน
ย่อมจะสามารถที่จะมีประสบการณ์ และสามารถทำงานได้เป็นผลดี
ต่อประชาชนที่เลือกตนขึ้นมา การที่ผู้ใหญ่บ้านจะมีประสบการณ์และ
ปฏิบัติงานได้ดีนั้น จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาจำนวนหนึ่ง ซึ่งกระผม
คิดว่าอาจจะเป็น ๓ เดือนหรือ ๖ เดือน เพราะเหตุว่าไม่ใช่สมาชิก
สถานิติบัญญัติเหมือนกับสภาอื่น ๆ เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร จำเป็น
จะต้องมีประสบการณ์ในด้านการทะเบียนราษฎร จำเป็นจะต้อง
มีความสามารถในการที่จะเก็บภาษีอากร หรือดำเนินการอย่างหนึ่ง
อย่างใดในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะฉะนั้นกระผมก็คิดว่า
เมื่อผู้ใหญ่บ้านมีประสบการณ์แล้ว ก็ควรจะให้เขาทำงานได้อย่างเต็มที่
เพื่อประโยชน์สุขของสังคมที่เขาสังกัดอยู่ คณะกรรมการมาธิการก็เห็นว่า
การที่ให้ผู้ใหญ่บ้านได้ดำรงตำแหน่ง ๕ ปีนั้น เป็นความเหมาะสม
สอดคล้องกับสภาพความจริงของสังคมไทยแล้ว คณะกรรมการ
ส่วนใหญ่จึงเห็นว่าควรที่จะกำหนดไว้ ๕ ปีครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นผมถามมติครับ ว่าท่านผู้ใดเห็นด้วยกับข้อปรารถติของคุณแล้ว นรปติ คือให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ๕ ปี โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ ตามร่างของคณะกรรมการธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ ให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการธิการ ต่อไปครับ เป็นข้อปรารถติ ของคุณสวัสดิ์ คำประกอบ ผู้สงวนไว้ เชิญคุณสวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านผู้เป็น ประธาน และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมได้ปรารถติซึ่งคณะกรรมการธิการไม่เห็นพ้องด้วย กระผมจึงได้ขอสงวนเพื่อเอามาอภิปราย ในสภาอีกครั้งหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพ ก่อนที่จะก้าวล่วงไปสู่ คำปรารถติของกระผมว่ามีเหตุผลสมควรที่จะโน้มน้าวจิตใจของ กรรมการธิการและเพื่อนสมาชิกได้หรือไม่นั้น ขอให้ที่ประชุมสภาแห่งนี้ได้ โปรดพิจารณาถึงหลักการสำคัญของการที่จะแปรเปลี่ยนกฎหมายกำนัน ผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้ ความสำคัญมันอยู่ที่ว่า หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านคือหน้าที่ อะไร เมื่อเรารู้หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านว่าเขาทำอะไรในหน้าที่ของเขา ที่ทางรัฐหรือกฎหมายจะมอบหมายให้แล้ว เราจะได้พิจารณากันอย่าง ถูกต้องว่าหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีหน้าที่กฎหมายที่เราได้มอบหมายให้ นั้น ควรจะเลือกตั้งทุก ๕ ปี ทุก ๕ ปี หรือทุก ๑๐ ปี หรือเป็นอยู่ จนกระทั่งอายุ ๖๐ ปี ถ้าเราไม่สามารถจะรู้หน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้ถูกต้องแล้ว เราก็กำหนดหลักการวิธีการอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ของ

กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ถูกต้อง อาจจะขอประทานกราบเรียนต่อท่าน
 ประธานด้วยความเคารพว่า เราต้องยอมรับว่าตำแหน่งที่ผู้ใหญ่บ้าน
 นั้นไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การเมือง ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เหมือนกับผู้แทน
 ราษฎร ตำแหน่งหน้าที่ของผู้แทนราษฎรต้องมีการเลือกตั้งทุก ๔ ปีนั้น
 ก็เพราะเหตุว่าหน้าที่ของผู้แทนราษฎรนั้น เป็นผู้กำหนดนโยบายให้แก่
 รัฐ เป็นผู้กำหนดนโยบายอันสูงสุดของชาติบ้านเมือง ประเทศชาติ
 ต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายกันอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้อง
 จะต้องฟังความคิดเห็นของประชาชนพลเมืองทั้งประเทศว่า บัดนี้
 ครบ ๔ ปีแล้ว ประชาชนพลเมืองทั้งประเทศนั้น มีแนวนโยบาย
 เปลี่ยนแปลงผันแปรอย่างไรหรือไม่ อันนโยบายของผู้แทนราษฎรแต่ละ
 จังหวัดที่มาแสดงต่อรัฐสภานี้ สมควรที่บรรดาผู้แทนแต่ละจังหวัดนั้น
 จะมอบหมายความไว้วางใจให้เป็นผู้แทนต่อไปหรือไม่ เพื่อกำหนด
 นโยบายปกครองชาติบ้านเมืองในระดับสูง แต่ท่านประธานที่เคารพ
 ตำแหน่งหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านไม่ใช่ตำแหน่งไปกำหนดนโยบายแต่ประการใด
 ใครจะปฏิเสธเสียไม่ได้ในปัญหานี้ หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นหน้าที่ซึ่ง
 ต้องปฏิบัติการตามคำสั่งของทางราชการบ้านเมือง ว่ากันตรง ๆ ก็คือ
 ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นกลไกอันดับปลายสุดท้ายของวางราชการใน
 การบริหารส่วนท้องถิ่นและส่วนภูมิภาค ผู้ใหญ่บ้านไม่มีหน้าที่กำหนด
 นโยบายของคนแต่ประการใด ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ
 ผู้บังคับบัญชาของกระทรวงทบวงกรมทั้ง ๑๒ กระทรวงสุดแล้วแต่จะ
 สั่งการไป เมื่อเรารู้หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านต้องปฏิบัติธุรกิจต่าง ๆ อัน
 การบริหารต่าง ๆ ไปตามแนวนโยบายของทางราชการที่จะสั่งไปแล้ว
 เราก็มาคำนวณกันต่อไปว่า การที่จะให้ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติตามนโยบาย
 หรือตามคำสั่งของกระทรวงทบวงกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ยัง

ผลประโยชน์จริงจังนั้น หรือถ้าเราจะให้ผู้ใหญ่บ้านบริการแก่ประชาชน
 พลเมืองในท้องถิ่นของตน ในการพัฒนาท้องถิ่นก็ดี ในการดูแลทุกข์สุข
 ของประชาชนก็ดี ในการปราบปรามโจรผู้ร้ายก็ดี ถ้าหากผู้ใหญ่บ้าน
 คนนั้นได้เป็นผู้ใหญ่บ้านนาน ๆ ความชำนาญความเจนจัดในตำแหน่ง
 หน้าที่ของการปฏิบัติงานมานานใครจะปฏิเสธเสียไม่ได้ว่าย่อมชำนาญ
 กว่าคนเป็นใหม่ ๆ เพราะฉะนั้นงานในหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านซึ่งทาง
 ราชการจะมอบหมายให้ นั้น ถ้ายิ่งนานวันเข้า ๆ ความเจนจัดในหน้าที่
 การเอาอกเอาใจประชาชนพลเมือง การพัฒนาท้องถิ่น ทำทำนบ
 เขื่อนฝาย การจ่ายเงินผันต่าง ๆ การจ่ายใช้เงินบำรุงท้องที่ต่าง ๆ
 การปฏิบัติตามนโยบาย การสืบสวนสอบสวนคดีต่าง ๆ ตลอดจนการที่
 จะทำสำมะโนเกษตรก็ดี การปฏิบัติกิจการใด ๆ ก็ดี ย่อมคล่องตัว
 ย่อมมีประสิทธิภาพ ย่อมมีความสามารถ ถ้าหากว่าเราให้ครบ ๔ ปี
 ออกหรือ ๕ ปีออกแล้ว ได้คนใหม่เข้ามา ก็ต้องมาฝึกงานกันร่ำไป
 ด้วยเหตุนี้แหละกระผมจึงมีความเห็นว่าเมื่อเรารู้หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน
 ว่าหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของทางราชการแล้ว เราไม่ควรจะไปเปลี่ยน
 เขาย่อย ๆ ยิ่งชำนาญงานเท่าใดเราก็ควรให้เขาอยู่นานเท่านั้น
 จะเห็นได้ง่าย ๆ ครูประจำบาลก็ดี ก็ไม่ใช่ ๔ ปีต้องเลือกครูกันที่ ๆ
 ให้เป็นไปด้วยความชำนาญชำนาญในหน้าที่ของเขา เพราะเขาทำงาน
 ตามหลักวิชา ทำงานตามสิ่งอันใดก็ดี การที่จะเป็นครูใหญ่โรงเรียน
 ประจำบาลก็ดี ก็ไม่ใช่จะให้ครูมาโหวตตั้งเป็นครูใหญ่เป็นไปตาม
 ความสามารถเป็นไปตามวุฒิ เป็นไปตามความเจนจัดประสิทธิภาพของ
 แต่ละคน จะเห็นได้แล้วว่ากลไกในการบริหารราชการแผ่นดิน เราต้อง
 แบ่งแยกกันครบถ้วนประธาน ฝ่ายการเมือง ฝ่ายหนึ่งนั้นต้องเลือกตั้ง
 กระผมเห็นด้วย แต่ถ้าฝ่ายข้าราชการประจำฝ่ายบริหารท้องถิ่น เป็น

กลไกของนายอำเภอ เป็นกลไกของผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นกลไกของกระทรวงต่าง ๆ เหล่านี้กระผมไม่เห็นพ้องด้วยเลยที่จะต้องมีการเลือกตั้งกันอยู่บ่อย ๆ และจะเสียหาย ประสิทธิภาพของกำนันผู้ใหญ่บ้านจะเสียหายเป็นอันมาก อันนี้จึงใคร่จะขอประทานกราบเรียนว่าการที่รัฐบาลนี้ก็ดี หรือบรรดาเพื่อนสมาชิกของกรรมาธิการนี้ก็ดี มีความเห็นว่าการให้เป็นการให้ประชาชนไปเลือก จึงมีการเลือกตั้งกันบ่อย ๆ กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่า เราคงจะมีความเข้าใจไขว้เขวกันเหลือเกิน ในเรื่องระบอบประชาธิปไตย ระบอบประชาธิปไตย ไม่ได้หมายความว่าต้องมีการเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น คือ ระบอบประชาธิปไตยไม่ใช่เลือกตั้งสมภารเจ้าวัดทุก ๔ ปี นั่นคือระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่เลือกตั้งนายอำเภอทุก ๔ ปี นั่นคือระบอบประชาธิปไตย เราจะเลือกตั้งประชาชนกันไป แล้วเราจะมีความเข้าใจประชาชนกันไป ถ้าเรามีความเข้าใจประชาชนไขว้เขวจนเกินไปแล้วรับท่านประธาน เราอาจจะถึงแก่การหาชนะก็ได้ ประชาชนนั้นถ้าเข้าใจให้ถูกต้อง ใช้ให้ถูกต้องจะเป็นประโยชน์ต่อชาติอย่างมหาศาล แต่ถ้าใช้ให้ผิดเมื่อไรอันนั้นคืออันตรายอย่างมหาศาลรับท่านประธาน กระผมใคร่จะขอประทานกราบเรียนว่าคำว่า "ประชาธิปไตย" นั้น คืออำนาจสูงสุดของประชาชน การที่ประชาชนเลือกตั้งกำนันนั้น นั่นหรือคืออำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนหามิได้ อำนาจสูงสุดของประชาชนนั้นคือ อำนาจที่กำหนดนโยบายในรัฐสภา อำนาจของประชาชนที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลของตนเองได้โดยไม่ใช่เป็นรัฐบาลเผด็จการ นั่นแหละคือประชาธิปไตย อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน อำนาจสูงสุดของประชาชนไม่ใช่อยู่แค่เพียงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นั้นยังไม่สูงสุด สูงสุดคือรัฐสภา สูงสุดคือรัฐบาลนี้ นั่นแหละเราให้เขา ถ้าเราให้ประชาชน

มีอำนาจสูงสุดในการจัดตั้งรัฐบาลแล้วมีอำนาจสูงสุดในการมากำหนดนโยบายในรัฐสภาให้แก่รัฐบาลแล้ว นั่นแหละคือระบอบประชาธิปไตยอันสูงสุดอันควรให้แก่เขา ซึ่งรัฐบาลนี้ รัฐสภาก็ได้ให้แก่ประชาชนชาวไทยทั้งประเทศแล้ว เหตุใดเราจึงจะเอาประชาธิปไตยอันสูงสุดนั้นเพื่อไปจนถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ใช่ตำแหน่งกำหนดนโยบาย เป็นตำแหน่งบริหารราชการแผ่นดินตามคำสั่งเหมือนข้าราชการประจำคนหนึ่งซึ่งอยู่ปลายแถวสุดท้ายของฝ่ายปกครองท้องถิ่น ส่วนท้องถิ่นเท่านั้น กระผมจึงขอคัดค้านและไม่เห็นพ้องด้วยในปัญหานี้ อยากจะขอประทานกราบเรียนต่อท่านประธานด้วยความเคารพว่า ที่กระผมพยายามคัดค้านอยู่เสมอในปัญหานี้ก็ไม่ใช่ว่าเกิดทิฐิหรือกลัวไม่ให้เกิดว่าเห็นอย่างไรแล้วจะไม่ฟังความคิดเห็นของกรรมาธิการก็หาไม่ได้ กระผมคำนึงถึงเหตุผลหลายประการที่ท่านประธาน ยิ่งมาคำนึงถึงในสถานการณ์ของชาติบ้านเมืองอยู่ขณะนี้ ท่านประธานครับ เราจะปฏิเสธได้ไหมครับว่าขณะนี้บ้านเมืองเราอยู่ในภาวะวิกฤติการณ์บ้านเมืองของเราอยู่ในสถานะสงครามเพื่อจะเปลี่ยนระบบการปกครองเราถูกแทรกแซงจากภายนอกประเทศใช้ไหมครับ หลายจังหวัดหลายเขตกลายเป็นเขตปลดปล่อยไป วันนี้นายอำเภออุ้มผางได้พบกับกระผมก็บอกว่าเหลือแต่อำเภออุ้มผางเท่านั้นที่ยังรักษาการอยู่ในระบอบประชาธิปไตยอยู่ภายใต้ร่มธงไตรรงค์ของเราได้ นอกนั้นอีก ๔ - ๕ ตำบล ทางราชการเข้าไปไม่ถึงเป็นเขตปลดปล่อยอาวูซหมดแล้วทั้งสิ้นมาติดต่อกับบรรดาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก

(นายประเจิด สุริย์จามร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายประเจิด สุริย์จามร (สิงห์บุรี) : ท่านประธานครับ

กระผม นายแพทย์ประเจิด สุริย์จามร ส.ส. สิงห์บุรี พรรค
ประชาธิปัตย์ กระผมขอประท้วงคำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่
กล่าวว่า อำเภออุ้มผางเหลือแต่เขตอำเภอ พูดอย่างนี้นะครับ พูด
เหมือนตัวเองเป็นรัฐบาล แล้วก็ได้ไปดูเหตุการณ์มาแล้ว เป็นการ
ทำให้เกิดการกระเทือนขวัญ เสียขวัญเป็นการให้ร้ายประเทศชาติครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมฟังเหมือนกันนะครับ
คิดว่าไม่ถึงขั้นนั้นนะครับ คุณสวัสดิ์ เชิญต่อครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านผู้เป็น
ประธานที่เคารพ ปัญหาอันนี้กระผมไม่ได้ไปเห็นเอง แต่นายอำเภอได้
พบปะกันเมื่อตอนบ่ายวันนี้ก็ได้ชี้แจงให้ฟังแล้วกระผมเองก็ได้เคยไปที่
อำเภออุ้มผางเมื่อประมาณ ๓ - ๔ ปีมาแล้ว บรรดาเพื่อนผู้แทนในนี้
ก็ไปกับกระผม เราได้ไปดูการต่อสู้ระหว่างหน่วย นพ. ซึ่งไปจาก
นครสวรรค์ ได้ต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายที่บ้านเจดีโก๊ะ แล้วตำรวจของเรา
ก็ถูกยิงตายไป เราได้เอาคนเจ็บป่วยขึ้นเฮลิคอปเตอร์มาที่แม่สอด
แล้วก็ไปที่จังหวัดนครสวรรค์ กระผมก็คิดว่าหลังจากนั้นเมื่อ ๔ ปี
ผ่านมาแล้ว เหตุการณ์จะดีขึ้น เพิ่งได้ทราบจากนายอำเภอวันนี้ว่า
เหตุการณ์ได้เลวร้ายลงไปเป็นอันมาก ตำบลต่าง ๆ ซึ่งทางราชการ
เคยไปปกครองได้ ได้สูญเสียไปเหลือแต่ตำบลอยู่ใกล้ชิดกับตัวอำเภอ
เท่านั้น นี่กระผมขอยกเป็นตัวอย่างว่า สถานการณ์ของชาติบ้านเมือง
ในขณะนี้เราได้ถูกแทรกแซงอยู่เป็นอันมาก เราจำเป็นจะต้องเอา
ระบอบประชาธิปไตย เอาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของเราไว้ให้ได้
ความสามัคคีของชนในชาติในขณะนี้ เป็นเรื่องสำคัญอย่างที่สุด ไม่
แต่เฉพาะความสามัคคีของชนในชาติเท่านั้นที่มีความสำคัญ ความ
สามัคคีของสภานี้ ความสามัคคีระหว่างรัฐบาลกับสภานี้มีความสำคัญ

อย่างยิ่ง อะไรที่เราพอจะอดอดมถนอมใจเราจะให้ซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่รอดของชาติในอนาคต ด้วยเหตุนี้แหละครับท่านประธานครับ การที่เราจะมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านทั่วทั้งประเทศทุก ๕ ปีนั้น ท่านประธานครับ เรามั่นใจหรือครับว่าความแตกแยกจะไม่เกิดขึ้นในยามที่ชาติบ้านเมืองต้องการความสามัคคี เหตุใดเราจะมาออกกฎหมายให้มันแตกแยกความสามัคคีกันออกไปเสีย เราหวังว่าจะได้ระบอบประชาธิปไตยถ้าเพื่อเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเท่านั้นหรือ กระผมได้กราบเรียนแล้วว่า การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ไม่ใช่เป็นความหมายของระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงเท่าใดนัก แต่เรานึกถึงความอยู่รอดของชาติในขณะนี้ใช่หรือไม่ครับท่านประธาน เมื่อเราต้องการความอยู่รอดของชาติเราต้องการความสามัคคี เราไม่ต้องการให้เกิดการแตกแยกกันแล้ว ทำไมเราจึงมีการเลือกตั้งทุก ๕ ปี ทุก ๕ ปี กระผมไม่เห็นพ้องด้วย อยากจะขอประทานกราบเรียนต่อไปว่า กรรมวิธีการมีความเห็นอย่างไรว่าถ้ามีการเลือกตั้งทุก ๕ ปี ๕ ปีแล้วเราจะได้ผู้ใหญ่บ้านที่ดีในขณะนี้ท่านประธาน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนก็มาจากการเลือกตั้งทั้งสิ้น ประชาชนเห็นพ้องต้องกันแล้วว่าผู้ใหญ่บ้านคนนั้นเป็นคนที่เหมาะสมที่สุดในตำบลนั้น ในหมู่บ้าน เราก็เลือกตั้งขึ้นมา ก็มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนด้วยกันทั้งสิ้น มาทำงานตามคำสั่งของทางอำเภอ ไม่ใช่มาทำงานกำหนดนโยบายครับท่านประธาน ปัญหาที่มีต่อไป ท่านอาจจะคัดค้านขึ้นมาว่า ถ้ามีฉะนั้นผู้ใหญ่บ้านคนนั้นไม่เป็นเผด็จการหรือ ไม่ครองอำนาจตลอดไปหรือ ใครจะขอประทานกราบเรียน กระผมได้แปรรูปติมาตราต่อ ๆ ไปอยู่หลายข้อ ซึ่งของกรรมวิธีการเองก็มีอยู่เป็นอันมากกว่า ผู้ใหญ่บ้านนั้นมีเรื่องจะต้องออกหลายประการ ประชาชนในหมู่บ้านนั้นไม่พอใจจำนวนเท่าไรร้องขอให้

ออกได้ไม่เฉพาะเช่นนั้น ปลายปีพอสิ้นปีหนึ่ง ๆ ทางนายอำเภอจะตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประเมินผลว่า ผู้ใหญ่บ้านคนใดมีผลงานดีเด่นไหม ผู้ใหญ่บ้านคนใดหย่อนสมรรถภาพ ผู้ใหญ่บ้านคนใดสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนพลเมือง ผู้ใหญ่บ้านคนใดไม่สมควรให้เป็นผู้ใหญ่บ้านต่อไป ประเมินผลปลายปีทุกปี และรีไทร์ (retire) เอาออกไปทุกปี ๆ ถ้ากรณีเช่นนี้คนดีก็จะตั้งใจทำงานจะแข่งขันกันทำงานกลัวจะถูกกรรมการเอาออกนั้นประการหนึ่ง นอกจากนั้นผู้ใหญ่บ้านทำผิดคิดมีข้อต่อบ้านเมือง ทุจริตต่อหน้าที่ เลี่ยงผู้ร้าย มีกฎหมายเอาออกได้เสมอไม่แต่เฉพาะกฎหมายวินัยเอาออกเท่านั้น แม้แต่กฎหมายอาญาก็สามารถจะเอาผู้ใหญ่บ้าน กำนันลงโทษได้ครบถ้วนประธาน เพราะฉะนั้นการที่ผู้ใหญ่บ้านจะครองตำแหน่งผูกขาดอำนาจไว้นั้นเป็นไปไม่ได้ ถ้าหากกระทรวงมหาดไทยเราจะได้กำชับไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด กำชับไปยังนายอำเภอว่า ผู้ใหญ่บ้านคนใดถ้าหย่อนยานสมรรถภาพ ไม่สนใจงานในหน้าที่ ไม่เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ปลายปีปลดออกให้หมด เลือกตั้งกันเรื่อย ๆ กรณีเช่นนี้จะทำให้ผู้ใหญ่บ้านทุกคนมีขมับปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนพลเมืองเป็นประการสำคัญ กลัวจะถูกปลดออกในปลายปียิ่งกว่านั้นครบถ้วนประธานการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านต้องถูกปลดออกโดยเฉพาะกรรมการนี้ ทุกคนจะแข่งขันกันทำงานนั้นประการหนึ่ง

ประการสำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือว่าทุกคนจะมีกำลังใจ ทุกคนจะภาคภูมิใจอยู่เสมอว่า ถ้าฉันขยัน ถ้าฉันทำดีแล้วชาตินี้ทั้งชาติจนอายุ ๖๐ ปีไม่ต้องถูกปลด ทำดีเท่าไรไม่ต้องถูกปลดไม่ทุจริตไม่ต้องถูกปลด สร้างความดีไปเกิดไม่ต้องถูกปลด เป็นผู้ใหญ่บ้านจนอายุ ๖๐ ปี คนจะมีกำลังใจ ถ้าท่านออกกฎหมายมาในรูป ๕ ปีออก ๆ หรือ

๕ ปีกอก ๆ คนดี ๕ ปีกอก คนชั่ว ๕ ปีกอก มีค่าเท่ากัน ใครจะสร้างความดีรับท่านประธาน ไม่มีใครสร้างความดี ๕ ปีฉันก็ออกเหมือนกัน ทำชั่ว ๕ ปีกอก กินโน้นกินนี้ กินสินบน ไม่ทำงานให้แก่ประชาชน ไม่ต้องดูแลทุกข์สุข ๕ ปีกอก นี่เป็นเหตุผลอันหนึ่ง

อีกประการหนึ่งรับท่านประธาน ขอเรียนด้วยความเคารพว่า ถ้าหากว่า ๕ ปี ต้องเลือกตั้งกันครั้งหนึ่งนั้น การเลือกตั้งแต่ละครั้งต้องกระทบกระทั่ง ต้องแตกร้าง ต้องต่อสู้ เราจะเห็นกันได้ -- ในขณะนี้การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ละแห่งต้องใช้เงิน บางครั้งต้องประหัตประหารกัน หลายคนต้องเอาชีวิตสังเวทเพราะการแย่งกันเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รายได้มีอะไรครับ ทุกคนต้องการไปสร้างเกียรติทุกคนต้องการสร้างความดีให้แก่ประชาชนพลเมือง ทุกคนต้องสร้างสรรความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตน อยากจะมีชื่อเสียง อยากจะหาความสุขให้แก่ประชาชนพลเมืองโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนเพียงพอแต่ประการใด ค่าตอบแทนก็คือความภาคภูมิใจที่ประชาชนจะให้เท่านั้น นี่แหละคนดีจะอาสาเข้าไปเป็นผู้ใหญ่บ้าน ไปเป็นกำนันกัน แต่ถ้าหากมัน ๕ ปีหรือ ๕ ปีกอก ๆ ทำดีเท่าไรก็ต้องออก ต้องไปต่อสู้และเสี่ยงภัยอันตรายเช่นนี้แล้ว ขอให้ท่านประธานคิดดูเถอะครับ คนดี ๆ มีฝีมือใครจะกล้าเสี่ยง ใครจะกล้าเสี่ยงสละ ต้องเสี่ยงกับลูกปืน ต้องเสี่ยงกับความเสียหาย ต้องเสี่ยงกับการถูกฟ้องร้าย หลังจากไม่ได้เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว ออกมาอยู่เป็นประชาชนธรรมดา ไปจับคนร้ายญาติพี่น้องก็เกลียด ออกจากกำนันถูกรังแกใครจะเป็นครับ ถ้าหากเขาได้เป็นอยู่เรื่อย ๆ ถ้ามีความสามารถอยู่จนอายุ ๖๐ ปี ทุกคนจะมีสมรรถภาพทุกคนจะปรารถนา เพราะฉะนั้นวิธีการที่เราจะมีการเลือกตั้งกันบ่อย ๆ อย่างนี้ จะเป็นการรีไทม์คนดีหนีจากวงการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านออก

ไปหมด จะเหลือแต่พวกมีอิทธิพลที่หวังจะเอาตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้าน
 หากิน จะเหลือแต่ผู้ใช้เงินเคยสร้างเกียรติยศชื่อเสียงเพื่อกอบโกย
 ผลประโยชน์เป็นประการสำคัญ เราก็คงตระหนักกันอยู่ดีว่าใน
 ขณะนี้การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านของแต่ละตำบลแต่ละหมู่บ้านนั้นได้ใช้เงิน
 กันอย่างมากมายมหาศาล นอกจากอิทธิพลการเงิน นอกจากอิทธิพล
 ทางนักเลงแล้วคนดีจะหนีออกไปมาก กรณีที่มีการเลือกตั้งอย่างนี้ ที่ยัง
 มีคนดีแล้วสมัครอยู่ในขณะนี้ก็เพราะมั่นใจว่า ถ้าฉันได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน
 ฉันจะสามารถอยู่ได้จนอายุ ๖๐ ปี ถ้าฉันสนใจรักท้องถิ่นรักประชาชน
 สร้างแต่ความดีจะอยู่ได้ และสมรรถภาพจะดีขึ้น ใครจะขอรบเรียน
 เป็นประการสำคัญสุดท้ายว่า ถ้าหากว่าให้เขาได้ดำรงตำแหน่งเป็น
 ผู้ใหญ่บ้านได้ตลอดไปแล้วเสถียรภาพความมั่นคงในการบริหารงานจะ
 เข้มแข็งครบถ้วนประธาน ขอประทานกราบเรียนว่าถ้าหากทุกคน
 รู้ตัวว่า ๕ ปีต้องออกนะ การที่จะทำงานอย่างเข้มแข็ง จะเข้มแข็ง
 ไหมครับ ขณะนี้ทางรัฐบาลก็ได้ประกาศแล้วว่า จะมอบหมายการสอบสวน
 จะมอบหมายการติดตามโจรผู้ร้ายจะมอบหมายงานต่าง ๆ ที่จะต่อสู้
 ปราบปรามยุคเชื้อต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใหญ่บ้าน ต้องการจะมอบหมายให้เขา
 แต่เมื่อมอบหมายให้เขา เสถียรภาพตำแหน่งหน้าที่ของเขามันไม่แน่นอน
 อาจจะออกเมื่อไรก็ได้ ใครจะมีกำลังใจทำงาน สมรรถภาพ
 ประสิทธิภาพของกำนันผู้ใหญ่บ้านจะหย่อนยานไปเป็นอันมาก นี่แหละ
 ครับ กระผมจึงมีความห่วงใยว่า ผลของการใช้กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มี
 ผลดีแต่ประการใดมีแต่ทางเลวร้ายเสียหายต่อชาติบ้านเมืองเป็นอันมาก
 นอกจากจะเสียเงินงบประมาณไปเป็นร้อย ๆ ล้านบาทเพื่อทำการ
 เลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศแล้ว ผู้สมัครก็ต้องจ่ายเงินเสียหาย
 ทางเศรษฐกิจทางครอบครัวอะไรต่ออะไรเป็นอันมาก กระผมจึงขอ

ประธานกรรมาธิการเรียนเป็นประการสุดท้ายต่อกรรมาธิการ กระผมไม่เห็น
พ้องด้วยตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ และจะไม่เห็นด้วยเรื่อยไป กฎหมายฉบับนี้
กระผมขอยืนยันต่อท่านประธานว่า จะเป็นกฎหมายพึงประเทศไทย

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุรินทร์ มาศดิตถ์ ประธานคณะ
กรรมาธิการ ขอกราบเรียนท่านประธานว่า คณะกรรมาธิการ
ไม่เห็นชอบด้วยตามคำแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือคุณสวัสดิ์
คำประกอบ ที่ต้องการให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งถึง ๖๐ ปี
ทั้งนี้กระผมจะกราบเรียนเหตุผลทั้งในหลักการ ความเห็นและ
ข้อบังคับ

ประการแรก ในเรื่องความเห็นที่ท่านสมาชิกบอกว่า ถ้า
ให้เลือกทุก ๕ ปี จะเกิดการแตกแยกและก่อความไม่มั่นคงให้แก่
ประเทศนั้น ความเห็นอันนี้กลับตรงกันข้าม ขณะนี้ภาวะของบ้านเมือง
ของเราท่านสมาชิกผู้อภิปรายย่อมทราบดีอยู่แล้วว่ามีการแทรกซึมจาก
คอมมิวนิสต์ ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น เพราะประชาชนยากจนลงและตก
ในชนบทเดือดร้อนเกิดจากผู้มีอำนาจมีอยู่แล้วจนถึงตาย จนถึง ๖๐ ปี
จึงออก บางคนทำดี ๆ มาก แต่คนที่ทำดีนั้นก็ทำไป แต่คนที่ทำไม่ดี
มีอำนาจแล้วกดขี่ข่มเหงไม่ให้ความเป็นธรรมเท่ากับตะเห็ดได้ คนเข้า
ป่าไปสมคบกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยก็มีมาก อันนี้ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติเคยเป็นรัฐมนตรีมาก็น่าจะทราบ ดังนั้นเราก็ควรจะแก้โดย
ให้ทอมในการเปลี่ยนแปลงคนที่ไม่ดีออก เพื่อป้องกันความแตกแยก
เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสิ่งเหล่านี้ ให้เกิดความมั่นคงแก่ประเทศชาติขึ้น
กระผมอยากจะกราบเรียนยกตัวอย่างชัดเจนในวงการเมือง กำหนด
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ก็คือผู้บริหารท้องถิ่นในท้องถิ่นเล็ก ๆ

ผู้บริหารประเทศปฏิบัติแล้วขัดอำนาจไว้ ครองอำนาจอยู่ถึง ๑๐ กว่าปี
พอมตายแล้วทรัพย์สินต้องถูกยึดเป็นของรัฐ ต้องถูกประกาศเป็นผู้บ่อน
ทำลายชาติ นั่นครับคือการให้อำนาจนานเกินไปจนเหลืออำนาจ นี่เอง
ครับคือความคิดเห็น

(นายชุมพล มณีเนตร ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณชุมพล ประท้วงเชิญครับ

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : กระผมขอ
ประท้วงท่านรัฐมนตรีที่กล่าวว่าผู้เผด็จการหรือทรราช หรืออะไรที่ท่าน
กล่าวอยู่นั้นครับ กระผมว่ามันไม่ได้เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
เลย ท่านรัฐมนตรีครับ กระผมขอให้ท่านอย่าได้อภิปรายให้มัน
กระเทือนใจกันมากไปกว่านี้เลยครับ กระผมเองไม่ใช่สมุนทรราช
ไม่ใช่สมุนเผด็จการ แต่ว่ากระผมเห็นท่านพูดทุกครั้งก็เอาแต่อย่างนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คืออย่างนี้ครับคุณชุมพลครับ
คือการที่...

นายชุมพล มณีเนตร (ฉะเชิงเทรา) : มันไม่ได้
หอรอกครับ มันก็เป็นสิทธิเสรีภาพของทุกคนที่จะมีความคิดเห็นได้อย่าง
กระผม กระผมมีความคิดเห็น ๑๐ ปี ท่านยังว่ากระผมจะโน้มนำเอา
ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ไปสู่ระบบเผด็จการ กระผมว่า
มันไม่ถูก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ คือถ้าจะ
ประท้วงนะครับ ก็ขอให้เรื่องผิดข้อบังคับเท่านั้นนะครับ เรื่องผิดใจนี้
อย่าประท้วงกันเลยครับ เพราะสภาเขาอยู่กันหลายคนครับ เชิญ
ต่อครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ครับ

วันนี้กระผมก็ไม่ได้ว่าตามที่คุณชุมพลว่านะครับ. คือกระผมยกให้เห็นว่า การให้มีอำนาจนานเกินไปนี้ สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติ มาแล้ว ความคิดเห็นเราจึงต้องการเปลี่ยนแปลง เพื่อไม่ให้เกิด ความเสียหายแก่ประเทศชาติต่อไป กระผมต้องการชี้ความคิด

ความเห็นต่อกันว่าทำไมเราจึงเห็นอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ กระผมไม่อยากจะรบกวนเวลาของท่านผู้มีเกียรติ แต่กระผมเห็นว่า ข้อปรกฏติของ ท่านผู้มีเกียรตินี้ ถ้าดูตามข้อบังคับการประชุมสภาแล้ว

- น่าจะขัดกับข้อบังคับข้อ ๑๐๓ เพราะข้อบังคับข้อ ๑๐๓ วรรคสาม กำหนดไว้ว่า "การปรกฏตินั้นต้องสอดคล้องกับหลักการ" ที่หลักการ กระผมดูตามหลักการตามร่างกฎหมายที่เรารับมานะครับ ให้แก่มาตรา นั้น ๆ หลายมาตรา และก็มีหลักการอยู่ตอนหนึ่ง คือให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ได้รับเงินประจำ ตำแหน่งและให้อยู่ในตำแหน่ง ๕ ปี ดังนั้นเมื่อมาปรกฏติ ๖๐ ปีนี้ กระผมใช้คำว่า "น่าจะ" เท่านั้น ถ้าเพียงแต่น่าจะขัดกับข้อบังคับแล้ว ข้อปรกฏติข้อนี้คณะกรรมการจึงไม่เห็นชอบด้วย นี่เป็นประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่ง กระผมอยากจะกราบเรียนเพื่อทำความเข้าใจว่า การพิจารณาวาระ ๒ ตามข้อบังคับข้อ ๑๐๔ นั้น จำเป็น ต้องพิจารณาที่ละมาตรา และมีการอภิปรายเฉพาะที่มีผู้สงวนความเห็น ไว้หรือกรรมการธิการสงวนความเห็นหรือที่มีการแก้ไข ดังนั้นที่เพื่อน สมาชิกท่านหนึ่งท่านบอกว่า เหมือนกับมาเล่นละคร อะไรก็ยกให้ กรรมการธิการไป อันนี้ก็ระบบพรรค และก็ทำตามข้อบังคับ สภานี้ ไม่ได้เล่นละคร หรือสภานี้ไม่ได้ตอบตาประชาชน กระผมจึงขอโอกาส ท่านประธานพูดเรื่องนี้ เพราะเกรงว่าท่านผู้ฟังที่อยู่ข้างนอกจะเข้าใจ ผิด เรากำลังทำตามข้อบังคับครับ กระผมขอสรุปว่าด้วยเหตุผล ด้วย

หลักการและข้อบังคับ กระผมเห็นใจในเหตุผลของคุณสวัสดิ์ คำประกอบ
ก็น่าเป็นห่วงครับในเรื่องที่ท่านพูดถึง กระผมเห็นใจ แต่แนวความคิด
และกฎหมายนี้สภานี้ได้รับหลักการไปแล้ว ในหลักการที่ว่าให้อยู่ ๕ ปี
ดังนั้นให้อยู่ ๖๐ ปีนี้กรรมาธิการไม่สามารถจะเห็นชอบด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อเป็นอย่างนี้ ผมขอมติ
เลยนะครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้
ตามร่างกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
ให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมาธิการ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็น
เป็นอย่างอื่นอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี ก็ถือว่าจบการพิจารณา
มาตรา ๖ ซึ่งแก้ไข มาตรา ๑๓ นะครับ เชิญเลขาธิการฯ อ่าน
มาตราต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) มาตรา ๗
มีการแก้ไข และมีผู้ขอสงวนคุณสมบัติ ชมภูเทว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ถือว่าไม่ติดใจนะครับ
เพราะไม่ยกมือ

นายสमान ชมภูเทว (ลำพูน) : กระผมขอกราบเรียน
ผู้เป็นประธานคือกระผมยกมือ แต่บังเอิญท่านประธานไม่เห็นกระผมก็
เอามือลง ท่านบอกว่าไม่ติดใจ ท่านประธานครับ คือกระผมเองได้

ขอแปรญัตติไว้ว่า ขอเติมข้อความในตาม (๑) ที่ว่าการขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๒ เว้นแต่กรณี ภิภษุ สามเณร นักพรต นักบวช ซึ่งได้อนุญาตให้ลาบวชตามระเบียบ ของกระทรวงมหาดไทย แต่กระผมขอเติมคำว่า "ไม่เกินสี่เดือน" ที่กระผมเติมคำว่า "ไม่เกินสี่เดือน" นี้กระผมก็มีเหตุผล เนื่องจากว่า เราต้องสอดคล้องถึงประเพณีและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนไทยของเรากระผมต้องขอกราบประทานอภัยเกี่ยวกับทางด้านศาสนา

— --อื่น แต่ว่าเมืองไทยเราเนี่ยมีการนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่มื่อเป็น อย่างนี้กระผมมีข้อสังเกตไว้ให้กับท่านว่า ถ้าหากว่าผู้ที่เป็นกำนันหรือ ผู้ใหญ่บ้านเกิดว่าท่านบวชในระหว่างช่วงพรรษา ในพรรษานึงจะมี ๓ เดือน ที่นี้กระผมเติมเข้าไปให้เป็น ๔ เดือนเข้ามาอีกก็หมายความว่า เมื่อกออกพรรษาแล้วเขาอาจจะต่อไปจนถึงวันเพ็ญเดือน ๑๒ ซึ่งออก พรรษาแล้วอยู่ในระหว่างต่อไปอีกหนึ่งเดือน ในระหว่างนี้ ถ้าหากเป็น ประเพณีเขาเรียกว่าเป็นฤดูที่จะต้องรับกฐินและผ้าป่าแต่ส่วนใหญ่เป็น ฤดุกฐินจะต้องให้หมดเพ็ญเดือน ๑๒ กระผมจึงต่อให้เป็น ๔ เดือนหลัง จากออกพรรษาแล้ว เหตุผลกระผมก็เนื่องจากว่าจริงอยู่บางคนได้รับ เข้ามาเป็นกำนันและเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่บางครั้งนั้นในเมื่อผู้หนึ่งผู้ใด อาจจะบวชขึ้นมา ตามที่ท่านจะเห็นได้ชัดว่าช่วงขณะนี้เป็นพรรษาอยู่ คนที่บวชมานี้ คือ ภาษาทางนี้เขาเรียกว่าถ้าสึกไปถ้าเป็นพระนะครับ เขาก็เรียกว่าทิด คือทางเหนือเขาเรียกว่าเป็นหนาน เรียกหนานนั้น หนานนี้ หนานหล้าบ้าง หนานอะไรต่ออะไรท่านองนี้ คือหมายความว่า การบวชนี้มีโอกาสที่สามารถจะได้เรียน คือเรียนนวกะในช่วงพรรษา ก็สามารทที่จะได้ซึมมะซึมโมอีกหลายอย่างจากบุคคลที่เป็นนักเลงเข้ามา เป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันมีโอกาสได้บวชขึ้นมาแล้ว ก็อาจจะเป็นการที่

ได้รับการอบรมจิตใจให้มีสัมมะ ชัมโม คือได้มีการศึกษาสัมมะอย่างลึกซึ้ง ไม่ใช่ว่าบวช ๓ วัน ๗ วัน แต่ในที่กระผมเดิมข้อความว่าขอให้มีการเปิดโอกาสว่าให้เขาบวช แต่มีกำหนดว่าให้สอดคล้องกับประเพณีและวัฒนธรรม อย่างเมืองไทยของเรานี้เป็นเมืองพุทธศาสนา และก็เป็นเมืองที่เราสมมุติว่าเราบวช ๓ เดือนนี้มีโอกาสยกเว้นได้ กระผมบอกว่าอย่างนี้เราก็มีโอกาสบอกว่าไม่เกิน หรืออาจจะ ๖ วัน ๗ วัน ก็ได้ แต่เรามีข้อแม้ว่าอาจจะขยับขยายสำหรับบางคนที่ยาวในช่วงพรรษา แต่ถ้าสักในช่วงพรรษานะครับ คือเขาเรียกว่าพรรษาขาด เขาก็ถือกันอีกและเพราะฉะนั้นกระผมใคร่ขอกราบเรียนท่านผู้เป็นประธานว่า ด้วยเหตุผลดังกล่าวที่กระผมขอให้ เป็น ๔ เดือน กระผมขอกราบเรียนท่านครับ

ร้อยตรี ชรรมนูญ ตัณฑะเตมีย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตรี ชรรมนูญ ตัณฑะเตมีย์ กรรมาธิการ กระผมใคร่ขอประธานกราบเรียนว่า คำแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้ยื่นแปรญัตตินั้น เห็นจะตรงกับที่คณะกรรมาธิการได้ร่างไว้แล้ว นั่นก็คือคณะกรรมาธิการได้ยึดถือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยเป็นหลัก และในระเบียบของกระทรวงมหาดไทยนั่นเองได้ระบุไว้ว่า ให้ลาได้ไม่เกิน ๔ เดือน เพราะฉะนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเขียนลงไปอีกว่าไม่เกิน ๔ เดือน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้บัญญัติไว้เช่นนั้นแล้วครับผม

นายสมาน ชมภูเทพ (ลำพูน) : กระผมขอกราบเรียนขอบพระคุณท่านกรรมาธิการ หมายความว่า การที่กระผมแปรญัตติอย่างนี้ ก็หมายความว่ากระผมไม่ผิดหวังใช่ไหมครับ คือกระผม สมาน ชมภูเทพ ส.ส. จังหวัดลำพูนนะครับ คือหมายความว่ากระผม

ไม่ผิดหวังใช่ไหมครับ ๔ เดือนนี้เขาก็ยังบวชได้ใช่ไหมครับกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน

ร้อยตรี ธรรมบุญ ตันทะเตมีย์ (กรรมาธิการ) : ท่าน
ประธานที่เคารพ ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ลาบวชได้
ไม่เกิน ๔ เดือนอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นทางคณะกรรมาธิการก็เลย
ไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ คือว่าไม่จำเป็นจะต้องใส่
ถ้อยคำนั้นไว้ ขอให้คงไว้ตามร่างเดิมครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ตรงกับความคิดของ
คุณสมานแล้วนะครับ คุณสมานไม่ผิดหวัง ก็คือว่าไม่ติดใจนะครับ ต่อไป
ครับ (๒) ไม่มีการแก้ไข ไม่มีผู้แปรญัตติ และไม่มีผู้ขอสงวน ต่อไปก็
เป็นการพิจารณา (๓) มีผู้แปรญัตติและขอสงวนไว้คือ คุณยวง เอี่ยมศิลา
และคุณนิสิต เวทย์ศิริยานันท์

นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ (ศรีสะเกษ) : กระผม
ไม่ติดใจหรอกครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ต่อไปคุณสมคิด
เช่นเดียวกันนะครับ สงวนไว้ เชิญคุณสมคิด ครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม (อุดรธานี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผมได้ขอแปรญัตติใน (๓) นี้ และได้สงวนไว้ เหตุผล
กระผมจะขอกราบเรียนชี้แจงเพียงสั้น ๆ เพื่อไม่ให้เสียเวลา ใน
(๓) นี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการออกจากตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้าน โดยใน
ร่างเดิมนั้นบอกว่าต้องได้รับอนุญาตให้ลาออก แต่ว่าในทางคณะ
กรรมาธิการจะได้แกมาแล้วก็ตาม กระผมได้ยังไม่เห็นด้วย เหตุผล
ก็คือว่า เมื่อผู้ใหญ่บ้านคนใด โดยเฉพาะผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้ง
นี้เขาลาออกก็น่าจะให้มียผลในทันที ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่าเขาไม่ต้องการ

ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปแล้ว ถ้าหากว่ากำหนดไว้อย่างเดิม คือบอกว่าได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ นี่ก็หมายความว่าจะต้องเป็นเรื่องที่ไม่อนุญาตหรืออนุญาตก็ได้ ที่นี้ถ้ากรณีนี้นายอำเภออนุญาตก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้าหากว่านายอำเภอไม่อนุญาตแล้ว ก็เท่ากับว่าเป็นการบังคับให้คนที่ไม่ต้องการจะเป็นผู้ใหญ่บ้านนะจำใจที่จะต้องเป็นผู้ใหญ่บ้านอยู่ต่อไป แล้วผลเสียหายก็จะเกิดขึ้น แนวความคิดอันนี้กระผมเข้าใจนะจำใจที่จะต้องเป็นผู้ใหญ่บ้านอยู่ต่อไป แล้วผลเสียหายก็จะเกิดขึ้น แนวความคิดอันนี้กระผมเข้าใจว่าจะเป็นแนวความคิดดั้งเดิมตามกฎหมายดั้งเดิมที่มีใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งเป็นสมัยที่มีการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และก็เมื่อมีการแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านนั้นก็ถือว่าเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนายอำเภอ เมื่อเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของ นายอำเภอ ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายบริหาร ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นการจะอยู่หรือจะออกจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจของนายอำเภอซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง แต่มาตอนนี้นกฎหมายได้แก้ไขให้เป็นการเลือกตั้ง การเลือกตั้งนั้นก็เป็นการเลือกตั้งโดยประชาชน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วเมื่อเขาสมัครใจมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ว่าเมื่อไปในระยะหนึ่ง เขาเห็นว่าเขาไม่ยากปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ถ้าหากว่ายังคงให้อำนาจของนายอำเภอที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตอยู่อย่างเดิมแล้ว มันก็จะขัดเจตนารมณ์ของวิธีการเลือกตั้งซึ่งเขาสมัครใจเข้ามาโดยไม่มีใครแต่งตั้ง เมื่อเขาอยากจะออกไปก็ให้เป็นสิทธิเสรีภาพของเขาโดยสมบูรณ์ โดยไม่ต้องการให้ใครมาอนุญาตหรือไม่อนุญาต อันนี้เป็นเหตุผลอันหนึ่ง ที่นี้ในคำแปรญัตติของกระผมก็มีข้อความเป็นพิเศษจากร่างเดิม คือ ลาออกโดยยื่นใบลาต่อนายอำเภอ ที่ใช้คำว่า "โดยยื่นใบลาต่อนายอำเภอ" นั้น ก็เพื่อที่จะให้เห็นโดยแจ้งชัดว่า การลาออก

นั้นจะมีผลเมื่อใด เพราะว่าถ้าหากว่าเขียนว่าลาออกเฉย ๆ ปัญหาว่าผลของการลาออกนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อใดนั้นก็จะเป็นปัญหาค้น เพราะฉะนั้นเพื่อให้ข้อความมันแจ่มชัดว่า ถ้าผู้ใหญ่บ้านได้ยื่นใบลาต่อนายอำเภอแล้วก็มีผลทันที จึงได้เติมข้อความว่า "โดยยื่นใบลาต่อนายอำเภอ" หรือลาออกโดยยื่นใบลาต่อนายอำเภอ อันนี้ความมุ่งหมายก็อย่างที่เราได้กราบเรียนมาแล้วที่กระผมแปรญัตติอันนี้ก็เพื่อให้เข้ากับระบบการเลือกตั้ง ไม่ใช่ระบบการแต่งตั้งอย่างสมัยก่อน เขาเข้ามาโดยสมัครใจไม่มีใครมาแต่งตั้งเขา เขาก็มีสิทธิออกไปโดยความสมัครใจด้วย ไม่ใช่ว่านายอำเภอจะมาบังคับให้เขาต้องทำงานต่อไปเมื่อนายอำเภอไม่อนุญาต เหตุผลก็เป็นอย่างนี้ครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนจากจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคประชาธิปัตย์ กรรมาธิการครับ กระผมเข้าใจเจตนารมณ์ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ขอแปรญัตติที่ท่านได้มองเห็นผลในแง่ของท่านว่า เป็นระบอบประชาธิปไตยนั้นผู้ที่รับเลือกตั้งมาจากประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะยื่นใบลาออกเมื่อใดก็ได้ เหมือนกับรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กระผมเห็นด้วยในเหตุผลข้อนั้น แต่กระผมอยากจะกราบเรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ขอแปรญัตติไว้ด้วย เหตุด้วยผล ซึ่งกรรมาธิการได้พิจารณาขึ้นตามร่างเดิมข้อความเพียงสั้น ๆ ว่า เนื่องจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน กำนันที่ได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชน นั้น เราารู้สึกว่า จะต้องยอมรับครับว่า นอกจากจะเลือกตั้งมาถือว่าส่วนหนึ่งนั้นทำหน้าที่ในทางการเมือง แต่อีกส่วนนั้นหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นมีหน้าที่ในทางบริหาร อาทิเช่นในการจัดทำทะเบียนราษฎร อาทิเช่นในการจัดเก็บภาษีอากรให้แก่รัฐและมีหน้าที่

อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับข้าราชการประจำในอำนาจหน้าที่ฝ่ายบริหาร
อยู่ด้วย กระผมอยากจะกราบเรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า เราได้
พิจารณาถึงเรื่องนี้กันมาแล้วด้วยเหตุผลว่า ในอดีตนั้นผู้ใหญ่บ้านก็
ได้รับเลือกตั้งมาเหมือนกับกฎหมายฉบับนี้ได้แก้ไขเพียงแต่ว่าการอยู่ใน
ตำแหน่งในอดีตนั้น ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งได้จนอายุครบ ๖๐ ปี โดย
ไม่ต้องมีเลือกตั้งทุกระยะ ๕ ปี เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอได้โปรดพลิก
ไปในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ระบุไว้ว่า
ผู้ใหญ่บ้านที่ดี กำนันที่ดี แพทย์ประจำตำบลที่ดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ดี
ที่ได้รับเลือกตั้งมานั้นอาจจะต้องถูกพิจารณาลงโทษทางวินัยโดยอาศัย
ระเบียบข้าราชการพลเรือน เพราะฉะนั้นกรมการเป็นห่วงครับ
ว่าถ้าผู้ใหญ่บ้านท่านจะต้องถูกตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อลงโทษทางวินัย
เพราะได้กระทำความผิดต่อหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนแล้ว ท่านกำนันผู้ใหญ่บ้าน ท่านนั้นเห็นว่าท่านจะ
จำนนต่อหลักฐานที่ได้ถูกกล่าวหาท่านก็จะชิงลาออกเสียก่อน เมื่อท่าน
ลาออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว กระผมเห็นว่าจะไม่เป็นการ
สะดวกแก่การพิจารณาวินัย พิจารณาโทษ

เหตุผลอีกประการหนึ่ง กระผมอยากจะกราบเรียนครับว่า
ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ท่านนั้นได้ลาออกเพราะเหตุที่ไม่ประสงค์จะปฏิบัติ
หน้าที่ต่อไป ถ้าขึ้นให้อยู่ในตำแหน่งต่อไป ท่านผู้ใหญ่บ้านผู้นั้นท่านก็
ไม่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ตามความสามารถของท่าน คือนิ่งดูตาย
อยู่เฉยไม่ยอมบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ถ้าเป็น
อย่างนั้นกระผมเชื่อในดุลยพินิจของนายอำเภอ ว่านายอำเภอท่านนั้น
ซึ่งมีหน้าที่รับใบลาของผู้ใหญ่บ้านคงไม่ดูตายเป็นที่ปล่อยให้ผู้ใหญ่บ้าน
คนนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ซึ่งกระผมเชื่อว่าถ้านายอำเภอขึ้นไม่พิจารณา

อนุมัติให้ผู้ใหญ่บ้านท่านนั้นลาออกเพราะเหตุว่าผู้ใหญ่บ้านท่านนั้นไม่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีเหตุผลในเรื่องการถูกสอบสวนทางวินัยแล้ว นายอำเภอขึ้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไปโดยเกิดความเสียหายแก่หมู่บ้าน แก่ประชาชนในหมู่บ้าน กระผมเชื่อว่านายอำเภอเองก็เสี่ยงต่อการที่จะถูกตั้งกรรมการสอบสวนพิจารณา ลงโทษตามระเบียบราชการพลเรือนของกระทรวงมหาดไทยอีกชั้นหนึ่ง กระผมอยากจะกราบเรียนท่านผู้มีเกียรติที่ได้กรุณาแปรญัตติไว้ว่า ท่านได้แก้ไขข้อความบางตอนในอนุมาตรานี้ตรงกับกรรมาธิการที่ได้แก้ไขในส่วนที่ตรงกันก็ได้แก่ว่าทั้งท่านผู้แปรญัตติและกรรมาธิการมีความเห็นตรงกันว่าจะต้องกำหนดว่าใครเป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องการลาออก ท่านผู้มีเกียรติขอประทานโทษที่ต้องกล่าวนามคือ พันเอก สมคิด ศรีสังคม นั้น ท่านได้โปรดกรุณาแปรญัตติโดยกำหนดว่า นายอำเภอเป็นผู้รับใบลา เช่นเดียวกันครับกรรมาธิการก็ได้มีความคิดเห็นตรงกับท่านผู้แปรญัตติ โดยกำหนดว่านายอำเภอเป็นผู้รับใบลา แต่ว่าให้นายอำเภอได้ใช้ดุลพินิจว่าสมควรมาให้ออกในขณะนั้นหรือไม่ ด้วยเหตุผลที่กระผมได้กราบเรียนไปข้างต้นแล้ว กระผมเชื่อว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะเห็นด้วยกับกรรมาธิการในข้อนี้ครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ที่กระผมได้ขอแปรญัตติไว้นั้นมันโยงกับมาตราอื่น ๆ ที่กระผมได้ขอแปรญัตติไว้ตลอดจนเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยแต่บังเอิญการแปรญัตติของกระผมนั้นได้มอบให้ท่านผู้อื่นชี้แจงแทน เนื่องจากกระผมต้องติดงานทางด้านอื่น ๆ มันก็โยงกัน คือท่านไม่ได้สงวนเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษทางวินัย ซึ่งความจริงกระผมไม่เห็นด้วยกับการลงโทษทางวินัย เพราะว่าตอนนี้นั้นมันเป็นการเลือกตั้งรวมทั้งเรื่องกำหนดด้วยแต่ทีนี้เมื่อสิ่งที่กระผมได้แปรญัตติไว้มันโยงไปทางโน้นแล้ว ถ้าหาก

ว่าจะสงวนอันนี้ไว้ต่อไปก็อาจจะไม่มีประโยชน์ เพราะฉะนั้นกระผม
ก็ไม่ติดใจครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นก็ขอให้พิจารณา
(๕) ไม่มีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวนครับ คุณญาติ เชิญครับ

นายญาติ ไหวดี (สุรินทร์) : คือกระผมเข้าใจว่า
สมาชิกคงจะไม่ครบองค์ประชุม และก็ติดันแล้วขอเลื่อนไปประชุม
พรุ่งนี้ ขอเสนออย่างนี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณญาติ ครับ เรื่องไม่ครบ
องค์ประชุมนี้ผมว่าผมดูแล้วว่าครบนะครับ เดี่ยวคนทางบ้านจะเข้าใจ
ผิดว่าไม่ครบ

นายญาติ ไหวดี (สุรินทร์) : ผมขอเสนอประชุมพรุ่งนี้
เลขที่เดียวครับ ค็นนี้ก็ไม่จบครับ มันเหลือตั้งครึ่งกว่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือผมคิดว่าอย่างนี้นะครับ
เป็นดุลพินิจของประธานสภาแล้วกันนะครับ (๕) ไม่มีการแก้ไข (๕)
มีคุณเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ แปรญัตติไว้

นายเกษม บุตรขุนทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธาน
ครับ กระผมขออนุญาตครับ คือกระผมกับคุณเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ นั้น
ได้แปรญัตติร่วมกัน เพราะฉะนั้นในมาตรานี้กระผมได้สงวนไว้ก็เข้าใจ
ว่าอาจจะมีอาการคลาดเคลื่อนบางอย่าง เพราะมาตรานี้ของกระผมที่ได้
พิมพ์ไว้แล้วครับ กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ตรงกำหนดนั้นก็ ๓ เดือนเหมือนกัน
กระผมมีความเห็นว่า ๒ เดือนเช่นกัน แต่ตอนนั้นไปพิมพ์ไว้ให้กระผม
สงวนไว้ ฉะนั้นกระผมขอโอกาสท่านประธานพูดในคราวนี้ครั้งเดียว
เพราะว่าจะถึงกำหนดด้วยเช่นกัน ท่านประธานครับ ใน (๕) นี้
ไปเสียจากหมู่บ้านที่ตนปกครองเกิน ๓ เดือน กระผมได้ขอแก้ไขเป็น

๒ เดือน สาเหตุนั้นตามข้อเท็จจริงที่กระผมได้ประสบมาด้วยตนเอง ที่จังหวัดของกระผม มีผู้ใหญ่บ้านท่านหนึ่งอยู่ในหมู่บ้านหนึ่ง แต่ว่าได้ไปทำมาหากินอีกจังหวัดหนึ่ง เอละครับกระผมพูดเรื่องจริงเลย คือ จังหวัดจันทบุรีมีการชดพลอยกัน ราษฎรในจังหวัดของกระผมได้เดินทางไปชดพลอยที่จังหวัดจันทบุรี ผู้ใหญ่บ้านท่านหนึ่งไปด้วย แต่ว่าในกฎหมายกำหนดไว้ว่า ๓ เดือน เพราะฉะนั้นพอกำหนดจะ ๓ เดือน ก็กลับมารับเงินเดือนที่หนึ่ง พอรับเงินเดือนเสร็จ ๓ เดือน ท่านไปใหม่อีก ๒ เดือนกว่า พอกำหนด ๓ เดือนมาอีก ปรากฏว่า ๑ ปี ท่านมา ๔ ครั้ง ในหมู่บ้านของท่านและไม่ขาดการเป็นผู้ใหญ่บ้าน นั่นคือความจริงที่ปรากฏมาแล้วท่านประธานครับ กระผมจึงว่าถ้าจะให้รัดกุมยิ่งขึ้น กฎหมายฉบับนี้กระผมจึงขอให้สมาชิกสักเดือนหนึ่ง จึงขอว่า เอา ๒ เดือนก็แล้วกัน ถ้าผู้ใหญ่ว่าท่านนั้นจะไปไหน ๆ ก็ตามไม่ว่า แต่ถ้าถ้า ๖๐ วันเอาสัก ๒ เดือนก็แล้วกัน เมื่อท่านสมาชิกท่านหนึ่งจากจังหวัดเชียงราย ท่านเป็นห่วงว่าด้วยระบบพรรคนั้นทำให้ปิดปากไม่สามารถอะไรได้ แต่กระผมเห็นว่าถ้าสามารถชี้แจงแสดงเหตุผลกันจริง ๆ กระผมว่าผู้แทนราษฎรทุกท่านนั้นมีความรับผิดชอบ ต่อสภาผู้แทน ต่อหน้าที่ของท่านพอสมควรครับ กระผมว่าไม่เป็นอย่างที่ท่านคิดหรอก ด้วยเหตุอย่างนี้ กระผมจึงขอกราบเรียนท่านประธานว่าตามเหตุผลที่กระผมได้ชี้แจงมานั้นกระผมจึงอยากขอให้ลดจาก ๓ เดือนเป็น ๒ เดือนครับผม

นายแสวง ชวีชะชุม (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม แสวง ชวีชะชุม จากนครพนม กรรมาธิการ ขอเรียนชี้แจงข้อข้องใจของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ที่กรรมาธิการได้เขียนลงไปในเรื่องนี้ว่า "ไปเสียจากหมู่บ้านที่ตนปกครองนานเกิน ๓ เดือน"

ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอยากจะให้เกิน ๒ เดือน ธรรมดาถ้าเราจะให้เหตุผลอย่างแท้จริงกันแล้วมีผลได้ผลเสียเท่ากัน ถ้าหากว่าผู้ใหญ่บ้านท่านนั้นมีเจตนาที่จะไปขุดพลอยอย่างที่คุณเกษมว่า ๒ เดือน กว้างก็กลับมาทำหน้าที่เสียครึ่งหนึ่งมันก็เสียราชการ เช่นเดียวกับไปลักเดือนกว่ากลับมาทำหน้าที่เสียหน่อยหนึ่งก็ไป แต่ว่าตามข้อนี้เรามีข้อต่อเนื่องโยงไปคือ (๖) ถ้าราษฎรในหมู่บ้านนั้นเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านของตนไม่ปฏิบัติหน้าที่แล้ว ก็ชอบที่จะร้องขอต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่งได้ข้อความโยงกันครับ ขอเรียนชี้แจงให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เข้าใจ

นายเกษม บุตรขุนทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ ธรรมดา เกษม บุตรขุนทอง ท่านประธานครับ ธรรมดาพิจารณา (๖) เช่นกัน ตามที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงนั้นธรรมดาทราบว่า ยังมีช่องว่างโหว่พอที่จะให้ผู้ใหญ่บ้านท่านนั้นหนีจากหมู่บ้านของตนได้อีก ๒ เดือน จะเอาอย่างไรเล่าครับถ้าธรรมดาจะตัดทิ้งเลยธรรมดาก็คิดว่าธรรมดาไม่มีโอกาสที่จะทำอะไรได้เลย แต่การที่ธรรมดาขอลดจาก ๓ เดือนเป็น ๒ เดือนนั้น ยังเป็นโอกาสที่ธรรมดานายเกษมพอจะต่อรองกับท่านกรรมาธิการ และสภาผู้แทนราษฎรได้ แต่ถ้าธรรมดาตัดออกเลยแน่นอนโอกาสธรรมดาไม่มีทาง ท่านประธานครับแล้วมาดู (๖) ท่านประธานที่เคารพ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวน คำว่า "กึ่งหนึ่งจำนวน" นี้ครับท่านประธานลองพิจารณาสิครับ ด้วยเหตุด้วยผล สมมุติว่าในหมู่บ้านนั้นมีคนสัก ๕,๐๐๐ คน คนที่จะมาร้องขอให้เอาออกนี้ต้องเท่าไรครับ ครึ่งหนึ่ง ๒,๕๐๐ คน ง่ายหรือครับที่จะทำ ง่ายหรือครับในการที่จะมาปฏิบัติ ในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรแท้ ๆ ในบางจังหวัดบางเขตประชาชนมาใช้สิทธิ์เท่าไรครับ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ๒๐ กว่า

เปอร์เซ็นต์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ มีสักเท่าไรครับ ท่านกรรมาธิการลองถามผู้แทนกระทรวงมหาดไทยก็ได้ถ้ากฎหมายฉบับนี้เราเขียนได้ แต่การปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ยากเหลือที่จะปฏิบัติ ท่านประธานที่เคารพด้วยเหตุอย่างนี้ ด้วยเหตุผลดังที่กระผมได้กราบเรียนท่าน กระผมจึงขอลดจาก ๓ เดือนเป็น ๒ เดือน แม้จะมีช่องโหว่ แต่ให้โหวตน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ครับผม

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ กรรมาธิการ คือความรู้สึกในเรื่อง ๒ เดือนกับ ๓ เดือนนี้ครับ ได้พูดกันมาในกรรมาธิการเหมือนกันว่า ถ้าเราเอากัน ๒ เดือนนี้ก็รู้สึกว่าค่อนข้างจะทรมานไป ถ้าเกิดเขามีผู้ช่วยอยู่แล้ว ก็จะช่วยปฏิบัติงานในระหว่างที่ไปนี้ สมมติว่าไปเยี่ยมญาติที่กำลังจะตายหรืออะไรก็แล้วแต่ ต้องอยู่กัน ๒ เดือนแล้วก็กลับมา เราก็เห็นว่าเอาละปีหนึ่ง ก็ไป ๒ เดือนแล้วกลับมา แต่ไม่ใช่ ๒ เดือนเสียบ่อย ๆ หรือ ๒ เดือนบ่อย ๆ ก็คงจะต้องไปโดน (๖) แต่ถ้าหากว่าไปเสีย ๓ เดือนนี้ความรู้สึกคล้าย ๆ ว่าปีหนึ่งไป ๓ เดือนรู้สึกมันนานเหลือเกินอย่างนี้ไม่สมควรนี่ก็มองในแง่นี้ถึงได้เอา ๓ เดือน ให้มองเห็นภาพพจน์ว่าผู้ที่ทำหน้าที่ทำงานแล้วไม่ทำงานตั้ง ๓ เดือนอย่างนี้ไม่ควรจะอยู่รับใช้ประชาชนต่อไปแล้ว ที่คิดว่า ๒ เดือนแล้วก็กลับมาที่แล้วก็ให้ตั้งต้นใหม่ ๒ เดือนแล้วก็ไปใหม่ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ปีหนึ่งก็ไปเสียกลับมา ๖ ครั้ง ก็คงจะโดนวงเล็บถัดไปนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกรรมาธิการสิ้นสุดลงก็ถามมตินะครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น (มีสมาชิกยกมือ ๓ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้
ตามร่างกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
ให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการธิการ ต่อไปครับ มีผู้ปรารถนา
ขอสงวนไว้ด้วย คือคุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา เชิญคุณประเทือง ครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ท่าน
ประธานที่เคารพครับ กระผม นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา ผู้แทน
ราษฎรจากจังหวัดพิษณุโลก ที่กระผมขอปรารถนาข้อความใน (๖) นี้ไว้
ก็เพราะด้วยความไม่แน่ใจในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และด้วย
ความเข้าใจสับสนในระบอบการปกครองของกระทรวงมหาดไทยที่จัดรูป
การปกครองในการบริหารประเทศไว้ มีในรูปการปกครองบริหาร
ส่วนท้องถิ่น ในการบริหารส่วนภูมิภาค และในการบริหารส่วนจังหวัด
ความสับสนอันนี้จึงทำให้กระผมไม่แน่ใจว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มี
เจตนาอย่างไรกันแน่ ที่ให้มีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกันขึ้นมา
แต่ฟังดูจากเพื่อนสมาชิก และทางฝ่ายรัฐบาลที่เสนอกฎหมายฉบับนี้
ขึ้นมาว่า ถ้าหากให้มีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอยู่ในวาระ
ได้แล้ว จะทำให้ภาพพจน์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นดีขึ้น และเชื่อว่า
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มาจากการเลือกตั้งนั้นจะเป็นคนดี เมื่อมีความเชื่อ
อย่างนี้แล้ว ก็จึงมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมา แต่ว่าเมื่อมีการ
เลือกตั้งและเชื่อกันว่าเป็นคนดีแล้ว กลับมีแนวความคิดที่จะเอาเขา
ออกจากตำแหน่งเสียอีก ซึ่งก็เป็นการขัดกัน แล้วทำไมผู้แทนราษฎร
เราและเมื่อมีการเลือกตั้งกันขึ้นมาแล้ว ทำไมไม่มีแนวความคิดที่จะ
เอาผู้แทนราษฎรออกไปเสียบ้าง ถ้าหากว่าผู้แทนราษฎรนั้นประพฤติ

ไม่ดี หรือทำผิดระเบียบวินัยอะไรกันทั้งหลาย กลับไปยกเว้นกันไว้ ซึ่งกระผมก็เห็นว่าเมื่อมันขัดกันอย่างนี้ จึงทำให้กระผมลังเลและไม่แน่ใจ แต่ว่าเมื่อไม่แน่ใจอย่างนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านมาถึงขั้นนี้ ก็ต้องให้ความคุ้มครองกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเขาเหมือนกัน เพราะถือว่าเขามาจากการเลือกตั้งเหมือนกับผู้แทนราษฎร ก็จึงกำหนดเสียว่าต้องราษฎรถึง ๓ ใน ๕ ร้องขอต่อนายอำเภอว่า ถ้าหากผู้ใหญ่บ้านมีความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ก็ให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษตามบทบัญญัติมาตรา ๖๑ ทวิ จำนวนผู้ที่ร้องนี้ บางที่ท่านสมาชิกหรือท่านกรรมาธิการอาจจะบอกว่ามันไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ ก็เพราะเจตนาของกระผมไม่ต้องการที่จะให้เป็นไปได้อย่างนั้น จึงให้จำนวนถึง ๓ ใน ๕ ที่จะร้องขอ เพราะกระผมมีความเชื่อตั้งแต่แรกว่า ถ้าหากให้ประชาชนได้เลือกกันเข้ามาแล้วก็เชื่อว่าได้คนดีเข้ามา เมื่อได้คนดีเข้ามาแล้วก็ไม่อยากให้เขาออกไป ถ้าหากเขาเห็นว่าไม่ดี ก็ต้องให้ประชาชนนั้นได้คอยกันใหม่จนถึงเวลา ๕ ปี เหมือนอย่างที่เขาเลือกผู้แทนผิด ได้ผู้แทนไม่ดี เขาต้องคอยไปถึง ๕ ปี เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอแก้ไขข้อความอย่างที่ได้นำปรกฏติมาอย่างนี้ เพื่อไม่ต้องการให้ได้เกิดการร้องขอที่จะเปลี่ยนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกันขึ้นมา และการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้มาจากการเลือกตั้งก็ไม่อยากให้สับสนว่าทำไมจะต้องเข้าไปก้าวก่ายกันกับข้าราชการ

ประจำ ท่านอาจจะบอกว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นต้องไปทำหน้าที่บริหารด้วย อันนี้กระผมก็ไม่เถียง แต่ว่าเมื่อเข้าไปทำหน้าที่บริหารแล้วก็ให้ประชาชนเลือกเข้ามา ก็ควรจะ让他อยู่กันต่อไปจนกว่าจะครบ ๕ ปี แต่ถึงกระผมจะแสดงผลไปอย่างไร เชื่อว่ากรรมาธิการคณะนี้ก็ไม่กลับใจ เพราะฉะนั้นกระผมก็ไม่ต้องการที่จะให้มีการโหวต ถ้า

อย่างนั้นกระผมขอถอนเสียเลยดีกว่าครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ (๖) มีผู้แปรญัตติ
ตัดออกอีกนะครับ คือคุณสมคิด กับจำสิบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี
นะครับ ผู้แปรญัตติขอสงวน เชิญคุณสมคิด ครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม (อุดรธานี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผมขอแปรญัตติในอนุมาตรานี้ซึ่งมีข้อความว่า "ราษฎร
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวน
ร้องขอต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง" อันนี้กระผมขอตัดออก
ทั้งหมด ที่ขอตัดออกนี้ก็เนื่องจากเหตุผลย่อ ๆ ดังนี้ครับ สมัยก่อนนั้น
ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งตลอดชีวิต แล้วต่อมาก็เป็น ๖๐ ปี
เพราะฉะนั้นการที่กำหนดไว้อย่างนี้ กระผมเข้าใจว่าร่างเดิมก็คงจะ
เป็นอย่างนั้น ที่กำหนดไว้อย่างนี้เพื่อที่จะให้โอกาสแก่ราษฎรในการที่
จะหาทางให้ผู้ใหญ่บ้านที่ไม่เหมาะสมหรือว่าที่ไม่ดีออกมันก็น่าจะมีเหตุผล
เพราะว่าเวลาที่อยู่ในตำแหน่งตั้ง ๓๐ - ๔๐ - ๕๐ ปี อะไรทำนองนั้น
แต่ที่นี้เรามาเปลี่ยนเป็นเลือกตั้ง แล้วก็กำหนดเวลา ๕ ปี ให้อยู่ใน
ตำแหน่ง อย่างไร ๆ เมื่อครบ ๕ ปีแล้ว เขาก็จะต้องออกจากตำแหน่ง
อยู่นั่นเอง จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ แล้วก็นอกจากนั้นโทษทางวินัย
ก็ยังมีอีกครับ ยังให้มีโทษทางวินัยอีกในมาตราต่อไปก็ให้นายอำเภอมี
อำนาจลงโทษ แล้วให้น่าเอากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม และนอกจากนั้นใน (๗) ก็ยังบังคับ
ไว้อีกในมาตราเดียวกันนี้ (๗) ให้นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่ง
ได้เมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติหรือความ
ไม่สามารถเหมาะสมในตำแหน่งอะไรทำนองนั้น รู้สึกว่ามันก็อย่าง
ที่กระผมได้กล่าวมาแล้ว ยังเป็นแนวความคิดเดิมซึ่งได้เคยใช้มาตั้งแต่

พ.ศ. ๒๕๕๗ เรามาใช้ระบบเลือกตั้งและก็ให้อยู่ในตำแหน่งในเวลาจำกัด ไม่ให้อยู่เป็นเวลาตลอดชีวิตหรืออายุครบ ๖๐ ปีอะไรทำนองนั้น เพราะฉะนั้นความจริงกระผมอยากจะตัดออกทั้ง (๖) และ (๗) เสียด้วยซ้ำไป ที่นี้ก็เห็นว่า (๖) นี้ไม่น่าจะกำหนดไว้ แล้วก็ในทางปฏิบัตินั้นจะก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้นด้วย วุ่นวายอย่างไรครับ คือเรื่องมันเป็นอย่างนี้นะครับ สมมุติว่าหมู่บ้านหนึ่งมีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน ๕ คน แล้วเวลาลงคะแนนแล้ว ๑ คนได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน อีก ๔ คนนั้นไม่ได้เป็น แต่ว่าคะแนนเมื่อรวมกันแล้วคนที่ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนั้นอาจจะมีคะแนนน้อยกว่า ๔ คนรวมกันก็ได้ หรือน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านนั้นก็ได้อีก ที่นี้ถ้าหากว่าเมื่อมีการหาเสียงเลือกตั้ง ความกระทบกระทั่ง ความขัดแย้งมันก็เกิดขึ้นเป็นธรรมดา ถ้าหากว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๔ คนรวมหัวกันเข้า พอเลือกตั้งเสร็จแล้วไม่ได้รวมหัวกันเข้านำราษฎรส่วนที่ไปลงคะแนนให้เขา ๔ คนนะครับบวกกันเข้า มันเกินกึ่งหนึ่งแล้วครับ เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนราษฎรในหมู่บ้านนั้น แหมกันไปร้องขอต่อ นายอำเภอ ขอให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นออกจากตำแหน่งครับ มันมีทางเป็นไปได้ครับ เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าเราจะนึกถึงสิทธิของราษฎรก็ตาม ว่าเมื่อเขาเลือกแล้วเขาควรจะให้ออกได้ก็ตาม ก็อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเมื่อสักครู่นี้ท่านกล่าวไปแล้วว่า ผู้แทนราษฎรของเราเลือกมา ๕ ปีก็ให้อยู่ครบ ๕ ปี แล้วทำไมไม่ให้สิทธิราษฎรเข้าชื่อกันไล่ออกให้ออกด้วย อย่างนี้เป็นต้น มันก็หลักอันเดียวกันละครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นว่าข้ออื่นมาตราอื่นยังมีอยู่ครับ ที่จะบังคับให้ผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ดีไม่เหมาะสมนี้จะครับออกจากตำแหน่งได้ทางวินัย และ (๗) ให้อำนาจนายอำเภอไว้ด้วย เพราะฉะนั้นกระผมก็อยากจะขอ

ประนีประนอมกับทางคณะกรรมการว่า เพื่อไม่ก่อให้เกิดความ
ยุ่งยาก ซึ่งมีทางจะเป็นไปได้ครับในทางปฏิบัติการรวมกันเพื่อที่จะ
ขับออกหลังจากเลือกตั้งไม่กี่วัน อยากจะขอประนีประนอมทางคณะ
กรรมการว่า ท่านพอที่จะมีเหตุผลหักล้าง ถ้าหากว่าท่านไม่มี
เหตุผลหักล้างจากที่กระผมที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ก็จะขอประนีประนอม
ว่า ให้ตัด (๖) ออกเสีย แล้วก็ (๗) ก็ยังอยู่แล้วโทษทางวินัยก็ยังอยู่
กระผมขอกราบเรียนท่านครับ

นายอนรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมการ) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม อนรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ กรรมการ
ความจริงกระผมเกือบจะคล้อยตามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ต้องขอ
เอ่ยนามคือ คุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา ตั้งแต่ตอนแรก ซึ่งกระผมเป็น
กรรมการกระผมก็เห็นด้วยว่า ถ้าหากว่าเราให้ผู้ที่มีสิทธิออกเสียง
เลือกตั้งทั้งหมดแล้วก็ร้องเรียนต่อนายอำเภอ แล้วก็ให้ออกไปเลย
กระผมได้คิดว่าหมู่บ้านหนึ่งสมมุติว่ามี ๑๕ ครอบครัว แล้วครอบครัว
หนึ่งมี ๖ คน ก็จะมีเพียง ๙๐ คน ๙๐ คนนี้ถ้าเราคิดครึ่งหนึ่งของผู้มี
สิทธิเลือกตั้งก็เหลือ ๔๕ คน ใน ๔๕ คนนี้ ๓๓ คนไปขอให้ออก คนนั้น
พ้นไปแล้ว แต่ว่าหลังจากที่เราได้พิจารณากันเรื่องนี้ในคณะกรรมการ
แล้ว เราก็มองเห็นว่านี่มันเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องออก และการที่จะทำเช่นนั้น
ในฐานะที่กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้บริหาร ถ้าหากว่าไม่มีมาตรการอันใด
อันหนึ่งบังคับ ผู้บริหาร ผู้ที่บริหารนี้ไม่รู้จะระดับไหนควรมีมาตรการ
ที่ผู้ได้รับการบริการจากผู้บริหารนั้น ควรมีส่วนในการที่จะลงโทษ
ผู้บริหารเหมือนกัน เหมือนกระผมเองนี้ถ้าใครเห็นว่ากระผมทำไม่ดี

อาจจะโดนมาตรา ๑๕๙ เอาง่าย ๆ เช่นเดียวกัน กระผมคิดว่ามันก็เป็นธรรม และยิ่งเราต้องการคนดี ถ้ามีมาตรการหนัก ๆ อย่างนี้ไว้ได้มันก็ดีเหมือนกัน กระผมก็เลยเห็นด้วยกับกรรมาธิการ เดิมทีเดียวกัน กระผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คืออาจารย์สมคิดนี้ กระผมเห็นอย่างเดียวกันเลยว่า มันอาจจะยุ่ง แต่เมื่อมามองดูแล้วนี่เป็นแต่ส่วนหนึ่งในการที่จะถูกออก เป็นข้อหนึ่งเท่านั้น ไม่ใช่หลายข้อ ส่วนทางวินัยใน (๘) นั้นก็โดนเหมือนกัน ซึ่งกระผมก็เห็นด้วย และยังไปกว่านั้นกระผมได้ดูฉบับของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือของอาจารย์สมคิดเองนี้ ก็มีข้อนี้อยู่ด้วยไม่ใช่ไม่มีนะครับ กระผมว่าจะเอาออกทั้งคู่ละครับ ทั้ง ๒ อัน และของอาจารย์สมคิดก็เขียนไว้ ลองเปิดดูร่างเถอะครับ มีเหมือนกัน และท่านก็แปรญัติให้ตัดออก กระผมก็ไม่ทราบ เพราะฉะนั้นก็ขอขึ้นไว้ครับ ท่านประธานครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็ใคร่จะกราบเรียนชี้แจงอีกนิดหน่อยนะครับ ที่ร่างของกระผมนั้นกระผมขอรับว่าเป็นความจริง แต่ว่าเมื่อมาคิดแล้วนะครับ แล้วการแปรญัตินี้กระผมก็ยึดถือร่างของรัฐบาลเป็นหลัก แต่ว่าก็อีกนั้นแหละครับ ท่านกรรมาธิการก็อ้างว่าแต่ว่าเรื่องบริหารมันจะว่าเป็นบริหาร ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์มันก็ไม่ได้ละครับ ตอนนี้มันเข้าในระบบเลือกตั้งแล้ว และก็อย่างทีกระผมได้กราบเรียนมาแล้ว เอาละครับยอมรับว่าเป็นเรื่องบริหารกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีส่วนเกี่ยวกับการบริหารงานแผ่นดิน อะไรทำนองนั้นครับ แต่กระผมก็กราบเรียนแล้วว่า ส่วนที่จะลงโทษที่จะเอากำนัน ผู้ใหญ่บ้านออกนั้น ก็มีอยู่มากแล้ว คือโทษทางวินัยก็ยกกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้หมดเลยครับอนุโลมใช้เลย แล้วก็ยังมี (๗) อีกนี้ครับ

มันก็มากอยู่แล้วครับ อันนี้ก็ เป็นเพียงแต่ทำให้อำนาจแก่ประชาชน แล้วมันก็จะเกิดความยุ่งยากอย่างที่ผมได้กราบเรียนมาแล้ว แล้ว ก็จะขัดกับหลักที่ว่าเราให้ราษฎรเขาเลือกตั้งแล้วก็มีกำหนดไว้ให้แน่นอนว่าจะให้เขาออก ก็ควรที่จะให้เขาครบเทอม เมื่อครบเทอม ๕ ปี แล้วก็ เป็นเรื่องของราษฎรเขา ว่าเขาจะเอาหรือไม่เอาคนเก่า ของเขานี้ครับ อันนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความยุ่งยากอย่างที่ผม ได้กล่าวมาแล้ว ผมก็อยากจะขอให้ประธานกรรมาธิการพิจารณา อีกสักครั้งหนึ่งเถอะครับ

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ (กรรมาธิการ) : ท่าน ประธานที่เคารพ ผม เทอดพงษ์ ไชยนันทน์ สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรจังหวัดตาก กรรมาธิการ ผมอยากจะขอชี้แจงท่านสมาชิก ผู้ปฏิบัติตติสัณนิทหนึ่งเพื่อคงจะเข้าใจได้ดีขึ้น ก็ต้องยอมรับกันว่า ผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวแทนเป็นทั้งสองรูปแบบ คือเป็นตัวแทนของราษฎรแล้ว ก็เป็นตัวแทนหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของทางราชการด้วย ถ้าท่านสมาชิก จะให้มีการคุมอำนาจที่เป็นตัวแทนทั้งของราษฎรและเป็นเจ้าหน้าที่ของ ทางราชการนี้ ถ้าจะให้เหมาะสมก็ให้ราษฎรคุมส่วนหนึ่ง แล้วก็อีก ส่วนหนึ่งมาจากทางราชการตาม (๖) เป็นการให้ราษฎรคุมผู้ใหญ่บ้าน ทางหนึ่ง ส่วน (๗) เป็นให้ทางราชการคุมอีกทางหนึ่ง ตามที่ท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้ปฏิบัติไว้ นั้น ราษฎรก็จ้งจำนวนร้องขอต่อ นายอำเภอให้ออก ก็จ้งจำนวนนี้ถ้าตามระบอบประชาธิปไตยแล้ว ก็จ้งจำนวนก็ถือว่าเป็นเสียงข้างมากที่สามารถที่จะตัดสินใจได้ว่า ควร จะให้ผู้ใหญ่บ้านอยู่หรือออกไป ผมอยากจะยกตัวอย่างสักนิดว่า ถ้าไม่มีอำนาจของราษฎรที่จะปลดกำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้ในรูปแบบนี้ใน รูปแบบ (๖) นี่คือจ้งจำนวนแล้ว ถ้าสมมุติว่าผู้ใหญบ้านเกิดร่วมกับ

นายอำเภอทำการทูลจิต เราจะทำอย่างไรจะต้องทนกันไป ๕ ปี จนกว่าจะพ้นกำหนดนั้น ก็เห็นที่ราษฎรที่อยู่ในหมู่บ้านเหล่านั้นจะเดือดร้อนเป็นอันมาก ก็ตามที่เคยเห็นกันมาในระยะเวลาไม่นานนี้ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า (๖) เป็นเรื่องของราษฎรที่เลือกเข้าไป ควรจะมีอำนาจส่วนหนึ่งจะปลดผู้ใหญ่บ้านออก ส่วน (๗) นั้นก็ควร จะเอาไว้เหมือน ก็คือเป็นอำนาจของทางราชการที่จะปลดผู้ใหญ่บ้าน ออกเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นกระผมในนามของกรรมาธิการขอขึ้นไว้ ตามร่างกรรมาธิการ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อเป็นอย่างนั้นะครับ ผม ก็ถามมติเลยนะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแปรญัตติตามข้อแปรญัตติของ คุณสมคิด โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ ตามร่างกรรมาธิการครับ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ ให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมาธิการใน (๖) อีก ๒ ท่านครับ คือ คุณสันต์ เทพมณี กับคุณประเจิด สุริย์จามร เชิญคุณสันต์ครับ

นายสันต์ เทพมณี (ลำพูน) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม นายสันต์ เทพมณี ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน พรรคประชาธิปัตย์ ใน (๖) นี้ตามร่าง ของรัฐบาลและคณะกรรมาธิการ ให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งร้องขอต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง
ได้ สำหรับของกระผมนั้นขอเปลี่ยนเป็นว่า "ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ร้องขอต่อ
นายอำเภอให้ออกจากตำแหน่งได้" ท่านประธานครับ ใน (๖) นี้
เมื่อปี ๒๕๑๘ กระผมเองก็เคยแปรรูปคดีแต่แพ้นคณะกรรมการมาธิการ มาใน
คราวนี้อีกกระผมได้ชี้แจงคณะกรรมการก็ไม่เห็นด้วย กระผมก็อยาก
จะแสดงเหตุผลประกอบเพื่อขอร้องให้เพื่อนสมาชิกได้โปรดพิจารณาใน
(๖) นี้ด้วยความรอบคอบ ก่อนอื่นเราต้องยอมรับว่าในระบบ
ประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งเป็นสิ่งแสดงประชาธิปไตยของประชาชน
กระผมจะยกตัวอย่างให้เห็นในจังหวัดลำพูนของกระผมเพื่อประกอบการ
พิจารณาว่าเราจะพิจารณาผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนกึ่งหนึ่งหรือ
ว่าจำนวน ๑ ใน ๓ นั้นจะเหมาะสมในการที่จะปลดผู้ใหญ่บ้านออก ใน
จังหวัดลำพูนของกระผมนี้มีหมู่บ้านหนึ่งปรากฏว่าตอนแรกผู้ใหญ่บ้านนั้น
ใช้อิทธิพล ใช้เงินในการเลือกตั้ง ผลที่สุดผลปรากฏว่าผู้ใหญ่บ้านคนนั้น
ได้รับเลือกตั้งมา ปีแรกประพฤतिเป็นคนดีอยู่ในกรอบวินัย ต่อมาพอปีที่
๒ ก็พยายามดักตวงกอบโกยหาผลประโยชน์ ผลที่สุดประชาชนก็เกิด
ความเบื่อหน่าย ได้เดินทางมาร้องเรียนต่อนายอำเภอทางราชการ
อำเภอก็ออกไปทำการโหวตเสียงให้ประชาชนโหวตเสียงในการจะปลด
ผู้ใหญ่บ้านคนนั้น ในการออกคะแนนเสียงโหวตครั้งนั้น ในหมู่บ้านนั้น
ผู้มีสิทธิออกเสียงมี ๘๐๐ คน แต่ปรากฏว่ามีประชาชนมาใช้สิทธิเพียง
โหวตให้ออก ๒๐๐ คน โหวตให้อยู่จำนวน ๒๑ คน ถ้าจะให้ให้ออกจริง ๆ
ต้องถึง ๔๐๐ คน คือกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ผลที่สุด
ประชาชนก็ไม่สามารถเอาออกได้ ผู้ใหญ่บ้านคนนั้นก็ประพฤติปฏิบัติ
กระทำการมิชอบเพิ่มขึ้น ประชาชนมาร้องเรียนอีกเป็นครั้งที่ ๒

นายอำเภอก็ได้จัดให้เจ้าหน้าที่ไปทำการโหวตลงคะแนนอีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่ ๒ ก็ปรากฏว่าครั้งนี้มีการโหวตให้ผู้ใหญ่บ้านออก ๒๐๐ กว่าคน และให้อยู่ในตำแหน่งเพียง ๒๑ กว่าคน ทั้ง ๒ ครั้งนี้ประชาชนผิดหวังเดินขบวนมาที่ศาลากลางจังหวัด ร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ แต่ทางผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอได้ชี้แจงว่าเป็นไปตามกฎหมายไม่สามารถจะช่วยเหลืออย่างอื่นได้ ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย ประชาชนเกิดความระอา กระผมก็อยากจะฝากท่าน

กรรมการและเพื่อนสมาชิกว่า เราต้องยอมรับว่าในการเลือกตั้งทุกครั้งประชาชนผู้ใช้สิทธิออกเสียงนั้นจะไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ที่จังหวัดลำพูนมีเพียง ๕๐ เปอร์เซนต์ที่มาออกคะแนนเสียงในการเลือกตั้งซ่อมเทศบาลเมื่อไม่กี่วันผ่านพ้นมานี้ มีผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเพียง ๑๒ เปอร์เซนต์ และอย่างนี้เราจะเอาอะไรมาในการที่จะใช้อำนาจของประชาชนในการปลดผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ กระผมก็ขอให้เพื่อนสมาชิกและคณะกรรมการได้โปรดพิจารณาด้วยความเห็นของกระผมว่า เพียง ๑ ใน ๓ ของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นการดีครับ ขอขอบคุณครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กรรมการการรับ กระผมอยากจะกราบเรียนท่านผู้แปรรูปคดีว่า ในความเห็นของท่านผู้แปรรูปคดีนั้นมีความเป็นห่วงเกรงว่าประชาชนจะใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านได้ไม่ดีเท่าที่ประชาชนต้องการเอง กระผมเห็นใจในเจตนาดีของสภาแห่งนี้ครับ และกระผมเชื่อว่านอกจากคณะกรรมการแล้ว ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านจะมีความเห็นตรงกันที่เราได้เป็นห่วงใยถึงเรื่องการปลดผู้ใหญ่บ้านในมาตรานี้ เราได้ห่วงใย

ประชาชนเหลือเกินว่า การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นหลังจากใช้กฎหมายฉบับนี้แล้ว เราเกรงว่าประชาชนจะเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ดีเท่าที่ประชาชนต้องการ ฉะนั้นกระผมคิดว่าความเป็นห่วงใยอันนี้ เราจะได้ช่วยกันโดยทำนสมาชิกผู้มีเกียรติทุกคนที่ได้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมประชาชนในเขตจังหวัดของท่าน จะได้ช่วยกรุณาชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องนี้ สำหรับข้อแปรญัตติของท่านผู้มีเกียรติที่ได้แปรญัตติลดจำนวนประชาชนที่จะลงคะแนนเสียงขับไล่ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งจากที่กรรมาธิการกำหนดไว้จำนวนกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเหลือเพียง

๑ ใน ๓ กระผมอยากจะกราบเรียนครับว่า เหตุผลที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ชี้แจงมานั้น เป็นเหตุผลที่น่าฟังและครบถ้วนตามกระบวนการความ ถ้าท่านได้ยกตัวอย่างในหมู่บ้านใหญ่ ๆ ที่มีประชากรเป็นจำนวนมาก ๆ แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าหมู่บ้านเล็ก ๆ อย่างขอประทานโทษที่กระผมจะต้องขอล่าวนาม ท่านรัฐมนตรี อุนวรรัตน์ วัฒนพงศ์ศิริ กรรมาธิการได้ชี้แจงตัวอย่างไปแล้วว่า ในบางหมู่บ้านนั้นมีเพียง ๑๕ หลังคาเรือน มีประชากรรวมทั้ง ๑๕ หลังคาเรือนนั้นเฉลี่ยหลังคาเรือนละ ๒ คน มีจำนวนประชากรเพียง ๓๐ คนก็เป็นหมู่บ้านได้ และในจำนวน ๓๐ คนนั้น เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเพียง ๑๕ คน ถ้ากำหนดว่า ๑ ใน ๓ ของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีอำนาจที่จะลงคะแนนเสียงปลดผู้ใหญ่บ้านได้แล้ว ท่านประธานครับ จำนวนประชาชนเพียง ๑๕ คนเท่านั้นก็ปลดผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งได้ ในกรณีที่หมู่บ้านเล็ก หรือถ้าหมู่บ้านโตกว่านั้นก็จำนวนเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อยตามลำดับ กระผมจึงเป็นห่วงครับว่าถ้าท่านจะเปรียบเทียบการลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนราษฎรจากประชากร จำนวนถึง ๓ แสน ๔ แสนคนต่อเขตเลือกตั้ง กับประชากร

ในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านซึ่งมีจำนวนเพียงนับ ๑๐๐ คน หรือนับ ๓๐๐ - ๓๐๐ คนหรือ ๕๐๐ - ๕๐๐ คน ในหมู่บ้านเล็ก ๆ เราจะเปรียบเทียบอย่างนั้นไม่ได้ ด้วยเหตุผลตามหลักธรรมดาว่า ในจำนวนคนหมู่น้อยนั้น กระผมเข้าใจว่า ประชาชนในหมู่น้อยที่เขาเลือกผู้นำท้องถิ่นของเขาเองนั้น กระผมเชื่อว่าประชาชนเหล่านั้นมีความสนใจในการเลือกตั้งบุคคลผู้ที่ได้รับเลือกตั้งแล้วอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนทุกเข้าค้ำ ต่างกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกระผมแน่ใจว่ามีประชาชนจำนวนไม่น้อยที่ยังมีความเข้าใจว่า เลือกผู้แทนราษฎรแล้วไม่เห็นได้อะไรขึ้น เลือกผู้แทนแล้วผู้แทนก็ไปนั่งประชุมสภาเถียงกัน ขอประทานโทษ บางครั้งราษฎรก็เข้าใจว่ามาทะเลาะเบาะแว้งกันไม่เคยเห็นมีอะไรหยิบยื่นไปถึงประชาชนโดยตรง เพราะหน้าที่ของผู้แทนราษฎรนั้น กระผมอยากจะกราบเรียนว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกคนตระหนักดีว่า ปานนี้เวลา ๒ ยามเที่ยงคืนตรงแล้ว เรายังมานั่งประชุมค้ำเคร่งกันตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ นาฬิกาจนบัดนี้ ฉะนั้นในความเข้าใจถึงการทำงานของแต่ละหน้าที่นั้น กระผมคิดว่าคนที่อยู่ข้างนอกแล้วไม่มีความสนใจในกลุ่มคนบางกลุ่มนั้นเราอาจจะมองผิด ในขณะที่ขยันทำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้น ถ้าเราไม่ได้สัมผัสโดยใกล้ชิด หรือมีโอกาสได้ออกไปหาเสียงในหมู่บ้าน เราอาจจะเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านนั้นควรจะถูกลดได้ง่าย ท่านประธานครับ แต่ถ้าเราได้คลุกคลีได้หาเสียงใกล้ชิดอย่างที่เราได้หาเสียงกันมาทุกคนที่อยู่ในสภาแห่งนี้ เราจะเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านนั้นมีภาระหน้าที่สูง มีความรับผิดชอบมากมายที่ต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง เป็นเหตุหนึ่งที่ประชาชนจะสนใจในความประพฤติ และกระผมขอกราบเรียนว่าหน้าที่ของผู้แทนราษฎรที่เรากำลังพูดกันอยู่ในขณะนี้ หลายคนจะไม่มีทางที่จะคิดว่าเงินเดือนที่ผู้แทนราษฎรได้รับอยู่

นั้นคุ้มกับตำแหน่งหน้าที่หรือไม่ หลายคนยังสงสัยว่าผู้แทนราษฎรทำไม
ไม่ถูกปลดออกจากตำแหน่ง โดยจำนวนราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเท่ากับ
จำนวนผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงมา ซึ่งปัญหาเหล่านี้กระผม
คิดว่าถ้าเราจะพิจารณาอย่างเป็นกลาง ๆ เราก็คงเห็นจะต้องกำหนด
จำนวนที่เป็นกลางเอาไว้ ฉะนั้นด้วยจำนวนประชากรใน หมู่บ้าน
ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่มีความแตกต่างกัน กระผมจึงคิดว่า
โดยถัวเฉลี่ยแล้วเราน่าจะถือเกณฑ์ขนาดกลางเป็นหลักและกระผมขอ
กราบเรียนว่าในอนุมาตราต่อมาหลังจากอนุมาตรา ๖ ที่เรากำลัง
พิจารณากันอยู่ในขณะนี้แล้ว ทางที่ผู้ใหญ่บ้านถูกพิจารณาปลดออกนั้น
ยังมีอีกหลายทางด้วยกัน แม้เพียงราษฎรคนเดียวไปยื่นคำร้องต่อทาง
อำเภอขอให้ทางการสอบสวน เพราะผู้ใหญ่บ้านนั้นมีความประพฤติ
ไม่เหมาะสม กรรมการได้ทำการสอบสวนแล้ว ถ้าเห็นว่าข้อกล่าวหา
ของราษฎรเพียงคนเดียวที่ร้องนั้นเป็นความจริง ข้าราชการทางฝ่าย
อำเภอที่เป็นข้าราชการฝ่ายบริหาร ก็ยังมีอำนาจปลดผู้ใหญ่บ้านได้อีก
ทางหนึ่งด้วย กระผมจึงคิดว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ขอแปรญัตติลด
จำนวนประชากรที่ปลดผู้ใหญ่บ้านนั้นจะเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่เราได้
เดินทางสายกลาง และกระผมเชื่อว่าจะไม่ต้องลงคะแนนเสียงในมติ
อันนี้ โดยคิดว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านนั้นขอประทานโทษ ที่ต้อง
กล่าวนามคือคุณสันต์ เทพมณี เพื่อนรักในพรรคประชาธิปัตย์ของ
กระผมจะเห็นด้วยกับกรรมาธิการ โดยขอถอนแปรญัตติครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมถามมติเลยก็แล้วกันนะ
ครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๙ คน)

แต่ทั่วประเทศไทย ถ้าเราคิดถึงส่วนใหญ่แล้วหมู่บ้านที่มี ๑๕ หลังคาเรือนมีน้อยเหลือเกิน ถ้าจะเทียบเปอร์เซ็นต์กระผมคิดว่าไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของหมู่บ้านทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอรบกวนเวลาอันมีค่าของทางสภา บัดนี้ก็เที่ยงคืนกว่าแล้ว กระผมขอชี้แจงเพียงเท่านี้ คิดว่าทางกรรมาธิการคงจะพิจารณาเอาความจริงมาออกกฎหมาย อย่าเอากฎหมายมาออกเป็นกฎหมายขอขอบคุณครับ

นายแสวง ชวีชะชุม (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม แสวง ชวีชะชุม กรรมาธิการ เหตุผลต่าง ๆ กรรมาธิการได้อภิปรายให้แก่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านที่ผ่านมาได้เข้าใจแล้ว กรรมาธิการขอขึ้นตามร่างของกรรมาธิการ คือ ให้ราษฎรผู้มีสิทธิจำนวนกึ่งหนึ่งร้องขอต่อนายอำเภอ เพื่อให้ออกจากตำแหน่งได้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมาธิการยืนยัน ผมถามมติเลยครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคุณประเจิด โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างกรรมาธิการครับ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๗ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้เป็นไปตามร่างคณะกรรมาธิการ จบการพิจารณา (๖) ผมขอเลิกการประชุมครับ ขอขอบคุณทุกท่านครับ

เลิกประชุมเวลา ๐๐.๑๐ นาฬิกา

ของวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๕

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายประเจิด

สภาผู้แทนราษฎร (สมัยสามัญที่สอง)

ครั้งที่ ๘/๒๕๑๔

ผู้จัดรายงานการประชุม

ฉันทนา ชานป้อม	พรรณบุบผา วิไลวงษ์
เปรมจิต บุญหล่อ	พิลาศ จารุณี
สมร ใจอ่อนน้อม	อาภรณ์ พงษ์นาค
พีชนี้ คล้ายสุวรรณ	สมชาย ดาวอุดม
นายสุนีย์ พันชนะ	กุชชงค์ เอกบุตร
ประเสริฐ ปันสิน	รัชนี้ พันธิโชติ
กรุณา พิมพ์สุวรรณ	กัลยา สาราณศิลป์
อุษา ชุณหะวัณ	มาลี อำไพล้ำเลิศ
เรณู อรัญญิก	ลัดดาวัลลี มิตรโสภณศิริ
กาญจนาอักษรณ์ อู่แก้ว	ไพลิน จิรตถิตกุล
มาลี เทมือนรัตน์	นิภา ภาณุกุล
นางเยาว์ วานะรินทร์	ทิพอร คุ้มเปี่ยม
กรรณิการ์ สิงหะผลิน	ชลออักษรณ์ ธรรมผล
สัมฤทธิ์ ทองเลิศ	สุจิตรา เจริญศิริ
กรองกาญจน์ แก้วจินดา	สุรีย์ ภูจินดา
สรนศิริ อรรณวุฒิวงศ์	สมศักดิ์ เพชรโร
อุทุมพร แก้วสถิตย์	

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ คณะ
กรรมธิการตรวจรายงานการประชุมยังมิได้ตรวจ เพราะได้มีคำสั่ง
ของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙
ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ และรัฐสภา
สิ้นสุดลง จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และขอรับรองความถูกต้องของ
รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับ
การประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๗
ข้อ ๒๕ วรรคสอง ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้อนุโลมใช้ไปพลางก่อน

สงวน คำวงษา

(พันเอก สงวน คำวงษา)

เลขาธิการรัฐสภา

สารบาญ
รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
(สมัยสามัญที่สอง)
พ.ศ. 2519

หน้า

ครั้งที่ 8/2519

วันพฤหัสบดีที่ 26 สิงหาคม 2519

1. รับรองรายงานการประชุม	
- ครั้งที่ 10/2519 (สมัยสามัญที่สอง)	1
2. กระทั่งถาม	
2.1 เรื่อง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่ใช้น้ำมันลงพื้นแม่น้ำเจ้าพระยา	
ของนายชะโลม วัฒนเสถียร	1
2.2 เรื่อง ชลประทานลุ่มน้ำโขง ของนายสม โพธิ์เสน	9
2.3 เรื่อง คัดค้านการเปิดพรมแดนด้านลาว	
ของนายแสง ชวีชนะชุม	16
2.4 เรื่อง การหาตลาดจำหน่ายข้าวสาร ของนายนิยม วรรณัญญา	36
2.5 เรื่อง เอกสารสิทธิสำหรับที่ดิน ของนายสกนธ์ วัชรวิทย์	53
2.6 เรื่อง ป่าสงวน ของนายอำพล พันธุ์ประสิทธิ์	57
2.7 เรื่อง โรงเรียนประชาบาลวัดคูไม้พ้อ	
ของนายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา	61

2.3 เรื่อง การควบคุมสถานียวิทยุกระจายเสียง

ของนายแคล้ว นรปติ

74

3. เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

95

และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยให้ถือร่าง
ของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายกระแส ชนะวงศ์	๒. นายแคล้ว นรปติ
๓. นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมาตย์	๔. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์
๕. นายคุลย์ ดวงเกิด	๖. นายทองเจือ กัลพมานุกุลกิจ
๗. นายเทอดพงษ์ ไชยนิรันทน	๘. ร้อยตรี ขรรมนบุญ ตัณฑะเดมิย์
๘. นางผนิทรา ภัคเกษม	๑๐. นายไพฑูรย์ โหตระไวศยะ
๑๑. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต	๑๒. ร้อยเอก ละเมียน บุณยะมาน
๑๓. นายไรราน อรุณรังษี	๑๔. นายวัฒนา อัสวเหม
๑๕. นายวิญญู อังคณารักษ์	๑๖. นายสนิท กุลเจริญ
๑๗. นายสราวุธ นิยมทรัพย์	๑๘. นายสุรินทร์ มาศดิตถ์
๑๙. นายแสวง ขวัญะชุม	๒๐. นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ
๒๑. นายอมร จันทรสมบัติ	

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภา
พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สุรินทร์ มาศดิตถ์

(นายสุรินทร์ มาศดิตถ์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘/๒๕๑๙ (สามัญสมัยแรก) วันพฤหัสบดีที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (พันเอก สมคิด ศรีสังคม กับคณะเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายแคล้ว นรปติ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายสงสุข ภัคเกษม กับคณะเป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายไชยวัฒน์ ไตรขสุนนท์ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยให้ถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือก นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ เป็นประธาน คณะกรรมาธิการ และเลือกร้อยตรี ชรรมนุญ ตัณฑะเดมิย์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็นคือ นายดำรง สุนทรสารทูล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย นายอาษา เมฆสวรรค์ รองอธิบดีกรมการปกครอง นายสำราญ

พึงประสิทธิ์ ผู้อำนวยการกองปกครองท้องที่ นายสุวรัตน์ กมลเวช
หัวหน้ากองการเลือกตั้ง นายโพยม คล้ายทับทิม หัวหน้างานกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน และนายวิรุจน์ พรหมมาชน หัวหน้าแผนกอำนาจการเลือกตั้ง
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๓. สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติมีจำนวน ๔๕ คน คือ

(๑) นายชุมพล มณีเนตร	(๒) นายประเจิด สุริยจามร
(๓) นายญวง เอี่ยมศิลา	(๔) นายนิสิต เวทศิริยานันท์
(๕) นายสุกิจ ศรีสาคร	(๖) นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
(๗) จำสับเอก ทรงธรรม ปัญญาดี	(๘) นายวรวิทย์ คำเงิน
(๙) นายสริน ก้องกฤษณา	(๑๐) นายประยุทธศักดิ์ ชลาชนเดชะ
(๑๑) นายประสิทธิ์ จันทวารา	(๑๒) นายเสนาะ พึ่งเจียม
(๑๓) นายปรีชา มุสิกกุล	(๑๔) พันตำรวจตรี อร่าม จงสวัสดิ์
(๑๕) นายสมพร จูรีมาศ	(๑๖) นายสมศักดิ์ เชษคำแหง
(๑๗) นายมานะ พิทยาภรณ์	(๑๘) นายเชวง วงศ์ใหญ่
(๑๙) นายธงชาติ รัตนวิชา	(๒๐) นายกรีช กงเพชร
(๒๑) นายเกษม บุตรขุนทอง	(๒๒) นายเจริญ เปรมฤทธิรัตน์
(๒๓) นายอ่ำ รองเงิน	(๒๔) นายชื่น ทองศิริ
(๒๕) นายสันต์ เทพมณี	(๒๖) พันเอกสมคิด ศรีสังคม
(๒๗) นายญาติ ไหวดี	(๒๘) นายทองคำ บาดาล
(๒๙) นายประกิจ รัตตมณี	(๓๐) นายเสวีรุแสง ณ นคร
(๓๑) นายสมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ	(๓๒) นายณรงค์ นุ่นทอง
(๓๓) นายสมาน ชัมภูเทพ	(๓๔) นายสวัสดิ์ คำประกอบ

(๓๕) นายวิจิตร ชื่นนาน	(๓๖) นายพินัย รุโจปการ
(๓๗) นายองอาจ ตั้งสถิตชัย	(๓๘) นายศราวุธ ชะนะกุล
(๓๙) นายอารีย์ วีระพันธุ์	(๔๐) นายสุระ ชัยวิรัตน์
(๔๑) นายสังสุข ภัคเกษม	(๔๒) นายทวี ไสยิด
(๔๓) นายพานิช สัมภาคุปต์	(๔๔) นายณรงค์ สุนทรวร
(๔๕) นายอำนาจ สุวรรณศิริ	

อนึ่ง คำแปรญัตติของนายวรวิทย์ คำเงิน นายสริน ก้องกฤษณา นายประยุทธศักดิ์ ชลาชนเดชะ นายเสนาะ พึ่งเจียม นายปรีชา มุสิกกุล นายสมศักดิ์ เชษคำแหง นายมานะ พิศายากรณ์ นายประกิจ รัตตมณี นายเสวีรุณสง ฦ นคร นายพินัย รุโจปการ นายองอาจ ตั้งสถิตชัย นายศราวุธ ชะนะกุล นายสุระ ชัยวิรัตน์ นายณรงค์ สุนทรวร และนายอำนาจ สุวรรณศิริ ถือว่าได้ตกไปตามข้อบังคับ ๘๗

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

นายชุมพล มณีเนตร

ขอแปรญัตติคัดออก

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ (ต่อ)

นายสมพร จริมาศ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ให้ผู้ใหญ่บ้านมีฐานะเป็นผู้ว่า
ราชการหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีฐานะเป็นรอง
ผู้ว่าราชการหมู่บ้าน นอกจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา
๑๐ แล้วให้ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือในการ
ดำเนินการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรในหมู่บ้าน
ด้วย และรองผู้ว่าราชการหมู่บ้านมีหน้าที่ตามที่ได้รับ
มอบหมาย"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน
นายอำเภอ ร่องเงิน และนายกวี ไสยิด ขอ
แปรญัตติแก้ความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ หมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้าน
คนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหนึ่งคน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบหนึ่งคน หมู่บ้าน
ใดมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากกว่า
จำนวนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นมีมติต่อ
กระทรวงมหาดไทย"

มาตรา ๓ (ต่อ)นายทองคำ บาตาล และนายสมาน

ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕ หมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้าน
คนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองสองคน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบสามคน หมู่บ้าน
ใดมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากกว่า
จำนวนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติต่อ
กระทรวงมหาดไทย"

นายวิจิตร สีนาน ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๕ ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้าน
คนหนึ่ง และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองคนหนึ่ง
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบเรืบบร้อยสามคน
หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากกว่า
จำนวนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติต่อ
กระทรวงมหาดไทย"

คณะกรรมการฯ ไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓ (ต่อ)

นายอารีย์ วีระพันธุ์ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้าน
คนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองสองคน
และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบตามความ
จำเป็นของขนาดหรือสภาพของหมู่บ้าน ตามระเบียบ
ของกระทรวงมหาดไทย

หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่
บ้านมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
ขออนุมัติต่อกระทรวงมหาดไทย"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน
นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔ ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้าน
คนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านสองคน หมู่บ้านใดมี
ความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากกว่าสองคน
ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติต่อกระทรวงมหาดไทย

ผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็น
รายเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๘๐๐ บาท
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็น
รายเดือน เดือนละ ๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน
๕๐๐ บาท"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

นายอารีษ วีระพันธ์ และนายส่งสุข
ภักตะเกษม ขอแปรญัตติแก้ความใน (๕) ไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการและได้
แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา จำสับเอก
ทรงธรรม ปัญญาดี พันตำรวจตรี อร่าม จงสวัสดิ์
นายกฤษ กงเพชร นายสมาน ชมภูเทพ และนายวิจิตร
ฮีนนาน ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายอารีษ วีระพันธ์ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๑๑ (๑) เป็นดังนี้

"(๑) มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่า
๑๘ ปี บริบูรณ์"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๑๑ (๑) เป็นดังนี้

"มีสัญชาติไทย อายุ ๑๘ ปี และบรรลุนิติภาวะแล้ว"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

นายอารีย์ วีระพันธุ์ และนายส่งสุข
ภักเกษม ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๑๒ (๓)
ไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ และได้
แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติ
แก้ความในมาตรา ๑๒ (๗) ไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายอารีย์ วีระพันธุ์ ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็น (๑๒) ของมาตรา ๑๒

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายประเทือง วิจารย์ปรีชา พันตำรวจตรี
อร่าม จงสวัสดิ์ พันเอก สมคิด ศรีสังคม นายณรงค์
นันทอง และนายวิจิตร ยืนนาน ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติ
แก้ความใน (๒) นายธงชาติ รัตนวิชา ขอแปรญัตติ
แก้ความใน (๕) และ (๘) นายเกษม บุตรขุนทอง
ขอแปรญัตติแก้ความใน (๑๐) นายสมศักดิ์
เส็นดาโอ๊ะ และนายอารีย์ วีระพันธุ์ ขอแปรญัตติแก้
ความใน (๑) ไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕ (ต่อ)จำليبเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอปรญัตติ

แก้ความใน (๑) เป็นดังนี้

"(๑) เป็นชายเจ้าบ้าน มีสัญชาติไทย"

นายสวัสด์ คำประกอบ ขอปรญัตติแก้ความ

ใน (๑) เป็นดังนี้

(๑) เป็นชาย มีสัญชาติไทย

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ปรญัตติขอสงวน

นายชงชาติ รัตนวิชา ขอปรญัตติแก้ความ

ใน (๒) เป็นดังนี้

"(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ปรญัตติขอสงวน

นายอารีย์ วีระพันธ์ ขอปรญัตติแก้ความ

ใน (๒) เป็นดังนี้

"(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสามปีบริบูรณ์"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ปรญัตติขอสงวน

นายแคล้ว นรปติ (กรรมการ) ขอสงวน

ความเห็นไว้โดยขอแก้ความในมาตรา ๑๒ (๒)

เป็นดังนี้

"(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสามปีบริบูรณ์"

จำليبเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอปรญัตติ

แก้ความใน (๓) เป็นดังนี้

"(๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่ประจำตาม

หลักฐานการทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านนั้น มาแล้ว

ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา ๕ (ต่อ)

นายประเจิด สุริย์จามร ขอประณัติแก้

ความใน (๑) เป็นดังนี้

"(๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่ประจำตาม
หลักฐานการทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านนั้นมาแล้ว
ไม่น้อยกว่าสองปี"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ประณัติขอสงวน

นายสมศักดิ์ เส้นดาโ๊ะ ขอประณัติแก้

ความใน (๓) เป็นดังนี้

"(๓) มีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่และประกอบ
อาชีพเป็นหลักแหล่งประจำตามหลักฐานการทะเบียน
ราษฎรในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ประณัติขอสงวน

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ (กรรมการ)

ขอสงวนความเห็นไว้ โดยขอตัดความใน (๕) ออก
ทั้งหมด

นายทวง เอี่ยมศิลา กับนายนิสิต

เวชศิริยานันท์ ขอประณัติแก้ความใน (๕)

เป็นดังนี้

"(๕) อ่านและเขียนหนังสือไทยได้หรือ
มีความรู้เทียบเท่า ป. ๕"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ประณัติขอสงวน

มาตรา ๕ (ต่อ)

นายฉวาง เอี่ยมศิลา กับนายนิสิต

เวชศิริยานันท์ ขอแปรญัตติแก้ความใน (๔)
เป็นดังนี้

"(๔) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก หรือปลดออกฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หน่วยงานของ
รัฐหรือรัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
เทศบาล สุขาภิบาล หรือสภาตำบล หรือถ้าเคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกยังไม่พ้นกำหนดเวลา
สามปี นับแต่วันถูกไล่ออก หรือปลดออก"

นายเกษม บุตรชนทอง กับนายเจริญ

เปรมฤทธิรัตน ขอแปรญัตติแก้ความใน (๔)
เป็นดังนี้

"(๔) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก
หรือปลดออกฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หน่วยงาน
ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
เทศบาล สุขาภิบาล หรือสภาตำบล หรือถ้าเคย
ถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกยังไม่พ้นกำหนดเวลา
ห้าปี นับแต่วันถูกไล่ออกหรือปลดออก"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕ (ต่อ)นายอุวง เอี่ยมศิลา กับนายนิสิต

เวชศิริยานันท์ ขอปรณัติแก้ความใน (๑๐)
เป็นดังนี้

"(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุก
โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด
ลหุโทษ หรือไม่เป็นผู้เคยต้องเข้าอบรมตามกฎหมาย
ว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท
หรือถ้าเคยต้องรับโทษจำคุกหรือเข้าอบรมยังไม่พ้น
กำหนดเวลาห้าปี นับแต่วันพ้นโทษ หรือพ้นจาก
การอบรม"

นายเจริญ เปรมฤทธิษรัตน์ ขอปรณัติ
แก้ความใน (๑๐) เป็นดังนี้

"(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุก
โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด
ลหุโทษ หรือไม่เป็นผู้เคยต้องเข้าอบรมตามกฎหมาย
ว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท
หรือถ้าเคยต้องรับโทษจำคุกหรือเข้าอบรมยังไม่พ้น
กำหนดเวลาสองปี นับแต่วันพ้นโทษ หรือพ้นจาก
การอบรม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ปรณัติขอสงวน

มาตรา ๕ (ต่อ)

นายสกิจ ศรีสาคร ขอปรณัติเพิ่มความ
เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๑๒ ดังนี้

"ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน จะต้องแจ้ง
ชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านให้ราษฎรในหมู่บ้านทราบด้วย เมื่อได้รับ
เลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้วให้ดำเนินการเสนอให้มี
การคัดเลือกแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา
๑๕ ต่อไป"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้ปรณัติขอสงวน

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

นายถวง เอี่ยมศิลา นายนิสิต

เวทย์ศิริยานันท์ นายสมาน ชมภูเทพ นายเกษม
บุตรขุนทอง และนายชิน ทองศิริ ขอปรณัติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้ปรณัติพอใจ

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอปรณัติ
แก้ความในมาตรา ๑๓ วรรค ๒ ไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้ปรณัติพอใจ

มาตรา ๖ (ต่อ)นายเจริญ เปรมฤทธิษรัตน์ ขอแปรญัตติ

แก้ความในมาตรา ๑๓ วรคแรก เป็นดังนี้

"ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้ง
 ผู้ใหญ่บ้านโดยตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งขึ้นคณะหนึ่ง
 ประกอบด้วยนายอำเภอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็น
 ประธาน ประธานชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเจ็ดคน
 เป็นกรรมการ"

และขอแปรญัตติแก้ความในวรรคห้าไว้
 โดยขอแก้คำว่า "ราษฎร" เป็นคำว่า "ประชาชน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชุมพล มณีเนตร ขอแปรญัตติแก้ความ
 ในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

"ให้มีการเลือกตั้งใหม่สืบปีต่อครั้งหรือเมื่อ
 ราษฎรไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของหมู่บ้านตำบล
 เสนอให้ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันออกโดยมีความผิดก็ให้
 ออกทันทีโดยไม่จำเป็นต้องมีกำหนดก็ปี และให้มีการ
 เลือกตั้งใหม่ทุกสิบปี"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี และ
นายสันต์ เทพมณี ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๑๓
 วรรคท้าย เป็นดังนี้

"ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับ
 แต่วันได้รับเลือกตั้ง

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖ (ต่อ)

นายแคล้ว นรปติ (กรรมการธิการ ขอสงวน
ความเห็นไว้โดยขอแก้ความในวรรคท้ายของมาตรา
๑๓ เป็นต้น

"ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับ
แต่วันได้รับเลือกตั้ง"

นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติ
แก้ความในมาตรา ๑๓ วรรคท้าย เป็นต้น

"ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในตำแหน่ง
ได้เพียงอายุหกสิบปี"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

พันตำรวจตรี อร่าม จงสวัสดิ์ นายเซว
วงศ์ใหญ่ นายชงชาติ รัตนวิชา นายเกษม บุตรขุนทอง
นายอ่ำ รองเงิน พันเอก สมคิด ศรีสังคม
นายทองคำ บาดาล และนายอารีย์ วีระพันธุ์
ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๑๔ (๖) และจำสิบเอก ทรงธรรม
ปัญญาดี ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๑๔ (๑) ไว้
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๗ (ต่อ)

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา ขอแปรญัตติ

แก้ความในมาตรา ๑๔ (๖) เป็นดังนี้

"(๖) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน
ในหมู่บ้านนั้นจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ร้องขอต่อ
นายอำเภอว่า ผู้ใหญ่บ้านมีความประพฤติหรือ
ความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ให้นายอำเภอ
ดำเนินการสอบสวนและลงโทษตามบทบัญญัติมาตรา
๖๑ ทวิ (๓) ภายในกำหนดเวลาไม่เกินสามสิบวัน
นับตั้งแต่ได้รับคำร้องขอ"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

พันเอก สมคิด ศรีสังคม และจำليبเอก

ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา
๑๔ (๖) ออกทั้งหมด

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสันต์ เทพมณี ขอแปรญัตติแก้ความใน
มาตรา ๑๔ (๖) เป็นดังนี้

"(๖) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน
ในหมู่บ้านนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามร้องขอ
ต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗ (ต่อ)

นายประเจิด สิริขามร ขอแปรญัตติ

แก้ความในมาตรา ๑๕ (๖) เป็นดังนี้

"(๖) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน
ในหมู่บ้านนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบร้องขอ
ต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายภูวง เอี่ยมศิลา นายนิสิต

เวทย์ศิริยานันท์ นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา

จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี และ พันเอก สมคิด

ศรีสังคม ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา ๑๕ (๗)

ออกทั้งหมด

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชิน ทองศิริ ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๑๕ (๗) เป็นดังนี้

"(๗) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่ง
เมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติ
หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่ต้อง
ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗ (ต่อ)นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอปรณัติ

เพิ่มความเป็น (๘) ของมาตรา ๑๘ เป็นต้น

"(๘) คณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการจังหวัด
แต่งตั้งขึ้นแต่ละปีมีมติให้ออกเพราะพิจารณาเห็นว่า
ห่อนความสามารถ หรือมีความประพฤติไม่เหมาะสม
แก่ตำแหน่งหน้าที่"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ปรณัติของสงวนมาตรา ๘

มีการแก้ไข

นายกฤษ กงเพชร นายอารี วีระพันธุ์
นายสุกิจ ศรีสาคร นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
และนายชงชาติ รัตนวิชา ขอปรณัติไว้

คณะกรรมการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว

ผู้ปรณัติพอใจ

นายสันต์ เทพมณี ขอปรณัติแก้ความ
ในมาตรา ๑๘ บรรคแรก เป็นต้น

"ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบอยู่ในตำแหน่งคราวละ
สี่ปี"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้ปรณัติของสงวน

มาตรา ๘ (ต่อ)

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็นโดยขอแก้ความในมาตรา ๑๘
วรรคแรก เป็นดังนี้

"ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบอยู่ในตำแหน่งคราวละ
สี่ปี"

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ กับนายเกษม

บุตรขุนทอง ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๑๘
วรรคแรก เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๘ ถ้าประชาชนในหมู่บ้านใด
มีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อกำนันแห่งท้องที่และผู้ใหญ่บ้าน
ในตำบลแห่งท้องที่นั้นปรึกษากัน เห็นว่าจำนวนคน
ในหมู่บ้านเกินความสามารถของผู้ใหญ่บ้านคนเดียว
จะดูแลปกครองให้ทั่วถึงได้ ให้ประชาชนนำความ
แจ้งต่อนายอำเภอ....."

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๘ (ต่อ)

พันเอก สมคิด ศรีสังคม ขอแปรญัตติ

แก้ความในมาตรา ๑๙ วรรคแรก เป็นดังนี้

"ถ้าลูกบ้านในหมู่บ้านใดมีจำนวนเพิ่มขึ้น
เมื่อราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านจำนวน
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน
ทั้งหมดร้องขอต่อนายอำเภอให้แยกหรือตั้งหมู่บ้าน
เพิ่มขึ้น ให้นายอำเภอรายงานผู้ว่าราชการจังหวัด
เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยก็ให้ตั้งหมู่บ้าน
ขึ้นใหม่ และเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้นได้

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

นายอารีย์ วีระพันธุ์ และนายสงสุข
ภักเกษม ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการและได้
แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

พันตำรวจตรี อร่าม จงสวัสดิ์
นายเกษม บุตรขุนทอง นายธงชาติ รัตนวิชา
นายชื่น ทองศิริ พันเอก สมคิด ศรีสังคม และ
นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
จำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติ
แก้ความในมาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสามไว้
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๐ (ต่อ)

จำสิบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี และ

นายสันต์ เทพมณี ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา
๓๐ วรรคท้าย เป็นดังนี้

"กำนันอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วัน
ที่ได้รับเลือกตั้ง"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายแคล้ว นรปติ (กรรมการ) ขอสงวน
ความเห็นไว้ โดยขอแก้ความในมาตรา ๓๐ วรรคท้าย
เป็นดังนี้

"กำนันอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วัน
ได้รับเลือกตั้ง"

นายสมพร จรีมาศ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๓๐ วรรคสาม เป็นดังนี้

"ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันต้องมี
ภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำตามหลักฐานการ
ทะเบียนราษฎรในตำบลนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า
หกเดือน และต้องไม่เป็นผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ
ตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และ
ต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามตาม
มาตรา ๑๒ และต้องมีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยค
ประถมศึกษาตอนต้น"

มาตรา ๑๐ (ต่อ)

นายณรงค์ นันทอง ขอแปรญัตติแก้ความ

ในมาตรา ๓๐ วรรคสาม เป็นดังนี้

"ผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นกำนันต้องมี
ภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำตามหลักฐาน
การทะเบียนราษฎรในตำบลนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า
หกเดือน และต้องไม่เป็นผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ
ตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และ
ต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามตาม
มาตรา ๑๒ และต้องมีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่า
ชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ตามหลักสูตรของกระทรวง
ศึกษาธิการหรือเทียบเท่า"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายเจริญ เปรมฤทธิชัย ขอแปรญัตติ

แก้ความในมาตรา ๓๐ วรรคแรก เป็นดังนี้

"ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการเลือกตั้ง
กำนันโดยตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งขึ้นคณะหนึ่ง
ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมาย
เป็นประธาน และราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนัน
หมู่บ้านละสองคน ถ้าผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นไม่มีให้ตั้ง
ผู้ใหญ่บ้านตำบลใกล้เคียงแทน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๐ (ต่อ)

นายสมพร จรีมาศ ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

"นอกจากอำนาจหน้าที่ในหมวด ๓ แห่ง
พระราชบัญญัตินี้ ให้กำนันมีฐานะเป็นผู้ว่าราชการ
ตำบลมีหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินการบำบัด
ทุกข์บำรุงสุขของราษฎรในตำบล"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน
นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติ
แก้ความในมาตรา ๓๐ วรรคท้าย เป็นดังนี้

"กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน
อยู่ในตำแหน่งได้เพียงอายุ ๖๐ ปี

กำนัน มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็น
รายเดือน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๕๐๐
บาท

แพทย์ประจำตำบล มีสิทธิได้รับเงิน
ค่าตอบแทนเป็นรายเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาท แต่
ไม่เกิน ๘๐๐ บาท

สารวัตรกำนัน มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน
เป็นรายเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๘๐๐
บาท

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลคนใด
ดำรงตำแหน่งมาไม่น้อยกว่าห้าปี ถ้าออกจาก
ตำแหน่งหน้าที่โดยไม่มีความผิด หรือมิใช่ขอออกเพราะ

มาตรา ๑๐ (ต่อ) มีคำสั่งให้ออกหรือถูกราชการร้องขอให้ออก หรือไป
จากหมู่บ้านตำบลที่ปกครองเกิน ๓ เดือน ให้ผู้นั้น
มีสิทธิได้รับบำนาญคนละ ๕๐ บาทต่อเดือนจนตลอด
ชีวิต"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๐ ทวิ

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๐ ตร

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

นายอารีย์ วีระพันธุ์ นายประเทือง
วิจารณ์ปรีชา พันตำรวจตรี อร่าม จงสวัสดิ์
นายธงชาติ รัตนวิชา นายอ่ำ ร่องเงิน และ
นายทองคำ บาดาล ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

เจ้าสิบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติ
แก้ความในมาตรา ๓๑ (๑) และนายสมาน ชมภูเทพ
ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๓๑ (๑) ไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๓๑ (๑) เป็นดังนี้

มาตรา ๑๑ (ต่อ)

"๑๑. ชาวคณะสมบัติ หรือเข้าลักษณะ
ต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามมาตรา ๑๒ เว้นแต่
กรณีภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ซึ่งได้รับ
อนุญาตให้ลาบวชตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย
ไม่เกินสี่เดือน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน
นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ กับนายภูวง
เอี่ยมคิลา ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๓๑ (๓)
เป็นดังนี้

"(๓) ลาออก"

พันเอก สมคิด ศรีสังคม ขอแปรญัตติ
แก้ความในมาตรา ๓๑ (๓) เป็นดังนี้

"(๓) ลาออกโดยยื่นใบลาต่อนายอำเภอ"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน
นายเกษม บุตรขุนทอง กับนายเจริญ
เปรมฤทัยรัตน์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา
๓๑ (๕) เป็นดังนี้

"ไปเสียจากตำบลที่ตนปกครองเกิน
สองเดือน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน
พันเอก สมคิด ศรีสังคม และจำสืบเอก
ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา
๓๑ (๖) ออกทั้งหมด

มาตรา ๑๑ (ต่อ) คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสันต์ เทพมณี ขอแปรญัตติแก้ความ

ในมาตรา ๓๑ (๖) เป็นดังนี้

"(๖) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนันใน
ตำบลนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามร้องขอต่อ
นายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ นายอุวง

เอี่ยมถิลา จำสับเอก ทรงธรรม ปัญญาดี และ

พินเอก สมคิด ศรีสังคม ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๓๑ (๗) ออกทั้งหมด

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชื่น ทองศิริ ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๓๑ (๗) เป็นดังนี้

"(๗) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่ง
เมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติ
หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่ต้อง
ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติเพิ่ม

ความเป็น (๘) ของมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้

"(๘) คณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการจังหวัด
แต่งตั้งขึ้นแต่ละปีมีมติให้ออก เพราะพิจารณาเห็นว่า
หย่อนความสามารถ หรือมีความประพฤติไม่เหมาะสม
แก่ตำแหน่งหน้าที่"

มาตรา ๑๑ (ต่อ) คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

นายอารีย์ วีระพันธ์ ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมาธิการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา และพันเอก

สมคิด ศรีสังคม ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสงสุข ภักเณหม ขอแปรญัตติแก้ความ

ในวรรคสองของมาตรา ๔๔ เป็นดังนี้

"สารวัตรกำนันต้องมีคุณสมบัติ และไม่อยู่

ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ ยกเว้น (๒)

แต่ต้องบรรลุนิติภาวะแล้ว

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

จำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติ

แก้ความในมาตรา ๔๔ วรรคแรก เป็นดังนี้

"มาตรา ๔๔ ในตำบลหนึ่งให้มีสารวัตร

กำนันเป็นผู้ช่วยของกำนันสองคน ผู้ที่จะเป็นสารวัตร

กำนันนี้ แล้วแต่กำนันจะเลือกให้ผู้นั้นเป็น กำนันมี

อำนาจเปลี่ยนสารวัตรกำนันได้ สารวัตรกำนัน

ออกจากตำแหน่งเมื่อกำนันออกจากตำแหน่ง"

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๒ (ต่อ)

นายสมพร จรีมาศ ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวรรคสามของมาตรา ๔๔ ดังนี้

"ให้สารวัตรกำนันมีฐานะเป็นรองผู้ว่า
ราชการตำบลมีหน้าที่ช่วยกำนันในกิจการทั่วไปตาม
ที่ได้รับมอบหมาย"

คณะกรรมการพิจารณาไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

(มาตรา ๑๒ ทวิ)

นายสงสุข ภัคเกษม ขอแปรญัตติเพิ่มขึ้นใหม่
คณะกรรมการพิจารณาเห็นด้วยในหลักการและได้นำ
ไปบัญญัติไว้ในมาตราอื่นแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

จำลอง เอก ทรงธรรม ปัญญาดี
ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการพิจารณาได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสันติ เทพมณี ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๔๗ เป็นดังนี้

"มาตรา ๔๗ แพทย์ประจำตำบลต้องออก
จากตำแหน่งเหมือนกับเหตุที่กำนันต้องออกจาก
ตำแหน่ง หรือดำรงตำแหน่งมาแล้วสี่ปี"

คณะกรรมการพิจารณาไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๓ (ต่อ)

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็นโดยขอแก้ความในมาตรา ๔๗
เป็นดังนี้

"มาตรา ๔๗ แพทย์ประจำตำบลต้องออก
จากตำแหน่งเหมือนกับเหตุที่กำนันต้องออกจาก
ตำแหน่งหรือดำรงตำแหน่งมาแล้วสี่ปี"

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา นายชิน
ทองศิริ พันเอก สมคิด ศรีสังคม และนายสมาน
ชมภูเทพ ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายอุวง เอี่ยมศิลา กับ นายนิสิต

เวทย์ศิริยานันท์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๖๑
ทวิ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เป็นดังนี้

"(๑) ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจลงโทษตัด
เงินเดือนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้หนึ่งชั้น

(๒) กำนันมีอำนาจ ลงโทษตัดเงินเดือน
ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนันและ
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้ไม่เกิน ๒ ชั้น

(๓) และ (๔) ขอดัดออก"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

นายประเทือง วิจารย์ปรีา พันเอก สมคิด
ศรีสังคม และนายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายนิสิต เวทย์ศิริยานันท์ กับนายภูวง
เอี่ยมศิลา ขอแปรญัตติเพิ่มความต่อท้ายวรรคสอง
ของมาตรา ๑๕ ดังนี้

"แต่ทั้งนี้ เงินเดือนกำนัน ขึ้นต้นต้องไม่
ต่ำกว่าเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท ผู้ใหญ่บ้าน ขึ้นต้น
ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๘๐๐ บาท แพทย์ประจำตำบล
สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปราม
มีเงินเดือนขึ้นต้นไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๗๕๐ บาท
และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ต้องมีเงินเดือน
ขึ้นต้นไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๖๐๐ บาท"

มาตรา ๑๕ (ต่อ)นายญาติ ไหวดี ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๕ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์
ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
ได้รับเงินประจำตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) กำนัน

ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท

(๒) ผู้ใหญ่บ้าน

ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท

(๓) แพทย์ประจำตำบล

ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๕๐๐ บาท

(๔) สารวัตรกำนัน

ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๔๐๐ บาท

(๕) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๓๕๐ บาท

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕ (ต่อ)

นายอารีย์ วีระพันธ์ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๑๕ วรรคแรก เป็นดังนี้

"กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะได้รับเงิน
ประจำตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การกำหนดเงินประจำตำแหน่งดังกล่าว
ในวรรคแรก ให้คำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของงาน
โดยเปรียบเทียบกับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ
พลเรือนตลอดจนความรับผิดชอบในหมู่บ้านแต่ละ
หมู่บ้าน หรือในตำบลแต่ละตำบลที่แตกต่างกัน"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสงสุข ภัคเกษม ขอแปรญัตติแก้ความ
ในมาตรา ๑๕ ววรรคแรก เป็นดังนี้

"กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะได้รับเงิน
ประจำตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ทั้งนี้
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ และผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ต้องได้รับเงินเดือนใน
อัตราที่เท่ากัน"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕ (ต่อ)

นายสวัสดิ์ คำประกอบ ขอแปรญัตติ

เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๕ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มีสิทธิ์เข้าทำการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลหรือหน่วยพยาบาลของทางราชการได้ โดยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาล"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายพานิช สัมภวคุปต์ ขอแปรญัตติแก้ความ

ในมาตรา ๑๕ บรรทัดแรก เป็นดังนี้

"กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะได้รับเงินประจำตำแหน่ง และสวัสดิการสงเคราะห์ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

นายชิน ทองศิริ และพันเอก สมคิด

ศรีสังคม ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๖ (ต่อ)

นายประเจิด สุริย์จามร ขอแปรญัตติ

เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และ แพทย์ประจำตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป อีกห้าปี จึงให้มีการเลือกตั้งใหม่"

คณะกรรมการพิจารณาไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชุมพล มณีเนตร ขอแปรญัตติเป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ ประจำตำบล ซึ่งอยู่ในวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าอยู่ในตำแหน่งไม่ถึง ๑๐ ปี ให้อยู่จนครบ ๑๐ ปี เมื่อไม่มีความผิด"

คณะกรรมการพิจารณาไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสันต์ เทพมณี ขอแปรญัตติ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ ให้มีการเลือกตั้งหรือเลือก กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ"

มาตรา ๑๖ (ต่อ)นายทวง เอี่ยมศิลา กับนายนิสิตเวชศิริยานันท์ ขอแปรญัตติ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ แพทย์ประจำตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าอยู่ในตำแหน่งยังไม่ถึง ห้าปี ให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบห้าปี ถ้าอยู่ใน ตำแหน่งเกินห้าปีแล้ว ให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่หรือเลือกใหม่แล้วแต่ กรณี ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ"

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวนจำลองเอก ทรงธรรม ปัญญาดี ขอแปรญัตติ

เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ ประจำตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าอยู่ในตำแหน่งยังไม่ถึงสี่ปี ให้คงอยู่ใน ตำแหน่งต่อไปจนครบสี่ปี ถ้าอยู่ในตำแหน่งเกินสี่ปีแล้ว ให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ หรือเลือกใหม่แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ"

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๖ (ต่อ).

นายแคล้ว นรปติ (กรรมาธิการ) ขอสงวน
ความเห็นไว้ โดยขอแก้ความในมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์
ประจำตำบล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันยังไม่ครบสี่ปี
จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงอยู่ใน
ตำแหน่งต่อไปจนครบสี่ปี ส่วนกำนันให้พ้นจากตำแหน่ง
ผู้ใหญ่บ้าน แต่ถ้าอยู่ในตำแหน่งเกินสี่ปีแล้ว ให้คงอยู่
ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่หรือ
เลือกใหม่แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ"

นายสมพร จริมาศ ขอแปรญัตติเป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์
ประจำตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับ ถ้าอยู่ในตำแหน่งยังไม่ถึงห้าปี ให้คงอยู่
ในตำแหน่งต่อไปอีกห้าปี ถ้าอยู่ในตำแหน่งเกินห้าปี
แล้ว ให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปสามปี นับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล
ซึ่งต้องออกจากตำแหน่งให้ได้รับเงินค่าตอบแทนซึ่ง
คำนวณจากจำนวนเงินประจำตำแหน่งรวมกับค่า
ตอบแทนที่ได้รับสูงสุดในเดือนหนึ่ง คูณด้วยสองเท่า
ของปีที่ดำรงตำแหน่ง"

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๖ (ต่อ) นายประสิทธิ์ จันทวารา ขอแปรญัตติเพิ่ม
ความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ ดังนี้

"ก่านัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล
ซึ่งต้องออกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งให้จ่ายค่า
ตอบแทนให้ตามอัตราที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
แต่ต้องไม่น้อยกว่าเงินเดือนและผลประโยชน์
อย่างอื่นที่เคยได้รับอย่างสูงในเดือนที่พ้นด้วยจำนวน
ปีที่ดำรงตำแหน่ง"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๖ ทวิ คณะกรรมการธิการที่เพิ่มขึ้นใหม่
นายสมศักดิ์ เส้นดาโอ๊ะ ขอแปรญัตติ
เพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๑๖ ตริ</u>	คณะกรรมการธิการที่เพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๖ จัตวา</u>	คณะกรรมการธิการที่เพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๖ เบญจ</u>	คณะกรรมการธิการที่เพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๖ ฉ</u>	คณะกรรมการธิการที่เพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อม
กับรายงานนี้ด้วยแล้ว

ธรรมนุญ ตัณฑะเตมีย์
(ร้อยตรี ธรรมนุญ ตัณฑะเตมีย์)
เลขานุการคณะกรรมการ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
ลักษณะปกครองท้องที่

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่ง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไข

เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๒ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา ๔ ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองสองคน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบสองคน หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติต่อกระทรวงมหาดไทย"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา ๑๑ ราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มียสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

- (๑) มีสัญชาติไทยและ บรรลุนิติภาวะแล้วมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง
- (๒) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๓) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดย

คำพิพากษา

- (๕) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตาม หลักกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อยู่ในหมู่บ้านนั้นมาแล้ว ติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือนจนถึงวันเลือกตั้ง"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ ราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามหลักสสรณกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรอยู่ในหมู่บ้านนั้นมาแล้วติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือน จนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- (๔) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๕) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพหรือวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ หรือไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
- (๗) ไม่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๘) ไม่เป็นผู้มีชื่อเสียงในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก หรือปลดออกฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือสภาตำบล หรือถ้าเคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกยังไม่พ้นกำหนดเวลาเจ็ดปีนับแต่วันถูกไล่ออกหรือปลดออก

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือไม่เป็นผู้เคยต้องเข้าอบรมตามกฎหมายว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท หรือถ้าเคยต้องรับโทษจำคุกหรือเข้าอบรมยังไม่พ้นกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันพ้นโทษ หรือพ้นจากการอบรม

(๑๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(๑๒) ไม่เป็นกำนันหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๓ ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้ง
ผู้ใหญ่บ้าน หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย

(๑) ขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๒ เว้นแต่กรณีภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาบวชตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

(๒) ตาย

(๓) ได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้ลาออก

(๔) หมูบ้านที่ปกครองถูกยุบ

(๕) ไปเสียจากหมูบ้านที่ตนปกครองเกินสามเดือน

(๖) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในหมูบ้านนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนร้องขอต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง

(๗) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัด

(๘) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตาม
มาตรา ๖๑ ทวิ

เมื่อผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านขึ้นใหม่

สำหรับกรณีผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น
นอกจาก (๕) ให้นายอำเภอแต่งตั้งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ในตำบลนั้น
ที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการเลือกตั้ง
ผู้ใหญ่บ้านขึ้นใหม่

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๘ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายและฝ่ายหญิง
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายและฝ่ายหญิงในตำบลหรือกิ่งตำบล

หรือตำบลหรือกิ่งตำบลในเขตเทศบาล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายและฝ่ายหญิงผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายและฝ่ายหญิงต้องออกจากตำแหน่งเพราะเหตุเช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ ~~ชาย~~ ~~หญิง~~ เว้นแต่การออกตามมาตรา ๑๕ (๗) ไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัด หรือเมื่อผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้นออกจากตำแหน่ง หรือสหประชาชาติสหประชาชาติสหประชาชาติ หรือผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้นสั่งให้ออก

ถ้าตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงว่างลงให้มีการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงแทนตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงในตำบลหรือกิ่งตำบล
หรือตำบลหรือกิ่งตำบลในเขตเทศบาล

กรณีมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านใหม่ ให้คัดเลือกบุคคลเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านขึ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔

(๖) (๗) หรือผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ห้ามมิให้คัดเลือก
ผู้นั้นกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกตลอดระยะเวลาที่ผู้ใหญ่บ้านผู้นั้นยัง
ดำรงตำแหน่งอยู่"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่ง
 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่ง
 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๒)
 พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔ ถ้าลูกบ้านในหมู่บ้านใดมีจำนวนเพิ่มขึ้น
เมื่อราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งในหมู่บ้านที่จะตั้งขึ้นใหม่นั้น หรือกำนันหมื่นแสนและผู้ใหญ่บ้าน
ในตำบลแห่งท้องที่นั้น สหประชาเห็นสมควรตั้งหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
สหประชาเห็นสมควรตั้งหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
สหประชาเห็นสมควรตั้งหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
 ให้กำนันนำความแจ้งต่อนายอำเภอ เมื่อ
 นายอำเภอเห็นสมควรตั้งหมู่บ้านเพิ่มขึ้น ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด
 เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยก็ให้ตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ และเลือกตั้ง
 ผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้นได้

ถ้าผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านใดว่างลงให้เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านภายใน
 กำหนดสามสิบวันแต่วันที่นายอำเภอได้ทราบการว่างนั้น"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่ง
 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่ง

"มาตรา ๓๐ ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งกำนัน
หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

การเลือกตั้งกำนัน ให้ใช้วิธีออกเสียงโดยตรงและลับ

[illegible]

๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

ให้ผู้ได้รับเลือกตั้ง สสวต นั้น เป็นกำนันนับแต่วันเลือกตั้ง แล้วให้

นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญ
ให้ไว้เป็นหลักฐาน

กำนันอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี นับแต่วันได้รับเลือกตั้ง"

มาตรา ๑๐ ทวิ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐ ทวิ
แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

"มาตรา ๓๐ ทวิ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนัน ต้องมีภูมิลำเนา
และถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วย
การทะเบียนราษฎรอยู่ในตำบลนั้นมาแล้วติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือน
จนถึงวันเลือกตั้ง และมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๕)"

มาตรา ๑๐ ตรี ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐ ตรี
แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

"มาตรา ๓๐ ตรี ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันต้อง
มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมาย
ว่าด้วยการทะเบียนราษฎรอยู่ในตำบลนั้นมาแล้วติดต่อกันไม่น้อยกว่า
หกเดือนจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง กับต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ใน
ลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๒) มีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา
๑๒ (๑) (๒) และ (๔) ถึง (๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๑ นอกจากถึงคราวต้งออกตามวาระตามมาตรา ๓๐ กำนันต้องออกจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๘๘ ๓๐ ตริ เว้นแต่กรณีภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาบวชตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

(๒) ดาย

(๓) ได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้ลาออก

(๔) ตำบลที่ปกครองถูกยุบ

(๕) ไปเสียจากตำบลที่ตนปกครองเกินสามเดือน

(๖) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนันในตำบลนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนร้องขอต่อนายอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง

(๗) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัด

(๘) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตาม
มาตรา ๖๑ ทวิ

เมื่อกำนันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อยู่ในตำแหน่ง
เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกำนันขึ้นใหม่

สำหรับกรณีกำนันต้องออกจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น
นอกจาก (๔) ให้นายอำเภอแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นที่เห็น
สมควร รักษาการในตำแหน่งไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการเลือกตั้ง
กำนันขึ้นใหม่"

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่ง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๔ ในตำบลหนึ่งให้มีสารวัตรกำนันเป็นผู้ช่วย
ของกำนันสองคน ผู้ที่จะเป็นสารวัตรกำนันนี้แล้วแต่กำนันจะเลือกให้
ผู้ใดเป็น แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายอำเภอ กำนันมีอำนาจ
เปลี่ยนสารวัตรกำนันได้ สารวัตรกำนันออกจากตำแหน่งเมื่อกำนัน
ออกจากตำแหน่ง

สารวัตรกำนันต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้อง
ห้ามตามมาตรา ๑๒ ยกเว้น (๒) แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่ง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๗ แพทย์ประจำตำบลต้องออกจากตำแหน่ง
เหมือนกับเหตุที่กำนันต้องออกจากตำแหน่ง เว้นแต่การออกตามมาตรา

๓๑ (๗) ไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัด หรือดำรงตำแหน่งมาแล้วห้าปี"

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๑ ทวิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดต้องได้รับโทษ

วินัยและโทษผิดวินัย ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

อำนาจการลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้เป็นไปดังนี้

- (๑) ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (๒) กำนันมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (๓) นายอำเภอมีอำนาจลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ดังนี้

(ก) ให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก ~~มาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และ มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗~~

(ข) ตัดเงินประจำตำแหน่งโดยเทียบในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นหัวหน้ากอง ~~มาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และ มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗~~

วิเศษเฉพาะวิเศษสุดของสัตว์โลกสัตว์ สัตว์คนนั้น ผู้มีบุญอัน
 แห่งบุญประเสริฐสุดของ สรรพสัตว์คนนั้น ผู้มีบุญผู้ใหญ่มีบุญ ผู้มีคุณวิเศษอัน
 ดนกว่าผู้ได้รับศรัทธาอันสูงส่ง มีเมตตาจิตสูงส่งต่อสัตว์สรรพสัตว์

[illegible][illegible]

มาตรา ๑๕ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
 สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะได้รับเงินประจำตำแหน่งตาม
 บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ในระหว่างที่ข้าพเจ้าไม่มีศฤงคารว่าด้วยขมิ้นประจักษ์ตมแห่ง
ตมบรรพตนั้น ข้าพเจ้าได้พบ ผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง พากย์ประจักษ์ตมของ สรรพัตตมอัน
และข้าพเจ้าได้พบผู้ใหญ่นั้น ได้รับขมิ้นหรือว่าตมของเขาส่งให้แก่ข้าพเจ้า ตมที่
มีรสขมรสอมหวานตมที่พบที่นั่น

มาตรา ๑๖ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในตำแหน่ง
ติดต่อกันยังไม่ถึงครบห้าปีจนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงอยู่

ในตำบลต่อไปจนครบห้าปี ส่วนกำนันให้พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน
แต่ถ้าอยู่ในตำแหน่งเกินห้าปีแล้ว ให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่า
 จะมีการเลือกตั้งใหม่หรือเลือกใหม่ แล้วแต่กรณีภายในกำหนดเก้าสิบ
 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สำหรับกำนันที่พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ให้รักษาการ
ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจนกว่าจะมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านใหม่ตามความ
ในวรรคแรก

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน
และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งในพื้นที่ตำบล หรือหมู่บ้านใน
เขตสุขาภิบาลทั้งตำบลหรือทั้งหมู่บ้านในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้รักษาการต่อไปในระหว่างที่พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕
ยังคงใช้บังคับอยู่โดยไม่ต้องเลือกตั้งใหม่ ตามมาตรา^๕

มาตรา ๑๖ ทวิ ระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการ
เลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็น
ไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และให้นำกฎหมาย
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวกับการคัดค้าน
การเลือกตั้ง บทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด และบทกำหนด
โทษมาใช้บังคับการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ตรี ในระหว่างที่ยังไม่มีศาลปกครอง
การยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๖๑ ทวิ ให้ยื่นต่อศาลจังหวัด คำสั่ง
ศาลจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๑๖ จัตวา ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วย
เงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์
ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ได้รับเงินเดือน
หรือค่าตอบแทนแล้วแต่กรณี ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๑๖ เบญจ ในเขตกรุงเทพมหานคร ตำแหน่ง
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าว ไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ฉ ในระหว่างที่พระราชบัญญัติสภานิติ
พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังคงใช้บังคับให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านดำรงตำแหน่ง
กรรมการสภานิติบาลได้ โดยไม่เป็นเหตุให้ออกจากตำแหน่งกำนัน
หรือผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๑

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....